T.C.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÂŞIK DURSUN BURHANİ'NİN ŞİİRLERİNDEKİ SÖZ VARLIĞI

ADNAN ZENCİR

2501121435

TEZ DANIŞMANI

YRD. DOÇ. DR. MEHMET YALÇIN YILMAZ

İSTANBUL, 2018

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN;

Adı ve Soyadı	:	ADNAN ZENCİR	**Numarası**	:	2501121435
Anabilim Dalı / Anasanat Dalı / Programı	:	**TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI**	**Danışmanı**	:	YRD. DOÇ. DR. MEHMET YALÇIN YILMAZ
Tez Savunma Tarihi	:	17.01.2018	**Saati**	:	14:00
Tez Başlığı	:	AŞIK DURSUN BURHANİ'NİN ŞİİRLERİNDEKİ SÖZ VARLIĞI			

Versiyon: 1.0.0.2-61559050-302.14.06

JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
PROF. DR. ABDULKADİR EMEKSİZ		Başarılı / Kabul
DOÇ. DR. BAYRAM BAŞ		Başarılı / Kabul
YRD. DOÇ. DR. MEHMET YALÇIN YILMAZ		Başarılı / Kabul

YEDEK JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
YRD. DOÇ. DR. AHMET ÇİÇEKLER		
YRD. DOÇ. DR. MUHAMMET SANİ ADIGÜZEL		

Versiyon: 1.0.0.2-61559050-302.14.06

ÖZ

ÂŞIK DURSUN BURHANİ'NİN ŞİİRLERİNDEKİ SÖZ VARLIĞI

ADNAN ZENCİR

Dil, uygarlığın başlangıcından beri; duygularını, düşüncelerini, zenginliğini, kültürünü yazılı ve sözlü olarak bugüne taşır, bugünün uygarlık ürünlerini de gelecek yüzyıllara taşır. Kendi düzeneğinde canlı, sürekli bir değişim içerisinde olan, olağanüstü bir düzenektir.

Bir yörenin, dönemin, topluluğun dil ürünlerinin zenginliğini araştırmak için o yöreye özgü edebi eserlerdeki söz varlığına bakmak gerekir, çünkü söz varlığı, bir sözcük dağarcığıdır, hazinesidir.

Edebi eser türleri içerisinde ozanların şiirleri çok önemlidir, çünkü ozanlar dili kıvrak bir biçimde kullanarak uygarlığın başlangıcından süregelen kültür ögelerini dillerinde barındırarak döneminin ve yöresinin kültür ögelerini yarınlara taşıyan tıpkı bir köprüdür, şiirlerinde yöreye, döneme, uygarlığa özgü ögeler canlıdır.

Ben de bu çalışmamda, köklü sözlü kültür geleneğimizin özgün bir biçimde yaşatıldığı Karapapak-Terekeme kültürü, Âşık Şenlik geleneği, Kuzeydoğu Anadolu kültür ögeleri temelli, Türkçeye bir katkı sağlamak amacıyla Âşık Dursun Burhani'nin şiirlerinin söz varlığını inceledim. Ozanımızın tüm şiirlerindeki sözleri bağlam içerisinde, türlerine göre ayrı başlıklar altında listeledim, kullanılan sözlerin sıklığını sözlerin yanında belirttim, ayrıca şiirlerindeki tüm söz sayısını saptadım.

Anahtar Sözcükler: Söz, Söz Varlığı, Âşık Dursun Burhani, Dursun Durdağı

ABSTRACT

THE VOCABULARY OF ÂŞIK DURSUN BURHANİ'S POEMS

ADNAN ZENCİR

From the beginnings of civilisation up until now, the language carries in speech and writing its feelings, thoughts, wealth, and culture. In a similar fashion it will carry the products/heritage of today's civilisation into forthcoming centuries. Constantly in development, alive in its own setup, it is an extraordinary mechanism.

In order to research the wealth of one region's, period's, society's language produce, one need to look into the vocabulary in the literature belonging to it since vocabulary is a repertoire, a treasury of words.

The bard (*ozan*) poetry has a very important place among various types of literary work, for *ozans,* by using the language in an agile way and storing in it the cultural elements tracing their roots to the cradle of civilisation, are just like a bridge carrying the cultural elements of the period and region into the future. In their poems, elements specific to the region, period, and civilisation are alive.

The author in this study, in order to provide input into Turkish, has analysed the vocabulary of Âşık Dursun Burhani's poems, using as a base the Karapapak-Terekeme culture, the tradition of Âşık Şenlik, and elements of the culture of Northeastern Anatolia. The words used in all poems by our *ozan* were listed in the context under different titles according to their types. Moreover, the frequency of words used was indicated next to them. At the same time, the total word count of poems was stated.

Keywords: word, vocabulary, Âşık Dursun Burhani, Dursun Durdağı

ÖN SÖZ

"Bir milletin doğal sınırları, dağlar ve ırmaklar değildir; yaslandığı milliyetin dili ve dini sınırlarıdır."

Ömer Seyfettin

Âşık Dursun Burhani, varlıkları saza ve söze yaslanan Karapapak – Terekemelerin namlı ozanı Âşık Şenlik'in geleneğinin Kuzeydoğu Anadolu'daki son temsilcisidir. Bu topluluk, Türk kültürünün binlerce yıldan süzülüp gelen kültür zenginliğini özgün bir biçimde sosyal yaşamlarında ve Türkçelerinin zenginliğinde henüz korumaktadır. Bu bağlamda, ozanımızın dil zenginliğini ortaya çıkarmak için şiirlerinin söz varlığı incelenmiştir.

Doğaçlama yeteneği çok güçlü olan, Âşık Edebiyatı'nın birçok türünde şiirler üreten ozanımız, Kuzeydoğu Anadolu illerinin yaşam koşullarını, renklerini, özgün sözlerini, acılarını, sevinçlerini, umutlarını yalın bir biçimde şiirlerine yansıtmıştır.

Çalışmanın girişinde; dil, dilbilim, söz, söz varlığı, ozanımızın mensubu olduğu kültür topluluğu ile ilgili bilgi verilmiştir.

Çalışmanın birinci bölümünde; ozanımızın özyaşamöyküsü, mensubu olduğu Karapapak-Terekemeler, sanatı, aşık edebiyatı kapsamındaki ürünleri, eserleri, kendisi ile ilgili çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünde; söz, söz varlığı kapsamında ele alacağım kavramlar ile ilgili açıklamalar yapılmıştır, bilgi verilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde; söz varlığı kapsamında, ozanımızın şiirlerini incelemem sonucu, öngörerek ele aldığım (adlar, özel adlar, adıllar, ön adlar, belirteçler, ilgeçler, bağlaçlar, ünlerler, atasözleri, deyimler, kalıp sözler, ikilemeler, argolar, eylemler, ad-eylemler, ortaçlar, bağ-eylemler) konu başlıklarına özgü sayfalar açılmıştır, ozanımızın şiirlerindeki sözcükler, çekim eklerinden arındırılarak kök ya da yapım ekleri ile kazanmış oldukları yeni gövdeler esas alınarak sözcük sözcük incelenip ilgili başlıklarda toplanmış, alfabetik sıraya konularak sözcüklerin sayımı yapılmıştır. Türkiye Bilimler Akademisi ve Türk Dil Kurumu'nun internet sözlüklerinden, Şemsettin Sami'nin Kamus-i Türki, Dağarcık Yayınları'nın Arapça-

Türkçe sözlüğünden, Ömer Asım Aksoy'un Atasözü ve Deyimler sözlüğünden bu bölümde yararlanılmıştır, bu bölümde oldukça güçlük çekilmiştir, özenle yoğun emek harcanmıştır.

Çalışmanın sonuç kısmında; gruplara ayrılmış şiirlerdeki öngördüğüm söz varlığı kapsamındaki en sık kullanılan; söz ve sözcük türleri, şiirlerdeki milli ve manevi kişi adları, ozanımızın değer verdiği ya da öykündüğü kişi adları, mahlasları, yer adları, sözcükler tek tek incelenilerek belirtilmiştir. Ayrıca şiirlerdeki sözcüklerin, tür ve görevleri göz önünde bulundurularak ozanın şiirlerindeki toplam sözcük sayısı belirlenmiş, özgün sözcük sayısı, sözcük türleri olarak listelenmiştir. Tüm söz ve sözcük türlerinin belirlenmesinde; sözcüğün bağlamına, türüne, görevine, yapım eki ile sözcüğün kazanmış olduğu yeni durumuna özen gösterilmiştir. Yoğun çaba, titizlik gerektiren bu çalışmamda, desteğini hiç esirgemeyen tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Sayın Mehmet Yalçın YILMAZ'a, Doç. Dr. Sayın Bayram BAŞ'a, halkbilimi alanında öncü çalışmalarıyla bilinen, bana destek olan saygıdeğer hocamız Prof. Dr. Abdulkadir EMEKSİZ'e kıvançlı duygularımı arz ederim.

İstanbul, 2018

Adnan ZENCİR

İÇİNDEKİLER

ÖZ ..... **iii**
ABSTRACT ..... **iv**
ÖN SÖZ ..... **v**
GİRİŞ **1**

BİRİNCİ BÖLÜM

ÂŞIK DURSUN BURHANİ

1.1. Yaşamı 4
1.2. Edebi Kişiliği 6
1.2.1. Uyak Örgüsü 8
1.2.2. Ölçü ve Duraklar 10
1.2.3. Birim 12
1.2.4. Tür ve Şekiller 13
1.2.5. Din ve Tasavvuf 13
1.2.6. Temalar 14
1.3. Eserleri 14

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

2.1. Söz 16
2.2. Söz Varlığı 17
2.3. Temel Söz Varlığı: 18
2.4. Söz Varlığının Önemi: 18
2.5. Türkçenin Söz Varlığının Temel Nitelikleri: 19
2.6. Türkçenin Söz Varlığındaki Değişimler: 19
2.7. Söz Varlığının İçerdiği Unsurlar: 21
2.7.1. Köken Bakımından Sözcükler: 21
2.7.1.1. Yerli Sözcükler: 21
2.7.1.2. Yabancı Sözcükler: 22
2.7.2. Yapısı Bakımından Sözcükler: 22
2.7.2.1. Basit Sözcükler: 22
2.7.2.2. Türemiş Sözcükler: 22

2.7.2.3. Birleşik Sözcükler: 23
2.7.2.3.1. Anlam Kayması Yoluyla Oluşan Birleşik Sözcükler: 23
2.7.2.3.2. Ses Değişimi Yoluyla Oluşan Birleşik Sözcükler: 23
2.7.2.3.3. Tür Değişimi Yoluyla Oluşan Birleşik Sözcükler: 23
2.7.3. Görevleri Bakımından Sözcükler: 24
2.7.3.1. Adlar: 24
2.7.3.1.1. Özel Adlar: 24
2.7.3.1.2. Ortak (Tür-Cins) Adlar: 25
2.7.3.2. Adıllar (Zamirler): 25
2.7.3.2.1. Kişi Adılları (Zamirleri): 25
2.7.3.2.2. Dönüşlülük Adılı (Zamiri): 25
2.7.3.2.3. İşaret Adılları (Zamirleri): 26
2.7.3.2.4. Belirsizlik Adılları (Zamirleri): 26
2.7.3.2.5. Soru Adılları (Zamirleri): 26
2.7.3.2.6. İlgi Adılı (Zamiri): 26
2.7.3.3. Ön Adlar (Sıfatlar): 26
2.7.3.3.1. Niteleme Ön Adları (Sıfatları): 27
2.7.3.3.2. Belirtme Ön Adları (Sıfatları): 27
2.7.3.4. Belirteçler (Zarflar): 27
2.7.3.4.1. Zaman Belirteçleri (Zarfları): 27
2.7.3.4.2. Durum Belirteçleri (Zarfları): 28
2.7.3.4.3. Ölçü Belirteçleri (Zarfları): 28
2.7.3.4.4. Yer-Yön Belirteçleri (Zarfları): 28
2.7.3.4.5. Soru Belirteçleri (Zarfları): 28
2.7.3.5. Eylemler (Fiiller): 28
2.7.3.5.1. Çekimli Eylem (Yüklemlik): 28
2.7.3.5.2. Eylemsiler (Fiilimsiler): 29
2.7.3.5.2.1. Ad-Eylemler (Eylemlikler): 29
2.7.3.5.2.2. Ortaçlar (Sıfat-Eylemler): 29
2.7.3.5.2.3. Bağ-Eylemler (Zarf-Eylemler): 29
2.7.3.5.3. Yardımcı Eylemler: 30

2.7.3.6. İlgeçler (Edatlar): 30
2.7.3.7. Bağlaçlar: 30
2.7.3.8. Ünlemler: 31
2.7.3.9. İkilemeler: 31
2.7.3.10. Deyimler: 32
2.7.3.11. Atasözleri: 33
2.7.3.12. Terimler: 33
2.7.3.13. Küfür ve Argolar: 34
2.7.3.14. İlişki Sözleri (Kalıp Sözler): 34
2.7.3.15. Özdeyişler (Kalıplaşmış Sözler): 35

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÂŞIK DURSUN BURHANİ'NİN ŞİİRLERİNDEKİ SÖZ VARLIĞI

3. 1. ADLAR 37
3.1.1. Özel Adlar: 37
3.1.2. Ortak (Tür-Cins) Adlar: 46
3.2. Adıllar (Zamirler): 112
3.3. Ön Adlar (Sıfatlar): 114
3.4. Belirteçler (Zarflar): 122
3.5. İlgeçler (Edatlar): 126
3. 6. Bağlaçlar: 127
3. 7. Ünlemler: 129
3.8. Yüklemlik Eylemler (Fiiller): 130
3.9. Ad-Eylemler (İsim- Fiiller): 150
3.10. Ortaçlar (Sıfat-Eylemler): 154
3.11. Bağ-Eylemler (Zarf-Eylemler): 162
3.12. İkilemeler: 167
3.13. Deyimler: 171
3.14. Atasözleri: 175
3.15. Küfür ve Argolar: 175

SONUÇ……177
KAYNAKÇA 183
ÂŞIK DURSUN BURHANİ'NİN ŞİİRLERİ..... 185

GİRİŞ

"Dil bir anda kısaca tanımlanamayacak kadar çok yönlü, insana özgü bir gerçektir[1]." Doğadaki tüm canlıları ve içlerinden insanı düşünelim, dil denilen olgu olmasaydı, denizlerdeki yüzen canlılardan, kara ve havada sürü halinde bir döngüde yaşamını sürdüren canlılardan hiçbir farklılığı kalmayacaktı kişioğlunun. "Gerçekten dil, insanı öteki yaratıklardan ayıran, konuşma yeteneğinin, düşünüleni, duyulanı, ayrıntılı bir biçimde açığa vurabilme gücünün adıdır[2]." "İnsanın dilinin derinliklerine inilince onun yalnızca bir isteğin, bir gereksinmenin açıklanmasını, bireyler arasında ilişkiler kurulmasını sağlamakla kalmadığı, bütünüyle bireylere özgü imgelerin, umutların, acıların, kısacası, insan ruhundaki bütün etkinliklerin başkalarına aktarılabilmesine olanak verdiği görülür[3]."

Dilin bir başka seçkin yanı ise bir uygarlığın tüm ögelerinin tüm bağlarının dilin söz varlığına yansımasıdır.Bu bağlam temelinde dile egemen olan ozanların ve yazarların ürünlerindeki sözleri irdelemek, söz varlığı gücünü ortaya koymak, uygarlığın binlerce yıllık birikimine ayna tutmaktır. Bunun içindir ki şiirlerdeki kalıp, öbek sözleri, sözcükleri irdelemek; aynı zamanda o uygarlığın dilinde henüz yaşattığı binlerce yıllık gizemli öyküsünü canlandırmaktır. Ozanımız der ki: *" Ağrıyın alam, gadan alam, atam anam Terekeme'm."*Terekeme Türkçesinin gözde deyimlerinden, kalıp sözlerindendir bunlar, dert çeken bir kişinin sıkıntısına yardımcı olmak, az da olsa ona mutluluk, umut vermek amacını taşır. Yani ozanların doğaçlama biçiminde dillendirdiği kimi sözlerde, o uygarlığın binlerce yıllık acısı, sevinci, renkliliği yaşamaktadır. Ben de bu çalışmamda, yöre kültürünün ögelerini kendinde toplayan, sözel olarak onu dillendiren, bu bağlamda yöre ozanları ve kendisi ile ilgili bir çalışma henüz olmadığından bu alana bir katkı sağlamayı hedefledim.

---

[1] Doğan Aksan, **Dil, Şu Büyülü Düzen,** 3. bs., Ankara, Bilgi Yayınevi, 2011, s. 9.
[2] **A.e**. s. 10.
[3] **A.e**. s. 11.

1.1. Araştırmanın Amacı:

Aşık Dursun Burhani, Osmanlı devletinden süregelen, o dönem eyalet niteliğindeki Çıldır-Ardahan'ın yöre bütünlüğündeki en görkemli aşığı Şenlik'in geleneğinin yaşayan son temsilcisidir. Bu bağlamda, aşığın şiirlerini hem nicelik hem de nitelik açısından irdelemek; hem sözlü Türk geleneğinin coşkulu bir şekilde yaşatıldığı Karapapak Türkleri yazınına hem Aşık Şenlik'in özgün geleneğinin yansımasına hem de hakkında henüz herhangi bir tez çalışması olmayan, Aşık Edebiyatı ürünlerinin birçoğunu işleyen Aşık Dursun Burhani'nin şiirlerine meşale olmak, ilgili öğretinin bilim çevrelerinde tanınmasına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

1.2. Araştırmanın Önemi:

Aşık Dursun Burhani, Osmanlı Dönemi'nin kocaklama, aşk ve doğa temalı şiirleri ile Kuzeydoğu Anadolu'da en gözde ozanlarından Aşık Şenlik geleneğinin üçüncü koldan temsilcisidir. Bu bağlamda herhangi bir çalışma olmadığından, Aşık Şenlik geleneğine, yöre folklorünün dil ürünlerinin zenginliğine ayna tutmak için Aşık Dursun Burhani'nin şiirlerinin söz varlığı incelenmiştir.

1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları:

Bu çalışmamda, ozanımızın çoğu şiirlerini bir araya toplanıp yayımlandığı "Sılaya Doğru" şiir kitabını ve tüm şiirlerinin toplandığı, şekil yönünden düzenlendiği 2013 yılında yayımlandığı "Aşık Dursun Durdağı (Burhani) Hayatı-Sanatı-Eserleri" adlı eser esas alınmıştır:

1. ALTINKAYNAK, Erdoğan: Âşık Dursun Durdağı (Burhani) Hayatı-Sanatı-Eserleri, Ankara, Sage Yayınları, 2013.

2. Karadeniz, Bekir: Dursun Burhani Sılaya Doğru Şiir, Ed. Orhan Bahçivan, İstanbul, KaraMavi Yayınları, 2010.

1.4. Araştırmanın Yöntemi:

Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. 473 adet şiirinde yer alan 29. 429 sözcüğün söz varlığı unsurları tespit edilmiş ve her bir unsur için kategoriler oluşturulmuştur. Kategorilerde yer alan söz unsurlarının nicel olarak sıklıkları ve ozanın eserinde bulundukları sayfa numaraları

belirlenmiştir, ayrıca şiirlerde tüm sözcük türlerinde, ozanın özgün sözcük kullanımı saptanmıştır.

Aşık Dursun Burhani'nin şiirlerindeki sözcükler; özel adlar, ortak adlar, adıllar, ön adlar, belirteçler, ilgeçler, bağlaçlar, ünlemler, ikilemeler, atasözleri, deyimler, kalıp sözler, küfür ve argolar; eylemler, ad-eylemler, ortaçlar, bağ-eylemler başlıklarına göre bağlam içerisinde belirlenmiştir. İlgili her bir başlığa özgü word sayfası açılarak her bir şiir titiz bir şekilde incelenilerek ilgili sözler bağlam içerisinde, tek tek belirlenip belirlenen başlıklar altında toplanmıştır. Özellikle deyimler, atasözleri, kalıp sözler olmak üzere bazı türlerin saptanmasında, Türk Dil Kurumu'nun ve Türkiye Bilimler Akademisi'nin internet sözlük olanaklarından, Şemsettin Sami'nin Kamus-i Türki, Dağarcık Yayınlarının Arapça-Türkçe sözlüklerinden yararlanılmıştır. Belirlenen başlıklardaki söz türlerinin sayımında her bir sözcük tek tek sayılarak saptanmış ve elektronik ortama aktarılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM
ÂŞIK DURSUN BURHANİ

1.1. Yaşamı

Âşık Dursun Burhani, 19.- 20. yüzyıllarda Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşamış, Asya'dan Kafkaslara oradan Anadolu'ya çağlar içerisinde süregelen sözlü Türk folklor geleneğinin güçlü adı Âşık Şenlik geleneğinin üçüncü koldan temsilcisidir.

"12 Mart 1937'de Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Gediksatılmış köyünde doğmuştur. Öz adı: Dursun Durdağı olup babasının adı Aziz Durdağı, annesinin adı Anahanım Durdağı'dır. Babası Aziz Durdağı, Ardahan ilinin Çıldır ilçesinin Güvenocak (Zinzal) köyünden 1936'da Arpaçay'ın Gediksatılmış köyüne göçmüştür. Güvenocak köyünde ozanımızın aile lakabı "Dedekişiler", soylarına da Ahıska'nın İmir Hasan köyünden geldiklerinden " İmirliler" denir. Ozanımız bu adın "Eymür" adının biçim değiştirmesinden oluştuğunu vurgular, ozanımız ilköğrenimini Gediksatılmış köyünde bitirdikten sonra Cilavuz Köy Enstitüsü'nü kazanmıştır, çeşitli gerekçelerle kayıt yaptırmamıştır. Aziz-Anahanım eşleri 1951'de Gediksatılmış'tan öz köyleri Güvenocak'a dönerler[4]."

"Bir düğün (toy) etkinliğine katılırlar, etkinliğe Âşık Şavkı adlı bir âşık gelir, türkü söylerken Dursun Durdağı ona eşlik eder, Âşık Şavkı onu çok yetenekli görür, onu çırak eylemek ister, yalnız Aziz Durdağı, oğlunun ona çırak olmasını istemez, çünkü Aziz Durdağı'nın Âşık Şenlik'in (1850-1913) oğlu Âşık Kasım (1900-1964) ile arkadaşlığı söz konusu olduğundan oğlunu onun yanına 1955'te çıraklığa verir[5]."

"Saz çalmayı Âşık Şavkı'dan öğrenen Âşık Dursun Burhani, Âşık Kasım'a çıkarlık ederek Âşık Şenlik'in tüm şiirlerini, öykülerini, serencamlarını Âşık

[4] Erdoğan Altınkaynak, **Âşık Dursun Durdağı (Burhani) Hayatı-Sanatı-Eserleri,** Ankara, Sage Yayıncılık, 2013, s. 3.
[5] **A.e**. s. 4.

Şenlik'in oğlu Âşık Kasım'dan öğrenir[6]." Ozanımız ile gerçekleştirdiğim yüz yüze görüşmede kendisini badeli bir âşık olarak görmemiştir, ancak rüyasında gördüğü, köyünden bir kıza âşık olup onun ile ilgili şiirler yazmıştır.

Sevdiği kızı ailesi onunla evlendirmez, onu başka biri ile evlendirirler, daha sonra ozanımızın sevdiği kızı, ağabeyi gelin etmek ister, kız bunu kabullenmez, ozanımız "*Yaralı Yusuf*" adlı öykünün kaynağını bu hüzünlü duruma bağlar.

Âşık Dursun Burhani, sevdiği kızın adını şiirlerinde açık açık ortaya koymamıştır, ancak 1970'li yıllarda sevdiğinin adını akrostiş şiirlerde ortaya koymuştur.

Ozanımız saz çaldığı ilk yıllarda belli bir süre "*cefakâr*" mahlasını kullanır[7]. Ozanımızın yaygın olarak kullandığı mahlası olan " *burhani*"yi Posoflu Âşık Müdami vermiştir. Kars'ta âşıklar toplantısı yapılır, bu toplantıya Âşık Dursun Durdağı da katılır. Bu toplantıda âşıklar birbirleri ile eşleşirler, Âşık Müdami, Âşık Şenlik'in sihirli sözlerini bilen Âşık Dursun Burhani ile eşleşmek ister, bu eşleşmede Âşık Dursun Burhani, Âşık Şenlik'ten bir türkü söylemeye başlar, Âşık Müdami, sazını bırakarak: *"Ben bu türküye ayak olursam terbiyesizlik etmiş olurum, kendimizden çalıp söyleyelim"*der. Âşık Dursun Burhani'nin söylediği sözleri açıklamasını gerekçe göstererek Âşık Müdami, Âşık Dursun Burhani'ye "*burhani*" mahlasını verir.

Âşık Dursun Burhani'nin ailesine bakılınca eşinin adı Yeter olup bir kızı iki de oğlu bulunmaktadır. Ozanımız siyasallıktan uzak olup Kültür Bakanlığınca kayıtlı halk ozanıdır. Ozanımız 1968'de Kars Âşıklar Toplantısı'nda mahlasını almış olup sırası ile 1973'te Kars'ta Dede Korkut Gecesi'nde taşlama alanında birinci olmuştur. 1975'de Konya Âşıklar Bayramı'nda "*Adam Var ki*" şiiri ile birinci olmuştur. Bu tarihten sonra her yıl bu etkinliğe katılıp çeşitli ödüller almıştır. 1992'de Erzincan depremi ile ilgili yarışmada şiir alanında *"Terzi Baba Ödülü*"nü almıştır. Bunun yanı

---

[6] **A.e.**

[7] Dursun Durdağı, **Sılaya Doğru Şiir**, Ed. Orhan Bahçivan, Bekir Karadeniz, İstanbul, KaraMavi Yayınları, 2010, s. 319.

sıra yurt geneli birçok etkinliğe katılarak geleneği sürdürmüştür. Yurt dışında ya da yöre dışında bir yaşam sürdürmemiştir bunun gerekçesi ise yöre etkinliklerinin yaşamını ve sanatını sürdürmesine yeterli olmasıdır. Ozanımız Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nde, söylenen âşık makamlarını ve âşıkların kullandıkları türlerin tamamını gerçekleştirebilmektedir ve o alanda ürünler meydana getirmektedir. Ozanımız ayrıca yeni arayışlar içerisine de girmiştir, her ne dek özüne uygun olmasa da Divan Edebiyatı türlerinde de örnekler vermiştir. Bunlar *satranç, "vezn-i aherdir",* Batı kaynaklı akrostiş şiire özgü örnekler de vermiştir. Ozanımızın Kültür Bakanlığı yayınlarından çıkan "*Yaşayan Âşıklarımız*" adlı eserde şiirleri yer almıştır. Fevzi Halıcı'nın hazırlamış olduğu " *Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste*" adlı eserde adı yer almaktadır. Ayrıca birçok dergi ve gazetede şiirleri yayımlanmıştır.

Âşık Dursun Durdağı, Âşık Şenlik'in üçüncü koldan devamı olup aynı zaman bir Şenlik uzmanıdır, tüm şiirlerini, öykülerini ezbere bilmektedir. Köroğlu'nun Doğuşu, Kiziroğlu, Hasan Paşa, Demircioğlu kolları ile beraber Ali İzzet Bey, Yahya Bey, Şeyhi Sena, Kirmanşah, Necip Bey, Emrah ile Selvi, Bibi öykülerini bilmesinin yanı sıra adeta bir yöre folkloru kümesidir. Ozanımızın doğaçlama yeteneği güçlüdür, muamma söylemede, çözmede başarılı olup atışma ustasıdır. Ozanımız yaz aylarında Ardahan ili Çıldır ilçesi Güvenocak köyünde; kış aylarını da İstanbul ili Sultanbeyli ilçesinde geçirmektedir.

1.2. Edebi Kişiliği

Osmanlı devleti döneminde Çıldır yöresi bir eyalettir, bugünkü Çıldır da hem Gürcistan hem de Ermenistan'a sınırı olan bir ilçedir. Bu yörede Âşık Şenlik en görkemli ozandır. Yöredeki ozanların her biri Âşık Şenlik'e öykünmüştür, onun geleneğinin devamı olduklarını vurgularlar. Âşık Dursun Durdağı da Âşık Şenlik'in oğlu Âşık Kasım'dan eğitim almış, ilgili öğretiyi temsil eden, üçüncü koldan Âşık Şenlik geleneğinden biridir. Âşık Dursun Burhani, yaşadığı yörede âşıklık sanatını bir meslek olarak yerine getirmiştir. Kendi söyleminden de yola çıkarsak yaşadığı yörenin pek dışına çıkmamıştır, bunun en büyük gerekçesi yöredeki düğünlerden ve çeşitli etkinliklerden elde edilen gelirin onun için yeterli olmasıdır. Ozanımızı yörede

alanında kendine özgü bir anlayışı oluşturan biri olarak adlandıramayız, ancak kendine özgü ürünleri yok da diyemeyiz. Örneğin "*satranç*" ve "*akrostiş*" denemesi buna örnek verilebilir. Âşık Dursun Burhani de Âşık Şenlik gibi Terekeme-Karapapak soyludur, bu topluluk, Kafkas coğrafyasından Anadolu'ya uzanmış bir biçimde yoğun olarak Ardahan, Kars, Iğdır'da yaşar, Ardahan'ın Çıldır ilçesi Türk soylu bu topluluğun yoğunca yaşadığı bir yöredir. Terekeme-Karapapaklar, kendilerine özgülükleri olan, saza-söze duyarlı, alıngan, özgürlükçü, kadın-erkek eşitlikçi, yoğun bir inanç yaşamı olmayan, gelenek-göreneklerine bağlı, güldürü nitelikli bir Türk topluluğudur. Zeki V. Togan, Ahmet Caferoğlu, Faruk Sümer, Fahrettin Kırzıoğlu gibi birçok bilgine göre; İskit, Hun, Hazar, Kıpçak, Oğuz gibi Türk soylu toplulukların Ön Kafkaslardaki devamı olup Oğuz Türkçesi temelli Kıpçak Türkçesi niteliğinde bir Türkçe ile konuşurlar.

"Terekemeler içerisinde "mürit" denilen bir topluluk vardır, müritlerin özelliği çalgı eşliğinde dini merasim yapmalarıdır. Bir çeşit şaman ayinini andıran bu dini merasim sırasında, erkekler ile kadınlar bir meclis kurarak oyun dönerler. Mecliste çay ve şerbet içerler. Çalgı aleti olarak teneke çalarak Seyyit Hamza Nigari'nin şiirlerini söylerler. Müritlerde en büyük günah sakal kesmektir, bu yüzden müritler sakallıdır, Arpaçay ve Susuz ilçeleri Terekemeleri arasında müritler vardır. Yaptığımız araştırmalarda, müritlerin eskiden olduğu gibi ayin yapmadıklarını öğrendik. Bunun sebebini şöyle açıkladılar: Yeni nesil bu merasimlere gereği kadar saygı göstermemekte, bu meclislere sadece eğlenmek için gelmektedirler. Hatta bazı genç müritlerin çay ve şerbet yerine içki içmeleri bu ayinlerin sonunu getirdi[8]."

Âşık Dursun Burhani de Terekeme-Karapapaklar arasında yaşayan, Oğuzların Eymür boyundan olduğunu vurgulayan, durgun bir yapıda olup kendi yaşam mücadelesini veren, hoşgörülü, geleneksel inanç anlayışına bağlı, uysal biridir. Geleneksel kültür çerçevesi içinde yetişen aşığımız, bu kültüre bağlılığını da devam ettirmiştir. Ustası Kasım Şenlik ve aile çevresine dönük saygısını her zaman korumaktadır. Âşık Dursun Burhani'nin edebi sanat yapma kaygısı yoktur, duygu ve düşüncelerini sembollerin, imgelerin, dolaylı anlatımların arkasına saklanmadan

[8] Ensar Aslan, **Çıldırlı Âşık Şenlik Hayatı-Şiirleri-Karşılaşmaları Hikâyeleri**, 4. bs., İstanbul, Maya Akademi, 2007, s. 17.

dosdoğru dile getiren biridir. Ozanımızın şiirlerinde yer yer benzetme, anımsatma, cinas sanatları doğal olarak söz konusudur. Şiirlerinde ayrıca;

1. Sözcük yinelemeleri
2. Hece noksanlığı, fazlalığı
3. Yazar kaynaklı mürettip yanlışları
4. Med, zihaf zorunluluğu
5. Yerel söylenişin yazı diline çevrilmesi gerekçesi ile oluşan olumsuzluklar
6. Biçim bilgisi eksiklikleri
7. Yenilik arayışları

Gibi özelliklerin yanı sıra yöreye özgülüğün ve geçim kaynaklılıktan ötürü ozanımızın şiirlerinde *"terif"* türü, yani istek üzerine söylenen şiirleri de görmek söz konusudur. Ozanımızın yaşadığı yörede bir diğer deyişle Karapapak-Terekemeler'de sözlü kültür çok güçlüdür, söz üzerine kurulu bir yaşam biçimi demek yerindedir. Bundan ötürüdür ki ozanımızın şiirlerinde; deyimler, alkışlar, kargışlar, kalp sözler yoğun bir biçimde işlenmiştir. Şiirlerde ayrıca öğütlere, dillere dolanmış halk öyküleri, kahramanları, peygamber öyküleri, efsanelere vb. yer yer görülmektedir. Ozanımız, ustası Âşık Şenlik'e olduğu gibi Âşık Veysel'e, Ercişli Emrah'a, Karacaoğlan'a, Mehmet Hicrani'ye, Yunus Emre'ye de nazireleri vardır.

1.2.1. Uyak Örgüsü

Âşık Dursun Burhani'nin şiirlerinde uyak çeşitliliği, genel Âşık Edebiyatı'ndaki uyak örgüsü ile aynıdır.

Örnek:

İreçberler eker beni top rağ a
Başak tutar bürünürüm yap rağ a
Vakti dolar hazırım ben o rağ a
Biçildim toplandım harmana geldim

Tam uyak zengin uyağa oranla biraz daha fazladır[9].

Örnek:

Burhan'ım tersine döndü ahv al im

Anlamaza anlatamam bu h al im

Kalmadı mı yoksa aklım kem al im

Her gelen hor görür sanki def oldum

Yarım uyak veya ses denklikleriyle kurulu uyaklar ise oldukça fazladır.

Örnek:

Ne idim ki ne o l muşum

Ne yitirdim ne bu l muşum

Giyindiğim has ku m aşım

Bezlerim hatıra kalır

Dörtlüğünde "l" seslerine dayalı uyak kurulmasına karşın "muşum" redifleri ile "kumaş" sözcüğündeki uyak kökü birleştirilmiş ve redif – uyak karışımından bir ses ahengi yakalanmıştır. Bu bir kusur olarak görülse de Halk Edebiyatı'nda ve bağlantılı olarak Aşık Edebiyatı'nda bu tür kusurlar pek dikkate alınmamaktadır.

Bazı dörtlüklerde redif;

Örnek:

Kimi çok düşünüp ediyor fikir

Kimi çok muteber kimi de hakir

Kimi her haline ediyor şükür

Kimi de bir Allah diyebilmez ki

Bazı dörtlüklerde de uyak yoktur[10].

---

[9] Altınkaynak, **a.g.e**., s. 9.

Örnek:

Fakir hünerleri asla övülmez

Burhani der her fitneye uyulmaz

Doğru olan zorlansa da eğilmez

Doğru sözdür eğilse de kırılmaz

Cinaslı uyaklar ise genellikle cigalı tecnis türünde ortaya çıkmaktadır.

Örnek:

Ezzi lisana gelir

Derdi lisana gelir

Her gecede ah eyler

Aşkı lisana gelir

Çapraz uyak örneği ise Âşık Dursun Burhani'nin şiirlerinde rastlayamadığımız örnektir. Yarım uyak ve ses denkliklerinden oluşturulmuş uyakları bir kusur olarak göremeyiz. Çünkü âşık şiiri saz eşliğinde söylendiğinden uyağa dayalı kusur ortadan kalkmaktadır.

Âşık Dursun Burhani'de bir şiirde dörtlükler arasında bazen birden çok uyak şeması da gözlenmektedir[11].

1.2.2. Ölçü ve Duraklar

Âşık Dursun Burhani, şiirlerinde ölçü olarak hece ölçüsünün;

8'li,

Benim sözüm değil mecaz

Cahiller manadan bilmez

---

[10] Altınkaynak, **A.e**., s. 10.

[11] **A.e**.

Gayb âleminde namaz

Kılsan da gel yine oku

11'li,

Açılıp da eğer gönlüm yarılsa

Hicran oku bu sineme vurulsa

Gönül hafif bir şişedir kırılsa

Yapılmaz bir daha zaydır bilmeli

15'li ve 16'lı ölçülerini kullanmıştır.

Hakikatten ayrılmazsam her iki cihan benim

Doğru yolu gösterir delili Kur'an benim

Ayetlerle imanım tam beyan be beyan benim

Kimselere zararım yok yakarsa niran benim….

Ey efendim her günümde zarar olur karım benim

Gece gündüz kan ağlarım kaldı kararım benim

Düşünceden bizar oldum çok arttı efkârım benim

Yar yolunda talan oldum gitti devlet varım benim

Hiçbir zaman talihim yok karadır kaderim benim

Cananıma hasret kaldım budur intizarım benim[12]"

…

Cigalı tecnisler içinde cinaslı manileri ise ölçüye koyamayız.

Âşık Dursun Burhani'nin şiirlerindeki durakları:

---

[12] **A.e.** s. 11.

3 + 5 = 8: Okurum Kur'an kitabın

5 + 3 = 8: Hoca sorarsın amelim

4 + 4 = 8: Toprak olan bu temelim

6 + 5 = 11: Bilirsek dünyayı alırız ele

5 + 6 = 11: Aydınlattı o karanlık geceyi

4 + 4 + 3 = 11: Atam birçok yeniliği buyurdu

4 + 4 + 4 + 3 = 15: Deli gönül abdal olmuş feryat etse yara ne

5 + 3 + 4 + 3 = 15: Kadir bilene ederim canı kurban merhaba

4 + 4 + 4 + 4 = 16: Can can deyip dost bildiğim şimdi düşman oldu gitti

4 + 4 + 5 + 3 = 16: Beni yardan ayırdılar ahım onlara da kalmaz

Şiirinin her dörtlüğünde farklı duraklara çok sık rastlanmaktadır. Örneğin: 8 + 8 = 16 veya 8 + 7 = 15 gibi duraklar da kullanılmaktadır. Bu durakların çeşitliliği biraz da şirin makamı ile söylenişinden kaynaklanmaktadır[13].

1.2.3. Birim

Türk şiirinde, şairi bilinen ilk şiirlerin sahibi Uygur Türk şairi Aprınçur Tiğin'in bugüne dek korunmuş iki şiirinden biri dörtlük, ikicisi üçlükler şeklinde düzenlenmiştir[14]. Uygurlar öncesi varlığını korumuş kimi Türk şiir örneklerine de bakıldığında en yaygın olarak dörtlük birimi söz konusudur, bu şiir geleneği Âşık Edebiyatı'nda da günümüze değin varlığını sürdürmüştür. Âşık Dursun Burhani'nin şiirlerinde de en küçük birim dize ve bu dizelerin oluşturduğu dörtlükler hâkimdir. Ancak 5'likler de görülmektedir:

Eğer ki tasarruf etmek istersen

Tüketici olma üretici ol

---

[13] Altınkaynak, **A.e.**

[14] Abdulkadir Emeksiz, "Türklere Özgü Bir Tür ve Şekil: Mani", **Kars'ın Somut Olmayan Kültürel Mirası**, Ed. Yılmaz Özkaya v.d., İzmir, Kanyılmaz Matbaacılık, 2010, s. 87-110.

Hayatta rahatı bulmak istersen

Tüketici olma üretici ol

Günde bir yenilik yaratıcı ol

Bu şiirin bir türkü olduğunu ve son iki dizenin her üçlükten sonra olduğu gibi yinelendiğini de unutmayalım.

Bu birimlerin dışında 8, 9 veya 10 dizeden oluşan bentlere ve şekil gereği 8 dizeden oluşan tecnislere de rastlamaktayız. Tecnislerde ilk iki dizeden sonra ve son iki dizeden önce kullanılan ve dörtlüğün dizelerine uyaklı olarak kurulan cinaslı 4'lük şekil gereğidir. *"şeki, sicilleme"* ve *"Bir Güzele"* şiirlerinde meydana getirilen 8, 9, 10 dizeden oluşan bentler ise her ne kadar Çıldır ve civarı âşıklık geleneğinde nadiren rastlanan örneklerden arasında yer alsa da tamamıyla Âşık Şenlik'in sicillemesine şeklen benzeyen ürünler vermek arzusuyla meydana getirilmiş gibi durmaktadır.[15]

1.2.4. Tür ve Şekiller

Âşık Dursun Burhani, Âşık Edebiyatı'nın hemen her alanında ürünler meydana getirmiş bir yerel ozandır. Muamma, atışma, deyişme, sicilleme, tarif, methiye, satranç (şeklen bozuk olsa da) gibi özel türlerle birlikte destan, koşma, türkü, ağıt gibi genel türlerde de örnekler vermiştir. Alfabeyi esas alan veya adları esas alan akrostişlere örnekleri de vardır.

1.2.5. Din ve Tasavvuf

Âşık Dursun Burhani, herhangi bir tarikata veya cemaate bağlı değildir. Her ne kadar dini eğitim alsa da bu eğitim örgün eğitim değil, camilerde imamlar tarafından verilen veya çevrede aile içinde kendisine aktarılan yaygın eğitimdir. Bu nedenle dini bilgilerini folklorik din bilgileri olarak da söyleyebiliriz. Şiirlerinde bazı peygamberlerin veya din ulularının kıssaları, vecizeleri kullanım veya söylenme

[15] Altınkaynak**, a.g.e**., s. 9-12.

haliyle hatırlatılmaktadır. Ozanımızın düşünce dünyasında sağlam bir din ve inanç örgüsü vardır ve bu örgü gelenekseldir, diyebiliriz. Tasavvuf anlayışını ise yine geleneksel kültürden gelen bütün canlıları ve kâinatı bir bütün olarak kavramaya dayalı, aynı cevherden yaratılmaya dayalı anlayışın sonucu olarak söylememiz mümkündür. Din ve tasavvuf anlayışını ifade eden doğrudan doğruya bir şiiri yoktur. Din ve tasavvuf anlayışı şiirlerin içine serpiştirilmiş vaziyettedir.

1.2.6. Temalar

Âşık Dursun Burhani, şiirlerinde genel konulara eğilmiş veya özel olarak istenilen konulara yönelik eserler vermiştir. Genel konular olarak yoksulluk, hastalık, cahilliğin kötülüğü, eğitimin faydaları, aşk, memleket sevgisi, gurbet, dünyanın geçiciliği, nasihat, toplumsal problemler, milli kahramanlara yönelik övgüler, ötekileri yerme, çevresindeki kişilere övgü şeklinde sıralanabilir. Özel olarak istenilen konular ise daha çok yarışmalara müracaat etmek veya ilan edilen yarışma konularına uygun şiirlerde ortaya çıkmaktadır. Bunlar *"Dede Korkut", "orman ve ağaç sevgisi", "okuma, eğitim", "Atatürk ve Cumhuriyet"* gibi yerel çalışmalarla istek üzerine birini övme *"terif"ler* şeklinde ifade edilebilir.

1.3. Eserleri

Âşık Dursun Burhani, sazın-sözün ülkesinde doğup büyümüştür, yani Karapapak-Terekeme kültürü bu doğrultudadır. Doğaçlama yeteneği güçlü bir ozanımızdır. Şiirlerini öncelikli olarak geleneksel yöntemle kayıt defterine işlemiştir, bu şiirlerinin birçoğunu halk kültürü araştırmacıları Bekir Karadeniz ve Orhan Bahçıvan 2010'da "*Dursun Burhani Sılaya Doğru*" adlı kitapta toplayıp yayımlamışlar. Prof. Dr. Erdoğan Altınkaynak, ozanımızın tüm şiirlerini inceleyip derlemiş, değerlendirmiş ve "*Âşık Dursun Durdağı (Burhani) Hayatı-Sanatı-Eserleri*" adlı kitabı 2013'te yayımlamıştır. Ayrıca ozanımız ile ilgili Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde Doç. Dr. Şeref Poyraz tarafından yürütülen bir lisans bitirme tezi Hatice Şeref tarafından yapılmıştır.

Ozanımızın bazı şiirleri, Kültür Bakanlığı yayınlarından çıkan "*Yaşayan Âşıklarımız*" kitabında yayımlanmıştır. Fevzi Halıcı'nın hazırladığı "*Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste*" adlı kitapta ozanımızın adı yer almaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM
KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

2.1. Söz

"Dil, insana özgü olduğu gerçek dünyadan ayrı ve onun kanunlarına bağlı olmayan yapay bir dünya kurma ve doğaya tarihi katma imkânı veren bir saymacalar sistemi ve ses-anlam ilişkisi bütünüyle nedensiz olan, seslerden örülü ortak iğretilemeler toplamıdır Karaağaç[1]."“Aynı dili konuşan insanlar "millet" denilen sosyal varlığın özünü oluştururlar. Dil, duygu ve düşünceyi insana aktaran bir vasıta olduğu için insan topluluklarını bir yığın veya kitle olmaktan kurtararak aralarında duygu ve düşünce birliği olan bir cemiyet, yani millet haline getirir[2]."

Dile yansıyanlar, kuşkusuz gösterge unsuru olan sözcükler aracılığı ile aktarılır, sözcük ise anlamı olan ya da tümce kurmaya yarayan anlatım aracına sözcük denir[3], sözcükler de sözleri var eder. Söz ise bir düşünceyi eksiksiz olarak anlatan sözcük dizisidir.

"Dil dizgesinin kullanışı demek olan söz, dilin bir bölümünü geçici olarak eylemli kılar, somut tümceler kurulmasını sağlar, bireye dili kullanma olanağı veren çeşitli birleşenlerle bunları dışa ileten anlıksal ve fiziksel bir düzenek içerir. Dilin, düzgün niteliği taşımasına karşın söz, bir bildiri özelliği sunar ve dili sonsuz bir çeşitlilikle gerçekleştiren düzlem olarak ortaya çıkar[4]."

Bu bağlamlarda Günay Karaağaç söz için der ki: " Bir dil biriminin seslerden oluşan fiziksel yapısıdır. Sözlük birimleri, tümevarım sonucu ulaşılmış, sosyal uzlaşmaya dayalı nedensiz genellemelerden ibarettir. Varlık ve eylem adlarından oluşan sözlük birimleri, varlık ve eylemlerin özelliklerine inmeksizin, onları

---

[1] Günay Karaağaç, **Dil Tarih ve İnsan**, 4. bs., İstanbul, Kesit Yayınları, 2009, s. 9-10.
[2] Mehmet Kaplan, **Kültür ve Dil**, 30. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2012, s. 37.
[3] Tahir N**e**jat Gencan, **Dilbilgisi**, Ankara, Ayraç Yayınları, 2001, s. 78-79.
[4] Berke Vardar, **Dilbilimin Temel Kavram ve İlkeleri**, İstanbul, Multılıngual Yayınları, 1998, s. 46-47.

kavramlar halinde bildirirler. Ayrı ayrı varlık ve bilgilerin belirli ve benzer ölçekler içinde birleştirilmesi, genelleme ve kavramlaştırma olarak bilinir. Bu bakımdan da sözlük birimleri, sosyal alan genellemeleridir ve kuşaklar arasında aktarılan bir mirası temsil eder[5].”

Kısacası sesler, alfabe ve sözcük göstergelerine dönüşerek söz dizgesi ile bütün olarak anlam kazanır. Söz bir uygarlığın çağlar içinde süzülüp gelen kültür ögelerini günümüze taşıyan bir hazinesidir, milletlerin bir çeşit evidir, ocağıdır.

2.2. Söz Varlığı

“Bir dilin bütün sözleri; bir kişinin veya bir topluluğun söz dağarcığında yer alan sözler toplamı, o dil, kişi veya topluluğun söz hazinesi olarak bilinir[6].” Yani bir dilin ya da topluluğun söz dağarcığında bulunan sözcükler toplamıdır.

“Bir dilin söz varlığı denince, sadece o dilin sözcükleri değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütünü anlıyoruz. Söz varlığı, sadece bir dilde birtakım seslerin bir araya gelmesiyle kurulmuş simgeler, kodlar -ya da dilbilimdeki terimleriyle göstergeler- olarak değil, aynı zamanda o dili konuşan toplumun kavramlar dünyası, maddi ve manevi kültürün yansıtıcısı, dünya görüşünün bir kesiti olarak düşünülmelidir[7].”

“Bir toplumun yaşam biçimi ile birlikte dinsel inançları, hangi uluslarla ne ölçüde ilişki kurmuş olduğu, nelere değer verdiği, hatta nükteye olan eğilimi hep söz varlığının incelenmesiyle ortaya çıkar[8].”

Yani söz varlığının ögeleri içindeki sözcüklerde, kalıp sözlerde, atasözlerinde, deyimlerde, terimlerde o uygarlığın; özgün değerleri vardır, gizemi vardır, kimliği vardır, bir topluluğun ya da ulusun öz kimliğini öğrenmeyi amaçlıyorsanız dilinin

---

[5] Günay Karaağaç, **Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü**, Ankara, TDK Yayınları, 2013, s. 713-714.
[6] **A.e.**, s. 745.
[7] Doğan Aksan, **Türkçenin Söz Varlığı,** Ankara, Bilgi Yayınevi, 2015, s. 15.
[8] **A.e.**, s. 16.

söz varlığına başvurmalısınız. Söz varlığı kapsamındaki tüm ögeleri tarih boyunca inceleyen bilim dalı olmuştur.

"Eldeki bilgilere göre bu tip çalışmalar, Eski Hint'te dilbilimi okullarında gerçekleştirilmiştir[9]." "Türk dili sahası için düşünüldüğünde gözler, 11. yüzyıla çevrilmektedir. Türk dilinin en önemli kaynaklarından biri olan 11. yüzyılda Kaşgarlı Mahmut tarafından kaleme alınmış olan Divân-ı Lügati't Türk Arapça olarak Türkçenin söz varlığını inceleyen ve bunları metinle destekleyen ilk çalışmadır[10]."

2.3. Temel Söz Varlığı:

"Bir dilin sözvarlığı hangi öğelerden oluştuğu üzerinde durulurken ilk anılması gerekenler, temel sözvarlığı ya da çekirdek sözcükler adını verdiğimiz öğelerdir. Bunun sınırı çizilirken de insanın odak olarak alınması doğru olur. İnsanın organları başta olmak üzere onun en doğal gereksinimlerini karşılayan yemek, içmek, uyumak, gitmek, gelmek, vermek gibi kavramlar, ona en yakın kişileri gösteren akrabalık adları, sayılar ve insanın maddi ve manevi kültürü içine giren çeşitli kavramlar sayılabilir[11]."

Kişioğlunun yaşamının en önemli öğeleridir, dilin tarihçesinde en az değişime uğrayan sözcüklerdir. Yaşama bakışını şekillendiren başat öğelerdir.

2.4. Söz Varlığının Önemi:

"Bir dilin sözvarlığı, o dilin tarihine geniş ölçüde ışık tutmakta, yüzyıllar boyunca ortaya çıkan ses, biçim, sözdizimi ve anlam değişikliklerini yansıtmakta, hangi dillerin etkisiyle, ne türden değişimlerin gerçekleştiğini göstermektedir[12]".

Bugün "*susmak, garipsemek, önemsemek"* gibi addan türemiş sözcüklerde geçen [-sE] yapım ekinin Orta Türkçede, Karahanlıcada çok işlek eklerden biri olduğunu, zamanla eski işlekliğini yitirdiğini, biz o dönem kaynaklarındaki söz

---

[9] Murat Aksakallı, **"Aşık Mahsuni Şerif'in Şiirlerinde Söz Varlığı"**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde, 2015, s. 24.
[10] **A.e**.
[11] Aksan, **a.g.e**., s. 34.
[12] **A.e.,** s. 19.

varlığını inceleyerek öğrenebiliyoruz. Yine bugün Türkiye Türkçesinde *"iyi, aygır, kuyu, kuyruk"* gibi sözcüklerin Eski Türkçede "*edgü, adgır, kudug, kurduk"* şeklinde olması, dilde bir d-y ses değişiminin meydana geldiğini söz varlığı sayesinde öğrenebiliriz. Yukarıdaki örnekler, sözcüklerin yapı ve şekil açısından yaşadığı değişimleri ifade etmektedir. Sözcüklere yeni anlamlar kazandırarak onları çokanlamlı duruma getiren aktarma türleri (deyim aktarması, ad aktarması) de söz varlığı açısından oldukça önemlidir[13].

Sözgelimi ateşi içine kolay geçirmeyen bir kap için kullandığımız sağır tencere tamlaması bir yandan "*sağır'ın"* yeni bir anlam kazanmasına yol açan, öte yandan insan ve hayvanları niteleyen bir sıfatın nesnelere aktarılabildiğini gösteren bir deyim aktarmasının varlığını ortaya koymaktadır.

2.5. Türkçenin Söz Varlığının Temel Nitelikleri[14]:

"Türkçe, 'ayrıntılı bir anlatım dili'dir. Akrabalık adları ve renk tonları gibi unsurlarda bu ayrıntılı anlatımı görmekteyiz. Buradan yola çıkarak başka dillerden farklı olarak Türkçe, birçok kavramı kendi oluşturur, denilebilir[15]."

Orhun Yazıtları'ndan başlayarak Türkçeye bakıldığında; Türkçenin yapısından gelen güçlü türetme ve birleştirme yeteneğinin olduğu görülmektedir.

"Türkler, değişik toplumlarla ilişkileri sonucu, yabancı etkiye açık olup çoğu zaman yabancı öğeleri kendi öz sözcüklerine yeğlemişlerdir[16]."

2.6. Türkçenin Söz Varlığındaki Değişimler:

Dil, yaşayan bir unsur olduğundan durmadan yeni sözcükler yaratmasının yanı sıra başka dillerden de sözcükler alarak dağarcığını zenginleştirir. Bir yandan da eski sözcükleri eskitip düşürür.

---

[13] **A.e.,** s. 19-20
[14] **A.e**., s. 51.
[15] Aksakallı, **a.g.e**., s. 25.
[16] Aksan, **a.g.e**., s. 51.

"Türkçenin en eski dönemlerinden bugüne, çeşitli dil ürünleri, değişik metinler incelenecek olursa çok zengin bir söz varlığıyla karşılaşılır. Ancak her dilde söz varlığı, çeşitli devirlere göre belirli sebeplerden dolayı farklılık gösterir. Yaşam biçimi değişen toplumların yeni yaşam biçimiyle, yeni sözcüklerin doğuşunu, sözcük ölümlerinin başlamasını ortaya çıkarmıştır. Teknolojik gelişmelerin de katkısıyla söz varlığına çeşitli yeni sözcüklerin eklenmesi, kullanılmayan sözcüklerin de yitimi söz konusu olmuştur. Türkçe için de aynı durum söz konusu olup söz varlığı, aynı dönemde yaşayan insanlar arasında bile farklılık gösterdiği bilinmektedir.Her dilin söz varlığını oluşturan sözcüklerden önemli bir bölümünün, zamanla dil içi ve dil dışı etkenlerle yitirildiği, unutulduğu görülür. Sözcük yitimi açısından en başat faktör, sözcüğün ifade ettiği, gösterdiği nesnenin toplumun ve bireyin yaşamında artık yeri olmamasıdır. Her toplumda kimi araç-gereç adlarının, birtakım nesnelerin, kavramların ve geleneklerin unutulması, sözcük yitimine yol açmaktadır[17]."

Türkçede bugün "*hasta, hastalık, ilaç, tedavi, hekim, eczacı"* gibi yabancı sözcüklerle dile getirilen kavramlar eski dönemlerde ve değişik lehçelerin konuşulduğu topraklarda dilin kendi sözcükleri ile anlatım buluyordu. Daha Uygur metinlerinde *"hastalık"* kavramı için Türkçe "*ig"* sözcüğü kullanıyor, "*hasta*" için *"iglig"*, sağlam anlamında ise *"igsiz"* sözcüklerine rastlanıyor, "hastalanmak" anlamında *"igle-"* eylemi kullanıyordu, Karahanlı Türkçesinde *"ig"* yine "hastalık" demekti, *"igle"*nin yanı sıra *"iglel-"* "hasta olmak", *"igleş-"* "hastalanmak", *"iglet-"* "hasta et-" eylemleri kullanılıyordu.

Eski Anadolu Türkçesine gelindiğinde "*ig"* biçiminde karşımıza çıkan sözcüğün "verem" anlamını taşıdığını görüyoruz. Bu ve benzeri yakın anlamlarda Anadolu'da birçok ağızda bu sözcüğün sık kullanılmadan yaşam bulduğu söz konusudur.

"*İlaç*" kavramını karşılamak üzere *"ot ve em"* sözcükleri en eski zamanlardan beri kullanılagelmiştir. Bunun yanı sıra "*hekim*" sözcüğü de *" otcu, otacı"* sözcükleri

[17] Aksakallı, **a.g.e**., s. 26-27.

ile adlandırılmıştır. Eski Türkçede "*ilaç*" sözcüğü em ile de karşılanmış, bu sözcük Anadolu ağızlarında ilaç anlamında henüz yaşam bulmaktadır[18].

Bu kapsamda birden çok örneğe bakılınca Türkçenin başlangıçtan günümüze engin bir söz varlığına sahip olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda yabancı sözcüklerin yeğlenmesi sonucu çoğu sözcüklerimizin de yitmesine neden olmakta olup kimi sözcülerin de bazı şekil değişiklikleri ile ya da olmadan ağızlarımızda yaşam bulduğunu göstermektedir.

2.7. Söz Varlığının İçerdiği Unsurlar:

2.7.1. Köken Bakımından Sözcükler:

"Bir dilin söz varlığı, başlıca iki kaynağa dayanmaktadır. Birincisi mevcut ögeleri ses ve anlamca değiştirme, ikincisi ise başka dillerden almadır. Bu yüzden her dilin söz varlığı iç ögeler ve dış ögeler diye ikiye ayrılır, yani yerli ve yabancı sözcükler olarak ikiye ayrılır[19]."

2.7.1.1. Yerli Sözcükler[20]:

"Yerli sözcüklerin bir bölümü, çekirdek sözcükler veya temel söz varlığı olarak adlandırılır. Her dilde kuşaktan kuşağa aktarılarak yaşayan bu ögeler, insan yaşamında birinci derecede önem arz eden, bunlara organ adları, temel besin maddeleri, insanoğlunun yakın ilişkide bulunduğu hayvan ve bitki adları, en çok kullanılan sayı adları, somut eylemler, tarım araçları örnek gösterilebilir[21]."

Yani topluluğun doğasında bulunan, dillerinin ilk araç-gereçleridir, var olan dil yapısına uyumlu, dilin ilk kaynaklarından beri süregelen sözcüklerdir.

---

[18] Aksan, **a.g.e.**, s. 55-64.
[19] Aksakallı, **a.g.e.**, s. 28-29.
[20] **A.e.**, s. 29.
[21] **A.e**.

2.7.1.2. Yabancı Sözcükler[22]:

"Bir toplumun, bir ulusun öteki toplumlarla hiçbir ilişki kurmadan yaşamasına olanak yokken uluslar arasındaki ticaret, siyaset, kültür ve sanat ilişkileri hemen dile yansımakta ve yeryüzündeki bütün dillerde, başka dillerden alınma öğeler bulunmakta, kimi zaman bunlar bir dili bütünüyle yabancılaştıracak kadar artabilmektedir[23]."

Bu sözcüklerin kimi dilimize yerleşmiştir; Farsça duvar, Arapça kalıp gibi… Bu sözcüklerin kimi de dilimize henüz yerleşmemiştir; oksijen, lokomotif gibi sözcükler[24]. Uygarlıklar geçmişine bakılınca uygarlıklarının her döneminde, sözcük alışverişi kaçınılmazdır.

2.7.2. Yapısı Bakımından Sözcükler:

2.7.2.1. Basit Sözcükler:

"Başka sözcüklerden ekle ya da birleşme yoluyla türememiş, yapılmamış olan sözcüklerdir, bunlara yalınç sözcükler de denir. Örneğin: "*Göz, yol, yıl, ok, git, ah, çok"* gibi sözcükler basittir[25]." "Kökler, dillerin ve dil ailelerinin oluşma çağlarından kalma ve çoğu bütün dillerde tek heceli olan yapılardır[26]."

2.7.2.2. Türemiş Sözcükler[27]:

"Köklere yapımlık bağlı biçim birimlerinin getirilmesiyle elde edilen sözlerdir ve türetme bütün dillerde bulunmaktadır[28]." Örneğin: "Yol-cu, ağaç-lık, sön-mez, çağ-la" gibi sözcüler türemiştir. Yani yapım eki almış gövde durumundaki sözcüklerdir Türkçede söz yapımında en çok türetmeye başvurulur.

---

[22] **A.e**.
[23] Aksan, **a.g.e**., s. 37.
[24] **A.e**.
[25] Gencan, **a.g.e**., s. 79-80.
[26] Aksakallı, **a.g.e**., s. 30.
[27] **A.e**.
[28] **A.e**.

2.7.2.3. Birleşik Sözcükler:

Asıl biçim birimleri birleştirilerek gerçekleştirilir, aralarında ilişkilendirici ve nitelendirici ilişkisi vardır[29]. Birden çok sözcüğün birleşmesi ile oluşur.

Örneğin: "*Aslanağzı, açıkgöz, kaplumbağa*" gibi sözcükler birleşiktir.

2.7.2.3.1. Anlam Kayması Yoluyla Oluşan Birleşik Sözcükler[30]:

Bu yolla yapılan birleşik sözcüklerden biri ya da ikisi, üçü birden anlamını yitirebilir. Tür ya da yapılarında değişim olmaz. Örneğin:

1. Suçiçeği, aslanağzı, dalkavuk vb. her iki sözcük de gerçek anlamını yitirmiştir.

2. Rüzgârgülü, kafatası, gerçeküstü vb. ikinci sözcükler gerçek anlamını yitirmiştir.

3. Başhekim, sivrisinek, Karadeniz vb. ilk sözcükler gerçek anlamını yitirmiştir.

2.7.2.3.2. Ses Değişimi Yoluyla Oluşan Birleşik Sözcükler:

Bir ünlü harf ya da ünsüz harf ya da birden çok ünlü-ünsüz harf düşmesi, türemesi yoluyla birleşme söz konusu olur. Örneğin: "*Pazartesi, cumartesi, kahvaltı, sütlaç, kaynana*" vb. sözcükler bu yöntemler kaynaklı olarak birleşmişlerdir.

2.7.2.3.3. Tür Değişimi Yoluyla Oluşan Birleşik Sözcükler[31]:

Birleşiği oluşturan sözcüklerden biri ya da ikisi tür değiştirmiş olabilir. Anlamlarında meydana gelen değişimler dikkate alınmaz. Örneği: "*Külbastı, ayakbastı, çekyat, kaptıkaçtı, biçerdöver, tutkal, gecekondu, uyurgezer, ağaçkakan,*

---

[29] Karaağaç**, a.g.e**., s. 716.
[30] Aksakallı, **a.g.e**., s. 31.
[31] **A.e**.

cankurtaran, vurdumduymaz, ateşkes" vb. sözcükler… Kimi birleşmelerde hiçbir ses olayı olmayabilir. Örneğin: zeytinyağı, dikdörtgen, kuzeydoğu…

2.7.3. Görevleri Bakımından Sözcükler:

2.7.3.1. Adlar:

"Ad, gerçekler dünyasındaki varlıkların ve eylemlerinin dildeki ifadesidir. Varlık ve eylem adlarından oluşan sözlük birimleri, varlık ve eylemlerin özelliklerine inmeksizin onları, kavramlar hâlinde bildirir. Bu birimler, sosyal birer genellemedir ve kuşaklar arası aktarılan bir sosyal mirası temsil eder.

Adlar, kendi başlarına var olabilen ve dolayısıyla sözlükte yer alan bilgilerin adlarıdır. Sözlükteki adların, söz öbeklerinde ad olarak kullanılabilmeleri, onların sözlük anlamlarında kullanılmalarıyla mümkündür. Adların cümledeki kullanımları ise yapan veya olan varlıklar olarak yani özne ve varlık olarak kullanılmalarıyla gerçekleşir[32]."

2.7.3.1.1. Özel Adlar[33]:

"Genel adın özel ad olarak kullanılışıdır. Özel ad, ses ve heceden cümleye kadar herhangi bir dil biriminin anlam boşalmasına uğratılarak kullanılmasıdır. İnsan bilgilerinin yani varlık, hareket ve olayların adları, belirli bir yer ve zamanda çeşitli ilgilerle ve dili kullananların ancak küçük bir bölümünün tercihi ile varlıklara tek tek ad olarak verilir[34]." Evrendeki tek bir varlık için kullanılır, Örneğin: "*Deniz*" sözcüğü, genel nitelikte bir addır, bir kişiye verildiğinde, özel kılınmaktadır, böylece kişi, hayvan, kent, kasaba, köy, semt, bulvar, mahalle, cadde, sokak, yer, yapıt, gazete, dergi, din, ulus, mezhep vb. özel adlar niteliğindedir.

---

[32] **A.e**.
[33] **A.e**., s. 32.
[34] **A.e**.

2.7.3.1.2. Ortak (Tür-Cins) Adlar[35]:

"Birden çok varlığa verilen, aynı türde olan birçok varlığı kapsayan adlardır, birden çok varlığa göndermede bulunur ve buna, cins adlar veya tür adları da denir[36]." Örneğin: "*Dağ, tepe, su, ağaç, göz, yol"* vb. yani özel niteliği olmayan, evrendeki yalnız bir varlığı karşılamayan adlardır.

2.7.3.2. Adıllar (Zamirler)[37]:

"Varlığın gerçek adının yerini tutma, onları kişi, işaret veya soru yolları ile temsil etme görevi yüklenmiş olan ad soylu bir söz türüdür. Adlandırmanın en genel olanıdır ve bu adlandırma, bütün varlık ve olayları yani bütün insanbilgilerini, başta insan-varlık ölçeği olmak üzere birkaç ölçek içinde öbeklendirir[38]." Yani adların yerini geçici süreliğine tutan sözcüklerdir, ad geldiğinde ortadan kalkarlar.

2.7.3.2.1. Kişi Adılları (Zamirleri):

Yalnızca kişioğlunun adının yerine kullanılan sözcüklerdir. Örneğin: "*ben, sen, o; biz, siz, onlar"* Türkçede kişi adılıdır.

2.7.3.2.2. Dönüşlülük Adılı (Zamiri):

"Ya kişi adılı olan ya da kişi adılını pekiştiren "*kend*i" sözcüğüdür. Eski Türkçede ya da kimi lehçe ve şivelerde "*öz, özüm*" sözcüğünün kullanımı da bu niteliktedir[39]." Bu sözcükler ilgi ekleri alarak çekime girerler.

---

[35] **A.e**.
[36] **A.e**.
[37] **A.e**.
[38] **A.e**.
[39] Erhan Ekici, **dilbilgisi**, y.y., Milsan Basım Sanayi A.Ş., t.y., s. 46-47.

2.7.3.2.3. İşaret Adılları (Zamirleri):

"Varlıkların adlarını göstererek belirten sözcüklere işaret adılları denir. Ad durum eklerini alarak çekime girerler. Bu sözcükler; "*bu, şu, o; bunlar, şunlar, onlar"* sözcükleridir[40]."

2.7.3.2.4. Belirsizlik Adılları (Zamirleri)[41]:

"Varlıkları, kesin bir şekilde, belirli bir şekilde ifade etmeyen adıllardır, belgisiz zamir olarak da bilinir[42]."

Örneğin **: "***biri, birisi, bazıları, herkes, hepsi, kimi, kimisi, başkası, kimse, birkaçı, birçoğu, hiçbiri"* vb.

2.7.3.2.5. Soru Adılları (Zamirleri):

Varlıkların adları yerini soru yoluyla tutan sözcüklerdir. Örneğin: "*Kaç, hangi, kim, ne, neresi, nerede"* vb. sözcüklerdir. Temel nitelikleri adların yerine gelmiş olmalarıdır.

2.7.3.2.6. İlgi Adılı (Zamiri):

Ad tamlamalarında düşen tamlanan adın yerine gelen *"-ki*" sözcüğüne ilgi adılı *"-ki*" denir[43]. Örneğin: Mehmet'in evi/ Mehmet'inki vb.

2.7.3.3. Ön Adlar (Sıfatlar)[44]:

"Ad ve kavramları niteleme, belirtme, yer gösterme, sayı gösterme, sorma gibi çeşitli yönlerden niteleyen, belirleyip söz, söz öbeği veya cümle, sıfattır.Ad kullanımında olduğu gibi sözler kadar söz öbekleri ve cümleler de sıfat olarak

---

[40] Mehmet Hengirmen, **Türkçe Temel Dilbilgisi**, Ankara, Nurol Matbaacılık A.Ş., 2002, s. 149.
[41] Aksakallı, **a.g.e.**, s. 33.
[42] **A.e**.
[43] Zeynep Korkmaz, **Gramer Terimleri Sözlüğü**, Ankara, TDK Yayınları, 1992, s. 178.
[44] Aksakallı, **a.g.e.**, s. 34.

kullanılabilir. Dil birimlerinin tek başlarına var olamayan bilgilerimize ad olarak kullanılmaları demek olan sıfatlar, özellik adlarıdır. Adın yani varlığın var oluşu ile sıfatın yani özelliğin var oluşu, farklıdır. Varlık, kendi var oluşuyla gerçekleşebilirken özellik, ancak varlıkla gerçekleşebilir. Bir özellik adlarının gerçekleşebilmesi için de önce o özelliğe sahip varlığa gerek vardır. Bütün özellik adları, sıfat olmaya en uygun sözlerdir[45]."

2.7.3.3.1. Niteleme Ön Adları (Sıfatları):

Adlardan genelde önce gelerek nitelik özelliklerini gösterirler, bazen de adlardan sonra gelerek onların unvan niteliğini gösterirler. Örneğin: "*Kara ova, uzun adam, soğuk hava, Mustafa Efendi*" vb.

2.7.3.3.2. Belirtme Ön Adları (Sıfatları):

Adları, sayı, gösterme, belirsizlik, soru yolu ile belirten ön adlardır.Soru Ön Adları: hangi ev, nasıl kitap, ne iş, kaç köy vb.Gösterme Ön Adları: şu çocuk, o ev, beriki kadın, bu okul vb.Belirsizlik Ön Adları: herhangi bir kitap, bazı dersler, bütün yıllar, nice yıllar vb.Sayı Ön Adları: dört ev, üçer kişi, beşiz çocuk, dörtte bir hisse vb.

2.7.3.4. Belirteçler (Zarflar):

Eylemlerden, ön adlardan, belirteçlerden, eylemsilerden önce gelerek bunların anlamlarını çeşitli yollardan etkilen sözcüklere belirteç denir. Önüne geldikleri sözcükleri zaman, yer-yön, durum, miktar bakımından etkilerler[46].

2.7.3.4.1. Zaman Belirteçleri (Zarfları):

Eylemin özelliğini zaman açısından belirtirler. Örneğin: Kardeşim *dün akşam* geldi, oralara *yarın* gelecek.

---

[45] **A.e**.
[46] Hengirmen, **a.g.e**., s. 160-161.

2.7.3.4.2. Durum Belirteçleri (Zarfları):

Eylemlerin, ön adların, belirteçlerin anlamlarını durum açısından etkilen sözcüklerdir. Örneğin: Çocuk *bağırarak* konuşuyor, yarın *mutlaka*geleceğim.

2.7.3.4.3. Ölçü Belirteçleri (Zarfları):

Eylemlerin, ön adların, belirteçlerin anlamlarını ölçü bakımından etkilerler. Örneğin: *En çok*sevdiğin ülkeydi, *pek güzel*biriydi, *az*konuşurdu.

2.7.3.4.4. Yer-Yön Belirteçleri (Zarfları):

Eylemlerin anlamlarını yer-yön bakımından etkileyen sözcüklerdir. Örneğin: O *içeri* girdi, şimdi *yukarı*çıktı.

2.7.3.4.5. Soru Belirteçleri (Zarfları):

Eylemlerin ve ön adların anlamlarını soru yolu ile belirlerler. Örneğin: Bunca yolu yürüyerek *nasıl* gideriz, bu *ne biçim* konuşuyor.

2.7.3.5. Eylemler (Fiiller):

"Bir iş, oluş, hareket, durum bildiren, kişi ve zaman kavramı veren sözcüklere eylem denir. Sözcük türleri içerisinde en önemli olan da eylemlerdir, çünkü eylemler varlıkların yaptıkları işleri, oluşları, hareketleri bildirirken kişi, zaman, yargı kavramları verir[47]." Türkçedeki neredeyse tüm eylemler Türkçe soyludur, yalnız yabancı adlardan türemiş bazı eylemler Türkçe soylu değildir. Örneğin: *mektuplaşmak, selamlaşmak* gibi…

2.7.3.5.1. Çekimli Eylem (Yüklemlik):

Kişi eki alarak çekime giren eylemlerdir. Tek başlarına tümce oluşturabilirler. Örneğin: *Geliyorum, koş*…

---

[47] Hengirmen, **A.e.**, s. 200.

2.7.3.5.2. Eylemsiler (Fiilimsiler):

"Eylemlerden türedikleri halde ad, sıfat, bağlaç görevlerinde de kullanılan ve yan önerme kuran çifte görevli sözcüklere eylemsi denir[48]." Ad-eylemler, sıfat-eylemler, bağ-eylemler olmak üzere üçe ayrılırlar.

2.7.3.5.2.1. Ad-Eylemler (Eylemlikler):

"Hem ad hem de eylem görevinde bulunan sözcüğe ad-eylem denir. Eylem kök ve gövdelerine getirilen "-mak,-mek,-ma,-me,-ış,-iş" ekleri ile elde edilirler[49]."

Örneğin: okumak, gelme, gülüş gibi… Bu sözcükler yüklem olduklarında tümcenin yüklemi, çekimli eylem olmamaktadır, ayrıca kimileri zamanla adlaşmaktadırlar, yani eylem olma özelliklerini yitirirler. Örneğin: danışma, çakmak…

2.7.3.5.2.2. Ortaçlar (Sıfat-Eylemler):

"Varlıkları niteledikleri ya da belirttikleri için sıfat, özne, nesne, tümleç olarak yan önerme kurdukları için de eylem gibi sayılan sözcüklere sıfat-eylem denir[50]."

Eylem kök ya da gövdelerine; *"-en,-r,-ecek,-miş,-dik,-medik,-mez"* getirilerek türetilirler. Örneğin: *Akacak* kan damarda durmaz, Koca Ali *verecek* cevap bulamadı, *sararmış* bahçelerde dolaştı, *bakar* körlerden biriydi.

2.7.3.5.2.3. Bağ-Eylemler (Zarf-Eylemler):

Eylemlerden türeyen ve belirteç görevi yapan sözcüklere bağ-eylem denir. Eylem çekimine girmezler, kişi kavramı taşımazlar, tümcede belirteç görevi üstlenirler. Bu yolla sıfat-eylemlerden ayrılırlar. Bağ-eylemler: *"-( )r, -( )p, -mez, -*

---

[48] Gencan, **a.g.e**., s. 412.
[49] **A.e**., s. 413.
[50] **A.e**., s. 415.

ecek, -miş, -dik, -esi, -arak, -a…e, -madan, -ken, -dığı, -dığında, -dıktan, -alı, -ınca" eklerinden oluşurlar[51]. Bunlara ulaçlar da denir.

2.7.3.5.3. Yardımcı Eylemler:

Ad ve ad soylu sözcükler ile birleşik eylemler kuran "*olmak, etmek, eylemek, kılmak"* eylemlerine yardımcı eylem denir[52]. Türkçe ve yabancı soylu sözcüklerle birleşerek yardımcı eylem ile yapılan birleşik eylemi oluştururlar. Örneğin: Kitap artık yazmaz oldu, bu konuyu kendine dert etti, bahçeyi seyretti, bana emretti.

2.7.3.6. İlgeçler (Edatlar)[53]:

"Sözcükler, kavramlar arasında anlam ilgisi kurmaya yarayan ve ancak bu görevleri için kullanılan sözcüklere ilgeç denir[54]." Tek başlarına hiçbir anlamları yoktur, söz kümelerine anlam katarlar, tümceden çıkarıldıklarında, tümcelerin anlamları bozulur. Türkçedeki belli başlı ilgeçler şunlardır: "*gibi, kadar, sanki, nitekim, için, ile, dolayı, ötürü, beri, üzere, karşı, karşın, doğru"…*

2.7.3.7. Bağlaçlar[55]:

"Anlamca ilgili tümceleri, kavramları ya da görevdeş öğeleri bağlamaya yarayan sözcüklere bağlaç denir[56]."

Türkçenin eski zamanlarına bakıldığında bağlaçların oranları azdır, Türkçedeki bağlaçların çoğu Arapça, Farsça kaynaklıdır, Türkçenin doğası kısa anlatımı yeğlemektedir. Türkçedeki belli başlı bağlaçlar şunlardır: "*Ve, ne…ne, de, dahi, bile, ki, ile, yine, hele, yoksa, gerek…gerek, ister…ister, zira, kah…kah, bazen, hatta, üstelik, yalnız, ancak, ama, fakat, lakin, meğer, ya…ya, veya, ya da,*

---

[51] Hengirmen, **a.g.e**., s. 254-262.
[52] **A.e**., s. 266.
[53] Gencan, **a.g.e**., s. 473.
[54] **A.e**.
[55] **A.e**., s. 482.
[56] **A.e**.

hem…hem, yani", örneğin, ise…bunlar yalınç, türemiş, birleşik, öbekleşmiş, yabancı kökenli özelliklerden oluşurlar.

2.7.3.8. Ünlemler:

"Bir duyuşu, bir dileği, canlı bir şekilde ve bazen tek başına anlatmaya ve bir kimseye seslenmeye yarayan kelimelere ünlem adını veriyoruz[57]." Ünlemler dillerin en eski sözcük topluluklarıdır, yani devşirme sözcükler değildir. Kimi sözcükler ünlem soyludur, kimi de sonradan ünlem değeri kazanan sözcüklerdir.

Örneğin:Oradan çekilsene "be! *Hey*," buraya baksana! Belirtilen sözcükler ünlem soylu sözcüklerdir. "*Aferin*," çok güzel bir iş başardın! "*Aman Tanrım*," bu ne güzel bir görüntü! Belirtilen sözcükler sonradan ünlem değeri kazanmıştır.

2.7.3.9. İkilemeler:

Türkçenin ya da herhangi bir dilin söz varlığı dendiğinde, o dilin yalnızca sözcükleri değil; atasözleri, deyimler, ilişkili sözleri, kalıp sözleri ve ikilemeler de akla gelir. İkilemeler, Türk düşünce sisteminde iki sözcüğün yan yana gelmesiyle farklı bir ahenkle oluşturulurlar. İkilemleri oluşturan en seçkin özellik iki sözcüğün yan yana kullanılması ile ses uyumunun, cümbüşünün oluşmasıdır.

Anlatıma türlü duygusallık katmak için sözcüklerin yinelenmesidir[58]. İkilemeyi oluşturan sözcüklerden biri alıntı olabilir, ikisi de Türkçe soylu olabilir. Türkçede her türden sözcükten ikileme kurulabilir, yani ad ve ad soylu ya da eylem ve eylem soylu her tür sözcük, bu ses uyumu ile karşımıza çıkabilir ve birçok görev üstlenebilir ikileme. Örneğin:

1. İkileme ad görevinde: Dağ dağ güzel ses her yeri gezdi.
2. İkileme adıl görevinde: Sen misin, sen misin garip vatan?
3. İkileme ön ad görevinde: Karlı karlı dağlardan aştım.
4. İkileme belirteç görevinde: Gözlerime ağlaya ağlaya doldu kan.

---

[57] Tahsin Banguoğlu, **Türkçenin Grameri**, Ankara, TDK Yayınları, 2004, s. 396-397.
[58] Gencan, **a.g.e.**, s. 217.

5. İkileme yüklem görevinde: Dün gece anlattı, anlattı.

2.7.3.10. Deyimler:

"Her dilde kuruluş anlamları, sözcüklerinin düz anlamlarından az çok kaymış olan, kalıplaşmış birçok öbekler ve takımlar vardır[59]." Bu öbeklere deyim denir. Özel bir anlatım kalıbıdır, diller eskidikçe deyimlerin sayısı da artar.Türkçenin tarihçesine bakıldığında, bugün kullandığımız deyimleri ya olduğu gibi ya da birkaç sözcük değişikliği ile var olduğunu görmekteyiz. Orhun Yazıtları'nda geçen: *"Menin sabımın sımadı.",* günümüzde: *" Benim sözümü kırmadı."* olarak yaşamaktadır[60]**.** Aynı örnekler çağımızdaki dilimizin lehçe ve şivelerinde de yaşamaktadır. Örneğin: Kazak lehçesinde *" Gızım sağan söyleyin, kelinim sen tında."* Türkiye Türkçesinde: *"Kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla."* Deyimler belli kişilerin değil, uygarlığın ürünüdür, temel niteliklerine bakıldığında; kendini kuran sözcüklerin kuruluş anlamlarından sıyrıldığı görülür, böylece genel bir anlam doğururlar. Örneğin: Bu çocuk "*ele avuca sığmıyor"*. Bu tümceyi okuyan herkes şu anlamı çıkarır: Bu çocuk yaramazdır.Her dilde olduğu gibi Türkçede de somutlaştırma yani anlamı daha da anlaşılır duruma getirme söz konusudur, dilimizdeki deyimlerin böyle seçkin bir niteliği de vardır. Örneğin: "Bir pire için yorgan yakmak, öküz altında buzağı aramak bu türden yüzlerce örneğin birkaçıdır[61]."

Deyimlere şu bakış açısı ile de bakılabilir: "Bir kavramı, bir durumu ya çekici bir anlatımla ya da özet bir yapı içinde belirten ve çoğunun gerçek anlamlarından ayrı bir anlamı bulunan kalıplaşmış sözcük topluluğu ya da tümce[62]." Kısacası bir uygarlığın uygarlığa özgü anlayışının sözcüğüdür deyimler. Her bir öğelerinde, uygarlığın özünden bir iz barındırırlar. Atasözlerinden en büyük farkları, bir kavramı belirtmek için özel bulunmuş özel anlatım kalıbıdır, öğüt vermezler ya iki sözcük kalıbından ya da bir tümceden oluşurlar.

---

[59] **A.e**., s. 564.
[60] Aksan, **a.g.e**., s. 39.
[61] **A.e**., s. 40.
[62] Ömer Asım Aksoy, **Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü 1**, İstanbul, İnkılap Kitapevi, 216, s. 52.

2.7.3.11. Atasözleri[63]:

"Atalarımızın, uzun denemelere dayanan yargılarını genel kural, bilgece düşünce ya da öğüt olarak düsturlaştıran ve kalıplaşmış biçimleri bulunan kamuca benimsenmiş özsözler[64]." Söyleyenleri belli değildir, yani uyarlığın ortak usu ve ürünüdür, Türkçenin tüm sözlü ve yazılı evrelerinden süzülerek günümüze gelmişlerdir. Örneğin: 11. yüzyıl ürünü Divan-i Lügat-it Türk'te bulunan savlardan (atasözü) *:"Tağ tağa kavuşmas kişi kişike kavuşur."* Günümüz Türkçesinde: *" Dağ dağa kavuşmaz insan insana kavuşur."* Olarak yaşamaktadır. Bu ve benzeri örnekler Türkçenin lehçe ve şivelerinde de söz konusudur günümüzde. Örneğin: Kazak lehçesinde: *" İt üredi, kerwen köşedi."* Türkiye lehçesinde: *" İt ürür, kervan yürür."* olarak yaşamaktadır. Atasözlerinin en büyük özellikleri genel kural taşımakta olmalarıdır, yani deyimler gibi özel duruma özgü değillerdir, sosyal olayları uzun bir gözlem sonucu yansıtırlar, denemeye usa dayanırlar, töre ve geleneği yansıtırlar, en büyük belirleyici yanları kısa ve özlü söz olmalarıdır. Her bir sözü gerçek anlamda oluşan atasözleri olduğu gibi sözcükleri gerçek anlam dışına çıkmış atasözlerimiz de söz konusudur. Örneğin: *"Gülme komşuna gelir başına."* Söz gerçek anlamda kullanılmıştır.

Çoğu atasözleri de söz sanatı, söz oyunu yüklüdür, yani sözcükler gerçek anlamının dışında kullanılır. Örneğin: *"Davul dengi dengine diye çalar."*

Kısacası özdeyişlerden söyleyeni belli olmayan ulusa özgü olmaları; deyimlerden genel kural taşımaları, öğüt vermeleri yolu ile ayrılan özlü, klişe sözlerdir atasözleri.

2.7.3.12. Terimler:

"Her dilde, fizik, matematik, felsefe ve toplumbilim gibi bilim dallarından sahne sanatlarına, mimariden kuyumculuk, marangozluk gibi zanaatlara kadar uzanan geniş bir çerçeve içinde yer alan, bu dallara ait kavramların oluşturduğu bir

---

[63] Aksoy, **a.g.e**., s. 15.
[64] **A.e**., s. 37.

terim sözvarlığı bulunur. *Atom, molekül, alüminyum, bakteri* nasıl bir terim olarak kabul edilirse, dişçilikteki *dolgu, köprü,* müzikteki *soprano, alto,* marangozluktaki *diş*de aynı biçimde birer terimdir[65]."

Terimler ya birleşik sözcük biçiminde *"eşkenar, bilirkişi, içgüdü"* ya da tek sözcük biçimde *"açı, kök*" gibi oluşurlar. Deyimler gibi öbek sözler değildirler.

Kısacası sözcüğün bir bilim, sanat, meslek alanında, dar kapsamda kullanılmasıdır terimler.

2.7.3.13. Küfür ve Argolar:

"Bir meslek topluluğu arasında kullanılan özel sözdür, külhanbeylerinin özel anlamda kullandıkları kaba sözlere ya da başkaları anlamasın diye aralarında kararlaştırdıkları anlamla kullandıkları sözlere argo diyoruz[66]." Birçoğu deyim gibi bir anlatım özelliğine sahiptir, yalnız deyimden öte yanları kaba nitelik taşımlarıdır. Her sosyal tabakaya özgü argo sözcükler dilimizde yaşamaktadır. Örneğin: "*Piston, torpil, moruk, hacı, röntgenci, boş vermek, yağ çekmek"* vb.

2.7.3.14. İlişki Sözleri (Kalıp Sözler)[67]:

"Bir toplumun bireyleri arasındaki ilişkiler sırasında kullanılması adet olan birtakım sözlerdir[68]." Örneğin: Sabah karşılaştığımız birine *"günaydın*" dememiz, ayrıldığımız birine *"güle güle"* dememiz, bir yakınını kaybeden birine: *" Başın sağ olsun*, dememiz birer kalıp sözdür, Türkçenin zenginliğidir[69].

Bunun dışında; "alkışlar (dualar), kargışlar (beddualar), bilmeceler, tekerlemeler" de birer kalıp sözlerdir.

---

[65] Aksan, **a.g.e**., s. 43.
[66] Aksoy**, a.g.e**., s. 51.
[67] Aksan, **a.g.e**., s. 42.
[68] **A.e**.
[69] **A.e**.

2.7.3.15. Özdeyişler (Kalıplaşmış Sözler)[70]:

"Ünlü kişilerin, hükümdarların, düşünürlerin belli bir durumda, belli bir olay için söyledikleri evrenselleşmiş sözlerdir[71]." Örneğin: Sinoplu düşünür Diogenes'in

" Gölge etme, başka ihsan istemez." sözü gibi…[72]. Baki'nin: " Baki kalan bu kubbede, bir hoş seda imiş." sözü vb.

Atasözlerinden en büyük farklılıkları söyleyenlerinin belli olmasıdır.

[70] **A.e**., s. 43.
[71] **A.e**.
[72] **A.e**.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ÂŞIK DURSUN BURHANİ'NİN ŞİİRLERİNDEKİ SÖZ VARLIĞI

Bu bölümde tüm şiirlerdeki sözcükler türlerine göre listelenirken adlar başlığı altında; tüm özel adlar ve ortak adlar ayrı ayrı listelenmiştir. Ortak adlar listelenirken sözcüklerdeki eş anlamlılığa, sesteş anlamlılığa göre sözcükler ayrılmış, dilimizde yaygın olarak bilinmeyen sözcüklerin, tamlamaların anlamları açıklanmıştır.

Ad soylu sözcüklerden; adıllar, ön adlar, belirteçler listelenirken şiir içindeki bağlamına, görevine, alt çeşidine; ünlemlerden asıl ya da ünlem değeri kazanmış sözcük durumuna, ilgeç ve bağlaç sözcük ya da öbek durumunun ayrımına özen gösterilmiştir. Öbek sözlerden deyimler, atasözleri, kalıp sözler listelenirken toplum dilinde yaygın olarak kullanılış biçime göre düzenlenmiştir, yaygınlığı söz konusu değilse bu sınıflara alınmamıştır, aynı özen argo sözcüklerde de gösterilmiştir.

Eylemler, eylemsiler listelenirken ad ve ad soylu sözcüklerde olduğu gibi kök ya da yapım eki ile kazanmış olduğu yeni anlam esas alınmıştır, yardımcı eylemlerle oluşan birleşik yapı belirlenmiştir, eş anlam ya da eş sesliliğin ayrımına özen gösterilmiştir. Eylemsilerin çeşitleri ayrılmıştır, özellikle ad-eylemler belirtilirken eylem özelliğini koruduğuna özen gösterildi.

Genel olarak sözcüklerde; çekim eklerinden arındırılarak yapım eki ile kazanmış olduğu yeni anlama, eş anlam, sesteş anlamlılığa, kimi sözcüklerin ve tamlamaların açıklayıcı anlamına, türünden uzaklaşmış, kazanmış olduğu yeni göreve özen gösterildi.

3. 1. ADLAR

3.1.1. Özel Adlar:

Abdullah Bey / 1
253
Âdem / 9
159; 165; 173; 174; 221; 222
Ahlât / 1
129
Ahmet / 2
167; 179
Ahmet Yesevi / 1
253
Akdeniz / 1
210
Akçil / 9
259; 260
Alevi / 1
263
Ali / 1
59
Ali Rüstem / 1
240
Allah / 40
22; 32; 36; 39; 69; 73; 87; 158;159;164; 166; 173; 174; 175; 177; 182; 183; 184; 186; 187; 188; 191; 193; 195; 198; 199; 213; 238; 257; 296
Amentü / 1
162
Amerika / 1
26
Ardahan / 10
243; 263; 268; 269
Arife Gecesi / 1
24
Anadolu / 12
235; 255; 263; 264
Anamur / 1
255
Ankara / 3
26; 242; 255
Antakya / 1
255
Askehli / 1
133
Artvin / 1
236
Aslı / 3
128; 150
Âşık Burhani / 3
73; 136; 259
Âşık Dursun / 27
33; 34; 35; 40; 60; 62; 72; 95; 166; 181; 196; 197; 200; 220; 221; 224; 225; 237; 238; 254; 262; 264; 266; 285; 286
Âşık Memet / 1

222
Atatürk / 20
208; 227; 228; 229; 230; 231;
285
Atalay / 1
212
Avrupa / 1
198
Ay / 2
161; 174
Azrail / 2
137; 158
Basat / 1
232
Battal Gazi / 13
235

Bayındır / 1
232
Bedir / 1
163
Binbaşı Kenan / 1
211
Boğaç / 1
232
Burak / 2
173; 223
Burhani / 87
16; 24; 28; 30; 31; 32; 37; 38;
41;45;46; 47; 49; 50; 51; 57;
67; 68; 70; 75;87;89; 90; 94;
96; 99; 100; 103; 104; 105;
107; 109; 110; 111; 113; 114;
115; 116; 117; 118; 120; 121;
125; 127; 129; 130; 131; 140;
147; 152; 154; 162; 170; 172;
174; 177; 178; 179; 180; 181;
185; 186; 190; 192; 193; 196;
201; 217; 219; 226; 260
Bursa / 2
125; 255
Cabbar / 1
253
Cebrail / 4
69; 164; 171; 295
Cemil Bey / 1
246
Cenabı Mevla / 1
201
Cengiz Topel / 1
52
Cevat Bey / 1
242
Cidde / 1
171
Cumhuriyet / 3
208; 229
Çamlıbel Bolu / 1
255
Çerkes / 1
263
Çıldır / 26

34; 201; 224; 237; 252; 256; 257; 258; 266
Çıldırlı Dursun / 3
232; 244; 252
Çin / 1
17
Çobanoğlu / 5
246
Davut / 1
170
Dede Korkut / 5
231; 232
Demirel / 1
26
Deli Dumrul / 1
232
Dirse Han / 1
231
Dural Bey / 4
237
Dursun / 141
14;15;17;18;20;21;23;24;30;35;41;42;43;45;48;49;52;53;54;57;61;63;64;69;7276;77;80;81;82;83;85;86;88;91;92;93;96;97;99;102;106;108;109;114;119;122;123;124;126;132;133;134;135;136;142; 144; 145; 146; 148; 149; 151; 152; 153; 155; 156; 159; 160; 165; 167; 170; 171; 173; 174; 175; 176; 177; 179; 182; 183; 184; 189; 191; 195; 196; 198; 199; 201; 204; 208; 212; 214; 216; 218; 219; 220; 221; 222; 223; 228; 230; 231; 233; 235; 238; 240; 244; 246; 252; 256; 259; 260; 261; 282; 283; 284; 289; 290; 295; 296
Dursun Burhani / 32
55; 111; 112;113;116;123;125;131;132; 139; 141; 145; 150; 168; 169; 171; 229; 232; 234; 236; 241; 243; 245; 250; 253; 257; 264; 267; 285; 286; 288
Dursun Durdağı / 1
262

Ebu Bekir / 1
162
Ebu Cehil / 1
162
Ecevit / 1
210
Edirne / 3
60; 255; 263
Eflatun / 2
201; 288
Ekrem / 1
171
Elbeyi / 9

244
Elmalı köyü / 2
245
Enelhak / 1
21
Erzincan / 13
264; 265; 266
Erzurum / 2
206; 255
Esma / 12
250; 251; 252
Eyüp Efendi / 9
236; 237
Fatih Sultan Mehmet Han / 4
31; 51; 69; 256
Ferhat / 3
122; 128; 143

Fevzi Halıcı / 1
260
Fırat / 1
89
Gaffar / 1
114
Girne / 1
60
Goncagül / 1
239
Güvenocak / 2
266
Güneş / 2
161; 174
Habil / 174
165
Habip / 2
135; 158
Hacer / 1
246
Hacı Bektaş / 2
256; 263
Hacı İbrahim Yaman / 1
252
Hak / 42
15; 28; 29; 32; 43; 75; 84; 125;147;158; 159; 160; 163; 164; 170; 173; 178; 179; 181; 182; 198; 217; 233
Halil / 1
171
Halil İbrahim / 1
39
Halil Tanyeli / 2
211
Harem Aksa / 1
223
Hasan / 1
194
Hasan Fehmi / 1
236
Haşim ağabey / 1
242
Hatice / 1

223
Havva / 2
165
Hazreti Âdem / 4
22; 23; 30; 171
Hazreti Ahmet / 2
54; 171
Hazreti Eyüp / 4
125; 176; 256; 287
Hazreti Cebrail / 1
165
Hazreti Muhammet Ali / 1
178
Hazreti Nuh / 3
171; 174
Heyet-i Temsiliye / 2
206; 207

Hicret Sıddık / 1
162
Hindistan / 1
174
Hira / 1
171
Huda / 4
179
Hüseyin Gazi / 1
235
İblis / 2
165; 222
İbrahim / 1
287
İhlas / 1
162
İlahi / 5
160; 166; 167; 177; 215
İran / 1
25
İsa / 1
223
İslam / 9
43; 162; 163; 168; 233
İsmail Bey / 1
253
İsmet Efendi / 1
252
İsmet İnönü / 2
206
İstanbul / 20
125; 235; 239; 242; 255; 266; 267; 268
İsrafil / 2
157; 158
İstiklal Marşı / 1
184
İstiklal Savaşı / 1
208
İzmir / 3
60; 125; 255
Lenin / 2
184; 185
Kabe / 6

17; 67; 161; 166; 187; 238
Kabil / 2
165; 174
Kadir Mevla / 2
116; 169
Kalburlu köyü / 1
236
Kara Kazım Paşa / 2
206; 257
Kars / 18
26; 60; 262; 263; 264
Kayseri / 1
252
Kemal / 6
206; 207; 227; 231
Kemal-i Lokman / 1
238
Kemal Paşa / 8
205; 206; 207
Kerem / 7
33; 77; 128; 148; 150
Kerim Vuran / 8
241; 242
Kevser / 6
102; 168; 170; 255; 296
Kıbrıs / 3
52; 60; 210
Kısır Dağı / 2
268
Kızılay / 1
198
Konya / 24
26; 238; 260; 261; 262
Kostantin / 1
31
Köroğlu / 1
255
Kul Selim / 2
225; 226
Kuran / 38
24; 43; 84; 87; 104; 160; 162; 166; 168; 171; 174; 177; 179; 261; 279; 296
Kureyş / 1
162
Kurtkale nahiye / 1
245
Kuva-i Milliye / 2
206; 207
Kürt / 2
262; 263
Laz / 1
262
Leyla / 1
89
Lokman / 2
57; 201
Leyla / 8
33; 89; 103; 109; 122; 123; 128; 218
Makaryos / 2
283; 284

Malik Ejder / 1
240
Mao / 1
184
Mansur / 2
21; 134
Mecnun / 9
103; 109; 122; 123; 126; 128;
219; 295
Medine / 4
162; 166; 167
Mehmet / 1
194
Mehmetçik / 5
209; 242
Mekke / 5
162; 163; 167

Merih / 2
14
Mevla / 42
15; 23; 24; 35;
42;43;53;54;87;109;112; 124;
128; 136; 170; 172; 173; 174;
175; 178; 189; 191; 216; 223;
225; 231; 235; 242; 245; 246;
256; 259
Mevlana / 4
260; 261; 262; 263
Mevlüt Efendi / 2
243; 244
Milli Mücadele / 1
231
Miraç / 2
223
Mondros / 1
205
Moskof / 2
185; 258
Muhammet / 14
32; 40; 127; 159; 165; 170;
171; 172; 173; 174; 223
Muhibbi / 1
54
Mustafa / 3
170; 231; 237
Mustafa Kemal / 6
31; 51; 70; 205; 207

Mübarek İsmail / 1
173
Nasreddin Hoca / 1
256
Nazan / 1
239
Nemrut / 1
171
Nuri / 1
252
Oğuz / 3
231; 232
Oğuz Alparslan / 5

14; 31; 51
Öğretmen Casim / 1
225
Ömer / 1
240
Pamuk Baba / 1
54
Rab / 5
135; 165; 170; 202
Rahman / 1
166
Resul / 3
40; 159; 170
Rüşen Ağa / 1
240
Samsun / 3
60; 205; 255

Sefil Dursun / 4
79; 118; 141; 173
Sinop / 1
60
Suna / 2
75; 89
Süphan / 4
25; 26; 164
Tabip Lokman / 1
24
Tepegöz / 1
232
Tezegül / 1
239
Torun / 1
245
Tuna / 1
198
Turan / 1
26
Türk / 37
20; 32; 58; 185; 193; 194; 205;206;207; 208; 209; 213; 215; 227; 228; 229; 230; 232; 257; 259; 263; 283
Türkiye / 12
255; 256
Türkçe / 1
230
Türklük / 5
32; 184; 194; 232; 259
Türkoğlu / 1
208
Uhut / 2
163
Usta Kasım / 1
220
Sehat Kars / 1
255
Sivas / 1
255
Sultan Süleyman / 4
14; 16; 42
Sultanbeyli / 2

202; 252
Sünni / 1
262
Süleyman / 3
170; 173; 264
Sümmanioğlu / 1
189
Sina / 1
171
Şah ismail / 1
31
Şenlik / 13
233; 234
Şenlik Baba / 2
220; 226
Şeref Taşlıova / 8
237; 238
Şii / 1
262
Şirin / 4
122; 128; 143
Veysel Baba / 6
232
Yaradan / 8
32; 36; 40; 58; 172
Yavuz Sultan Selim / 2
31; 69
Yeğenek / 1
232
Yılmaz / 2
239; 244
Yeniçağ / 1
31
Yezdan / 2
173
Yıldırım Yavuz Süleyman / 1
51
Yunus / 2
176; 263
Yunus Emre / 19
247; 248; 249; 250; 256
Yurtseven Ali / 1
212
Yusuf / 6
167; 171; 176
Yusuf Bey / 6
241
Yusuf Kenan / 1
125
Yunan / 3
26; 209
Yüzbaşı Tanyeli / 1
211
Zal Rüstem / 1
59
Züleyha / 1
171
Zülfikar / 3
150; 171; 188
Zihni Eflatun / 1
238
Zinzal / 1

24
Zülfikar Ali / 1
234

3.1.2. Ortak (Tür-Cins) Adlar:

ab (su) / 1
168
aba (abla) / 1
153
abdal / 2
143; 286
ab-ı zülal (değerli su) / 1
34
acep / 2
113; 115
acı / 7
67; 76; 84; 130; 133; 142; 195
aciz / 1
233
aç / 1
253
ad / 20
34; 43; 73; 78; 95;111; 117;
122; 127; 164; 165; 172; 198;
232; 241; 273; 276
ada / 1
284
adalet / 14
31; 35; 148; 168; 182; 197;
198; 242; 243; 272
adam / 40
36; 37; 48; 126; 281; 282
adil / 2
148; 291
ağ / 2
19; 165
ağa / 6
242; 244
ağabey / 3
242; 244; 253
ağaç / 9
27; 50; 145; 157; 232; 243;
270; 272; 273
ağız / 8
44; 64; 66; 88; 95; 158; 166;
277
ağrı / 1
134
ağu / 1
149
ağyar / 7
126; 128; 129; 196; 287; 290;
294
ahbap / 2
45; 155; 239; 242
ahde vefa (sözleşme) / 5
49; 97; 98; 113; 115
ahir / 3
165; 168; 169
ahiret / 9
43; 67; 84; 158; 189; 233; 252;
276; 293

ahlak / 5
37; 64; 72; 284
ahmak / 2
29; 30; 189
ahit / 7
85; 88; 97; 98; 101; 112
ahu ceylan (güzel ceylan) / 2
78; 251
ah-u vah / 1
136
ah-u zar (acı çekmek) / 7
77; 135; 139; 149; 150; 189
ahu / 2
98; 285
ahval / 4
70; 109; 114; 133

aile / 3
253; 254
ait / 1
172
akıbet / 9
17; 42; 158; 159; 170; 273; 287; 291
akıl / 30
24; 29; 37; 38; 39; 49; 70; 97; 101; 107; 111; 113; 122; 126; 136; 141; 170; 172; 191; 197; 205; 207; 220; 249; 288; 295
akraba / 1
147
akran / 2
30; 271
akrep / 2
101; 189
al (renk) / 6
23; 36; 62; 75; 126; 141
ala / 2
177; 233
alaftar (hububat satıcısı) / 1
26
alamet / 1
174
alem (dünya) / 14
17; 50; 51; 78; 100; 164; 168; 170; 172 189; 247;
alem / 5
22; 160; 246; 249
alev / 1
174
alın / 3
45; 133; 271
alim / 8
42; 62; 181; 186; 196; 234; 294
alnıaçık / 2
242; 244
alt / 4
22; 50; 101; 251
altın / 6
21; 48; 177; 192; 251
amber / 3
51; 110

amel / 5
40; 158; 174; 179; 294
an / 10
23; 31; 33; 64; 111; 151; 155; 172; 192; 258
ana / 27
19; 34; 38; 42; 44; 45; 50; 65; 101; 113; 115; 165; 167; 196; 207; 231; 251; 291
anarşi / 2
185
ant / 2
112; 116
ar / 1
128
ara (uzaklık) / 8
48; 52; 87; 97; 112; 135; 236; 253
araba / 1
277
araç / 1
270
arazi / 1
60
arı / 7
20; 29; 73; 166; 219
arif / 7
21; 50; 156; 226; 274; 284; 286
arka / 4
29; 188; 206; 283
arkadaş / 1
207
arpa / 1
23
arsız / 1
48; 276
arş / 4
158; 274; 294
arş-ı kürsü (alemin sınırı) / 1
30
arşiv / 1
246
art (arka) / 5
19; 34; 123; 150; 151
arz / 3
101; 133; 274
arzu / 4
128; 132; 133; 141
arzuhal / 10
24; 25; 34; 45; 84; 113; 127; 133; et / 3 24; 39; 189
asalet / 3
38; 40; 284
asıl / 6
30; 38; 50; 58; 208
asılsız / 2
191; 273
asır / 4
15; 19; 247; 271
asker / 1
31
aslan / 7

57; 131; 208; 243; 245; 256; 258
asıl (soy) / 5
21; 48; 50; 57
astronot / 1
185
aş / 7
61; 86; 110; 116; 120; 149; 161
aşık (ozan) / 27
151; 161; 181; 220; 221; 225; 226; 232; 233; 234; 245; 246; 270; 272; 273; 278; 285; 286
aşık (sevmek) / 45
33; 51; 53; 54; 56; 59; 76; 108;112;113; 114; 117; 119; 120; 123; 131; 132; 138; 140; 142; 143; 145; 147; 150; 232; 270; 271; 280; 287; 288; 289; 290; 293; 294
aşıkane (aşıkça) / 1
285
aşıklık / 2
140; 225
aşikar / 1
105
aşk / 109
19; 35; 40; 48; 76; 77; 78; 79; 80;81;82; 83; 84; 85; 86; 87; 89; 90;93;95;96;101; 103; 104; 105; 107; 109; 111; 115; 116; 117; 118; 122; 124; 125; 126; 127; 131; 132; 133; 136; 140; 143; 145; 146; 147; 148; 149; 150; 151; 152; 154; 155; 158; 164; 197; 218; 249; 271; 274; 278; 283; 287; 293; 295
at / 4
185; 289
ata / 13
31; 51; 58; 60; 159; 165; 207; 208; 231; 255; 285
atasözü / 2
37; 195
ateş / 50
20; 38; 40; 48; 49; 61; 62; 63; 77;82;86; 95; 103; 105;107;109;114;116;118;121; 122; 125; 126; 133; 134; 136; 141; 146; 147; 148; 149; 150; 151; 152; 160; 170; 186; 274; 283; 287; 288; 295
atlas / 1
250
atlı / 2
43; 271
av / 1
151
avara (avare) / 1
100
avcı / 1
19
avukat / 1

282
ay (zaman) / 15
36; 62; 71; 91; 101; 129; 196;
259; 271; 280; 285
ayak / 12
53; 73; 101; 205; 218; 219
ayakkabı / 1
282
ayan / 2
111; 188
ayar / 1
198
ayaz / 1
218; 271
aydın / 2
51; 256
aydınlık / 1
227; 232
ayet / 12
141; 162; 166; 174; 176; 249;
274; 275; 280
ayık / 2
20; 84
ayva / 2
20; 177
ayıp / 1
196
ayin / 1
156
ayrı / 11
78; 104; 134; 147; 149; 155;
271
ayrılık / 14
15; 40; 53; 87; 91; 114; 119;
129; 131; 152; 254
ayrım / 1
60
az / 5
73; 197; 245; 256; 282
azam / 1
108
azim / 7
179; 205; 206; 207; 208; 258
aziz / 4
22; 23; 252; 293
baba / 16
19; 30; 38; 44; 115; 165; 176;
196; 207; 241; 251; 252
baca / 4
38; 63; 186; 277
bacak / 1
73
bacı / 6
142; 225; 246
bade / 13
17; 53; 87; 95; 97; 118; 126;
128; 150; 152; 159; 290
bad-ı saba / 1
156
bağ / 46

23; 30; 54; 60;
61;62;74;80;89;101;108; 115;
118; 120; 122; 126; 136; 137;
143; 144; 145; 146; 149; 151;
152; 154; 157; 167; 177; 186;
191; 232; 242; 251; 254; 255;
288; 290
bağban / 4
72; 146; 191; 280
bağ-ı irem / 1
126
bağır (göğüs) / 20
50; 80; 92;
96;97;108;111;117;122;134;
152; 153; 176; 207; 250; 255;
258; 285
bağış / 1
198
bağlı / 2
109; 248
baha / 2
192; 226
bahar / 55
56; 71; 73; 75; 90; 124; 145;
218; 257; 285; 290; 293
bahçe / 54
54; 57; 62; 101; 138; 145; 177;
179; 232; 243; 255; 256; 280;
288
bahis / 2
57
baht / 8
50; 97; 103; 127; 133; 167;
283; 293
bakan / 1
25
bakır / 1
48
baki / 7
158; 159; 166; 286
bal / 29
15; 20; 29; 35; 54; 57; 59; 62;
73;88;99; 108; 115; 118; 156;
166; 177; 192; 219; 233; 246;
249; 251; 288
bala (küçük çocuk) / 1
161;
balçık / 1
30
balık / 3
15; 166; 176
balta / 4
108; 121; 281; 293
bar (pas, kir) / 7
72; 97; 136; 144; 177; 179; 285
bardak / 1
42
barış / 1
99
barut / 1
48
baş / 73

14; 15; 22; 27; 29; 34; 39; 42; 45;49;53; 55; 60; 68; 70; 71; 76; 90; 92; 94;96;97; 101; 103; 105; 107; 111; 113; 122; 125; 129; 133; 138; 139; 142; 149; 152; 158; 161; 168; 176; 179; 185; 187; 188; 189; 191; 197; 205; 218; 219; 242; 244; 245; 250; 255; 257; 259; 273; 283; 293; 295
başak / 1
22
başka / 1
83
başkomutan / 1
208
başmemur / 1
243
baştaşı / 1
43
batak (çamurlu alan) / 2
54; 55
batı / 1
235
bay (zengin) / 1
53
bayrak / 5
19; 185; 207; 250; 256
bayram / 1
78
baytar / 1
23
beden / 2
136; 165
bedesten (kapalı çarşı) / 1
218
bednam (kötü ün) / 2
120; 189
bel / 6
97; 111; 118; 134; 191
bela / 17
27; 39; 45; 49; 75; 92; 103; 113; 129; 142; 197; 280; 281; 292
belde / 2
67; 243
belli / 12
15; 107; 225; 234; 242; 275; 279; 291
beniz / 1
129
benzer / 2
118; 283
beraat / 1
282
beraber / 6
207; 234; 253; 257; 284
beraberlik / 1
231
beratlı / 1
243
bereket / 25

22; 43; 62; 225; 253
berk / 1
292
berkarar (kararlı) / 3
49; 166
beş / 2
86; 182
bey / 26
17; 24; 25; 32; 51;
70;107;108;121;130; 132; 185;
195; 196; 197; 286; 295
beyaz / 6
91; 103; 153; 274
beygir / 1
21; 201
beyit / 1
166
bez / 1
50
biçare (zavallı) / 2
114; 171
bigüman (şüphesiz) / 1
24
bihaber (habersiz) / 2
47; 123
bihaya (hayasız) / 1
188
bikarar (kararsız) / 1
105
bilgi / 2
51; 70
iz / 1
51
bilgin / 2
19; 49
bilim / 3
36; 41; 234
billur / 1
142
bilmece / 1
75
bin bir / 1
162
bina / 7
28; 163; 188; 244; 278; 286;
290
binde bir / 2
122; 198
bineva (çaresiz) / 1
133
bir (ad türü) / 3
39; 43; 191
birlik / 4
59; 166; 231; 248
bitki / 2
22; 73
bivefa (vefasız) / 8
72; 82; 96; 98; 114; 120; 145;
286
bol / 3
18; 34; 251
bolluk / 2

25; 166
bombardıman / 2
51; 283
bomboş / 1
182
boran / 3
221; 293
borç / 2
45; 241
bostan / 4
23; 24; 146; 167
boş / 4
32; 47; 84; 192
boy / 7
31; 107; 232; 250; 273; 287
boya / 1
219
boynuz / 1
21
boyun / 8
110; 111; 116; 118; 133; 136; 140; 280
bozgunculuk / 1
197
bozuk / 1
189
böyle / 1
115
böyle / 2
115; 153
budak / 1
30
bugün / 1
41
buğday / 3
22; 23; 32
buhar / 1
30
buhran / 1
25
bukağı (zincir) / 1
88
bulut / 3
35; 167
burç / 1
155
buyruk / 1
160
bülbül / 66
15; 19; 27; 28; 33; 34; 42; 54; 55;56;57; 59; 61; 75; 80; 83; 93;103;106;110;111; 114; 119; 120; 126; 128; 131; 133; 137; 140; 143; 145; 148; 149; 151; 152; 156; 188; 191; 192; 218; 276; 280; 282; 283; 287; 288; 289; 290; 295
büryan / 2
176
bütçe / 1
198
bütün / 2

206; 233
büyük / 2
31; 257
cahil / 32
17; 36; 37; 39; 42; 51; 57; 62; 68; 130; 166; 177; 187; 195; 196; 226; 226
cam / 1
155
cambaz / 1
23
cami / 3
67; 278; 279
can / 133
16; 24; 29; 30; 37; 38; 45; 49; 50;51;58; 60; 65; 68; 78; 80;87;90;93;96;100;101; 103; 105; 107; 108; 109; 111; 113; 116; 118; 120; 121; 122; 125; 129; 131; 132; 134; 135; 136; 138; 139; 141; 146; 147; 148; 149; 151; 155; 156; 158; 166; 177; 195; 205; 208; 232; 241; 247; 249; 250; 254; 257; 258; 270; 271; 273; 274; 276; 277; 279; 283; 287; 288; 289; 291; 295
canan / 57
33; 38; 45; 51; 61; 78; 80; 82; 83;84;90;108;109;111;116;120;122;124; 126; 131; 133; 134; 138; 140; 144; 148; 149; 152; 155; 156; 176; 218; 270; 271; 285; 287
can-ı canan (gönülden sevgi) / 31; 33
can-ı dil / 1
125
can-ı gönül / 1
138
canlı / 11
22; 23; 36; 157; 158; 172; 271; 278; 291
cariye / 1
126
cebr-i cefa (zor acı) / 1
127
cebri / 1
130
cefa / 23
16;44;47;49;81;82;85;96;97;103;105; 109; 117; 127; 130; 147; 148; 156; 162; 170; 197; 287
cefakar / 1
49
cehalet / 10
52; 148; 182
cehennem / 7
147; 158; 164; 208; 249; 279
cemal (görüntü) / 40
51; 111; 118; 122; 129; 138; 140; 141; 142; 176

cenk-i ceza / 1
163
cenk / 4
51; 232; 257; 291
cennet / 29
20; 22; 23; 102; 155; 159; 165;166;168; 171; 172; 177; 188; 233; 243; 247; 249; 250; 251; 256; 257; 258; 279; 286; 288
cephane / 3
205
cereyan / 1
18
ceset / 2
126; 278
cevap / 9
39; 53; 196; 232; 234; 253; 258; 279; 296
cevher / 8
57; 100; 118; 148; 165; 244; 286
cevr-i cefa / 1
100
ceylan / 7
19; 96; 110; 142; 151; 251
ceza / 3
44; 76; 168
ciğer / 10
60; 77; 108; 111; 134; 143; 147; 151; 155; 270
cihan / 70
22; 24; 33; 41; 42; 43; 44; 47; 50;52;60; 101; 113; 118; 155; 160; 163; 165; 167; 168; 169; 170; 176; 177; 178; 207; 208; 226; 231; 233; 234; 235; 242; 243; 246; 248; 249; 258; 259; 270; 272; 273; 274; 280; 281; 283; 287; 288; 291; 293
cihangir / 1
208
cila / 1
192
cilve / 7
33; 101; 123; 150; 153; 289
cimri / 1
188
cin / 2
157; 158
cinan / 3
164; 177
cinayet / 1
282
cins / 1
170
cisim / 14
30; 50; 78; 103; 104; 126; 133; 149; 151; 189; 287
cism-i can / 2
121; 288
civan / 4

42; 144; 191; 295
coşkun / 1
248
cömert / 1
29
cumhurbaşkanı / 1
25
cüda / 1
97
cümle / 9
50; 52; 60; 165; 168; 169; 172;
244
çağ / 15
30; 51; 63; 136; 143; 191; 251;
255; 271; 277; 283; 291
iç (organın iç kısmı) / 30
30;45;71;94;96;108;122;127;1
35;150; 176; 195; 226;235;243;
249; 278; 279; 280; 290
çağlayan / 1
30
çal / 1
55
çamur / 3
40; 55; 165
çanak / 1
54
çar / 1
279
çare / 28
18; 28; 31; 50;
60;65;72;77;81;100;104; 114;
133; 134; 136; 146; 151; 155;
188; 205; 231; 247; 283
çark / 3
15; 41; 187
çark-ı felek (feleğin çarkı) / 1
75
çay / 4
101; 141; 185; 250
çayan / 1
121
çayır / 3
62; 161; 257
çeşit / 1
37
çeşm (göz) / 2
89; 152
çeşme / 1
40
çeşm-i sel / 1
141
çeşm-i yaşı / 1
126
çete / 2
206
çevre / 1
253
çıban / 1
218
çınar / 1

59
çıplak / 2
67; 253
çıra / 1
219
çırak / 4
219; 220; 247
çıyan / 1
28
çiçek / 24
27; 34; 35; 50; 62; 73; 74; 90; 91; 92; 112; 145; 166; 179; 249; 254; 257; 271; 272; 290
çift / 2
220; 288
çiftçi / 1
259
çimen / 5
32; 62; 108; 258
çise / 1
91
çivi / 1
289
çizgi / 1
195
çizme / 1
73
çoban / 6
15; 23; 62; 94; 146
çok / 17
73; 115; 119; 122; 123; 131; 141; 142; 146; 160; 168; 182; 256; 276; 286; 294
çöl / 10
98; 128; 145; 149; 218; 272; 280; 286; 295
çöplük / 2
89
çuval / 1
22
dağ / 79
23; 34; 36; 53; 56; 62; 70; 75; 90;91;92; 113; 122; 128; 135; 141; 143; 145; 147; 148; 151; 153; 157; 165; 172; 219; 242; 250; 255; 257; 258; 270; 271; 272; 285; 286; 290; 293; 295
dağlı / 2
109; 248
daim / 6
64; 67; 71; 115; 156
dakika / 1
186
dal / 21
23; 27; 30; 59; 64; 73; 99; 106;119;139; 161; 192; 218; 231; 232; 247; 277; 293
dalga / 1
248
dalgıç / 1
250

damar / 8
101; 103; 104; 108; 136; 148; 208
damla / 4
29; 73; 206; 289
dana / 2
23; 277
dane / 4
47; 79; 166; 271
dar (kısıtlı) / 1
39
dar (yoksulluk) / 5
38; 77; 134; 151; 277
darbe / 1
139
darlık / 1
67
darp / 1
208
dava / 8
32; 35; 81; 148; 197; 282; 284
dayı / 1
21
dede / 3
161; 185; 286
defa / 5
127; 136; 165; 187; 197
defter / 4
100; 131; 158; 174
değer / 4
218; 255; 270; 287
değil / 9
151; 170; 188; 196; 225; 242; 258
değirmen / 3
22; 47; 198
değişik / 1
271
deha / 3
226; 272; 288
deli / 8
103; 113; 141; 153; 179; 197; 218; 270
delik / 1
28
delil / 3
49; 177; 280
dem / 6
49; 100; 133; 134; 154; 253
demir / 2
147; 192
dengin / 2
21; 191
deniz / 8
15; 30; 234; 235; 236; 249; 255; 283
denk / 1
191
derbeder / 1
85
dere / 6
91; 271; 272; 290

dergah / 2
270; 296
deri / 3
121; 236; 291
derin / 3
59; 122; 271
derman / 84
34; 41; 43; 57; 60; 94; 101;
132; 245; 255; 277; 293
dernek / 1
62
ders / 5
34; 205; 207; 234; 249
dert / 142
15; 19; 28; 34; 38; 41; 42; 45;
50;65;67; 72; 77; 79;
81;83;100;101;104;105;108;
109; 111; 113; 114; 116; 117;
118; 119; 120; 122; 126; 127;
131; 132; 133; 134; 135; 136;
139; 140; 141; 142; 143; 145;
146; 148; 150; 151; 152; 153;
154; 156; 196; 218; 231; 241;
245; 246; 255; 270; 272; 276;
277; 283; 286; 289; 290; 292;
293; 295
dertli / 4
241; 271; 287
derviş / 2
247; 248
derya / 19
17;28;29;61;90;126;140;153;1
54;166; 177; 220; 233;234;248;
250; 272; 296
desen / 3
34; 74
dest / 1
50
destan / 20
24; 60; 98; 137; 146; 149;
208;231;232; 233; 242; 243;
245; 252; 257; 258; 286
deva / 8
105; 127; 136; 152; 153; 196;
241
devir / 3
22; 176; 189
devlet / 2
114; 287
devran / 8
60; 79; 113; 129; 144; 189;
225; 283
deyi / 1
113
dış / 1
94
dide / 6
109; 112; 120; 122; 143; 286
didem / 2
145; 219
diken / 15

27; 35; 54; 93; 148; 149; 151;
161; 218; 295
dikkat / 1
73
dil / 48
27;28;34;35;39;47;56;75;86;88
;89;93;98;100;111;125;131;
146;149;151;154;156; 174;
188; 191; 219; 232; 234;235;
247; 247; 248; 251; 252; 272;
273; 282; 286; 295
dilber / 21
72; 89; 97; 109; 110; 124; 125;
126; 136; 138; 143; 288
dilek / 9
40; 65; 87; 115; 170; 196; 225;
270; 293
dilşad / 1
129
dimağ / 2
40; 278
din / 12
31; 32; 37; 64; 162; 177; 233;
247; 250; 294
dinsiz / 1
207
direk / 1
225
disiplin / 1
242
diş / 5
47; 132; 163; 184; 288
dişi / 1
157
divan / 13
25; 79; 133; 168; 206; 245;
248; 285; 291
divane / 4
88; 89; 120; 141
diyar / 11
58; 100; 109; 138; 189; 192;
226; 243; 255; 293
diz / 4
84; 101; 277; 280
dizili / 1
271
doğru / 15
20; 32; 37; 42; 54; 55; 56; 109;
187; 188; 195
doğruluk / 3
15; 234; 247
doğu / 2
235; 255
doksan dokuz / 2
124; 162
doku / 1
248
dolu (içi boş olmayan) / 13
48; 57; 60; 74; 118; 208; 233;
234; 235; 249
dolu (donmuş su) / 1
146

dost / 80
16; 27; 29;
30;35;39;41;42;48;51;53;54;
57; 73; 75; 76; 82;
86;101;112;104;107; 117; 124;
125; 130; 133; 148; 152; 153;
155; 174; 188; 192; 218; 220;
242; 243; 244; 248; 249; 250;
253; 254; 259; 284; 285; 286;
287; 290; 293; 295
dört / 2
97; 163
döş / 2
36; 118
döşek / 2
18; 33
dua / 5
67; 192; 232; 247; 248
dudu / 3
91; 131; 191
dul / 1
71
duman / 8
24; 61; 62; 63; 104; 109; 293
durak / 1
220
duvar / 1
279
düğün / 2
62; 242
dükkan / 2
151; 270
dün / 2
41; 245
dünya / 118
14; 15; 16; 17; 19; 20; 24; 27;
29;30;31; 33; 35; 36;
37;40;42;43;44;45;47;49;58;
64; 67; 68; 72; 81;
86;113;118;126;129; 132; 136;
137; 149; 151; 153; 154; 155;
157; 161; 164; 165; 166; 170;
172; 176; 177; 179; 187; 189;
191; 208; 226; 232; 252; 255;
273; 276; 278; 279; 281; 282;
286; 288; 291; 294; 296
düş / 7
66; 86; 161; 176; 292
düşkün / 3
96; 197; 294
düşman / 49
39; 41; 44; 45; 51; 57; 82; 86;
107; 117; 121; 125; 130; 147;
184; 188; 205; 206; 207; 208;
231; 241; 242; 244; 256; 257;
258; 286; 287
düşünce / 1
287
düz / 2
24; 108
düzen / 3
35; 179; 186

ebedi / 4
165; 208; 258
ebedigah / 1
159
ecdat / 4
31; 40; 42; 52
ecel / 7
17; 134; 157; 159; 174; 246; 291
eda / 6
62; 105; 123; 168; 280; 281
edebiyat / 1
233
efendi / 5
62; 177; 245; 287; 293
efkar / 16
92; 114; 116; 120; 127; 129; 134; 168; 188; 276; 284; 285; 287; 294
efsun / 1
144
eğin (beden) / 2
33; 133
ehil / 5
55; 196; 245; 292
ehli arif / 2
105; 177
ehl-i aşk / 1
40
ehlisünnet / 1
248
ekin / 4
23; 166
ekmek / 3
24; 32; 61
el (il, yer) / 11
23; 35; 74; 75; 78; 89; 91; 114; 141; 295
el (organ) / 106
18; 22; 23; 27; 28; 30; 34; 38; 52;54;57; 63; 66; 71; 74; 75; 87; 95; 97; 100; 101; 106; 111; 118; 120; 121; 126; 128; 131; 132; 139; 143; 148; 149; 151; 152; 154; 155; 158; 177; 191; 192; 219; 221; 241; 242; 243; 246; 247; 251; 253; 270; 277; 279; 282; 283; 289; 290; 291; 294; 295
el (yabancı) / 49
15; 24; 32; 54; 57; 75; 82; 84; 93;98;99; 109; 115; 117; 118; 120; 121; 123; 126; 127; 128; 134; 137; 148; 149; 150; 151; 156; 195; 196; 235; 236; 243; 250; 270; 290; 294
ela / 4
33; 113; 120; 197
elbise / 1
33
eldiven / 1
101

elek / 2
22; 37
elem / 1
80
elif / 2
141; 276
elma / 4
20; 125; 218; 245
engin / 8
21; 30; 36; 182; 191; 248
elmas / 4
126; 218; 251; 255
elvan / 4
91; 92; 251
emanet / 6
31; 105; 208; 255
yolcu / 3
32; 181; 182
emek / 11
60; 65; 72; 96; 112; 117; 129; 187; 225; 281
emel / 1
28
emin / 1
179
emir / 28
30; 43; 44; 58; 109; 147; 158; 162; 164; 165; 179; 205; 206; 207; 233; 241; 253; 257; 274; 276; 278; 280
emsal / 4
126; 155; 246; 288
enbiya / 1
170
encam / 1
109
endişe / 2
168; 293
engel / 2
59; 67
ensar / 1
163
er (erkek) / 6
24; 32; 72; 132; 258; 283
erdem / 1
232
eren (ermiş) / 7
53; 161; 177; 220; 244; 248; 281
erkan / 6
36; 52; 191; 225; 250; 273
erkek / 1
157
ermiş / 2
247
ervah-ı alem (ruh alemi) / 2
179; 293
esaret / 3
231; 256; 258
eser / 17
36; 40; 43; 71; 85; 170; 244; 246; 250; 253; 255; 296

eski / 2
32; 56
esrar / 1
153
eş / 9
42; 57; 61; 75; 97; 118; 155; 259; 271
eşik / 2
17; 161
eşya / 1
274
et / 2
24; 32
etraf / 7
64; 65; 130; 149; 231; 244
ikrar (açık söyleme) / 17
65; 96; 107; 109; 112; 113; 116; 120; 124; 127; 128; 130; 145
ev / 8
24; 74; 104; 153; 188; 225; 245; 251
evlat / 7
44; 65; 101; 244
evli / 1
197
evliya / 5
50; 249; 255
eyer / 1
21
eylem / 2
27; 288
ezel / 20
77; 96; 97; 113; 114; 116; 126; 145; 146; 151; 152; 179; 188; 273; 274; 283
fahri / 1
170
faiz / 1
66
fakir / 10
21; 30; 43; 48; 53; 56; 187; 191; 198
fani / 12
16; 42; 57; 58; 81; 109; 137; 155; 159; 160; 170
farz / 5
53; 159; 168; 276
sünnet / 4
53; 159; 168; 276
fayda / 9
28; 43; 159; 174; 185; 186; 273; 276
fedai / 1
113
fedakar / 1
243
felah / 1
160
felek / 30

53; 86; 97; 103; 113; 115; 119;133;136; 139; 140; 218; 219; 285; 286
fena / 3
35; 41; 288
fent (hile) / 1
130
feragat / 1
290
ferah / 1
106
ferman / 5
79; 141; 164; 233; 257
fert / 1
196
feryat / 15
56; 121; 128; 133; 134; 148; 149; 158; 166; 280; 282; 286; 288; 295
fetih / 3
31; 163; 236
feyiz (verimlilik) / 1
226
fıkra / 5
234; 256
fırın / 1
24
fırsat / 5
18; 41; 42; 86; 179
fırtına / 2
218; 219
fidan / 6
30; 72; 136; 144; 287
figan / 5
72; 83; 114; 144; 145
fikir / 19
23; 29; 35; 36; 60; 107; 109; 177; 189; 206; 249; 287; 292; 294
filiz / 1
251
filozof / 1
17
fincan / 1
251
firkat / 10
89; 100; 111; 119; 151; 176; 189; 277
fitne / 3
45; 56; 294
fiyaka / 1
226
foya / 1
32
gada (bela) / 1
150
gaddar / 1
68
gafil / 7
17; 29; 150; 196; 294; 296
gaflet / 6
20; 84; 111; 291; 295

gail / 1
93
gam / 27
29; 68; 79; 81; 95;
96;100;106;109;114; 119; 126;
129; 134; 136; 140; 155; 176;
177; 220; 287; 290
garez / 2
93; 139
garip / 2
53; 120
gaye / 1
205
gaip / 1
17
gayret / 7
15; 29; 74; 168; 197; 198; 294
gayr-i (başkası) / 1
272
gazap / 3
122; 168; 170
gazel / 5
97; 126; 154; 287; 293
gazete / 1
207
gazi / 4
52; 231; 235; 256
gazve (savaş) / 1
163
gece / 11
94; 111; 126; 132; 133; 135;
143; 243; 272; 293
geçim / 1
24
geda (yoksul) / 2
152; 155
gedik / 1
24
gelenek / 2
62; 64
gelin / 9
34; 35; 62; 74; 251; 271
gemi / 2
218
genç / 24
14; 59; 60; 149; 185; 205; 243
gençlik / 6
29; 50; 60; 136; 191; 283
genel / 1
198
geniş / 1
108
gerdan / 2
95; 271
gerek / 13
60; 205; 206; 207; 221; 249
gergedan / 1
272
gevher / 2
179; 234
gezegen / 1

172
gıda / 2
50; 271
kılman / 1
287
gıybet / 2
182; 195
gir yan (ağlamak) / 2
84; 143
gitar / 1
186
gizli / 1
105
gonca / 29
20; 28; 54; 60; 74; 82; 83; 89; 106; 112; 113; 118; 119; 120; 122; 131; 133; 136; 145; 155; 156; 188; 251; 272; 280; 288
göç / 3
22; 144; 235
göğüs / 7
108; 129; 205; 241; 242; 258; 283
gök / 10
133; 161; 165; 172; 178; 179; 257; 274; 277; 296
gökyüzü / 2
99; 172
göl / 9
15; 30; 34; 145; 146; 154; 272; 277; 289
gömlek / 2
101; 187
gönül / 170
16; 19; 21; 27; 28; 30; 33; 34; 35;36;37; 42; 43; 45; 51; 52; 53; 57; 60; 61;67;68; 72; 75; 76;
78;81;82;83;85;90;93;96;97;
100; 101; 103; 104; 105; 106; 108; 109; 114; 115; 116; 119; 120; 122; 125; 126; 128; 129; 130; 131; 133; 134; 137; 140; 141; 142; 143; 145; 149; 152; 153; 164; 172; 179; 188; 191; 195; 196; 232; 245; 246; 247; 248; 249; 250; 252; 253; 275; 285; 286; 287; 289; 290; 291; 293; 294; 295; 296
göz / 87
24; 27; 28; 32; 33; 34; 36; 39; 40;55;57; 60; 62; 64; 79; 83; 87; 95; 97; 105; 108; 109; 110; 112; 113; 114; 116; 117; 120; 121; 122; 126; 129; 132; 133; 139; 141; 142; 149; 150; 152; 153; 154; 161; 176; 185; 188; 195; 197; 219; 226; 232; 233; 241; 242; 245; 247; 248; 251; 252; 256; 277; 287; 288; 293
gözyaşı / 14

42; 44; 109; 112; 120; 122; 125; 131; 132; 135; 142; 143; 219; 290
gurbet / 16
16; 78; 84; 86; 100; 109; 115; 119; 140; 141; 153; 233
gurur / 3
67; 68; 113
güç / 2
67; 231
güçsüz / 1
66
gül / 102
15;16;20;27;28;33;34;35;43;54;55; 56; 57; 59; 74; 75; 78;80; 82;83;88; 89; 93; 95; 103; 106; 111;113;114;118;119; 120;122; 126; 128;130;131;133;136;137; 138; 140;142;145;148;149;150; 151; 152;153;156;161;166;188; 192; 218; 251; 255; 257; 258; 273; 276; 280; 283; 288; 289; 290
gülbar (tavla) / 1
285
güleç / 1
245
gülistan / 1
288
gülizar / 2
285; 257
gülşan / 1
60
gülşen / 11
20; 89; 96; 112; 118; 122; 233; 255; 280; 281
güman (umut) / 5
25; 26; 60 ; 104; 221
gümüş / 2
111; 251
gün / 89
15; 16; 24; 27; 29; 32; 34; 38; 41;52;60; 62; 65; 66; 70; 73; 78; 81;83;89;94;103; 104; 107; 108; 119; 121; 122; 127; 129; 136; 137; 139; 143; 144; 147; 148; 149; 152; 153; 154; 159; 162; 165; 166; 168; 170; 172; 177; 181; 186; 189; 196; 206; 245; 246; 253; 279; 280; 282; 284; 286; 287; 288; 289; 291
günah / 14
44; 45; 130; 158; 166; 167; 169; 174; 179; 276; 279; 296
günahkar / 1
179
gündüz / 3
132; 272
güneş / 3
51; 174; 287
güven / 2
60; 148

güvence / 1
60
güvercin / 4
99
cephe / 2
99; 208
güya / 1
198
güz / 5
91; 124; 153
güzel / 52
27; 33; 35; 36; 56; 58; 62; 81;
93;95;96; 110; 126; 127; 129;
148; 149; 154; 250; 280; 284;
287; 288; 295
haber / 20
23; 24; 86; 99; 115; 117; 135;
148; 241; 282
haberdar / 2
234; 253
hac / 6
17; 67; 187; 272; 274; 276
hacalet (utanma) / 1
110
hacet (ihtiyaç) / 1
57
hacı / 2
253; 272
had / 5
48; 64; 92; 198; 273
hadis / 1
45
hadise / 1
101
hafız / 2
24; 174
hain / 6
85; 107; 116; 207; 270
hak (edinen) / 25
38; 43; 45; 52; 53; 148; 168;
178; 182; 197; 198; 206; 225;
245; 248; 272; 273; 274; 280
hakan / 2
14; 63
haki / 2
168; 170
hakikat / 21
36; 54; 55; 65; 157; 177; 179;
182; 234; 253; 256; 273; 274;
276; 280; 284
hakir / 2
36; 53
hakir / 1
48
haklı / 8
181; 182
haksız / 1
192
hal (durum) / 57
23; 36; 37;
56;62;64;65;70;72;73;75;84;
88; 89; 101; 103;

105;106;114;120;127; 130;
131; 134; 135; 140; 143; 146;
151; 153; 155; 158; 172; 186;
191; 195; 205; 249; 270; 276;
282; 286; 288; 295
halas / 2
24; 164
halı / 7
34; 74; 271; 278
halk / 19
50; 67; 71; 179; 187; 196; 198;
245; 250; 256; 258; 259; 271;
273; 274
hamle / 1
235
hamur / 1
256
han / 8
14; 57; 63; 96; 138; 252; 288
hancı / 1
182
hançer / 5
129; 134; 147; 293

hane / 6
50; 159; 246; 251; 253
hanedan / 4
244; 245; 252
hanım / 1
246
hani / 4
42; 159
hapis / 1
32
har / 10
20; 97; 106; 114; 116; 130;
131; 188; 294
haram / 5
18; 27; 66; 187; 195
harap / 4
120; 165; 170
hararet / 1
22
hareket / 3
129; 158; 243
harf / 3
95; 111; 276
hariç / 1
249
harita / 1
258
harman / 3
22; 282
has / 6
48; 138; 159; 226; 274; 284
hasım / 1
54
hasret / 30
15; 19; 23;
74;91;104;108;111;113;114;
115;117;119;143;149;151;152;

155;233; 277; 280; 281; 286;
287; 295
hasta / 12
65; 71; 92; 134; 135; 188; 241;
245; 271; 293
haşa / 2
241; 250
haşhaş / 1
18
hata / 6
32; 37; 40; 234; 252; 281
hatır / 6
21; 113; 137; 143; 243; 244
hatıra / 3
24; 253; 256
hattat / 1
73
hava / 9
29; 32; 51; 62; 96; 117; 258
savurgan / 1
29
haya / 4
36; 57; 165; 186
hayal / 70
34; 61; 67; 74; 86;
95;104;105;109;111;
113;114;115;135;143;152;161;
176;191; 207; 271; 287
hayat / 14
32; 34; 62; 101; 158; 159; 165;
176; 218; 241; 279
hayır / 6
43; 66; 67; 176; 206
hayran / 5
233; 241; 248; 255; 288
haysiyet / 1
195
hayvan / 3
31; 52; 166
hazan / 5
72; 83; 133; 168; 288
hazır / 2
67; 231
hazine / 1
166
haziran / 1
91
heba (boşa gitme) / 1
85
hece / 4
111; 274
hedef / 3
235; 244; 284
hediye / 4
29; 57; 235; 271
hekim / 3
77; 131; 290
helak / 3
75; 158; 178
helal / 13
27; 32; 45; 66; 177; 187; 195;
273

helalzade / 2
50; 192
hemşire / 1
241
hercai (kararsız) / 2
123; 186
hesap / 6
50; 69; 158; 168; 252; 281
heves / 7
65; 148; 192; 282
heyhat / 1
39
hırka / 1
177
hırs / 1
182
hışım / 2
241; 243
hız / 1
73
hicap / 1
128
hicran / 20
27; 53; 79;
83;93;114;117;125;131;133;
140; 151; 176; 218; 219; 290;
293; 295
hicret / 14
162; 163
hidayet / 5
162; 274; 282; 284
hikmet / 7
45; 53; 172; 234; 249
hilal / 5
81; 142; 276; 280
hile / 4
28; 43; 75; 192
iyi / 3
28; 198; 295
hilekarlık / 1
43
himaye / 1
206
himmet / 2
159; 225
hisar / 1
279
hisse / 9
33; 73; 161; 182; 195; 226;
249; 257
hitap / 3
128; 179; 253
hizmet / 3
65; 251
hoca / 4
24; 69; 179; 186
hokkabaz / 1
181
hoş / 3
67; 154; 252
hoşgörü / 1
256

hub / 1
288
hudut / 3
195; 279; 285
hulus (temizlik) / 1
279
huri / 4
101; 140; 155; 287
huy / 2
31; 44
huzur / 7
67; 168; 185; 186
hücre / 1
272
hüküm / 1
141
hükümet / 1
25
hülle (nikah) / 1
159
hüner / 6
56; 187; 233; 234; 242; 288
hür / 1
207
hürmet / 9
101; 165; 168; 225; 245; 246;
258
hürriyet / 6
205; 207; 208; 231; 256; 257
hüsün (güzellik) / 1
250
hüve (varlık) / 1
34
hüzün / 1
114
ırak (uzak) / 1
176
ırk / 3
31; 247; 294
ırmak / 4
168; 170; 176; 219
ısrar / 1
18
ışık / 7
17; 59; 62; 63; 172; 189; 247
ibadet / 3
32; 279; 281
ibret / 8
73; 189; 295; 296
yabancı / 1
73
icap / 1
49
içeri / 1
182
içki / 1
32
idrak / 3
172; 250; 274
ifa / 1
241
ifade / 2

62; 276
iflah / 1
77
iftira / 1
196
iğne / 1
195
ihlas / 2
164; 166
ihsan / 9
38; 168; 250; 251; 252; 253;
270; 280
ihtiyaç / 2
43; 177
ihtiyar / 3
103; 243
ihvan / 6
45; 176; 243; 250; 252
ihya / 1
129
ikram / 1
245
ikrar / 3
285; 287
il / 1
243
ilaç / 12
43; 73; 76; 94; 104; 135; 142;
152; 196; 241; 245; 272
ilahi / 1
24
ilçe / 2
252; 258
ilham / 5
73; 91; 220; 233; 256
ilik / 1
148
ilim / 34
14; 17; 29; 35; 37; 48; 54; 55;
66;68;69; 70; 145;
159;162;176;177;179;231;233;
234; 248; 249; 274; 276; 284
ilkbahar / 3
72; 257
illet / 4
32; 40; 205; 208
ilm-i ledün (bilinmeyen ilim) /
3
17; 41; 249
imam / 2
280; 281
iman / 33
20; 25; 31;
37;84;101;109;160;164;166;
168; 172; 177; 179; 182; 205;
206; 207; 208; 241; 242; 252;
257; 278; 293
imansız / 2
107; 207
imdat / 3
43; 44; 66
imece / 1

75
imkan / 1
249
imla / 2
153; 274
İmran / 3
233; 234; 273
in (mağara) / 1
283
inat / 4
28; 52; 196
ince / 2
111; 118
inci / 7
181; 220; 246; 253; 271; 288
inek / 5
23; 24; 272; 277
inkar / 2
164; 241
insaf / 5
187; 196; 286; 294; 295
insafsız / 2
111; 294
insan / 97
18; 19; 21; 22; 23; 31; 32; 33;
34;36;37; 40; 44; 45; 47;49;50;
52;54;55;57;60;62;63;64;65;67
;68;69;73;77;116;130;145;148;
155157;165;166;170;176;177;1
85;187;188;226;234;241;243;2
48;249; 252; 255; 256;270;272;
273; 275;276;278;279;284;293;
295; 296
insanlık / 9
40; 42; 67; 68; 177; 184; 272;
284; 295
insanoğlu / 13
36; 38; 39; 40; 296
intikam / 1
283
intizar / 4
77; 105; 156; 287
ipek / 2
25; 90
iplik / 1
248
iptida (başlama) / 1
164
irade / 1
282
iris (sebep olmak) / 1
37
irfan / 13
17; 21; 22; 37; 41; 48; 68; 177;
233; 248; 249; 286
isim / 7
164; 166; 243; 245; 246
israf / 2
29
istiklal / 8
31; 205; 207; 208; 231
istila / 1

205
isyan / 4
20; 52; 186; 273
isyankar / 1
166
iş / 39
18; 24; 27; 29; 37; 39; 49; 57;
62;67;71; 75; 86; 87; 115; 144;
147; 149;150;157; 158; 176;
177; 179; 181; 184; 191; 197;
198; 225; 259; 282
işaret / 2
129; 281
işbu / 1
24
işgal / 3
207
işkence / 1
162
itibar / 14
27; 49; 65; 116; 120; 128; 207;
245; 252; 253; 287; 293
itikat / 1
177
itkin (kayıp) / 1
151
iyilik / 8
18; 40; 67; 68; 148; 170; 244;
253
iz / 5
146; 161; 185; 231; 253
izah / 1
53
izan / 3
39; 101; 170
izin / 3
171; 179; 248
izzet / 1
101
kab / 1
59
kabahat / 5
139; 196; 282; 293
kabir / 2
158; 276
kaçak / 1
243
kaçakçı / 1
243
kadeh / 4
48; 131; 133
kader / 17
28; 45; 50; 55; 63; 106; 109;
133; 153; 155; 176; 177; 287;
293
kadın / 2
182; 185
kadir (değer) / 9
53; 58; 76; 82; 83; 100; 226;
270; 286
kafa / 3
47; 49

kafes / 2
33; 289
kafir / 7
53; 162; 164; 166; 174; 236
kaftan / 1
154
kağıt / 1
153
kahır / 1
122
kahraman / 10
31; 51; 58; 206; 208; 283
kahramanlık / 2
208; 235
kahrı alem / 1
100
kail / 1
49
kainat / 3
50; 164; 179
kale / 2
257; 258
kalem / 10
69; 126; 153; 156; 164; 165; 172; 191; 292
kalkan / 1
205
kalleş / 1
283
kalp / 32
19; 51; 19; 64; 77; 81; 83; 94; 108; 110; 113; 116; 118; 120; 122; 124; 126; 129; 133; 140; 147; 164; 182; 225; 226; 278; 279
kam / 5
134; 142; 146; 151; 154
kamalat (huy güzelliği) / 1
234
kamer / 1
111
kamet / 1
191
kamil / 23
21; 35; 37; 42; 47; 48; 50; 54; 55; 57; 177; 196; 275; 285; 294
kamyon / 1
24
kan / 46
23; 31; 34; 38; 52; 60; 82;83;93;96;101; 104; 105; 108; 120; 121; 122; 125; 132; 133; 136; 139; 146; 148; 149; 206; 208; 245; 255; 256; 270; 278; 287
kanaat / 1
282
kanarya / 4
289; 290
kanat / 6
40; 49; 60; 99; 221; 243

kani (inanmış) / 2
253; 288
kankurutan (bitki) / 1
19
kanun / 2
186; 243
kapı / 9
81; 109; 137; 174; 253; 255; 286
kaplumbağa / 1
277
kaptan / 4
60; 154; 277
kar (donan su) / 19
20; 56; 72; 118; 219; 221; 257; 271; 285; 287; 290
kar (kazanç) / 7
21; 61; 66; 182; 187; 273; 287
kara (toprak parçası) / 1
154
kara (renk) / 27
50; 77; 96; 113; 114; 120; 126;133;141; 145; 151; 155; 182; 235; 283; 287; 290; 291; 293
karanlık / 1
232
karar / 10
107; 127; 172; 179; 196; 207; 208; 272; 287
karayel / 4
30
kardeş / 73
14; 15; 18; 29; 39; 40; 42; 57; 71; 133; 140; 176; 195; 219; 226; 233; 243; 252; 286
karga / 4
20; 27; 82; 191
karın / 2
176; 198
karınca / 5
161; 272; 277; 282
karış (adım) / 2
53; 208
karpuz / 2
54; 55
karşı / 2
105
kasa / 1
18
kasap / 3
258; 279; 291
kasavet (kaygı) / 1
140
kasıt (istek) / 9
38; 73; 104; 132; 139; 146; 153; 174
kaş / 16
97; 111; 113; 126; 141; 142; 161; 191; 251; 276; 280; 287
kaşık / 1
161

kat / 5
53; 159; 274; 282
katık / 1
24
katil / 1
165
katre (damla) / 3
168; 170; 179
kaval / 1
62
kavga / 3
47; 52
kavli karar (söz birliği) / 1
125
kavurma / 1
24
kaya / 3
77; 150; 188
kaygı / 4
67; 167; 186
kayıp / 1
192
kaymakam / 2
196; 285
kaynak / 3
30; 62; 67
kaynana / 1
34
kaza / 4
26; 45; 163; 285
keçe / 1
270
keder / 26
42; 55; 56; 63; 74;
95;100;106;109;121; 129; 134;
135; 151; 154; 177; 218; 219;
247; 276; 286; 292; 293
kefen / 3
52; 149; 291
kehlen / 1
21
keklik / 1
138
kelam / 9
37; 42; 80; 166; 226; 234; 249;
250
kelime / 4
111; 246; 252; 294
kem / 2
122; 218
kemal / 7
70; 179; 149; 252; 274; 288
keman / 2
186; 287
kement / 2
110; 133
kemer / 1
111
kemlik / 2
136; 198
kemter (eksik) / 2
136; 283

kenar / 5
15; 24; 38; 192; 235
kent / 1
14
kese / 3
18; 24; 182
keramet / 3
234; 276; 284
kere / 1
23
kerem / 1
170
kervan / 4
100; 129; 144; 218
keskin / 1
191
keşiş (rahip) / 2
128; 150
kez / 2
23; 231
kıble / 1
279
kılavuz / 1
29
kılıç / 6
14; 34; 188; 257; 276
gılman (erkek) / 1
155
kır (otlak) / 5
34; 274; 277
kısmet / 1
29
kıssa / 1
226
kış / 25
43; 71; 86; 91; 103; 112; 124; 133; 153; 257; 259; 271; 272; 274; 285; 293; 294
kışlık / 1
24
kıtlık / 2
25; 166
kıyamet / 2
48; 174
kıymet / 13
51; 54; 100; 101; 192; 218; 226; 277; 287
kız / 14
34; 35; 50; 62; 72; 74; 123; 185; 207; 251; 271
kibir / 1
35
kimlik / 3
196; 289
kin / 6
52; 87; 108; 198
kira / 2
25; 170
kirpik / 3
97; 111; 113
kisve (kılık) / 1
17

kişi / 3
21; 28; 157
kitap / 15
41; 48; 49; 179; 233; 281
koca / 2
17; 185
koç / 4
21; 35; 255
koku / 1
176

kol / 8
37; 60; 111; 118; 208; 235; 280
komşu / 1
62
komutan / 5
60; 242; 257;285
komünizm / 1
184
konak (misafir) / 2
33; 245
kongre / 1
206
konuk / 1
246
konuşman / 1
39
kor / 3
87; 150; 274
korkak / 1
205
korku / 6
186; 235; 236; 243
koru / 1
32
kova / 1
35
kovan / 9
29; 57; 59; 73; 166; 192; 219
koyun (kucak) / 2
288
koyun (hayvan) / 13
23; 32; 62; 108; 166; 257; 289
kök / 2
59; 231
köle / 4
14; 53; 109; 126
kömür / 2
18; 63
köprü / 3
40; 42; 55
kör / 8
21; 39; 87; 187; 188; 277
körpe / 1
23
köşe / 6
38; 65; 235; 255; 258
köşk / 1
96
kötü / 14
19; 28; 37; 39; 40; 57; 70; 108;
148; 195

köy / 33
14; 24; 25; 34; 35; 62;146;185;197;198; 222; 236; 239; 240; 244; 245; 258; 259; 266; 269; 285
kral / 2
14 162
köz / 4
124; 151; 160; 283
kroki / 1
258
kubbe / 1
279
kucak / 1
251
kudret / 13
15; 22; 49; 126; 142; 158; 172; 177; 248; 296
kul / 76
15; 19; 20; 26; 35; 40; 43; 45; 49;53;54; 55; 66; 70; 103; 106; 109; 115;118;120; 126; 128; 129; 133; 137; 138; 148; 159; 162; 164; 166; 168; 172; 177; 181; 187; 220; 234; 236; 243; 247; 250; 252; 276; 279; 280; 284; 286; 288; 291; 293
kulaç / 1
111
kulak / 2
40; 153
kulluk / 1
234
kumandan / 1
208
kumar / 3
32; 182; 186
kumaş / 3
33; 245; 250
kumru / 1
91
kurban / 14
21; 32; 138; 167; 252; 256; 277; 286
kurs / 3
34; 225
kursan (kurs) / 1
129
kurşun / 3
38; 242; 256
kurt / 1
15
kurtuluş / 2
208; 231
kuruş / 1
45
kusur / 4
19; 41; 234
kuş / 11
15; 34; 40; 61; 81; 179; 218; 243; 250; 282
kutsal / 2

22; 249
kutup / 1
17
kuvvet / 8
37; 45; 184; 206; 208; 231; 284; 296
kuyu / 10
67; 77; 123; 167; 176; 198; 295
kuzu / 11
15; 23; 62; 94; 108; 166; 257; 272
küçük / 1
257
küffar / 1
163
küfür / 6
20; 52; 186; 198
kül / 11
35; 103; 106; 109; 117; 141; 148; 150; 152; 155
külah / 1
270
külhan / 1
125
kültür / 3
17; 232
külünk (kazma) / 1
143
kümbet / 1
172
kün fe yekün (var olmak) / 1
157
kün / 2
30; 178
küp / 1
148
kürek / 3
154; 277
küspe (yem) / 1
26
lakırdı (söz) / 1
47
lal / 9
86; 103; 106; 113; 126; 151; 220; 234; 288
lale / 5
34; 92; 271; 294
lal-i kan / 1
273
lal-ü gevher (değerli) / 1
55
lam (ince metal) / 2
111; 141
layık / 7
155; 225; 241; 242; 245; 250; 258
lazım / 20
32; 40; 55; 188; 205; 219; 295
leb (çabuk anlamak) / 2
251; 288
ledün (bilinmeyen) / 1
233

leşker / 1
140
levh-i mahfuz (korunmuş
levha) / 3
109; 133; 293
lezzet / 4
40; 89; 159; 277
liba (kaz) / 1
250
libas (giysi) / 2
169; 177
lider / 3
51; 207
lira / 3
45; 95; 185
lisan / 25
18; 23; 34;
37;51;188;219;221;233;244;
245; 246; 252; 253; 255; 272;
273; 280; 286; 288; 293
lügat / 3
234; 234; 273
lütuf / 5
160; 168; 170
macun / 1
73
madde / 2
207; 248
maddiyet / 1
196
maden / 1
179
mağrur / 1
68
mah (ay) / 23
78; 129; 140
mahalle / 1
66
mahcup / 1
39
mah-ı taban (parlak ay) / 1
287
mahkeme / 2
50; 84
mahlas / 1
111
mahluk / 1
158
mahşer / 6
158; 160; 168; 181; 291
mahzun / 5
134; 135; 149; 168
makam / 1
249
makas / 2
34
makbul / 1
279
maksut / 4
27; 28; 76; 253
mal / 20

18; 23; 24; 27; 29; 37; 64; 138; 153; 162; 186; 187; 198; 252; 288
mana / 17
17; 21; 29; 44; 50; 64; 71; 73; 247; 248; 249; 274; 296
manda / 3
206; 277
mandacı / 2
206
mangal / 1
63
mantık / 3
37; 71
mar (deniz) / 1
144
marifet / 3
45; 225; 245
maske / 1
182
maşrapa (kap) / 1
170
maşuk (sevgili) / 7
53; 59; 107; 108; 145
mavi / 1
34
maya / 2
21; 30
mayıs / 1
257
mazhar / 1
236
mazlum / 3
43; 108; 243
mecaz / 2
17; 276
meclis / 6
32; 42; 186; 225; 233; 245
meclis-i ali / 1
225
meçhul / 3
30; 36; 43
medeniyet / 1
255
medet / 1
166
mekan / 11
22; 105; 158; 165; 167; 233; 255; 286; 287; 296
mektep / 1
48
mektup / 3
99; 113
melal / 1
81
melek / 15
101; 105; 116; 155; 157; 158; 170; 172; 225; 248; 279
memur / 4
195; 196
mendil / 1
25

menekşe / 4
34; 255; 257; 258
menfaat / 2
197; 243
menzil / 9
27; 29; 35; 43; 49; 54; 55; 100
merak / 3
88; 176; 220
mercan / 3
181; 255; 288
merhaba / 6
243; 285; 286
merhamet / 4
120; 136; 147; 187
merhem / 1
283
merkez / 1
252
mezar / 9
21; 32; 67; 86; 149; 158; 189; 279
mert / 7
2; 57; 145; 181; 219; 232
mertlik / 4
244; 258; 284
mesele / 1
23
mesken / 1
34
meslek / 1
187
mesut / 1
244
metanet / 1
208
methiye / 2
253; 288
metih / 9
35; 39; 181; 236; 242; 243; 246; 252; 255
metin / 1
225
mevcut / 2
161; 278
mevsim / 5
69; 71; 259; 290; 293
meydan / 16
23; 52; 177; 181; 205; 220; 232; 243; 246; 255; 286
meyil (akıntı, eğim) / 4
74; 93; 149; 198
meyve / 5
23; 24; 27; 72; 273
meze / 1
251
mezhep / 1
247
mısra / 2
225; 293
mihman (konuk) / 4
245; 285; 286
mil / 1

93
millet / 28
32; 38; 39; 40; 60; 184; 205; 206; 207; 208; 231; 242; 243; 259; 280
milyon / 1
245
mim / 2
78; 111
minare / 1
279
minber / 1
279
minnet / 7
32; 93; 111; 155; 276; 295
miraç / 1
166
miraç / 2
17; 53
misafir / 3
15; 16; 156; 245; 246
misafirhane / 1
286
misafirperver / 3
253; 258; 259
misal / 11
73; 198; 207; 218; 244; 258; 283; 287
misk (koku) / 3
110; 251
miskin / 1
249
mizan / 2
43; 177
moda / 2
62; 288
mor / 1
75
muallak / 2
178; 249
muamma / 1
59
muazzam / 1
166
mucize / 1
43
muhabbet / 6
42; 53; 54; 148; 257; 286
muhakkak / 1
181
muhtaç / 6
24; 43; 152; 177; 187; 294
muhtar / 10
197; 198
muhtasar / 2
43; 244
mukadder / 1
134
mum / 2
107; 187
murat / 12

37; 115; 128; 132; 139; 140; 149; 165; 197; 280
mutasavvıf / 1
248
muteber / 1
36
mutlak / 1
280
mutlu / 4
186; 251
mübarek / 1
23
mücahit / 2
34; 258
mücevher / 13
126; 181; 192; 218; 220; 226; 233; 234; 244; 246; 251; 286
müddet / 3
143; 165; 198
müjde / 1
236
müjgan / 1
113
mükafat / 1
159
mülk / 4
43; 57; 186; 296
mümin / 15
40; 53; 159; 162; 164; 166; 168; 278; 284; 296
münafık / 1
168
münasip / 1
198
münevver / 2
51; 246
müptela / 3
85; 152; 286
mürşit / 1
280
müşkül / 1
35
müşrik / 1
162
müştak / 2
145; 220
naçar / 2
100; 145
nadan / 2
218; 274
nadir / 1
259
nağme / 1
148
nahak / 1
83
nahiye / 1
245
nakış / 6
34; 74; 126; 251; 279
nakkaş / 1
282

nal / 1
289
nala / 1
34
nam / 5
67; 233; 244
namaz / 4
17; 181; 182; 187
name / 1
109
namert / 3
54; 114; 219
namus / 24
29; 57; 128; 186
nan (ekmek) / 1
101
nar / 28
20; 43; 49;
77;87;105;109;111;118;131;
147; 149; 151; 160; 164; 165;
177; 179; 189; 220; 279; 285;
287; 288
nasihat / 8
36; 39; 52; 57; 130; 295
nasip / 5
88; 100; 168; 189; 225
naşı sarraf / 1
100
naz / 5
86; 101; 123; 150; 251
nazar / 2
158; 243
nazar / 1
243
nazlı / 1
287
nebat / 1
36
nebatat / 2
30; 49
nebi / 1
159
neçek / 1
90
nefer / 1
207
nefes / 5
47; 52; 168; 186
nefis / 6
35; 136; 158; 174; 284; 291
nefret / 1
198
nehir / 2
59; 277
nem / 1
145
nergis / 5
33; 91; 257; 271
nesne / 1
280

neşe / 14
43; 60; 153; 251; 255; 257; 271; 286; 290; 293
neşter / 2
134; 218
nevbahar / 3
72; 78; 168
ney / 1
186
nezaket / 2
250; 251
nida / 1
150
nifak / 1
58
nihan / 1
83
nikah / 2
79; 278
nimet / 6
22; 23; 168; 172; 176
niran (cehennem) / 5
84; 164; 244; 280
nisan / 1
257
nişan / 7
74; 170; 234; 242; 244; 253
niyaz / 7
135; 171; 182; 234; 247; 259; 276
niyet / 2
189; 276
noksan / 3
21; 52; 166
not / 1
185
nota / 1
71
nun / 1
111
nur / 18
38; 60; 142; 158; 165; 172; 176; 177; 179; 232; 274; 278; 279; 287
nutuk / 1
273
nüfus / 1
234
ocak / 5
32; 63; 91; 225; 285
od / 7
35; 40; 78; 86; 90; 143; 145
oda / 3
145; 277; 287
odun / 1
283
ofis / 1
23
oğul / 10
32; 38; 64; 207; 235; 245; 284

ok / 15

27; 53; 80; 83; 93; 97; 105; 129; 131; 133; 192; 235; 236; 295
okul / 15
34; 51; 52; 66; 69
omuz / 2
53; 279
on / 2
97; 114
orak / 1
22
ordu / 5
231; 242; 283
orman / 1
243
ortak / 4
146; 198; 277; 283
oruç / 1
280
ot / 5
23; 24; 25; 111; 166
otağ / 4
33; 225; 243; 246
ova / 2
62; 145
oy / 1
186
oyun / 1
101
oyunbaz / 1
181
ozan / 7
35; 186; 225; 231; 232; 256
ödev / 1
225
öğretmen / 7
14; 24; 34; 35; 62; 69; 70; 146; 185; 197; 198; 225; 244; 245; 258; 285
öğüt / 12
36; 57; 136; 186; 191; 196; 232; 234; 273; 275
öküz / 2
23; 24
ölçü / 1
63
ölü / 1
205
ölüm / 6
18; 103; 155; 207; 279
ömür / 18
49; 81; 85; 86; 87; 103; 107; 126; 137; 139; 243; 273; 279; 287; 292; 293; 294
ön / 17
34; 59; 94; 95; 108; 109; 111; 113; 133; 150; 188; 206; 242; 245; 291
önder / 7
32; 51; 184; 231; 285
ördek / 3
34; 122; 146

örnek / 1
74
öykü / 1
231
öz / 27
22; 24; 35; 37; 38; 39; 40; 41; 42; 44; 50; 73; 145; 161; 232; 276; 277; 282; 287
özde / 1
35
özge / 1
127
öztürkçe / 1
247
padişah / 3
44; 50; 169
paha / 2
29; 287
para / 9
25; 38; 66; 155; 182; 245; 288
pare / 1
60
parlak / 2
226; 280
parmak / 1
185
paşa / 2
17; 242
patos / 1
22
pay / 6
53; 62; 113; 169; 198; 294
pazar / 1
172
peçe / 1
141
peder / 1
42
pehlivan / 1
243
pencere / 1
279
pençe / 1
131
perçem / 1
105
perde / 1
71
perişan / 9
52; 77; 105; 114; 126; 191; 288
perşembe / 1
172
pervane / 3
49; 151; 295
pervaz / 1
99
peş / 4
35; 42; 114; 136
peşkeş / 1
220
petek / 4
57; 73; 192; 219

peygamber / 8
17; 43; 45; 162; 163; 278
pınar / 1
36
pilot / 1
60
pinhan / 1
77
pir / 5
53; 220; 225; 232; 294
pis / 1
182
pişman / 11
28; 39; 41; 57; 77; 84; 109;
130; 152; 195
plan / 3
123; 205
portakal / 1
281
post / 1
15
pul / 3
23; 29; 192
pusu / 1
243
pusula / 1
205
püryan / 2
84; 143
rağbet / 1
56
rahat / 5
108; 151
rahman / 2
242; 249
rahmet / 5
20; 24; 167; 182; 284
rakip / 1
126
rekat / 1
156
rençper / 4
22; 24; 25; 166
renk / 3
34; 154; 218
resim / 1
153
revan / 1
112
reyhan / 2
176; 258
risk / 1
101
rızık / 2
172; 274
riya / 3
177; 187
ruh / 8
52; 111; 164; 165; 258; 274
ruhban / 2
235; 236
rumuz / 2

281; 293
ruz-u mahşer (kıyamet günü)
170
ruzuşeb (buluşma günü) / 1
84
rüşvet / 5
47; 182; 196; 197; 198
rütbe / 1
241
rüya / 4
95; 111; 126; 176
rüzgar / 5
49; 106; 219; 258; 287
saadet / 3
166; 253; 284
saat / 2
62; 134
saba / 1
250
sabır / 5
29; 37; 162; 179; 247
sabi / 5
23; 161; 166; 235
sabit / 2
39; 295
saç / 6
95; 101 103; 154; 271; 280
saçak / 1
90
sadaka / 1
27
sadık / 7
21; 35; 49; 101; 243; 252
saf / 6
32; 184; 231; 232; 250; 276
safahat / 1
168
sağ / 9
32; 33; 38; 101; 158; 176; 243; 279
sağın (uygun anlatım) / 1
108
sağır / 1
39
sağlam / 4
28; 284
sahil / 1
235
sahip / 11
22; 51; 154; 155; 196; 205; 206; 208; 243; 290
sahra / 6
122; 128; 218; 270; 280
sakın / 1
49
salan / 1
85
salavat / 2
179; 275
salim / 1
176
saltanat / 2

36; 159
sam / 1
106
saman / 2
25
samyeli / 1
287
sanat / 10
28; 34; 35; 71; 179; 234; 284
sancak / 1
242
sandal / 2
154; 277
sandalye / 1
32
sapık / 1
64
saraç / 1
270
saray / 4
31; 51; 72; 133
sarhoş / 1
176
sarı / 6
23; 24; 75; 153; 279
sarp / 1
23
sarraf / 4
53; 55; 118; 192
satım / 1
104
savaş / 4
35; 206; 257
sayı / 4
29; 168; 197; 198
sayın / 1
196
saz / 14
24; 71; 91; 148; 181; 186; 218; 225; 245; 277; 283
sebze / 1
24
secde / 1
278
seçim / 1
186
seda / 5
145; 191; 257; 286; 290
sedef / 1
288
sefa / 14
44; 49; 81; 82; 97; 100; 103; 113; 153; 170; 283; 287
sefalet / 5
64; 148; 186; 231; 289
sefer / 1
236
sefil / 1
56
seher / 4
91; 110; 111

sel / 14
30; 36; 59; 74; 103; 126; 147; 152; 176; 234; 250; 290; 296
selam / 5
164; 196; 221; 250
selamet / 2
253; 275
sema / 5
30; 111; 121; 174; 282
sene / 10
24; 71; 126; 159; 163; 167; 272; 273; 293
ser / 14
95; 104; 109; 114; 135; 152; 220; 233; 274; 276; 286; 287
serhat / 1
56
serhoş / 1
67
serin / 1
87
sersem / 1
158
serseri / 1
96
servet / 6
18; 27; 29; 37; 226
servet-i enbiya / 1
168
servi / 2
161; 250
ses / 7
52; 153; 163; 168; 244; 258; 289
sevap / 3
45; 168; 258
sevda / 35
19; 49; 72; 77; 79; 82; 83;86;95;96;101; 105;108;110;111;131;133;143; 145;147; 152; 188; 197; 218; 276; 284; 285; 287
sevgi / 4
112; 125; 232; 257
sevgili / 6
34; 53; 58; 67; 105; 122
sevinç / 1
285
seyran / 4
32; 113; 122; 271
seyrangah / 4
78; 79; 118; 251
seyyah / 1
50
sıcak / 1
92
sıçan / 3
25
sıdık / 1
167
sıfat / 3
168; 284

sıhhat / 2
39; 191
sıla / 10
97; 115
sır / 26
24; 36; 43; 44; 45; 51;
57;59;73;98;104; 109; 117;
118; 122; 135; 141; 166; 248;
286; 287
sıra / 4
159; 245; 278
sırat / 7
158; 159; 174; 179; 279
sırt / 1
218
sıva / 1
49
sızı / 4
106; 166; 276; 277
sicim / 1
186
silah / 1
241
sille / 1
75
sine / 5
108; 176; 271; 283; 293
sinek / 1
73
sinem (gönül) / 24
53; 80; 91;
94;97;100;105;109;114;118;
131; 134; 140; 145; 146; 147;
277; 286; 290; 292
sirke / 1
148
sitem / 8
72; 107; 115; 117; 130; 134;
155
soba / 1
63
sofra / 11
23; 62; 108; 177; 251; 252;
253; 258; 289
sofu / 1
276
soğuk / 1
101
sohbet / 6
148; 154; 156; 218; 245; 252
sol / 5
32; 38; 150; 279
on / 23
15; 17; 24; 52; 57; 71; 98;
105;130;132; 143; 150; 157;
166; 189; 195; 197; 206; 234;
273; 279
sonsuz / 1
285
sorgu / 1
43

soru / 1
232
sorun / 1
19
sosyete / 1
185
soy / 10
31; 51; 58; 59; 196; 225; 245;
259
soydaş / 1
283
soysuz / 2
32; 57
söz / 135
21; 24; 28; 29; 32; 33; 35;
36;37;38;39; 40; 42; 44; 49;
50; 51; 52; 53; 56;57;60; 62;
64;
68;71;76;93;94;95;96;101;105;
107; 109; 114; 115; 116; 121;
123; 130; 133; 148; 150; 154;
155; 181; 182; 185; 186; 187;
188; 195; 196; 206; 220; 225;
226; 231; 232; 233; 234; 242;
244; 245; 246; 247; 249; 251;
252; 253; 256; 257; 258; 259;
273; 275; 276; 277; 285; 289
sözde / 1
35
su / 23
15; 25; 30; 31; 34 42; 55; 56;
62; 67; 72; 91; 110; 145; 148;
152; 167; 179; 218; 255; 295
sual / 3
45; 219; 278
suç / 8
22; 158; 181; 196; 243; 277
sulh / 1
99
sultan / 19
42; 57; 63; 96; 138; 152; 166;
168; 169;
170; 179; 252; 255; 276; 288;
291
suna / 5
131; 145; 154
sur / 5
157; 158; 181
sure / 5
141; 176; 278
sübyan / 2
23; 166

sümbül / 6
62; 70; 91; 92; 146; 257
sürü / 2
146; 257
süs / 8
24; 33; 62; 91; 226; 257; 258;
279
süsen (çiçek) / 4

62; 91; 92; 257
süt / 2
101; 166
şap / 1
69
şad / 6
28; 36; 83; 117; 144
şah / 2
276; 288
şahane / 1
243
şahit / 1
253
şahlar şahı / 1
179
şahmar / 1
116
şaka / 1
52
şakar / 1
110
şan / 30
29; 32; 37; 39;
39;52;53;58;60;170;179; 225;
232; 233; 234; 235; 241; 242;
243; 244; 245; 246; 252; 255;
258
şarap / 2
76; 155
şarbon / 2
23; 25
şeb (gece) / 2
275
şeb-i hicran (hicran gecesi) / 1
132
şefaat / 5
168; 169; 179; 275
şehir / 5
62; 108; 126; 255
şehit / 6
34; 52; 58; 255; 256
şeker / 7
35; 69; 156; 185; 246; 251; 275
şem (sabaha doğru) / 1
53
şer / 2
49; 187
şerbet / 4
35; 42; 54; 57
şeref / 6
37; 39; 243; 245; 246; 258
şeriat / 1
278
şerik (eskimiş) / 1
160
şey / 5
32; 36; 248; 279
şeyda (çok sevme hali) / 9
110; 119; 126; 137; 143; 149;
188; 218; 271
şeytan / 9
45; 47; 198; 274; 291

şıra / 2
73
şifa / 4
127; 135; 241
şiir / 5
225; 232; 285
şikeste (kırık) / 2
168; 188
şimşek / 1
31
şirin / 1
101
şiş / 1
131
şişe / 2
53; 81
şita / 2
72; 136
şöhret / 6
29; 225; 233; 245; 255; 291
şule / 1
129
şükran / 1
279
şükür / 4
36; 162; 163; 257
şüphe / 1
280
tab (huy) / 1
179
tabiat / 2
36; 232
tabip / 11
40; 50; 65; 71; 104; 133; 135; 188; 196; 241; 290
taç / 9
54; 76; 133; 152; 167; 177; 245; 253; 274
tahammül / 1
156
taht / 8
31; 50; 97; 101; 103; 125
takdir / 5
29; 63; 153; 226
takip / 1
279
takvim / 2
38; 163
talan / 6
84; 85; 87; 98; 111; 287
talih / 11
72; 77; 113; 114; 145; 151; 155; 197; 218; 287
talip / 1
149
tam / 4
177; 235; 243; 280
tamam / 5
107; 234; 280; 291
tamu (eskimiş) / 1
172
tan / 1

110
tane / 1
22
tanık / 1
250
taraf / 15
66; 91; 107; 182; 185; 192; 231; 234; 243; 244; 245; 285
tarım / 1
25
yem / 1
26
tarif / 2
244; 288
tarih / 11
23; 24; 30; 34; 58; 63; 231; 235; 256; 259
tarikat / 1
233
tarla / 2
23; 161
tarumar / 3
28; 72; 172
tas / 1
108
tasa / 2
167
tasarruf / 7
18; 29; 288
tasavvuf / 1
247
taş / 36
14; 15; 22; 27; 28; 42; 86;103;107;115; 126; 129; 131; 146; 149; 153; 157; 161; 163; 172; 218; 241; 242; 250; 251; 255; 256; 257; 272; 278; 279; 281
tat / 1
95
tavşan / 1
277
tavuk / 1
277
tavus (kuş) / 2
27; 251
tay / 1
185
teftiş / 2
172; 179
tehlike / 1
105
tekbir / 3
24; 34; 257
tekne / 1
24
tel / 8
71; 88; 89; 148; 154; 186; 247; 280
telaş / 1
136
tembel / 1

57
temel / 11
14; 30; 38; 66; 177; 178; 179;
225; 278; 280; 284
temiz / 1
279
temmuz / 1
91
temren (sivri demir) / 1
131
ten / 1
189
tenha / 3
111; 113; 285
tepe / 1
68
tereddüt / 1
107
terör / 1
185
ters / 4
34; 70; 129; 189
tertip / 2
179; 253
tespih / 1
279
teşhis / 1
241
tevekkül / 1
280
tevhit / 3
164; 248
tezgah / 5
34; 50; 74
tığ / 1
218
tımar / 1
27
tırpan / 1
23
ticaret / 6
25; 66; 151; 162; 253;284
tilki / 1
57
tipi / 1
221
tohum / 2
23; 166
top / 2
244; 284
toplum / 3
52; 252
toprak / 29
22; 30; 31; 35; 36; 40; 42; 43;
49; 50; 58; 61; 126; 157; 179;
185; 207; 208; 232; 256; 258;
280; 288
tor / 2
64; 187
torpido / 1
205
tosbağa / 1

282
tosun / 1
23
toy / 2
62; 200
toz / 3
73; 258; 272
töre / 2
64; 71
tövbe / 6
44; 165; 166; 174; 274; 276
tuba / 1
250
tufan / 4
83; 166; 178; 279
turna / 3
75; 145; 257
tuş / 1
131
tutar / 1
168
tuz / 1
69
tüketici / 8
288; 289
türbe / 1
249
türkü / 2
34; 75
türlü / 3
49; 50; 288
tüy / 1
189
uc / 2
144; 218
ucuz / 1
29
uçak / 1
60
uğur / 8
93; 131; 135; 138; 155; 156; 257
umman / 60
18; 59; 79; 83; 112; 117; 120; 126;131; 136; 140; 176; 219; 234; 248; 249; 294; 296
umut / 5
23; 24; 104; 150; 231
un / 2
24
unvan / 2
51; 235
usta / 3
28; 232; 291
uşak / 1
207
uyanık / 1
250
uyduluk / 1
32
uygar / 1
255

uyku / 6
25; 41; 111; 132; 135
uysal / 1
20
üç / 1
86
ülfet / 2
27; 233
ülke / 2
58; 208
ülkü / 1
186
ümmet / 5
40; 43; 159; 168; 170
ün / 7
83; 121; 231; 232; 244; 245
üretici / 8
288; 289
üryan (çıplak) / 1
143
üst / 26
22; 35; 44; 50; 73; 75; 84; 125;126;129; 132; 133; 140; 158; 174; 185; 258; 276; 279; 286
üstat / 5
27; 225; 231; 286
üstün / 2
37; 248
üzüm / 1
177
vacip / 1
164
vade / 1
291
vagon / 1
25
vakit / 5
22; 55; 72; 101; 182
vana / 1
95
vapur / 1
205
var / 175
20; 21; 22; 31; 34; 35; 37; 39; 51;53;56; 57; 59; 62; 63; 64;71;74;84;91;100;101; 107; 113; 114; 118; 124; 125; 130; 131; 135; 136; 140; 143; 155; 160; 161; 166; 170; 172; 179; 185; 186; 187; 191; 192; 205; 208; 219; 220; 221; 225; 232; 233; 242; 243; 246; 250; 253; 255; 256; 258; 259; 274; 278; 279; 280; 281; 282; 284; 286; 287; 293; 296
varlık / 9
34; 50; 62; 66; 68; 162; 165; 295
vasf-ı hal (bir kişinin durumu) / 6
24; 70; 126; 140; 141; 243

vasf-i lisans (dilin durumu) / 1
257
vatan / 43
16; 31; 33; 34; 40; 51; 58; 59; 60; 72; 78; 89; 114; 115; 185; 205; 206; 207; 208; 231; 243; 257; 258
vaz (konulma) / 1
103
vazife / 3
196; 243
vefa / 19
30; 44; 45; 51; 65; 81; 85; 98; 123; 130; 153; 176; 294
vefakar / 2
287
vefasız / 17
94; 120; 121; 146; 188; 189; 287; 295
veli / 4
179; 234; 248
verem / 1
97
vesvese / 1
169
veteriner / 1
24
vicdan / 3
31; 182; 243
viran / 5
120; 126; 129; 165; 244
virt (yineleme) / 1
156
volkan / 1
244
vuslat (kavuşma) / 1
76
vücut / 9
43; 50; 108; 125; 152; 172; 218; 244; 293
yaba / 1
53
yaban / 3
24; 57
yad (yabancı) / 25
27; 82; 93; 96; 97; 98; 99; 109;118;119; 120; 123; 124; 127; 128; 130; 149; 150; 156; 287
yadigar / 1
219
yağ / 4
24; 62; 63; 101
yağış / 1
271
yağmur / 6
20; 35; 36; 48; 139; 228
yalan / 34
20; 21; 27; 41; 54; 55; 84; 85; 87; 95; 96; 97; 111; 112; 116; 123; 144; 164; 187; 188; 197; 258; 273

yakın / 2
174; 226
yakut / 2
126; 255
yalancı / 14
187; 188
yamaç / 1
80
yaman / 1
65
yan / 56
24; 33; 34; 38; 41; 42; 51; 52; 57; 63; 77; 91; 94; 116; 118; 121; 124;129;133; 135; 136; 138; 140; 148; 150; 179; 192; 195; 198; 205; 207; 208; 219; 231; 233; 235; 244; 245; 247; 248; 259; 279
yanak / 1
105
yandaş / 1
207
yanık / 1
250
yaprak / 6
22; 64; 73; 91; 207; 232
yar (sevgili) / 228
16; 19; 33; 34; 38; 45; 50; 53; 56;58;61; 72; 75; 76; 77; 79; 80; 84; 86; 87;90;92; 94; 95; 96; 97; 98; 99;100;101;103;104; 105; 108; 109; 111; 112; 113; 114; 115; 116; 117; 118; 119; 120; 122; 124; 125; 126; 127; 128; 129; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 136; 138; 140; 141; 143; 144; 145; 146; 147; 149; 150; 151; 152; 155; 156; 165; 168; 176; 192; 249; 270; 271; 274; 276; 277; 280; 283; 285; 286; 287; 289; 290; 293; 294
yara / 51
18; 35; 38; 41; 60; 65; 77; 81; 94;96;97; 100; 101; 108; 109; 113; 115; 119; 120; 124; 125; 126; 133; 135; 139; 151; 196; 231; 235; 236; 254; 259; 272; 282; 283; 287; 289; 290
yaralı / 2
52; 276
yaramaz / 1
135
yaratıcı / 8
288; 289
yaratık / 5
20; 35; 73; 273; 296
yardım / 4
66; 67; 198; 253
yardımcı / 1
205
yardımsever / 1

253
yaren / 10
41; 117; 250; 272; 286; 290; 293
yarın / 1
186
yarış / 3
34; 99; 185
yas / 3
30; 91; 276
yasa / 1
182
yasemin / 1
87
yastık / 1
168
yaş / 31
28; 30; 31; 42; 49; 79; 89; 94; 97; 103; 112; 113; 114; 120; 122; 126; 129; 131; 132; 139; 149; 152; 161; 176; 191; 219; 271; 273
yatak / 6
33; 87; 92; 150; 195; 245
yavan / 2
24
yavru / 6
52; 108; 153; 236; 288
yay / 6
53; 101; 113; 141; 186; 192
yayan / 1
43
yayla / 9
23; 90; 91; 155; 257; 271
yaylak / 1
257
yaz (mevsim) / 24
69; 86; 91; 92; 103; 124; 153; 154;218; 257; 259; 271; 272; 285; 292; 293; 294
yazan / 2
34; 35
yazar / 2
256; 258
yazı / 6
41; 45; 106; 166; 253
yazık / 3
91; 117; 198
yazılı / 1
271
yel / 3
35; 38; 53
yemek / 2
61; 187
yemin / 2
116; 117
yemiş / 1
247
yer / 72
15; 27; 29; 30; 40; 45; 48; 50; 86;87;95; 100; 101; 114; 116; 124; 128; 132; 136; 148; 158;

165; 166; 168; 171; 172; 178; 179; 181; 182; 192; 197; 232; 233; 235; 244; 245; 246; 247; 252; 256; 257; 258; 271; 272; 274; 278; 282; 285; 295; 296
yerlilik / 1
34
yeşil / 5
23; 75; 153
yeşillik / 1
271
yetim / 1
66
yıl / 30
23; 24; 39; 60; 63; 81; 97; 101; 104; 131; 132; 141; 143; 145; 146; 150; 151; 152; 162; 163; 192; 218; 231; 233; 256; 258; 279; 280; 295
yılan / 11
20; 28; 98; 116; 120; 144; 147; 189
yıldırım / 1
283
yıldız / 9
36; 111; 129; 161; 172; 185; 272; 282; 296
yiğit / 14
29; 35; 57; 92; 232; 245; 255; 289
yirmi / 1
185
yobaz / 1
181
yok / 90
24; 31; 33; 36; 52; 60; 62; 65; 70; 72; 85; 86; 104; 106; 109; 112; 116; 118; 123; 126; 127; 132; 135; 144; 146; 148; 151; 152; 153; 155; 159; 160; 165; 166; 168; 170; 179; 182; 186; 187; 195; 205; 226; 243; 246; 252; 277; 278; 279; 280; 287; 288
yokluk / 1
21
yoksul / 9
29; 30; 68; 185; 198
yol / 120
15; 16; 19; 27; 28; 29; 32; 35; 38;40;45; 49; 50; 54; 55; 64; 66; 67; 76; 77;78;86; 95; 96; 100; 101;
103;105;107;111;112; 113; 115; 122; 126; 138; 150; 151; 152; 155; 156; 157; 158; 162; 163; 167; 174; 176; 177; 179; 182; 185; 196; 197; 198; 205; 208; 219; 233; 236; 247; 248; 249; 250; 253; 255; 272; 274; 280; 282; 284; 285; 286; 287; 290; 291

yoldaş / 9
39; 54; 55; 57; 115; 249; 250; 259
yorgan / 1
245
yön / 2
29; 279
yumruk / 1
208
yumurta / 2
37; 281
yurt / 35
19; 31; 50; 51; 58; 60; 66; 72; 99; 145; 151; 184; 185; 205; 206; 207; 208; 231; 242; 244; 255; 256; 257; 258; 279; 286
yuva / 8
34; 44; 57; 81; 192; 225; 277
yüce / 9
25; 53; 69; 101; 122; 207; 233; 272; 291
yük / 1
177
yürek / 9
93; 101; 131; 132; 134; 142; 293
yüz (organ) / 55
16; 27; 41; 51; 57; 60; 76; 77; 78;80;88; 100; 103; 105; 107; 108; 109; 116; 120; 121; 122; 123; 124; 125; 126; 127; 130; 138; 142; 146; 150; 160; 169; 182; 191; 195; 226; 234; 245; 246; 250; 252; 258; 278; 286; 287
yüz (sayı) / 6
124; 148; 151; 192; 233
yüzbaşı / 1
241
zafer / 2
206; 207
zahmet / 1
27
zail (yok olan) / 1
93
zalim / 10
43; 72; 80; 105; 127; 131; 132; 133; 147; 290
zam / 2
185
zaman / 76
18; 23; 24;30; 27; 32; 34; 37; 39; 40;41; 42; 47;60;62; 65;67;70;88;101;104;108; 109; 111; 123; 130; 131; 137; 139; 141; 148; 152; 155; 159; 165; 168; 169; 174; 192; 197; 206; 208; 218; 225; 226; 232; 234; 235; 242; 245; 246; 249; 257; 259; 283; 285; 287; 290; 296
zar / 14

87; 97; 116; 130; 134; 144; 151; 158; 166; 186; 274; 283
zarar / 8
21; 29; 52; 127; 186; 280; 287
zat / 1
29
zayi (yitik) / 4
28; 53; 113; 281
zehir / 9
19; 20; 61; 136; 146; 147; 156; 192; 291
zekat / 1
27
zelil / 1
162
zelzele / 1
178
zemheri / 1
244
zemin / 2
30; 49
zengin / 10
25; 30; 43; 53; 56; 66; 68; 191; 245
zer (altın) / 1
53
zerre / 3
45; 272; 279
zeval / 2
207
zevk / 3
97; 100; 276
zevk-i sefa / 1
150
zihin / 3
70; 126; 245
zikir / 4
162; 234; 249; 272
zillet / 6
20; 40; 162; 184; 208; 284
zincir / 2
258; 270
zindan / 6
22; 52; 129; 176; 244
zirve / 3
17; 255
ziyade / 1
53
ziyan / 6
43; 52; 176; 186; 188; 196
ziyaret / 3
67; 249; 253
ziynet / 2
172; 225
zor / 7
39; 130; 187; 274
zorba / 1
198
zorluk / 1
231
zulüm / 4

72; 117; 130; 148
zulümkar / 3
144; 146; 287
zülüf / 3
85; 109; 112
zümrüt / 1
255

3.2. Adıllar (Zamirler):

bazı / 8
35; 45; 54; 178; 201; 224
ben / 324
15; 16; 22; 32; 33; 37; 42; 44; 46; 54; 64; 67; 73; 77; 79; 81; 82; 84; 85; 86; 87; 89; 93; 94; 95; 96; 97; 99; 101; 103; 104;106; 108; 109; 111; 112; 113; 114; 115; 116; 117; 120; 121; 122; 123; 125; 126; 129; 130; 131; 133; 134; 135; 136; 138; 139; 141; 142; 143; 144; 145; 146; 147; 148; 149; 150; 151; 153; 154; 155; 156; 168; 169; 179; 189; 190; 192; 195; 200; 201; 202; 211; 212; 215; 216; 221; 225; 238; 267; 268; 279; 280; 281; 285; 287; 291; 292; 294; 295
biri / 8
15; 20; 21; 59; 75; 132; 197; 198
birbiri / 2
185; 233
biz / 105
19; 23; 24; 32; 40; 45; 47; 49; 51;52;60; 62; 63; 74; 75; 87; 90; 97; 115;153;159; 166; 168; 169; 170; 171; 172; 181; 182; 195; 203; 206; 208; 209; 210; 211; 212; 213; 216; 217; 221; 222; 227; 228; 230; 231; 238; 240; 260; 262; 285; 286; 295
bu / 8
17; 109; 113; 121; 146; 193; 220; 295
hangi / 7
141; 219; 220
hepsi / 4
52; 157; 228; 284
herkes / 24
15; 17; 19; 22; 43; 49; 52; 91; 115; 153; 180; 181; 194; 214; 238; 241; 259; 266; 269; 295
kendi / 29
24; 29; 38; 44; 45;50;52;75;84;112;113; 130; 155; 165; 170; 175; 187; 190; 196; 197; 198; 207; 212; 267; 295
kim / 71
19; 38; 42; 43; 69; 73;104;111;131;137; 146; 151; 153; 155; 174; 178; 183; 184;

194; 200; 216; 225; 255; 261; 268; 286; 294; 296
kimi / 64
15; 20; 24; 36; 37; 52; 63; 118; 168; 175; 176; 178; 265; 267; 279
kimse / 48
16; 17; 19; 20; 22; 36; 41; 42; 44; 47; 48; 53; 54; 57; 63; 131; 135; 158; 165; 172; 175; 179; 180; 195; 212; 213; 214; 215; 219; 226; 265; 267; 268; 270; 291
ne / 203
15; 16; 17; 23; 27; 32; 37; 38; 40;42;45; 47; 49; 50; 51; 52; 55; 57; 62; 63;65;69; 76; 77; 80; 82; 84; 86; 93; 97; 104; 105; 107; 114; 116; 117; 131; 134; 137; 138; 139; 145; 148; 150; 158; 163; 166; 169; 172; 173; 175; 176; 183; 185; 186; 187; 191; 193; 194; 195; 199; 200; 201; 202; 203; 205; 209; 211; 216; 218; 219; 222; 225; 226; 265; 268; 279; 286; 290; 292
o / 95
17; 33; 41; 42; 44;45;52;54;73;114;124; 126; 129; 134; 135; 149; 156; 161; 162; 164; 165; 167; 170; 172; 175; 176; 179; 180; 181; 187; 193; 194; 199; 200; 206; 209; 211; 212; 214; 216; 217; 219; 222; 223; 224; 228; 230; 231; 238; 240; 264; 288
onlar / 11
23; 32; 41; 57; 73; 110; 158; 163; 174; 264
öz / 46
49; 50; 52; 54; 59; 60; 64; 76; 83; 93; 96; 97; 101; 107; 108; 127; 149; 188; 190; 194; 195; 197; 201; 211; 225; 284; 285; 289; 295; 296
sen / 315
15; 17; 39; 40; 32; 33; 37; 38; 40;41;42; 45; 46; 48; 49;51;53;54;57;64;72;80;83; 84; 85; 87; 89; 90; 91; 93;94;97;99;101; 104; 105; 107; 108; 109; 111; 113; 116; 117; 118; 119; 120; 121; 123; 124; 125; 127; 129; 130; 131; 133; 134; 135; 136; 137; 138; 140; 141; 146; 148; 155; 159; 160; 166; 167; 168; 169; 170; 171; 173; 176; 180; 187; 188; 190; 191; 193; 194; 195; 200; 209; 216; 217; 219; 222; 224; 225; 226; 233; 236; 237; 238;

239; 260; 262; 264; 268; 285;
288; 290; 291; 296
siz / 34
54; 60; 91; 196; 210; 213; 226;
283; 286; 294

3.3. Ön Adlar (Sıfatlar):

acı / 4
19; 115; 146; 262
açık / 2
32; 286
ak / 1
160
akıllı / 1
194
al / 6
90; 102; 104; 105; 260; 263
ala / 2
113; 292
alçaklı / 1
178
alnındaki / 1
46
altı / 3
172; 211; 215
anasız / 2
102
asılsız / 1
72
asil / 2
72
az / 1
174
bağban (bahçivan) / 1
191
bağdaki / 2
27; 118
baharlı / 1
91
bakışlı / 1
142
ballı / 1
131
başka / 2
58
bazı / 3
152; 198; 284
benimki / 1
270
bereketli / 1
237
beş / 1
178
beyaz / 4
118; 154
bin bir / 2
45; 173
bin tür / 1
123
bin / 17
15; 28; 36; 50; 77; 99; 118;
126; 129; 149; 169; 170; 173;
209; 210; 236

binlerce / 1
149
bir / 284
14; 15; 16;
19;22;23;27;28;30;31;32;33;
36;37;42;43;45;48;50;52;53;57
;58;61;63;64;65;70;72;73;75;8
1;83;89;94;95;96;99;101;102;1
03;105;107;108;109;111;112;1
13;114;116;117;118;120;121;1
22;124;125;126;127;129;130;1
31;132;133;135;136;137;138;1
39;140;141;142;143;144;145;1
46;147;149;150;151;152;153;1
54;155;159;162;163;168;169;1
70;172;174;175;177;178;179;1
80;181;186;188;189;190;191;1
92;194;195;196;197;199;201;2
02;204;205;206;208;209;210;2
11;212;214;215;216;217;218;2
21;230;231;232;233;234;236;2
37;238;240;255;258;280; 284;
286; 287; 288; 296
birçok / 2
172; 230
birkaç / 1
15
bol / 1
18
bolca / 1
69
boş / 1
192
bozuk / 1
28
böyle- / 1
270
bu / 214
15; 16; 17; 18; 19; 27; 31; 36;
38;41;42; 43; 44; 47; 49; 50;
57; 58; 60; 68;73;76; 77; 81;
82; 83; 86; 87; 96; 99; 102;
103; 104; 105; 106; 108; 109;
110; 111; 112; 114; 115; 116;
117; 118; 119; 120; 122; 126;
129; 131; 132; 133; 134; 135;
136; 137; 138; 140; 141; 143;
145; 146; 147; 148; 149; 150;
151; 152; 153; 154; 155; 156;
161; 166; 168; 169; 172; 173;
174; 175; 177; 178; 179; 184;
185; 186; 188; 192; 193; 195;
198; 199; 200; 205; 206; 207;
208; 209; 214; 218; 219; 223;
224; 225; 228; 229; 230; 232;
233; 235; 239; 240; 241; 258;
261; 265; 268; 285; 286; 287;
288; 289; 290; 291; 292; 294;
296
bütün / 19

23; 31; 41; 47; 50; 57; 117; 134; 158; 203; 211; 220; 230; 234; 236; 262; 264; 266
büyük / 8
60; 64; 145; 157; 231; 233; 258; 285
candan / 2
51; 255
civan / 1
191
coşkun / 1
152
çelikten / 1
235
çiğ / 1
37
çimenli / 1
146
çok / 25
20; 24; 26; 32; 50; 57; 114; 174; 193; 202; 207; 217; 232; 233; 237; 255; 295
çok / 5
51; 175; 212; 236; 259
dar / 2
24; 39
değersiz / 2
100; 183
dehasız / 1
177
deli / 5
16; 57; 75; 76; 286
den dansız / 1
177
derin / 2
61; 117
dertli / 6
42; 96; 108; 115; 153; 239
dikkatli / 1
237
doğru / 15
14; 32; 36; 40; 46; 49; 54; 57; 183; 194; 195; 196; 279
doksan bin / 1
125
dokuz / 1
45
dolu / 1
57
dört dörtlük / 1
180
dört / 2
140; 157
dumanlı / 1
148
düz / 1
219
efkarlı / 1
91
ela / 2
83; 142
elim (acıklı, acımasız) / 1

16
emsalsiz / 2
113; 288
eski / 6
72; 126; 144; 158; 194; 233
eşsiz / 1
296
fani / 3
153; 177; 201
genç / 3
31; 206; 212
gizli / 9
15; 51; 109; 131; 133; 214; 267; 286
güneşsiz / 1
33
güzel / 1
32
habersiz / 1
282
haksız / 2
32; 39
hangi / 1
292
haram / 1
181
has / 3
48; 68; 175
hayırlı / 2
99; 225
her / 158
14;15;17;18;22;28;29;32;33;36;37;39;40;41;42;43;44;49;50;53;55;57;58;60;62;63;64;65;67;68;70;72;75;77;91;93;101;102;107;108;111;113;215;119;125;129;130;132;134;136;139;140;143;146;148;152;153;155;160;161;168;169;170;172;174;18;182;186;190;192;195;197;199;200;201;205;206;207;208;210;211;213;214;215;223;225;226;230;231;232;233;234;236;237;238;240;255;257;258;261;266;268;269;280;285;286;287;288;291;293; 295
hiç / 3
19; 20; 83
hiçbir / 8
18; 135; 146; 168; 192; 234; 287; 292
hoş / 9
41; 62; 75; 145; 212; 236; 236; 259; 284
hünerli / 2
75

iki / 9
55; 62; 87; 169; 170; 195; 279; 294
ikinci / 1
158

ilk / 1
174
ince / 3
97; 111; 159
insafsız / 1
125
intizarlı / 1
91
iyi / 3
35; 37; 217
kaçak / 2
214; 215
kadirsiz / 1
4
kanlı / 2
133; 219
kara / 27
40; 42; 50; 77; 92;
97;103;131;133;143; 151; 153;
170; 175; 202; 208; 216; 239
karalı / 1
127
karlı / 1
91
karşıdaki / 1
154
kederli / 1
148
kefensiz / 1
265
kem / 1
117
kemallice / 1
70
kırık / 1
21
kıymetsiz / 1
54
kızıl / 3
140; 184
kibirli / 1
55
koca / 1
145
kokulu / 1
50
koynumdaki / 1
288
koynundaki / 1
88
kör / 2
21; 121
körpe / 1
239
kötü / 5
19; 32; 35; 39; 51; 183
kuru / 1
47
kutlu / 1
177
küçük / 2

47; 73
makineli / 1
212
mavi / 1
174
merhametli / 1
237
mertçe / 1
259
milli / 1
184
misk (güzel koku) / 1
50
mor / 1
146
muhabbetli / 1
259
mücevherli / 1
233
münasipsiz / 1
201
nasıl / 1
86
nazik / 2
111; 239

nazlı / 20
61; 80; 96; 109; 114; 119; 127;130;131; 134; 138; 144; 148; 151; 152; 155; 287
o / 79
23; 27; 34; 45; 47; 49; 50; 58; 63;67;76; 79; 80; 82; 86; 92; 96;107;108;111;114; 126; 129; 132; 133; 148; 149; 152; 154; 156; 158; 159; 162; 166; 168; 169; 170; 176; 179; 180; 191; 192; 207; 211; 228; 229; 233; 236; 237; 239; 256; 258; 265; 266; 279
on / 1
62
öksüz / 1
129
ölçüp / 1
28
pahasız / 1
234
pençeli / 1
235
perişan / 1
134
sade / 1
33
sadık / 5
33; 41; 64; 270; 293

saf / 1
47
sakat / 1
21
sarı / 5

73; 154
sekiz / 1
96
seksen bin / 2
125
sensiz / 1
104
sert / 2
50
sevimli / 1
40
sıcak / 1
22
sırma / 1
270
sinendeki / 1
286
siyah / 1
88
son / 4
23; 111; 168
sonsuz / 4
26; 31; 146; 201
sönmez / 1
38

sümbüllü / 2
146; 260
şafaklı / 1
129
şanlı / 6
40; 115; 212; 214; 260; 263
şaşkın / 1
258
şerefli / 2
217; 237
şiddetli / 1
295
şirin / 5
125; 148; 155; 237
şu / 1
200
tatlı / 9
35; 40; 88; 148; 155; 262; 269;
286
taze / 1
118
tek / 3
123; 210; 231
tembel / 1
190
temiz / 5
31; 33; 121; 236; 258
temrenli / 1
131
terli / 1
91
tıbbiyeli / 1
206
topal / 1
21
tükenmez / 1

102
türlü / 14
39; 43; 62; 63; 99; 116; 120; 133; 136; 178; 203; 234; 257; 267
ulu / 1
237
uzak / 1
116
uzun / 2
199; 237
ücra / 1
65
ünlü / 2
231; 262
vakitsiz / 2
120; 131
vatansız / 1
33
vefalı / 3
102; 176
vefasız / 14
50; 72; 116; 120; 126; 129; 132; 136; 143; 144; 149; 196; 201
yağlı / 1
25
yakışıklı / 1
240
yalan / 8
14; 27; 42; 43; 44; 62; 174; 200
yalnız / 1
199
yanlış / 2
35; 181
yaralı / 2
133
yararlı / 1
219
yaslı / 1
266
yaşlı / 1
14
yedi / 1
45
yek / 1
179
yemyeşil / 1
91
yeni / 4
126; 154; 208; 231
yeşil / 8
146; 154; 177; 260
yüce / 28
40; 41; 46; 58;69;143;168;169;173;178; 230; 241; 256; 257; 261; 263; 265; 270; 292; 296
yüksek / 2
211; 238
yüksekli / 1
17

yüz / 5
28; 52; 100; 192
yüzündeki / 1
288
zağlı / 1
131
zalim / 1
16

3.4. Belirteçler (Zarflar):

ağır / 2
184; 228;
acaba / 2
127; 135
acele / 1
109
acep / 10
76; 113; 122; 127; 143; 168; 187; 220; 222
acı / 2
130; 155
ani / 1
95
arı / 2
57
artık / 14
38; 49; 111; 119; 121; 132; 158; 174; 191; 212; 216; 233; 292
asla / 20
18; 27; 42; 57; 72; 83;155;177;181;186; 203; 206; 207; 213; 215; 217; 230; 284; 291
aşırı / 2
18; 29
ayrı / 3
16; 53; 155
az / 7
18; 29; 72; 86; 178; 294
bahtiyar / 1
214
bazen / 4
75; 77; 176
beraber / 2
122
beri / 2
118
biraz / 2
221; 286
bol / 1
178
bomboş / 1
40
boş / 2
23; 29
böyle/ 27
15; 36; 67; 77;94;105;113;127;134;151; 156; 186; 189; 193; 194; 198; 202; 206; 207; 208; 212; 216; 266; 281; 286; 288
bugün / 2

109; 178
büsbütün / 1
141
çabuk / 2
72; 116
çetin / 1
53
çok / 42
27; 29; 31; 36; 37; 39; 42; 61;
75;81;91; 97; 99; 151; 156;
159;163;169;178;190; 203;
208; 211; 212; 215; 219; 235;
255; 259; 265; 283; 294
daha / 19
24; 57; 62; 77; 121; 131; 133;
153; 158; 186; 191; 197; 212;
231; 286
daim / 15
45; 46; 67; 99; 159; 178; 188;
212; 213; 214; 226; 241; 268
dertli / 1
132
doğru / 7
19; 187; 188; 193; 294
dolu / 1
48
dostça / 1
41
dürüst / 1
18
ebedi / 1
111
elbet / 5
180; 182; 184; 217; 230
en / 11
18; 33; 41; 99; 130; 168; 214;
217; 232
erken / 2
196; 289
evvel / 16
31; 49; 50; 57; 67; 109; 165;
171; 180; 181; 188; 191; 205;
223; 288
ezel / 1
113
fazla / 2
18; 29
gafilce / 1
64
gayet / 4
22; 133; 212; 238
geri/ 13
15; 16; 39; 64; 129; 136; 144;
150; 184; 226; 284
günahsızca / 1
166
güzel / 1
72
gizli / 2
45; 123
gizliyken / 1
105

habersiz / 1
35
haklı / 1
32
hala / 8
94; 113; 114; 148; 228; 229;
288; 296
halen / 2
99
hani / 4
78; 99; 116
har / 2
145
hemen / 8
124; 165; 166; 199; 210; 216;
257
hep / 65
25; 26; 32; 38;
43;50;52;60;85;104;106; 111;
123; 129; 137; 153; 154; 157;
158; 159; 165; 171; 172; 178;
179; 182; 187; 188; 189; 190;
193; 194; 199; 210; 211; 212;
218; 228; 231; 234; 240; 258;
259; 268; 282
her / 3
44; 45
hiç / 44
33; 36; 41; 44; 48; 52; 57;
116;121;126; 128; 135; 152;
155; 160; 175; 178; 179; 180;
185; 186; 193; 195; 207; 210;
214; 215; 216; 217; 226; 229;
231; 236; 259; 261; 295
hor / 2
70; 121
hoş / 12
28; 40; 91; 145; 180; 191; 260;
266; 285
ileri / 4
184; 213
insafsız / 1
86
insanca / 2
39
istekli / 1
37
işte / 7
54; 148; 158; 179; 193; 208;
259
iyi / 2
37; 40
iyice / 3
64; 208; 212
kafi / 1
101
kara / 2
97; 116
karken / 1
219
kırık / 1
151

kötü / 1
180
matemle / 1
266
melül / 1
15
nasıl / 85
23; 74; 94; 108; 116; 117; 121;
132; 134; 135; 185; 196
ne / 13
35; 36; 91; 134; 193; 266
neden / 11
78; 109; 131; 132; 145; 196;
206; 281; 286
nice / 63
14; 16; 24; 37; 39; 41; 42; 50;
54;63;65; 74; 77; 103; 117;
120;125;129;133;134; 135;
151; 159; 165; 166; 170; 172;
175; 209; 215; 224; 228; 234;
236; 255; 256; 261; 264; 265;
270; 279; 280; 281; 292; 293;
296
niçin / 5
68; 161; 168; 222; 261
niye / 5
112; 117; 127; 239
öyle / 3
özlü / 1
294
72; 199; 224
perişan / 1
52
rahat / 1
67
rüzgarken / 1
219
sağlam / 1
28
sakın / 10
18; 40; 41; 45; 49; 64; 118;
180; 181; 287
son / 2
76
sonra / 14
121; 129; 159; 162; 165; 181;
183; 188; 195; 200; 212; 221
şadıyken / 1
129
şık / 1
94
şifalı / 1
35
şimdi / 12
46; 70; 151; 154; 180; 193;
210; 211; 220; 221; 287
şirin / 1
77
ta / 6
113; 116; 151; 184; 193; 194
tek / 8

75; 170; 171; 151; 210; 231;
239; 255; 288
tembelce / 1
39
tez / 5
104; 106; 117; 135; 211
ucuz / 1
29;
uslu / 3
294
uzak / 6
117; 121; 135; 292
uzunca / 1
294
ürkek / 1
110
üretici / 8
289; 290
üstün / 1
23
vakitsiz / 2
268; 280
varken / 3
101; 203; 219
yakın / 1
118
yalnız / 1
129
yanlış / 3
42; 64; 225
yaratıcı / 7
289; 290
yarın / 7
119; 126; 129; 135; 168; 169
yeni / 2
78; 195
yıllarca / 7
16; 109; 143; 151; 201; 218; 266
yine / 30
17; 78; 95; 114; 115; 116; 122;126;133; 139; 177; 195 209; 210; 216; 228; 264; 265; 266
yiğitçe / 1
263
yokken / 1
221
yukarı / 1
29
zaman / 3
90; 110; 112
zamansız / 1
16
zor / 3
38; 145; 221
Toplam: 788

3.5. İlgeçler (Edatlar):

değil / 8
215; 221; 222; 225; 242; 250; 258; 266; 272; 290; 291
-den beri / 3

32; 173; 286
-e dek / 4
156; 219; 268
-e doğru / 14
115; 138; 156; 176; 216; 233; 295
-e göre / 1
266
-e kadar / 8
81; 111; 198; 226; 268; 285; 291; 296
-e karşı / 1
45
gibi / 74
35; 36; 77; 90; 94;
96;106;107;109;113; 116; 120;
121; 123; 131; 134; 136; 138;
147; 148; 149; 151; 152; 154;
156; 213; 219; 234; 240; 256;
259; 261; 265; 267; 281; 287;
288; 295
için / 57
15; 30; 31; 32; 40; 45; 54; 57;
64;67;75; 89; 90; 99; 101; 114;
120; 122;123;128; 135; 143;
168; 170; 176; 178; 194; 196;
197; 207; 215; 222; 231; 257;
261; 267; 289
ile / 88
22; 35; 37; 38; 40; 43; 50; 55;
68;73;81; 84; 85; 86; 89; 101;
103; 104; 105; 108; 109; 111;
115; 122; 123; 125; 126; 128;
129; 131; 133; 144; 145; 147;
155; 159; 169; 170; 179; 180;
183; 192; 195; 198; 199; 214;
216; 217; 223; 257; 265
mı, mi, mu, mü / 130
15;16;17;31;37;48;49;50;54;57
;65;73;72;76;77;80;90;101;106
;107;109;111;113; 116; 117;
126; 127;128;130;135;139;
143; 145; 154; 155; 156; 159;
168; 176; 182; 187; 188; 191;
192; 193; 196; 197; 198; 199;
203; 209; 216; 220; 221; 224;
225; 240; 264; 266; 287; 295
misal / 4
103; 116; 123; 143
yalnız / 4
49; 158; 166; 259

3. 6. Bağlaçlar:

ama / 18
43; 63; 77; 139; 162; 169; 200;
201; 212; 224; 259; 266
ancak / 3
60; 198; 272
bile / 14
42; 61; 77; 125; 139; 170; 179;
190; 203; 205; 208; 232; 260;
282
belki / 7

24; 27; 43; 53; 84; 142; 216
çünkü / 14
36; 50; 52; 123; 130; 165; 170; 206; 217; 234; 261; 295
de, da / 207
14; 15; 16; 17; 22; 23; 25; 28; 31;33;36; 38; 40; 42; 43; 45; 46; 48; 50; 52;53;57; 63; 68; 72; 78; 80; 81; 83; 84; 87;88;93; 94; 99; 101; 108; 112;114;116;117;118; 124; 125; 128; 130; 133; 134; 136; 140; 141; 146; 148; 149; 150; 153; 155; 157; 159; 161; 162; 165; 168; 171; 174; 175; 176; 177; 178; 184; 186; 193; 195; 197; 198; 199; 200; 202; 206; 209; 210; 221; 222; 224; 226; 228; 232; 234; 238; 258; 259; 260; 268; 278; 279; 281; 282; 286; 287; 295
dahi / 2
17; 267
eğer / 21
28; 42; 45; 49; 54;55;67;82;87;105;125; 128; 137; 142; 150; 176; 193; 210; 288
hem / 13
22; 46; 84; 125; 130; 170; 211; 240; 260; 264; 286
hem…hem / 7
39; 138; 178; 232
ile / 49
20; 21; 44; 51; 54; 57; 73; 87; 104; 107; 110; 111; 118; 121; 122; 132; 133; 139; 150; 155; 156; 160; 164; 165; 172; 176; 177; 178; 180; 198; 199; 205; 215; 234; 264; 265
ise / 16
35; 48; 50; 70; 72; 125; 148; 193; 222; 224; 284; 295
kah…kah / 3
22; 23
ki / 174
23; 25; 28; 31; 32; 36; 37; 39; 41;42;44; 45; 47; 50; 51; 52; 54; 58; 59; 63;64;65; 72; 80; 91; 93;94;101;103;104;108;116; 121; 122; 124; 130; 133; 134; 136; 138; 141; 143; 145; 146; 148; 151; 153; 155; 158; 161; 162; 165; 167; 170; 172; 175; 183; 184; 190; 194; 195; 200; 201; 202; 204; 210; 212; 214; 216; 217; 218; 221; 222; 228; 232; 234; 236; 239; 256; 259; 260; 267; 268; 278; 279; 281; 282; 286; 289; 293; 296
mademki / 2

55; 156
meğer / 6
116; 124; 152; 294
meğer ki / 4
43; 49; 53; 99
lakin / 2
29; 296
ne / 2
44; 7
ne…ne/ 9
17; 112; 293; 294;
oysa / 1
70
sanki / 9
34; 70; 74; 105; 134; 145; 236;
287; 296
ve / 33
31; 39; 60;
70;99;103;115;148;161;167;
170; 172; 174; 177; 198; 199;
210; 212; 214; 216; 231; 236;
256; 257
velakin / 1
28
ya…ya / 11
28; 100; 116; 131; 194; 205;
218
ya da / 8
31; 37; 38; 52; 116; 205; 207
yahut / 1
52

3. 7. Ünlemler:

ah / 1
89
ah vah / 2
44; 77
aman / 2
109; 110
ay / 3
126; 138
bravo / 1
194
be / 1
111
behey / 1
119
ey / 28
44; 49; 94; 118; 139; 156;
166;168;172; 191; 199; 200;
230; 232; 284; 287; 291; 294
eyvah / 7
129; 132; 239; 266
ha / 14
34; 40; 55; 209; 283; 284
hele / 8
15; 23; 38; 122; 172; 177; 200;
219
hey / 1
238
oy / 1
151
vay / 9

129; 280; 281
ya / 14
135; 160; 202
yuh / 7
184; 185
yeter / 2
111

3.8. Yüklemlik Eylemler (Fiiller):

acı- / 2
149; 237
aç- / 41
43; 45; 49; 57; 90;
96;100;102;119;124; 126; 133;
141; 145; 146; 151; 153; 162;
175; 179; 203; 209; 212; 216;
227; 229; 231; 233; 240; 257;
280; 288
aç a-bil- / 2
286
açıkla- / 1
41
ağar- / 1
200
ağır- / 2
199; 209
ağla- / 16
36; 38; 39; 115; 141; 146; 152;
153; 219; 239; 290; 293
ağla- / 26
15; 79; 108; 114; 123; 125;
141; 144; 145; 153; 216; 217;
239; 240;
ak- / 17
44; 91; 97; 105; 110; 122; 125;
132; 133; 139; 152; 195; 219;
295
aktar- / 1
73
al- / 85
17; 29; 39; 42; 43; 44; 47; 50;
67;73;80; 83; 91; 96; 101; 109;
113; 116;117;124; 128; 130;
132; 134; 135; 139; 140; 148;
149; 154; 156; 158; 163; 166;
168; 169; 174; 185; 186; 190;
194; 196; 198; 200; 202; 207;
208; 209; 212; 214; 216; 223;
225; 226; 230; 231; 233; 235;
241; 257; 258; 283; 289; 292;
293
aldan- / 4
42; 62; 99; 178
aldat- / 5
41; 99; 101; 123; 150
alış- / 3
40; 141; 295
an- / 3
116; 168; 233
anla- / 27

54; 70; 73; 89; 105; 109; 121; 124;127; 143; 151; 155; 183; 190; 199; 201; 211; 214; 232; 238; 281; 282
anlat a-bil- / 1
234
ara- / 10
81; 96; 107; 108; 132; 151; 152; 189; 280; 295
art- / 10
34; 80; 105; 121; 148; 189; 194; 286; 287; 289
arz et- / 4
106; 122; 131; 140
as- / 1
134
aş- / 12
18; 41; 48; 57; 64; 67; 75; 77; 151; 197; 198; 202
at- / 26
18; 24; 29; 38; 42; 54; 80;100;110;115; 126; 141; 161; 165; 172; 176; 188; 196; 203; 205; 229; 230; 231; 237; 257; 287; 293
avut- / 1
47
aydınla- / 2
133; 230
ayır- / 7
31; 91; 169; 208; 223; 292; 294
ayrıl- / 2
116; 134
az- / 2
64; 199
azal- / 1
103
bağış- / 1
23
bağışla- / 7
166; 220
bağla- / 13
108; 112; 134; 141; 152; 217; 290; 291
bahiş et- / 1
216
bak- / 56
18; 24; 26; 39; 42; 50; 65; 68;73;75;77;96;104;109;110;121;125;126;136;140; 155; 158; 168; 172; 189; 193; 195; 205; 224; 227; 257; 289; 295; 296
barış- / 1
173
bas- / 4
54; 131; 132; 205
başar- / 2
49; 208
başla- / 8
34; 108; 200; 207; 209; 288
bat- / 5
55; 99; 111; 134; 181

beğen- / 5
200; 201
bekle- / 5
65; 72; 112; 171; 286
belle- / 2
199; 241
belli ol- / 4
37
benze- / 14
141; 210; 219; 227; 230; 233; 288
besle- / 3
102; 145; 198
bez- / 3
16; 45; 131; 141; 202
beze- / 4
91; 92; 145
bırak- / 2
18; 133
biç- / 9
22; 28; 52; 211; 212; 216; 279
bil- / 233
17; 19; 22; 31; 36; 38; 39; 42;44;45;52; 53; 54; 65; 69; 82; 94;100;102;105;106; 109; 119; 130; 131; 132; 136; 139; 142; 145; 153; 158; 169; 175; 177; 178; 182; 186; 188; 189; 190; 191; 192; 193; 194; 196; 197; 198; 202; 205; 206; 208; 209; 211; 214; 216; 217; 218; 220; 222; 223; 224; 226; 230; 237; 238; 240; 241; 257; 281; 283; 286; 294; 295; 296
bin- / 2
240; 291
bit- / 11
26; 36; 50; 112; 198; 211; 215; 218; 230; 255; 279
bocala- / 1
191
boğ- / 1
228
boya- / 4
154; 203; 214; 239
boyla- / 3
52; 231; 234
boz- / 5
64; 112; 127; 230; 287
bozul- / 1
191
böl- / 3
163; 185; 206
buda- / 1
106
bul- / 65
41; 43; 44; 49; 50; 63; 67; 68; 69;81;84; 100; 106; 108; 109; 112; 114; 119; 133; 135; 143; 153; 155; 158; 165; 173; 178; 182; 190; 191; 194; 195; 200;

202; 203; 207; 211; 222; 226; 231; 237; 258; 286
bula- / 2
41; 219
buyur- / 8
15; 17; 170; 206; 227; 230
bük- / 3
134; 191; 228
bürü- / 4
22; 91; 92; 95
büyü- / 5
40; 47; 65; 102; 197
cay- / 1
180
cenk et- / 2
35; 235
coş- / 8
48; 75; 77; 90; 115; 141; 146; 234
coş a-gel- / 1
257
çağır- / 6
205; 215; 231
çağla- / 9
30; 36; 91; 110; 115; 126; 146; 152
çal- / 9
14; 35; 39; 44; 92; 137; 186; 190; 194; 195; 216; 223; 257; 281
çalış- / 15
40; 61; 64; 72; 75; 81; 190; 194; 201; 208; 259; 289; 294
çarp- / 6
209; 210; 256; 283; 292
çat- / 1
207
çek- / 39
29; 47; 53; 67; 76; 77; 81; 83; 101; 125; 131; 134; 140; 143; 148; 153; 167; 168; 169; 199; 201; 209; 210; 215; 217; 224; 232; 257; 279; 283; 290; 293; 293; 294
çevir- / 3
34; 232; 168
çık- / 43
14; 17; 38; 79; 95; 104; 105; 107; 109; 140; 143; 183; 189; 195; 197; 199; 200; 207; 209; 216; 217; 219; 227; 238; 257; 282; 291; 292; 294; 295
çırp- / 3
189; 194; 195
çiğne- / 1
185
çiz- / 1
200
çöz / 4
109; 110; 115; 201
çürü- / 2
126; 136

dağıt- / 3
148; 198; 214
dağla- / 5
108; 114; 134; 145; 147
dal- / 10
17; 41; 122; 126; 196; 224; 257; 296
dalgala- / 3
75; 90; 257
daya- / 11
117; 119; 132; 134; 155; 195; 213; 214; 239; 294
de- / 186
17; 20; 21; 29; 31; 33; 37; 39; 40;41;42; 43; 46; 48; 50; 51; 57; 58; 62; 65;72;73; 75; 80; 84; 89; 91; 93; 94; 96; 100; 108; 109; 111; 113; 117; 118; 119; 121; 123; 124; 128; 130; 133; 134; 136; 141; 151; 155; 156; 158; 159; 165; 175; 176; 177; 178; 184; 185; 188; 189; 190; 193; 194; 195; 198; 200; 203; 205; 206; 207; 210; 213; 214; 217; 218; 222; 227; 228; 229; 230; 231; 232; 235; 236; 238; 255; 257; 282; 283; 284; 286; 289; 290; 293
def ol- / 1
283
değ- / 5
121; 129; 137; 141; 149
değerle- / 2
72; 289
del- / 3
97; 108; 239
del ol- / 1
70
der- / 5
20; 88; 119; 149; 198
deş- / 2
77; 122
dik- / 1
227
dikkat et- / 6
47; 72; 73; 123; 172
dile- / 8
87; 116; 150; 173; 175; 225; 293; 294
din- / 1
182
dinle- / 25
29; 41; 49; 50; 52; 54; 57; 60; 64; 130; 133; 140; 141; 158; 180; 213; 217; 220; 222; 238; 257; 280; 294
diril- / 3
22; 23; 181
diz- / 2
225; 237
doğ- / 1
50

doğra- / 1
188
doğrul- / 2
136; 158
doku- / 2
74; 101
dol- / 32
17; 42; 54; 63; 82; 113; 133; 137; 143; 150; 179; 181; 183; 194; 203; 204; 205; 211; 228; 230; 232
dola- / 19
15; 50; 51; 55; 76; 108; 123; 126; 137; 143; 188; 195; 214; 239
dona- / 1
172
doy- / 3
67; 198; 282
doy a-bil- / 1
36
dök- / 12
97; 126; 134; 149; 199; 209; 213; 227; 228; 283; 290
dön- / 61
15; 16; 17; 19; 34; 41; 49; 65; 70;72;86; 99; 103; 104;105;107;109;111;112;113; 116; 124; 125; 128; 129; 130; 131; 136; 138; 141; 143; 144; 145; 147; 150; 166; 169; 180; 188; 191; 194; 196; 200; 210; 213; 257; 279; 287; 296
döşe- / 1
129
döv- / 6
22; 31; 185; 207; 282
dur- / 37
19; 21; 34; 38; 39; 42; 50; 65; 73; 76; 93; 97; 105; 108; 112; 113; 114; 118; 132; 133; 135; 138; 139; 147; 148; 165; 194; 210; 212; 219; 239; 286
dur-a-bil- / 1
109
durul- / 2
57; 118
duy- / 12
33; 88; 127; 161; 194; 205; 207; 233; 238; 281; 289; 294
duy- a-bil / 3
36; 281
düş- / 32
26; 38; 48; 64; 75; 77; 78; 79; 81;90;97; 104; 111; 122; 134; 135; 139; 141; 151; 165; 183; 193; 199; 202; 203; 216; 219; 234; 286; 295
düş- / 9
81; 122; 123; 126; 128; 157; 165; 174; 292
düşün- / 12

38; 39; 40; 126; 158; 176; 195;
201; 292; 296
düz- / 3
110; 115; 185
eğil- / 2
34; 191
denk et- / 1
35
ek- / 3
290
ele- / 2
22; 201
kürekle- / 1
22
emir et- / 2
49; 172
emir eyle- / 1
134
emir ol- / 1
270
emzir- / 1
102
er- / 11
21; 37; 54; 127; 128; 197; 206;
216; 257
er-e-bil- / 1
73
eri- / 6
57; 72; 257; 285; 290
ermez ol- / 1
38
es- / 2
193; 221
eş- / 2
123; 183
et- / 126
28; 29; 36; 42; 45; 49; 51;
52;57;61;67; 68; 69; 75; 77;
82; 83; 85; 93; 94;97;99; 105;
108; 109; 110; 111; 112; 114;
120; 122; 123; 125; 129; 130;
132; 134; 135; 137; 145; 146;
149; 150; 158; 164; 165; 168;
170; 172; 173; 174; 176; 179;
182; 183; 186; 190; 196; 199;
200; 201; 202; 205; 209; 210;
213; 215; 217; 220; 225; 229;
236; 237; 238; 255; 279; 282;
286; 288; 289; 294; 295
evlen- / 7
197
eyle- / 20
18; 72; 109; 113; 120; 125;
129; 149; 163; 169; 183; 191;
226; 281; 283; 293; 296
eyle- / 74
15; 24; 28; 32; 51; 54;
57;72;87;99;101; 104; 109;
113; 117; 127; 139; 146; 148;
149; 162; 166; 169; 170; 172;
176; 179; 181; 183; 187; 190;
191; 192; 198; 199; 200; 201;

205; 217; 225; 234; 237; 238;
257; 281; 290; 293; 295
ez- / 4
108; 203; 209
feda et- / 1
120
ferahla- / 1
108
fetih et- / 1
51
fikir et- / 2
292
fikre dal- / 1
36
filizlen- / 1
145
firar et- / 1
19
gark ol- / 3
55; 79; 176
geç- / 53
31; 39; 42; 45; 80; 86; 89;
103;135;144; 145; 159; 178;
179; 191; 200; 201; 206; 210;
211; 212; 215; 216; 233; 235;
255; 259; 279; 282; 294
geç e-bil- / 1
221
gel- / 154
14; 16; 17; 22; 23; 38; 40; 44;
54;64;80; 90; 91; 92; 103; 104;
105; 108;109;111; 112; 115;
121; 122; 124; 125; 129; 130;
132; 133; 134; 136; 145; 146;
149; 150; 151; 152; 153; 155;
158; 159; 162; 165; 169; 170;
173; 174; 175; 177; 181; 183;
194; 195; 196; 198; 199; 200;
201; 203; 207; 208; 209; 210;
211; 214; 220; 221; 222; 223;
224; 226; 230; 231; 233;235;
236; 240; 255; 256; 257; 279;
270; 282; 283; 285; 290; 291;
292; 293; 295
geliş- / 1
229
getir- / 12
35; 37; 67; 99; 113; 142; 193;
208; 229; 239; 280; 295
gez- / 15
15; 19; 51; 79; 108; 131; 132;
141; 200; 202; 203; 245; 295
gez e- bil / 1
146
gir- / 9
20; 89; 95; 180; 185; 213; 215;
219; 232
git- / 56
15; 18; 24; 26; 35; 38; 45; 61;
62;65;68; 75; 82; 94;
96;99;105;113;114;115;117;
118; 119; 120; 121; 122; 124;

135; 146; 149; 150; 152; 155; 165; 173; 174; 175; 177; 189; 191; 192; 195; 198; 199; 200; 208; 212; 215; 230; 231; 257; 287; 296
giy- / 5
91; 92; 126; 133; 258
gizle- / 1
111
goncala- / 1
78
göç- / 5
29; 90; 159; 257; 282
gönder- / 2
101; 169
gör- / 108
15; 21; 27; 31; 34; 35; 39; 50; 52;55;63; 68; 70; 73; 81; 88;92;93;95;97;110;111; 113; 114; 118; 121; 124; 126; 127; 133; 134; 140; 141; 148; 152; 153; 154; 157; 158; 159; 161; 162; 163; 165; 173; 176; 180; 196; 198; 199; 200; 206; 208; 209; 212; 215; 219; 223; 225; 227; 229; 230; 231; 232; 255; 257; 278; 280; 287; 296
göster- / 8
43; 54; 88; 160; 168; 169; 230; 279
götür- / 4
44; 99; 156; 279
gözet- / 2
214; 215
gözle- / 2
115; 233
gül- / 34
16; 38; 39; 44; 51; 77; 80; 82; 119; 120; 123; 131; 132; 136; 139; 142; 145; 146; 150; 153; 175; 200; 209; 211; 222; 257; 283
gül ü-ver- / 1
54
güt- / 4
35; 94; 195; 199
güven- / 1
284
haberle- / 1
34
hak et- / 2
178; 212
hal leş- / 1
54
harca- / 2
52; 192
hasret et- / 2
106; 134
haşla- / 2
200; 207
hatırla- / 2
75; 116

havla- / 1
196
hayalle- / 1
78
hazırla- / 2
205; 207
hecelet- / 2
29; 274
hidayet et- / 1
162
his et- / 3
24; 73; 177
his et- / 1
50
hoşla- / 1
35
ıslan- / 1
23
ısrar et- / 29
ibadet et- / 1
32
iç- / 13
17; 42; 57; 67; 86; 118; 146; 149; 155; 159; 203; 210; 296
in- / 9
24; 182; 291
inan- / 101
63; 76; 96; 123; 124; 147; 193; 214; 284; 284
incel- / 1
81
incele- / 1
72
inci- / 2
208; 209
inkar et- / 4
18; 284
inle- / 1
15
israf et- / 1
18
iste- / 30
15; 31; 38; 39; 46; 54; 58; 60; 62;68;90; 91; 105; 113;137;160;183;190;191;194; 197; 200; 208; 213; 226; 282; 286; 288; 294; 295
işit- / 3
33; 239; 289
işle- / 4
34; 74; 207; 217
itaat et- / 1
32
izle- / 4
205; 226; 233; 289
kabul ol- / 1
174
kabul ol- / 1
65
kaç- / 16
17; 24; 28; 49; 57; 86; 118; 151; 209; 210; 212; 215

kaç a-bil- / 1
221
kahır ol- / 1
58
kak- / 1
68
kal- / 97
16; 17; 23; 24; 31; 38; 41; 42; 43;64;65; 70; 91; 95; 96; 100; 105; 111; 113; 114; 115; 122; 126; 132; 136; 137; 157; 158; 159; 163; 165; 170; 173; 176; 178; 185; 186; 188; 193; 194; 197; 199; 200; 202; 203; 208; 209; 211; 215; 226; 228; 231; 237; 239; 257; 270; 287; 291; 292
kaldır- / 3
63; 141; 177
kalk- / 7
40; 125; 135; 193; 206; 216; 289
kan- (aldanmak) / 12
109; 123; 124; 125; 150; 188; 294; 296
kana- / 4
76; 105; 289
kapa- / 2
195
kapla- / 1
258
kar- (karmak) / 2
206; 235
karış- / 1
43
karşıla- / 1
46
kasit et- /1
121
kat- / 16
14; 35; 43; 54; 67; 123; 126; 136; 149; 184; 195; 198; 200; 203; 237
kavrul- / 1
150
kavuş- / 3
108; 122; 206
kayıp ol- / 2
38; 108
kayna- / 2
30; 281
kaz- / 1
185
kazan- / 12
67; 185; 193; 194; 195; 207; 217; 295
kes- / 6
24; 29; 51; 104; 153; 173
kıl- / 7
44; 156; 178; 182; 204; 223
kına- / 2
134; 231

kır- / 22
19; 41; 53; 57; 80; 81; 93; 108; 139; 157; 185; 195; 196; 199; 221; 228; 239
kıskan- / 1
193
kısmet et- / 1
188
kıy- / 4
195; 203; 282; 283
kız- / 1
235
kocal- / 10
31; 61; 103; 200
kolla- / 1
241
kon- / 6
93; 99; 123; 145; 194; 210
konuş- / 14
18; 118; 141; 151; 156; 182; 195; 206; 259; 282; 294
kork- / 3
126; 149; 165
koru- / 2
217
koş- / 3
67; 123; 239
kov- / 1
228
koy- / 27
23; 31; 40; 48; 50; 101; 114; 129; 149; 186; 192; 212; 227; 230; 240; 257; 280; 281; 282; 286; 294; 295
koy- a-bil- / 1
36
koy a-bil- / 1
36
kudur- / 1
208
kur- / 16
21; 23; 34; 81; 132; 148; 158; 164; 165; 188; 198; 206; 297; 228; 233
kurtar- / 1
6
206; 207; 227; 231; 289
kurtul- / 5
17; 41; 134; 145; 151; 206; 217
kuru- / 6
103; 104; 106; 133; 145; 152
kuşat- / 1
140
kükre- / 1
14
küs- / 2
126; 153
lanet et- / 1
188
mele- / 1

108
merhamet et- / 3
14; 120; 288
mest et- / 2
258
mest ol- / 2
87; 96
meth et- / 2
241; 287
metih et- / 1
125
meyil sal- / 1
36
murat eyle- / 1
37
narala- / 1
213
nasihat et- / 1
45
nasip et- / 4
135; 160; 162; 236
nefret et- / 2
121; 162
neyle- / 1
146
nuş eyle- / 1
154
okla- / 1
286
okşa- / 1
101
oku- / 20
17; 19; 34; 41; 101; 176; 177;
183; 233; 281
ol- / 493
14; 15; 18; 26; 31; 32; 33; 36;
38;39;40; 41; 42; 43; 44; 45;
47; 48; 49; 50;52;54; 55; 57;
60; 64; 67; 69; 70; 72;
75;78;79; 80; 84; 85; 86; 87;
88; 89; 91; 92;93;95; 96; 97;
99; 100; 101; 102;
103;105;108; 109; 111; 112;
113; 114; 115; 116; 117; 118;
119; 120; 121; 122; 124; 125;
126; 127; 128; 129; 130; 134;
135; 136; 137; 138; 141; 143;
144; 145; 146; 147; 148; 149;
150; 151; 152; 155; 156; 157;
158; 162; 163; 164; 165; 166;
168; 173; 174; 175; 176; 177;
178; 180; 181; 184; 185; 187;
188; 189; 191; 192; 193; 194;
195; 196; 199; 200; 202; 203;
204; 207; 208; 209; 210; 211;
212; 214; 215; 216; 217; 218;
220; 222; 223; 225; 226; 228;
230; 231; 232; 233; 235; 236;
237; 238; 240; 256; 257; 258;
279; 280; 281; 282; 284; 285;
286; 287; 288; 289; 290; 291;
292; 294; 295; 296

otur- / 4
34; 42; 108; 279
oy- / 1
31
oyna- / 2
38; 187
öğren- / 12
39; 192; 212; 213; 231
öğret- / 2
52; 230
öğüt- / 2
47; 198
öl- / 24
18; 22; 23; 24; 38; 42; 52; 63; 82; 131; 145; 149; 158; 165; 177; 181; 183; 200; 210; 222; 282
önemse- / 1
205
öt- / 11
27; 55; 61; 110; 111; 119; 120; 151; 152; 257
öv- / 10
30; 57; 72; 75; 137; 195; 207; 208; 282; 288
öv-e-bil- / 1
113
özen- / 2
145; 185
özle- / 3
115; 226; 233
paralan- / 1
165
parişan et- / 1
288
paslan- / 1
192
patla- / 1
216
peyle- / 1
146
piş- / 2
35; 214
rahim eyle- / 1
294
rahmet et- / 3
110; 129; 296
razı ol- / 3
191
riya et- / 1
210
sabır et- / 5
46; 176; 217; 287
sabırlı ol- / 1
68
saç- / 4
29; 118; 203; 216
sağ- (sağmak) / 2
18; 38
sağla- / 2
108; 231

sahip ol- / 1
20
sak- / 1
122
sakla- / 2
214; 215
sal- / 44
15; 16; 23; 34; 36; 39; 64; 74; 77;87;93; 97; 99; 119; 120; 129;132;136;149;150; 151;152;165;168;181;188;189; 192;196; 202; 214; 116; 235; 236; 238; 281; 283; 289; 291; 294
salla- / 2
199; 241
san- / 25
33; 44; 52; 65; 76; 86; 88; 107;136;146; 154; 162; 175; 180; 188; 189; 198; 202; 240; 294
sar- / 31
29; 38; 60; 63; 73;80;81;89;93;106;108; 109; 113; 118; 132; 142; 148; 157; 159; 185; 186; 193; 196; 197; 216; 227; 228; 230; 232; 239; 280; 291; 292
sarar- / 2
16; 23
sarf et- / 1
18
sars- / 1
158
sat- / 10
38; 43; 55; 64; 67; 151; 188; 198; 296
savun- / 3
207; 208; 213
savur- / 1
54
say- / 5
70; 88; 212; 281; 294
sayıkla- / 1
41
sebep ol- / 1
175
seç- / 4
69; 141; 257; 279
selam et- / 1
162
seslen- / 3
136; 191; 257
sev- / 25
40; 50; 58; 72; 85; 87; 93; 97; 105; 114; 123; 128; 129; 138; 145; 150; 195; 202; 212; 230; 255; 259; 290
sevdala- / 1
90
seyir et- / 2
15; 185

seyir eyle- / 2
154
sez- / 6
105; 108; 126; 201; 203; 237
sığ- / 7
46; 122; 160; 170; 173; 230
sık- / 1
111
sına- / 1
232
sırala- / 1
213
sızla- / 3
125; 135; 239
sil- / 15
44; 70; 109; 112; 116; 131; 132; 142; 145; 175; 182; 226; 230
sin- / 1
143
sok- / 3
73; 215; 227
sol- / 7
16; 82; 112; 120; 136; 166; 200; 204; 280
sor- / 21
45; 57; 88; 97; 104; 113; 126; 127; 131; 134; 158; 195; 216; 219; 238; 286; 292; 295
soy a-bil- / 1
37
sök- / 3
199; 227
sön- / 7
63; 116; 147; 169; 215; 228
söyle- / 63
36; 41; 42; 43; 46;52;54;57;76;111;113; 117; 122; 125; 131; 133; 136; 146; 154; 156; 173; 176; 177; 181; 183; 188; 189; 190; 191; 193; 195; 196; 200; 209; 225; 231; 232; 234; 237; 238; 240; 257; 258; 259; 282; 285; 286; 289; 290
sun- / 1
128
sus- / 1
233
sür- / 17
79; 81; 82; 95; 97; 108; 114; 158; 165; 198; 283
süsle- / 1
192
süz- / 4
72; 79; 108
şad et- / 1
37
şaş- / 16
23; 35; 64; 75; 77; 141; 151; 183; 198; 199; 202; 207; 208; 218; 234

şehadet et- / 1
163
cenk et- / 2
163; 232
şehit et- / 2
163
şenlen- / 1
238
şiş- / 1
198
şükür et- / 3
36; 177; 216
tak- / 4
95; 133; 136; 140
takdir et- / 1
226
taksim eyle- / 1
155
tanı- / 6
147; 196; 208; 230; 240; 241
tap- / 3
36; 81; 190
tat- / 1
177
tazele- / 1
139
tazelen- / 1
145
tefekkür et- / 1
200
terk et- / 2
89; 97
terk et- / 3
72; 287; 293
topla- / 1
29
topla- / 6
23; 30; 228; 231; 289
tut- / 24
24; 40; 43; 45; 55; 67;
89;131;151;158; 174; 195; 196;
198; 214; 215; 216; 217; 239;
296
tüken- / 2
105; 255
tüket- / 1
186
tüt- / 3
50; 61; 63
uç- / 9
29; 34; 42; 43; 49; 52; 179;
209; 215
uç a-bil- / 1
221
uğra- / 5
78; 108; 150; 281; 286
uğraş- / 2
201; 290
ulaş- / 3
23; 55; 108
um- / 2
124; 166

unut- / 7
24; 31; 64; 90; 116; 126; 289
usan- / 10
126; 191; 193; 201; 255; 281; 295
usla- / 1
52
utan- / 6
186; 190; 198; 209
uy- / 15
48; 57; 88; 111; 150; 185; 193; 198; 212; 281; 291; 295
uy a-bil- / 1
36
uyan- / 3
36; 95; 234
uyar- / 1
232
uyu- / 6
33; 197; 201; 203
uyut- / 1
47
uzan- / 1
117
üfle- / 2
63; 219
üfür- / 1
158
üz- / 2
19; 296
vaat et- / 2
54
var- / 132
29; 55; 57; 76; 80; 81;109;113;124;126; 128; 130; 156; 164; 196; 231; 234; 238; 239; 280
var et- / 1
172
vasıf et- / 1
140
vazgeç- / 1
149
ver- / 112
15; 23; 24; 33; 34; 39; 52; 54; 61;63;65; 68; 72; 80; 89; 93; 96; 97; 100;102;105; 109; 110; 112; 113; 114; 123; 125; 129; 135; 142; 150; 154; 155; 158; 159; 163; 164; 165; 166; 168; 170; 171; 172; 173; 178; 183; 184; 186; 188; 191; 195; 196; 199; 205; 207; 208; 209; 210; 211; 212; 214; 216; 217; 220; 223; 228; 232; 234; 235; 236; 257; 283; 295; 296
vur- / 26
34; 53; 54; 72; 93; 99;105;116;118;129; 131;132;139;146;149;150;199; 208;209; 216; 228; 230; 292; 295

yağ- / 3
24; 228
yağla- / 1
210
yak- / 35
41; 63; 68; 77; 86; 89; 91; 93; 95; 110; 118; 121; 125; 126; 129; 136; 140; 146; 197; 227; 228; 228; 287; 289; 290; 295
yakala- / 1
215
yaklaş- / 1
212
yalvar- / 1
104
yan- / 46
19; 42; 63; 65; 76; 78; 84; 86; 104;107; 109; 111; 116; 117; 125; 130; 141; 149; 150; 151; 152; 160; 169; 188; 190; 215; 219; 239; 284; 285; 294; 295; 296
yap- / 24
24; 28; 37; 39; 40; 42; 53; 60; 67; 73; 99; 180; 184; 192; 195; 198; 199; 202; 206; 225; 226; 230
yar- / 24
36; 53; 80; 108; 135; 157; 165;170;172; 178; 179; 239; 255; 270; 288; 292
yara- / 4
27; 72; 203
yarala- / 3
97; 122; 213
yardım et- / 3
68; 160; 174
yardımcı ol- / 1
155
yardımlaş- / 1
75
yarış- / 2
230; 294
yasla- / 3
38; 192
yaşa- / 15
15; 35; 48; 50; 63; 123; 129; 159; 201; 202
yat- / 7
29; 64; 67; 95; 135; 151; 296
yatır- / 1
36
say- a-bil- / 1
37
yay- / 3
195; 231; 232
yayla- / 1
146
yaz- / 45
19; 35; 46; 52; 60; 72; 79; 97; 101;109; 113; 131; 133; 141; 155; 164; 165; 199; 202; 208;

211; 213; 225; 226; 228; 231; 235; 237; 241; 257; 258; 279; 282; 288; 292; 294
yaz a-bil- / 1
146
ye- / 13
16; 43; 62; 181; 189; 190; 193; 194; 195; 198; 290
yen- / 1
208
yenile- / 12
229; 230
yerleş- / 1
164
yet- / 20
26; 35; 101; 110; 116; 121; 151; 152; 162; 173; 195; 203; 208; 209; 210; 230; 237; 257
yetiş- / 10
51; 69; 173; 199; 214; 215; 216; 217; 229; 235
yığ- / 1
27
yık- / 10
41; 96; 110; 125; 133; 135; 157; 188; 197; 239
yıka- / 1
101
yıl- / 1
162
yırt- / 2
67; 198
yit- / 1
126
yoğrul- / 1
221
yokla- / 3
41; 122; 134
yol- / 1
239
yoldaş ol- / 1
48
yolla- / 2
80; 199
yon- / 1
239
yor- / 5
29; 30; 47; 55; 57; 195
yorumla- / 1
176
yönel- / 1
32
yut- / 1
181
yükle- / 3
24; 201; 286
yüksel- / 4
17; 52; 54; 81
yürü- / 14
19; 27; 57; 72; 136; 151; 198; 209; 228
yüz- / 5

64; 209; 235; 236
yüz e-bil- / 1
146
zan et- / 1
82
zar et- / 2
87; 140
zayi et- / 1
28;129
zehirle- / 2
116; 146
zikir et / 1
36
zuhur et- / 1
24
zulüm et- / 1
162

3.9. Ad-Eylemler (İsim-Fiiller):

alışmak / 1
56
alma / 1
152
almak / 4
50; 197; 212; 213
anlamak / 2
32; 60
anlatmak / 1
101
artırma / 1
288
aşma / 1
53
atma / 1
15
bakış/ 1
110
barışmak / 1
32
biçmek / 3
291
bilmek / 5
190; 197; 212; 260
bölmek / 2
184; 208
bulma / 1
152
bulmak / 4
197; 205; 213; 288
çakış / 1
228
çalışma / 1
75
çalışmak / 5
32; 56; 105; 190; 268
çekmek / 3
22; 46; 100
çiğnenme / 1
207
çıkma / 1
40

çıkmak / 1
188
danış / 1
29
demek / 2
187; 188
dinlemek / 1
60
dizme/ 1
73
dolmak / 1
135

dönmek / 1
213
dövüşmek / 1
32
durmak / 1
39
duruş / 1
228
düşme / 1
40
düşmek / 1
32
düşürmek / 1
54
düşürtmek / 1
222
ermek / 1
260
etmek / 2
36; 288
evlenmek / 1
197
eylemek / 1
188
geçme / 1
41
geliş / 1
110
gezme / 1
73

gezmek / 1
32
göçmek / 1
291
görme / 1
200
görmek / 4
108; 226; 259; 286
görüş / 3
50; 99; 269
gözetme / 1
15
gidiş / 3
42; 201; 282
girmek / 1
137
gitme / 1
221

gitmek / 1
219
gülmek / 3
60; 135; 197
gütme / 1
221
içmek / 2
41; 291
inanma / 1
110
incitmek / 1
212
kaldırmak / 1
205
kalmak / 1
197
kanmak / 1
294
karışma / 2
15; 29
karışmak / 1
32
kavuşma / 2
53; 176
kokuş / 1
110
konuşmak / 1
130
konuşma / 2
51; 192
kurma / 1
165
kurtulmak / 1
221
meleme / 1
108
okuma / 1
230
okumak / 1
32
olma / 1
152

olmak / 9
68; 135; 197; 205; 212; 213; 289; 294
öğrenmek / 1
205
pişirmek / 1
54
saldırmak / 1
213
salmak / 3
197; 213
sanma / 5
22; 28; 36; 51; 103
sarmak / 1
213
satma / 3
14
savunma / 1
208

saymak / 2
197; 230
sezmek / 2
32
silme / 1
152
söndürmek / 1
239
sürmek / 1
261
söylemek / 1
188
süzme / 3
73
şaşmak / 1
32
şaşırmak / 1
54
şaşırtmak / 1
222
uçmak / 1
41
uğraşmak / 2
32; 211
ulaşmak / 1
56
varma / 1
200
verme / 1
236
vermek / 1
207
yakmak / 1
105
yapma/ 2
60; 196
yapmak / 2
38; 212
yaradılış / 1
172
yarmak / 1
213

yaşamak / 8
62; 194; 268
yazmak / 3
32; 255; 256
yazma/ 1
73
yetme / 2
190
yetmek / 1
86
yıkılma / 1
103
yıkma / 1
172
yükselmek / 1
223
yürümek / 1
189

3.10. Ortaçlar

(Sıfat-Eylemler):

anacak / 1
107
açacak / 1
130
açan / 7
20; 78; 87; 120; 136; 155; 203
açılan / 4
27; 74; 123; 267
açmaz / 1
118
açmayan / 1
48
açtık / 1
228
ağlayan / 3
136; 175; 222
akan / 5
109; 122; 129; 141; 152
aktaran / 1
65
almayan / 1
144
anlatılan / 1
42
anlayan / 4
52; 72; 75; 293
alan / 3
122; 151; 185
aradığı / 1
50
aratan / 1
170
arayan / 3
65; 84; 103
aşan / 1
92
atan / 2
118; 176
attık / 1
139
ayıran / 3
84; 87
ayrılan / 1
108
azan / 1
75
bahşettik / 1
167
bakan / 1
67
biçen / 1
20
biçilmez / 1
218
bildik / 1
54
bildiren / 1
38
bilen / 16

20; 36; 38; 43; 122; 131; 146;
184;
226; 233; 260; 286; 296
bildik / 2
43; 287
bilinen / 1
38
bilmez / 1
100
bilmeyen / 4
73; 196; 290
bindik / 1
174
binen / 1
174
bitmez / 1
236
boşanmış / 1
72
boyanan / 1
190
bozulan / 3
42; 100; 126
bozulmaz / 1
227
bulan / 2
122; 214
bulduk / 2
25
bükülmez / 1
230
büyüten / 1
47
büyüyen / 1
161
çağlayan / 2
16; 142
çağrılmadık / 1
15
çalan / 1
103
çalışan / 2
28; 115
çekilen / 1
263
çekmeyen / 1
176
çektik / 15
112; 117; 148; 176; 181; 182
çekecek / 1
44
çeken / 3
19; 27; 58
çekilmez / 1
53
çektiren / 1
103
çıkan / 2
78; 168
çıktık / 1
105

dayanan / 1
50
dedik / 2
140; 175
değen / 1
26
değmemiş / 1
177
delen / 2
128; 184
denen / 1
204
denilen / 2
137; 177
diken / 1
35
dikilen / 1
72
dinlenmeyen / 1
14
dinleyen / 1
262
diyen / 4
28; 184; 191
doğan / 1
113
dokuyan / 1
34
dolan / 3
123; 279
dolaştığı / 1
95
doyan / 1
177
doyuran / 1
167
döken / 2
58; 94
döndük / 1
174
dönmeyen / 2
129; 144
dönecek / 2
107
dönen / 1
49
dönmez / 1
83
döven / 1
22
dövülen / 1
239
duran / 4
36; 65; 215
duyan / 3
26; 134; 236
duyduk / 1
202
düşen / 5
67; 68; 92; 191
düşünen / 1
67

düzülen / 2
100
eden / 5
43; 114; 164; 172; 260
eğilmeyen / 1
70
eken / 3
20; 35; 58
ektik / 1
26
etmeyen / 1
172
ettik / 7
49; 86; 136; 167; 179; 232; 296
eren / 1
54
ermiş / 1
54
evlenen / 3
197
eyleyen / 3
166; 284; 287
geçen / 10
19; 31; 65; 76; 87; 104; 154;
183;
215
geçmiş / 1
41
gelecek / 2
41; 227
gelen / 14
14; 15; 22; 43; 54; 70; 73; 91;
176;
200; 267; 285; 291
geren / 2
258
gezen / 2
255
giden / 5
35; 42; 54; 118; 184
gittik / 1
179
giren / 1
136
giyen / 1
177
göçmeyen / 1
48
gören / 7
30; 65; 113; 200; 214; 240; 267
görülen / 1
234
görmeyen / 1
63
gösteren / 1
284
görecek / 1
44
gördük / 7
49; 111; 148; 176; 188; 202
görünmez / 1
153

gülen / 9
109; 116; 122; 123; 130; 143;
185;
215
güldüren / 2
38; 131
gülünen / 1
38
görünen / 1
148
içen / 3
19; 20; 87
içmeyen / 1
48
inanmayan / 1
174
inciyen / 1
28
indik / 1
174
isteyen / 1
184
işleyen / 1
159
kaçan / 1
19
kalan / 11
16; 26; 52; 99; 115; 143; 147;
173;
184; 200
kaplayan / 1
234
kaynamamış / 1
30
kazanan / 1
159
kazandık / 1
195
kılmayan / 1
204
kıran / 2
35; 258
konuşan / 2
57; 86
koyduk / 1
230
kuran / 1
215
kurulan / 1
287
kuruyan / 1
167
kükremiş / 1
257
olan / 41
17; 29; 32; 34; 36; 48; 49; 57;
91; 105; 113; 119; 127; 131;
134; 145; 159; 163; 175; 177;
178; 179; 183; 184; 189; 192;
199; 200; 203; 204;219; 228;
230; 285; 295
olduk / 2

37; 179
olmaz / 1
76
olur olmaz / 2
49; 191
olmayan / 12
48; 49; 55; 103; 118; 143; 177;
196;
204; 231; 279
oluşturduk / 1
285
oturan / 1
75
öğüten / 1
47
öğreten / 1
170
ölen / 4
38; 63; 204; 264
öldüren / 2
38; 131
öldürten / 1
38
ölmüş / 1
35
ören / 1
239
parlayan / 1
142
pişen / 1
92
sağılmaz / 1
25
sağılmaz / 1
133
saklayan / 1
176
salan / 12
15; 38; 99; 116; 123; 140; 143;
184;
215; 293
saldıran / 2
38; 213
salınan / 1
38
sallanan / 1
161
salmayan / 1
204
saran / 6
34; 35; 65; 99; 214; 239
sarsılmaz / 1
257
satan / 1
67
savrulan / 1
141
sayılan / 1
267
sevdik / 42
45; 83; 90; 109; 110; 111; 112;
116;

117; 122; 123; 126; 127; 128;
134;
142; 144; 152; 153; 226
sevdicek / 2
138
seven / 4
83; 93; 133; 259
silen / 1
122
sokan / 1
184
solmayan / 1
204
soran / 3
38; 45; 65
sorduran / 1
38
soyan / 1
121
sönecek / 2
107
sönmez / 1
136
söyledik / 2
44
söylenen / 2
202; 240
söyleyen / 2
87; 193
taşıyan / 1
36
toplanan / 2
27; 35
toplanmış / 1
30
tutarsız / 1
240
tutan / 2
87; 217
tükenmez / 1
166
uçan / 1
19
umduk / 1
267
unutan / 1
184
uyanan / 1
190
uyutan / 1
47
üzülen / 1
100
varan / 1
150
verdik / 8
53; 112; 116; 124; 128; 191;
202
veren / 6
33; 99; 150; 177; 215; 258
verilen / 1
177

vermeyen / 1
72
vuran / 1
214
yağan / 2
72
yanacak / 1
107
yapacak / 4
25; 191; 210
yapan / 2
67; 230
yaptık / 4
67; 198; 210; 230
yakan / 1
78
yaradan / 8
87; 167; 168; 237
yaran / 4
35; 215; 239; 258
yaratan / 10
15; 30; 31; 73; 166; 170; 236;
260;
288
yarattık / 2
166; 178
yanan / 3
169; 215; 295
yandık / 1
174
yandıran / 1
103
yaşanmış / 1
240
yaşayan / 1
291
yatan / 2
58; 263
yattık / 1
150
yayan / 1
215
yazan / 2
43; 240
yazılan / 3
100; 111; 177
yedik / 1
188
yetiştiren / 1
179
yetmeyen / 1
27
yıkılmış / 1
129
yittik / 1
174
yiyen / 2
20; 177
yürüdük / 1
161
yüzen / 1
61

zehirleyen / 1
121
zorlayan / 1
32

3.11.Bağ-Eylemler

(Zarf-Eylemler):

açılıp / 1
260
açıp / 2
104; 194
açmadan / 2
106; 112
ağlayıp / 1
215
akmayınca / 1
57
ala / 1
156
alışıp / 1
284
aldanıp / 4
43; 84; 121; 136
aldatıp / 1
123
alıp / 4
45; 173; 296
anarak / 1
62
anlayıp / 1
28
anmadan / 1
109
ararken / 2
218; 266
artırıp / 1
289
aşılıp / 1
143
atıp / 2
41; 204
alıp / 5
24; 25; 29; 51; 122
arayıp / 1
109
ayrılıp / 1
143
bakıp / 1
122
bakış / 1
126
baktıkça / 1
258
başlayınca / 2
233; 257
beklerken / 1
44
besleyip / 1
45
bezenip / 1
105
bırakıp / 1
122

bilip / 2
51; 192
boşa / 1
265
boyunca / 1
36
bulanıkça / 1
72
buldurup / 1
170
bulunca / 3
108; 157; 201
bulup / 6
113; 174; 175; 225; 227
ederken / 2
32; 207
cilvelenip / 1
105
coşkunca / 1
77
coşup / 2
16; 261
çalınca / 2
157; 181
çalışınca/ 1
178
çalışıp / 2
193; 194
çalışmadan / 1
65
çarpışarak / 2
206
çekerek / 2
144; 240
çekince / 1
293
çekip / 3
31; 41; 290
çıkınca / 1
255
çıkıp / 2
122; 195
çürüyüp / 1
170
dağılıp / 1
118
dalıp / 2
140; 175
değince / 1
289
derken / 1
267
deyince / 1
165
deyip / 2
257; 287
dinleyince / 1
50
diye / 11
29; 37; 51; 108; 181; 195; 196; 203; 216; 268; 293
diyerek / 1

205
doğduktan / 1
62
dolaştıkça / 1
267
dolup / 1
261
doyunca / 1
36
dönmeden / 2
126
dönünce / 1
174
dönüp / 4
123; 129; 136; 280
durmadan / 1
43
durup / 3
57; 105; 120
durunca / 1
168
duyunca / 2
88; 89
düşeli / 1
149
düşünürken / 2
267
düşmeden / 1
50
düşünmeden / 1
72
düşüp / 3
58; 111; 261
düşünüp / 6
27; 36; 39; 65;189
edip / 10
29; 32; 45; 65; 114; 136; 151; 166; 169; 284
esip / 1
219
ettikçe / 1
198
eyleyip / 1
68
geçerken / 1
280
geçtikçe / 1
266
gelince / 4
157; 174; 230; 292
gelip / 11
32; 42; 133; 173; 175; 194; 216; 259; 280; 286; 295
getirip / 1
177
gidip / 1
278
gitmeden / 2
97
gezerken / 1
154
gezip / 1

95
giderken / 1
280
gidince / 1
129
girince / 1
168
giyerken / 1
33
görüp / 2
53; 103
görünce / 5
34; 88; 105; 118; 176
görünüp / 2
169; 192
gösterince / 1
141
gururlanıp / 2
68; 201
güle / 1
184
gülüp / 2
51; 117
güvenip / 1
29
kala / 1
156
kaldırıp / 2
125; 192
kalınca / 1
174
kalkıp / 4
158; 174; 255
kaybetmeden / 1
55
kazanıp / 1
187
kesip / 1
203
kızdırıp / 1
131
konup / 1
48
konuşarak / 1
285
konuşunca / 5
27; 28; 71; 89; 288
konuşup / 5
29; 42; 51; 57; 238
korkup / 2
166; 209
kovup / 1
31
koyup / 3
93; 150; 204
kurtulup / 1
221
küsüşüp / 1
32
okuyunca / 1
41
ola / 6

57; 88; 90
olarak / 1
202
olmayınca / 2
28; 33
olur olmaz / 2
27; 44
olunca / 2
124; 289
olup / 16
50; 51; 67; 128; 130; 134; 143;146;151; 174; 192; 192; 204; 228; 261; 279
otura / 1
57
oturup / 1
189
öldürüp / 3
83; 93; 288
ölünce / 1
157
ölüp / 2
175; 262
örmeden / 1
108
salıp / 2
77; 199
sarılıp / 2
87; 118
sarıp / 1
118
sarmadan / 1
126
sevdikçe / 2
126; 149
sevinip / 2
44; 257
sevip / 1
127
sıkınca / 1
192
sıyrılıp / 1
268
sızlayıp / 1
119
silinip / 1
174
sorup / 1
237
söyleyince / 1
181
söyleyip / 2
45; 60
sürüp / 1
240
sunmadan / 1
126
şaşırıp / 1
64
tanışıp / 1
51
tanıyıp / 2

73
taşınıp / 2
27; 189
toplayıp / 3
20; 73; 228
tutulup / 2
174
tutulunca / 1
210
usanmadan / 2
294
uyarak / 1
291
uyup / 2
29; 289
varınca / 1
168
varıp / 5
78; 127; 134; 148; 296
verirken / 1
179
vurup / 3
28; 51; 83
yakıp / 1
122
yalvarıp / 1
174
yaparken / 1
32
yaptıkça / 1
67
yatıp / 1
289
yazılıp / 1
231
yazıp / 1
101
yerken / 1
32
yetişip / 1
69
yiyip / 1
177
yoğrulup / 1
256
yuyup (yayıp) / 1
101
yücelip / 1
291

3.12. İkilemeler:

ağa paşa / 1
138
ağlar ağlar / 1
126
ah vah / 3
16; 44; 144
ahlak ahlak / 3
193
akıllı başlı / 1
251
Allah Allah / 3
149; 213; 249

arayıp arayıp / 1
214
aşık maşuk / 1
127
avaz avaz / 1
52
baş başa / 1
210
baştan başa / 2
203; 267
beni beni / 6
131
bile bile / 1
184
bileni bileni / 1
76
bir bir / 1
162
birer birer / 1
210
bol bol / 1
67
boşu boşuna / 1
290
bölük bölük / 1
257
bulanı bulanı / 1
76
buldu da buldu / 1
133
cahil cahil / 1
177
candan cana / 1
122
can can / 1
191
canlı cansız / 3
20; 34; 50
cıvıl cıvıl / 1
153
çalı çapraz / 1
92
çalır çırpar / 1
195
çiçek çiçek / 1
73
çiçekten çiçeğe / 1
59
çölden çöle / 2
122
dağ taş / 2
199; 296

daldan dala / 4
73; 123; 143
damla damla / 1
204
dane dane / 2
74; 246
deldi de deldi / 1
134
demet demet / 1

289
dertli dertli / 1
126
dilden dile / 1
122
didik didik / 1
189
diyar diyar / 2
94; 122
diye diye / 1
199
dolanı dolanı / 2
76; 270
doldu da doldu / 1
133
dost düşman / 1
197
dost eş / 1
168
döne döne / 2
134; 154
düşüne düşüne / 1
197
eğri büğrü / 2
54; 229
el alem / 1
117
el ele / 2
209; 284
elvan elvan / 2
145; 229
eşe eş / 1
170
gam keder / 1
266
gece gündüz / 16
19;44;72;75;109;114;127;131;
141;144; 149; 150; 156; 194;
243; 287
gel gel / 3
231
genç ihtiyar / 3
257; 262; 264
geze göre / 1
91
gide gele / 1
195
gizli gizli / 1
105
gölden göle / 1
122
göre göre / 1
77
görür görmez / 1
97
güle güle / 5
282; 283
güleni güleni / 1
76
güldü de güldü / 1
133
gün be gün / 4

70; 131; 202; 244
günden güne / 6
61; 106; 121; 134; 202; 279
hal hatır / 1
88
helal haram / 1
190
fani fani / 1
42
ilim irfan / 1
261
incele incele / 1
36
insandan insana / 1
177
iş güç / 1
282
kalleş kalleş / 1
182
kana kana / 1
206
kanlı kansız / 1
20
kara kara / 2
38; 267
karış karış / 1
263
kardeş kardeş / 2
38; 116
kaynadı kaynadı / 1
203
koşa koşa / 1
251
kuldan kula / 1
155
levlake levlake / 1
170
melül mahzun / 1
77
öldü de öldü / 1
134
öz özüne / 1
187
renk renk / 3
34; 219; 258
renkten renge / 1
190
para para / 1
77
pare pare / 1
189
sabi sübyan / 1
264
sağ sol / 2
279
sallana sallana / 1
110
saldı da saldı / 1
134
saç sakal / 1
103
seve seve / 1

186
sıra sıra / 2
34; 91
soldu da soldu / 1
133
süslü püslü / 1
193
şirin şirin / 1
109
tane tane / 1
103
taştan taşa / 2
39;106
tazeden taze / 1
153
tek tek / 1
88
tez tez / 1
226
toplayıp toplayıp / 2
89; 198
türlü türlü / 2
122; 219
üç beş / 1
15
yalan dolan / 2
180; 188
yalanı yalanı / 1
76
yalvar yalvar / 2
77; 94
yan yana / 18
20; 21; 63; 117; 150; 200; 210
yandım yandım / 1
106
yatıp yatıp / 1
190
yavaş yavaş / 10
29; 103; 161
yer yer / 1
198
yeşilli sarılı / 1
36
yoksul zengin / 1
63
yüksek yüksek / 1
99
yüz be yüz / 1
151
yüz yüze / 2
228; 283
zaman zaman / 2
204; 264
zarı zarı / 1
15
zevk sefa / 1
197

3.13. Deyimler:

adam yerine koymak / 1
48
ağıt yazdı / 1
265

ah çekmek / 4
260; 261
aklını almak / 2
97; 113
aklı başından gitmek / 1
113
Allah belasını versin / 5
184
amana gelmek / 1
22
aşık olmak / 4
36; 99; 270; 288
aşkla pişmek / 1
35
ayan olmak / 1
43
bağrına basmak / 1
153
baş indirmek / 7
14; 25; 31
başını alıp gitmek / 1
24
başına dert almak / 1
15
baş kurtarmak / 1
19
bela olmak / 1
184
bela almak / 1
15
boşa yanmak / 1
76
can baş / 1
257
can getirmek / 1
35
can yakmak / 1
68
cana gelmek / 1
23
canı çekilmek / 1
134
canı çıkmak / 1
37
canından geçmek / 1
210
canı yanmak / 1
134
candan geçmek / 1
17
candan sevmek / 1
45
cefa çekmek / 2
47; 105
çağ açmak / 1
52
çare olmak / 1
136
çok şükür / 2
262; 294
deli olmak / 1
153

dert çekmek / 2
54; 83
derde salmak / 1
96
dile gelmek / 2
131; 261
dile getirmek / 2
36; 113
dillere düşmek / 1
286
doğru olmak / 1
64
doğru yolu bulmak / 2
15; 49

dua etmek/ 1
231
dumana gelmek / 1
22
düşman etmek / 1
83
düşman olmak / 1
287
eceli dolmak / 1
17
el ocağı / 1
40
el vurmak / 1
77
elin işi / 1
15
elinden kaçmak / 1
17
emin olmak / 1
214
farz olmak / 1
223
feda etmek / 2
93; 138
fikre dalmak / 1
36
fitne vermek / 1
46
gadanı almak / 1
276

galeyana gelmek / 1
256
gönül düşmek / 1
296
gönül vermek / 1
289
gönlünü bağlamak / 1
16
gönlüne getirmek / 1
34
gözden çıkarmak / 1
183
gözden düşmek / 1
25
gurur etmek / 1
68

gün görmek / 1
109
hasret kalmak / 3
119; 150; 287
hayran olmak / 1
188
icat etmek / 1
37
ilham almak / 1
220
inat etmek / 2
37; 224
insafa gelmek / 1
286

kafa yormak / 1
47
kafaya takmak / 1
68
kan ağlamak / 12
96; 119; 126; 147; 205; 265; 287
kan dökmek / 1
58
kan kusturmak / 1
209
kına yakmak / 1
78
kin tutmak / 1
126
kötü yola düşmek / 1
183
kulak vermek / 1
64
kurban etmek / 3
242; 244; 286
methini yazmak / 1
236
meyl salmak / 1
36
nam salmak / 1
263
namaz kılmak / 2
223; 238
nasip değil / 1
132
nasip olmak / 5
114; 135; 168; 174; 253
naz etmek / 3
135; 236; 295
naza çekmek / 1
76
öç almak / 1
256
perişan olmak / 1
239
pişman etmek / 1
83
pişman olmak / 6
32; 33; 150
sabır etmek / 1
124

sevda çekmek / 1
77
söz vermek / 1
112
şehadet etmek / 1
199
şehit olmak / 1
213
talan olmak / 1
96
takadı kalmamak / 1
105
tarih yazmak / 1
235
uğruna can vermek / 1
101
uğruna feda olmak / 1
101
umut işlemek / 1
74
uyanık olmak / 1
64
ün salmak/ 1
231
tarih atmak / 1
42
vefasız olmak / 1
44
yalan olmak / 1
96
yanlış yola çekmek / 1
35
yas tutmak / 1
264
yemin etmek / 1
112
yol açmak / 1
52
yoldan çıkmak / 1
291
yüz vermek / 1
19
yüze vurmak / 1
76
zar çekmek / 1
16

3.14. Atasözleri:

eski düşman dost olmaz / 1
233

3.15. Küfür ve Argolar:

alçak / 1
209
avrat (kadın) / 4
24; 52; 196; 211
ayı / 1
198
çakal / 1
209
çökmek / 1
235
kahpe / 1
286

kalleş / 2
182; 209
leş / 3
209; 210
post / 1
209
soytarı / 14
193; 194
soysuz / 1
ulan / 1
209
yobaz / 1
181
yosma / 1
142

SONUÇ

Söz varlığı içindeki tek bir sözcük, kimi zaman uzak geçmişteki bir olayı günümüze aktarabilmekte, bir dilin söz varlığı, onu konuşan toplumun tarihini, kültürünü bütünüyle yansıtabilmektedir, yani söz, bir uygarlığın uygarlık ürünlerinin deltasıdır, onda o uygarlığa özgü tüm ögeler yaşamını sürdürmektedir.

Ozanımız Âşık Dursun Burhani, şiirlerinde büyük ölçüde siyasallıktan uzak olup yaşadığı yörenin gelenekleri çerçevesinde; aşk, sevgi, acı, sevinç duygularını halk ağzıyla, zaman zaman Kıpçakça, Oğuzca temelli Terekeme Türkçesi, ağırlıklı olarak yöre Türkmen Türkçesi ile şiirlerine yansıtmıştır, ayrıca Farsça ve Arapça sözcüklerin kullanımı anlamlı ölçüdedir.

Ozanımızın şiirlerindeki söz varlığını oluşturan etmenler genel olarak Kuzeydoğu Anadolu yöre yaşamı, vatanseverlik, doğaseverlik, kimi zaman döneminin sosyal hareketliliğine milliyetçi tepkiler, kimi zaman İslam inancına bağlılık, eşit yurttaşlık ve Atatürk sevgisi, köy ve köylü sorunları gibi temaların, halk ağzı ile dillendirildiği görülmektedir. Söz dünyasının yoğunluğuna bakıldığında en sık kullanılan sözcük türü olarak adıllar karşımıza çıkmaktadır, özel adlara bakıldığında ozanımızın mahlası değişik biçimlerde sık olarak kullanıldığı görülmektedir*: "Dursun (141), Burhani (87), Dursun Burhani (32), Âşık Dursun (27), Âşık Burhani (3), Sefil Dursun (4), Çıldırlı Dursun (3), Dursun Durdağı (1)"* gibi mahlaslar kullanılmıştır.

Özel adlar içerisinde İslam inancı büyüklerine ve ögelerine de yer verilmiştir, bunlara da bakacak olursak:

Âdem (9), Arife Gecesi (1), Ahmet Yesevi (1), Alevi (1), Ali (1), Ali Rüstem (1), Allah (40), Amentü (1), Azrail (2), Cebrail (4), Cenabı Mevla (1), Bedir (1), Burak (2), Davut (1), Ebu Bekir (1), Ebu Cehil (1), Eyüp Efendi (9), Enelhak (1), Hak (42), Gaffar (1), Harem Aksa (1), Habil (2), Havva (2), Hazreti Âdem (4), Hazreti Ahmet (2), Hazreti Eyüp (4), İhlâs (1), İlahi (5), Hazreti Eyüp (4), Hazreti Cebrail (1), Hazreti Muhammet Ali (1), İmran (3), İsa (1), İslam (9), Hazreti Nuh (3), Hicret Sıddık (1), Hira (1), İsrafil (2), İblis (2), Kâbe (6), Kabil (2), Kadir Mevla (2), Kevser (6), Kuran (38), Kureyş (1),

Medine (4), Mevla (42), Miraç (2), Muhammet (14), Mekke (5),Mübarek İsmail (1), Resul (3), Rahman (1), Rab (5), Pamuk Baba (1), Uhut (2), Yaradan (8), Yusuf (6), Sünni (1), Şii (1), Zülfikar (3).

Ozanımızın şiirlerinde, milli ögeler ve sevgi ve saygı duyduğu milli-manevi büyüklerimiz, ayrıca değer verdiği, atıştığı, öyküdüğü ozanlar da söz konusudur, bunların adları:

Âşık Memet (1), Atatürk (20), Battal Gazi (13), Bayındır (1), Boğaç (1), Çobanoğlu (5), Dede Korkut (5), Deli Dumrul (1), Dirse Han (1), Fatih Sultan Mehmet Han (4), Hacı Bektaş (2), İstiklal Marşı (1), İstiklal Savaşı (1), Kara Kazım Paşa (2), Kemal Paşa (8), Köroğlu (1), Kul Selim (2), Kuva-i Milliye (2), Mehmetçik (5), Milli Mücadele (1), Mustafa Kemal (6), Muhibbi (1), Nasreddin Hoca (1), Oğuz (3), Oğuz Alparslan (5), Tepegöz (1), Turan (1), Türk (37), Türkçe (1), Türklük (5), Sultan Süleyman (4), Şah İsmail (1), Şenlik (13), Şenlik Baba (2), Şeref Taşlıova (8), Usta Kasım (1), Veysel Baba (6), Yavuz Sultan Selim (2), Sümmanioğlu (1), Yıldırım Yavuz Süleyman (1), Yılmaz (2), Yunus (2), Yunus Emre (19), Zal Rüstem (1).

Ozanımız yaşamının büyük bölümünü doğduğu yörede geçirmiştir, dolayısı ile şiirlerine de bunu yansıtmıştır, kimi zaman âşıklık yarışmaları için bazı illere gitmiştir, şiirlerinde bu yöre adları ve kimi yer adlarına aynı zamanda da doğa ögelerine de yer vermiştir:

Ahlât (1), Akdeniz (1), Akçil (9), Amerika (1), Ardahan (10), Anadolu (12), Anamur (1), Ankara (3), Antakya (1), Askeh (1), Artvin (1), Avrupa (1), Bursa (2), Cidde (1), Çamlıbel Bolu (1), Çıldır (26), Çin (1), Elmalı köyü (2), Erzincan (13), Erzurum (2), Girne (1), Güvenocak (2), Hindistan (1), İran (1), İstanbul (20), İzmir (3), Kalburlu köyü (1), Kars (18), Kayseri (1), Kıbrıs (3), Kısır Dağı (2), Konya (24), Kurtkale (1), Medine (4), Mekke (5), Merih (2), Samsun (3), Sinop (1), Tuna (1), Serhat Kars (1), Sultanbeyli (2) Sivas (1), Sina (1), Suphan (4), Zinzal (1).

Şiirdeki öne çıkan bir diğer etken ise sevdiği birinin derdine ortak olmak amacıyla söylenen “gadan alam”, “ağrıyın alam” deyimi, seslenme ve sevgi

anlamında kullanılan *"atam anam Terekeme'm"* kalıp sözü, erkek anlamında kullanılan *"er"* sözcüğü, vücut anlamında kullanılan *"eğin*" sözcüğü, düğün anlamında kullanılan *"toy*" sözcüğü, çocuk anlamında kullanılan *"bala"* sözcüğü vb. Terekeme Türkçenin başat sözcükleridir.

Ozanımızın şiirlerdeki söz türleri, görevlerine göre en çok kullanılanları şunlardır:

En Çok Kullanılan 36 Ortak (Tür- Cins) Ad:

aşk (109), ateş (50), baş (73), bülbül (66), can (133), canan (57), cihan (70),

dağ (79), dert (142), dil (48), dost (80), dünya (118), el (organ) (106), el (

yabancı) (49), gönül (170), göz (87), gül (102), gün (89), güzel (52), hal (

durum) (57), hayal (70), insan (97), kan (46), kul (76), söz (135), umman (

60), var (175), vatan (56), yar (sevgili) (228), yara (51), yer (72), yok (90), yol (120), yüz (organ) (55), zaman (65).

En Çok Kullanılan 8 Adıl (Zamir):

ben (324), biz (105), kim (71), kimi (64), kimse (48), ne (203), o (95), öz (46), sen (315).

En Çok Kullanılan 7 Ön Ad (Sıfat):

bir (284), bu (21), çok (25), her (158), kara (27), o (79), yüce (28).

En Çok Kullanılan 7 Belirteç (Zarf):

asla (20), böyle (27), çok (42), hep (65), hiç (44), nice (63), yine (30).

En Çok Kullanılan 5 İlgeç (Edat):

-e doğru (14), gibi (74), için (57), ile (88), mı, mi, mu, mü (130).

En Çok Kullanılan 5 Bağlaç:

de, da (207), eğer (21), ile (49), ki (174), ve (33).

En Çok Kullanılan 5 Ünlem:

ey (28), ha (14), hele (8), vay (9), ya (14).

En Çok Kullanılan 18 Yüklemlik Eylem:

al- (85), bak- (56), bil- (233), bul- (65), de- (186), dön- (61), et- (126), eyle- (74), geç- (53), gel- (154), git- (56), gör- (108), inan- (101), kal- (97), ol- (493), söyle- (63), var- (132), ver- (112).

En Çok Kullanılan 5 Ad-Eylem (İsim-Fiil):

bilmek (5), çalışmak (5), olmak (9), sanma (5), yaşamak (8).

En Çok Kullanılan 5 Ortaç (Sıfat-Eylem):

bilen (16), çektik (14), geçen (10), gelen (14), kalan (11), olan (41), olmayan (12), salan (12), sevdik (42), yaratan (10).

En Çok Kullanılan 5 Bağ-Eylem (Zarf-Eylem):

diye (11), edip (10), gelip (11), olup (16), varıp (5).

En Çok Kullanılan 5 İkileme:

beni beni (6), gece gündüz (16), günden güne (6), yan yana (18), yavaş yavaş (10).

En Çok Kullanılan 5 Deyim:

ah çekmek (4), aşık olmak (4), kan ağlamak (12), nasip olmak (5),pişman olmak (6).

En Çok Kullanılan 5 İlişki (Kalıp) Söz:

İnşallah (5), hoş gelmek (5), ruhu şad olmak (9), selam olsun (9), şükür olsun (8).

En Çok Kullanılan 4 Küfür-Argo:

avrat (kadın) (4), kalleş (2), leş (3), soytarı (14).

Ozanımızın tüm şiirlerinde toplam 29.429 sözcük bulunmaktadır, bunların içerisinde farklı, özgün sözcük sayısı 4.179'dur. Bu sözcüklerin şiir içerisinde; bağlamına, türüne ve türün yeni kazanmış olduğu göreve, yapım ekleri ile kazanmış olduğu yeni anlama, sözcüklerin tür çeşitliliğine özen gösterilerek çeşitli türlere göre dağılımı şu şekildedir:

Ortak Adlar (Tür, Cins): 2057

Özel Adlar: 248

Adıllar (Zamir): 19

Ön Adlar (Sıfat): 214

Belirteçler (Zarf): 120

İlgeçler (Edat): 13

Bağlaçlar: 27

Ünlemler: 17

Yüklemlik Eylemler: 716

Ad-Eylemler (İsim-Fiil): 112

Ortaçlar (Sıfat-Eylem): 235

Bağ-Eylemler (Zarf-Eylem): 145

İkilemeler: 126

Deyimler: 115

Atasözü: 1

Küfür-Argo: 14

Âşık Dursun Burhani'nin tüm şiirlerinin toplu olarak bulunduğu *"Âşık Dursun Durdağı (Burhani) Hayatı-Sanatı-Eserleri "* adlı eserde toplam 29.429 adet sözcük bulunmaktadır. Âşık Dursun Burhani, 1955'de Âşık Şenlik'in oğlu Âşık Kasım ile başlayan ozanlık serüveninde, Osmanlının son döneminin destansı ozanı Âşık Şenlik geleneğinin belli bir oranda devamı olmuş; aşk, doğa, sosyal içerikli şiirleri ile Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nde iz bırakan ozanlarımızdan olmuştur.

KAYNAKÇA

AKSAKALLI, Murat: **Aşık Mahsuni Şerif'in Şiirlerinde Söz Varlığı**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde, 2015.

AKSAN, Doğan: **Dil, Şu Büyülü Düzen**, 3. bs., Ankara, Bilgi Yayınevi, 2011.

AKSAN, Doğan: **Türkçenin Sözvarlığı**, 1. bs., Ankara, Bilgi Yayınevi, 2015.

AKSOY, Ömer Asım: **Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü 1**, İstanbul, İnkılâp Kitabevi, 2016.

ALTINKAYNAK, Erdoğan: **Âşık Dursun Durdağı (Burhani) Hayatı-Sanatı-Eserleri**, Ankara, Sage Yayınları, 2013.

ASLAN, Ensar: **Çıldırlı Âşık Şenlik Hayatı-Şiirleri-Karşılaşmaları Hikâyeleri**, 4. bs., İstanbul, Maya Akademi, 2007.

BANGUOĞLU, Tahsin: **Türkçenin Grameri**, Ankara, TDK Yayınları, 2004.

EKİCİ, Erhan: **dilbilgisi**, y.y., Milsan Basım Sanayi A.Ş., t.y.

EMEKSİZ, Abdulkadir: "Türklere Özgü Bir Tür ve Şekil: Mani," **Kars'ın Somut Olmayan Kültürel Mirası,** Ed. Yılmaz Özkaya v.d., İzmir, Kanyılmaz Matbaacılık, 2010, s. 87-109.

GENCAN, Tahir Nejat: **Dilbilgisi**, Ankara, Ayraç Yayınları, 2001.

HENGİRMEN, Mehmet: **Türkçe Temel Dilbilgisi**, 4. bs., Ankara, Engin Yayınevi, 2002.

KAPLAN, Mehmet: **Dil ve Kültür**, 30. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2012.

KARAAĞAÇ, Günay: **Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü**, Ankara, TDK Yayınları, 2013.

KARAAĞAÇ, Günay: **Dil Tarih ve İnsan**, İstanbul, Kesit Yayınları, 2009.

Karadeniz, Bekir: **Dursun Burhani Sılaya Doğru Şiir**, Ed. Orhan Bahçivan, İstanbul, KaraMavi Yayınları, 2010.

KORKMAZ, Zeynep: **Gramer Terimleri Sözlüğü**, Ankara, TDK Yayınları, 1992.

VARDAR, Berke: **Dilbilimin Temel Kavram ve İlkeleri**, İstanbul, Multilingual Yayınları, 1998.

YILMAZ, Salih: **Karapapak Terekeme Türkleri Tarih ve Kültürü**, Ankara, Prizma Press Matbaacılık, 2007.

ÂŞIK DURSUN BURHANİ'NİN ŞİİRLERİ

ÖĞRETMENE BAŞ İNDİRİR

Kral olsun, köle olsun
Öğretmene baş indirir
Kentli olsun, köylü olsun
Öğretmene baş indirir

Öğretmendir temel taşı
İlimdir her şeyin başı
Dünyaya gelen her kişi
Öğretmene baş indirir

Han olsa ya hakan olsa
Bir Sultan Süleyman olsa
Merih'e de çıkan olsa
Öğretmene baş indirir

Oğuz Alpaslan geldiler
Kükredi kılıç çaldılar
Öğretmenden ders aldılar
Öğretmene baş indirir

Genci, yaşlı kocaları
Lider bildi hocaları
Fatih Yavuz niceleri
Öğretmene baş indirir

Dursun der doğru niyetim
Öğretmen veli nimetim
Atamız dedi milletim
Öğretmene baş indirir

SATMA KARDAŞ

Dinlenmeyen yerde sözün
Satma kardeş, satma kardeş
Merhamet et doğru söze
Yalan sözü katma kardeş

Karışma elin işine
Belayı alma başına
El taşını el kuşuna
Atma kardeş, atma kardeş

Mevla böyle mi buyurdu?
Başına alırsın derdi
Kuzuya çoban sen kurdu
Tutma kardeş, tutma kardeş

Dursun kul olur mertlere
Hak merdi salmaz dertlere
Çağrılmadığın yerlere
Gitme kardeş, gitme kardeş

YOL İÇİNDE

Ayrılık gözetme kardeş
Hak yaratan kul içinde
Herkes bir yola koymuş baş
Her biri bir yol içinde

Doğruluğa eyle gayret
Deniz kenarında seyret
Balıklar da suya hasret
Çark dolanır göl içinde

Kimi veli kimi deli
Kimi bulmuş doğru yolu
Gizli derdi olan belli
Melül gezer el içinde

Kudretinden verir balı
Bahanesi olmuş arı
Dursun ağlar zarı zarı
Bülbül inler gül içinde

GERİ DÖNMEZ

Hele görün bu dünyaya
Gelen gider geri dönmez
Birkaç gün postun buraya
Salan gider geri dönmez

İster yaşa sen bin asır
Sonun n'olur bilene sor
Üç beş günlük bir misafir
Kalan gider geri dönmez

Gönlünü dosta bağlayan
Yıllarca coşup çağlayan
Neşelenen ve ağlayan
Gülen gider geri dönmez

Fanidir bu dünya fani
Yedi nice Süleyman'ı
Bir gün de derler Burhan'ı
Yola gider geri dönmez.

GURBET

Beni yârden ayrı saldı
Zalim bu gurbet, bu gurbet
Zamansız sarardı, soldu
Gülüm bu gurbet, bu gurbet

Cefalardan bezdi canım
Ah vah ile geçti günüm
Nerede benim vatanım
Elim bu gurbet, bu gurbet.

Burhani zar çeker gülmez
Bu dünya kimseye kalmaz
Nazlı yârim daha bilmez
Halim bu gurbet, bu gurbet.

DÜNYA

Deli gönül gel ağlama
Yüze mi gülecek dünya?
Boşuna kara bağlama
Sana mı kalacak dünya?

N'oldu gönlüm, sana n'oldu?
Herkesin eceli doldu
Ne bey ne paşa kaldı
Herkesi alacak dünya

Bu fani kimseye kalmaz
Gafil olan onu bilmez
Elinden kaçan kurtulmaz
Herkesi bulacak dünya

Dursun candan geçeceksin
Ecelden mi kaçacaksın?
Ecel baden içeceksin
Akıbet dolacak dünya

YİNE OKU

Her türlü ilmi irfanı
Bilsen de gel yine oku
Kâinatta bir filozof
Olsan da gel yine oku.

Çıksan kültür zirvesine
Girsen kutbun kisvesine
İlm-i ledün deryasına
Dalsan da gel yine oku.

Her şeyi bildin deseler
Kemalin buldun deseler
İlimle doldun deseler
Dolsan da gel yine oku.

Peygamber buyurmuş bunu
Demiş yoktur ilmin sonu
Çin'de olsa git al onu
Alsan da gel yine oku.

Doksan beşlik olsan koca
Yüz bin defa varsan hacca
Dahi yükselsen miraca
Dönsen de gel yine oku.

Benim sözüm değil mecaz
Cahiller manadan bilmez
Gayb âleminde namaz
Kılsan da gel yine oku.

Dursun ilmin ışığında
Kâbe'nin de, eşiğinde
En son ölüm döşeğinde
Ölsen de gel yine oku.

TASARRUF EYLE

Fırsat elde iken kardeş
Zamandan tasarruf eyle
İyilerle ol arkadaş
İnsandan tasarruf eyle
Hiçbir zaman haddin aşma
Kestirme git yolun şaşma
Öz konuş fazla konuşma
Lisandan tasarruf eyle

Kazancını ele verme
İşin elden ele verme
Usul savur yere verme
Harmandan tasarruf eyle

Mal servetin bolda olsa
Az israf et pulda olsa
Malın derya selde olsa
Ummandan tasarruf eyle

Sakın ha aşırı gitme
Israr haram inkâr etme
Asla bol keseden atma
Her yandan tasarruf eyle

Dürüst çalış işine bak
Her gün artır geri bırak
Su az sarf et az kömür yak
Ceryandan tasarruf eyle

Dursun der sağalmaz yara
Malın varsa olur çare
Dert sağalır varsa para
Kasandan tasarruf eyle

HERKES BİLMEZ

Bu aşkın hasret kahrını
Çeken bilir kimse bilmez
Sevdanın acı zehrini
İçen bilir herkes bilmez

Bu sevda bir kankurutan
Biz yolu döndük yarıdan
Herkes geçmez bu konudan
Geçen bilir herkes bilmez

Kim yürüdüyse bu yoldan
Baş kurtarmaz kalmakaldan
Aşkın bülbülü gönülden
Uçan bilir herkes bilmez

Burhani yanar derdinden
Yar firar etti yurdundan
Avcı tek ceylan ardından
Kaçan bilir herkes bilmez

OKU

Dünyada geldiğin zaman
Gece gündüz durma oku
Hiç kimseye verme ziyan
İnsanlığa vurma oku

Bilgini ol bu asırın
İnsanlıkta büyük sorun
Olsa kulun kusurun
Sakın yüze vurma oku

Doğru oku yanlış yazma
Ananı babanı üzme
Kötü arkadaşla gezme
Kalplerini kırma oku

Düşme kötünün ağına
Sahip ol Türk bayrağına
Hiç kimsenin koltuğuna
Dursun derki girme oku

YAN YANA

Dünyada bak canlı cansız
Çok yaratık var yan yana
Kimi kanlı kimi kansız
Elma, ayva, nar yan yana

Kimi yiyen kimi içen
Kimi her mevsimde açan
Kimi eken, kimi biçen
Toplayıp derer yan yana

Kimi ayık kimi gaflet
Biri uysal biri şiddet
Biri rahmet biri zillet
Yağmur ile kar yan yana

Biri küfür biri iman
Biri doğru biri yalan
Biri ateş biri gülşen
Cennet ile nar yan yana

Biri karga biri bülbül
Biri isyan biri has kul
Biri diken biri de gül
Gonca ile har yan yana

Biri bilmez biri bilen
Biri doğru biri yalan
Biri arı biri yılan
Bal ile zehir yan yana

Biri durur biri durmaz
Biri erer biri ermez
Biri görür biri görmez
Gören ile kör yan yana

Biri dayı biri engin
Biri tutmuş dünya dengin
Biri fakir biri zengin
Yokluk ile var yan yana

Biri varlığa yok dedi
Biri hakka mutlak dedi
Biri de Enelhak dedi
Mansur ile dar yan yana

Biri kaza biri kader
Biri gelir biri gider
Bir kazanır, bir kaybeder
Zarar ile kar yan yana

Biri birine yar olur
Biri de derkenar olur
Dursun der ki ha bir olur
Kurulur mezar yan yana

İRFAN OLMAZ

İnsan olan insan olur
Kamil olan noksan olmaz
Mayası nadan olanlar
Cahil olur irfan olmaz

Arif olan ayık olur
Övülmeye layık olur
Kişi söze sadık olur
Eranda yalan olmaz

Bilmez asla gönül hatır
Çünkü onun aslı katır
İstersen altın eyer vur
Aslı beygir kehlan olmaz

Dinlersin eğer bir söz
İyi anla manasın çöz
Kör, topal ve kırık boynuz
Sakat koçtan kurban olmaz

İnsan isen insanlık bil
Gördüğünü sanma cahil
Kimse kimseye kul değil
Herkes olsa burhan olmaz.

BUĞDAYIN BAŞINA GELENLER

Buğday tanesiydim cennet aladan
Hazreti Âdem'le cihana geldim
Beni tanıdılar devri âlemde
Kutsal nimet oldum insana geldim

Her bitkiden aziz ben bir nimetem
Allah kudretiyle var bereketim
İnsanlar anladı benim kıymetim
Akıl sahipleri irfana geldim

İreçberler eker beni toprağa
Başak tutar bürünürüm yaprağa
Vakti dolar hazırım ben orağa
Biçildim toplandım harmana geldim

Döven dövdü patos vurdu elendim
Çoğaldım harmanda hem küreklendim
Çuvallarla değirmene yollandım
Altım taş üstüm taş zindana geldim

Toprakta dirildim, biçildim, öldüm
Geçtim eleklerden sonra un oldum
Özümü bir sıcak mekânda buldum
Gayet hararetle dumana geldim

Ölüp dirilmesi her canlı için
Ben de bir canlıydım bilmedim suçum
Gelenler dünyadan çekmekte göçün
İnsanlar elinden amana geldim

Kâh ıslandım kah kurudum kah piştim
Bu başıma gelen hallere şaştım
Son zamanda insanlara ulaştım
Kuruldum sofraya meydana geldim

Aziz oldum elden ele sürüldüm
Bütün nimetlerden üstün görüldüm
Kaç kez kere öldük kaç kez kere dirildim
Canlıya kan verdim ve cana geldim

Dursun der buğdayın meselesi bu
Hazreti Âdem'in baş belası bu
Cenneti âlânın bir meyvesi bu
Size anlatmaya lisana geldim

KITLIK DESTANI

Tarih bin dokuz yüz altmış bir yılı
Hele bakın erdik nasıl zamana
Ekinler yetişmez otlar sarardı
Bizi hasret koydu bağa bostana
Ekinler gelmedi sarardı soldu
Tarlalar boş kaldı tohumlar n'oldu
Artık umudumuz Mevla'ya kaldı
Bizi bağışlasın sabi sübyana

Tırpana gelmedi el ile yolduk
Şaşırdık çok derin fikire daldık
O anda ofisi hatıra saldık
Topladık dalları döktük meydana

Yeşil de sarı da al da onların
Sattı inek öküz pul da onların
Dana da tosun da mal da onların
Cambazlar elinden geldik amana

Gör bize neyledi mübarek arpa
Nice yolumuzu düşürdü sarpa
Koyunları sattık kuzular körpe
Onları da hak veririz çobana

On malı olanın bir tane kaldı
Oda sahibini dağlara saldı
O anda bir haber yayladan geldi
Dediler ki mallar düşüp şarbona

Kimisin öldürmüş kimisi hasta
Kimisin keserler kimi can üste
Kendim de yetiştim tam son nefeste
Sarı inek döner o yan bu yana

Dedik veterinere bir haber edek
Bu ölen malların etini nidek
Bazı kışlık için kavurma edek
Hele bakın sonra çıkan dumana

Baytar der öleni bastırın yere
Tutmadık sözünü attık kenara
Ne bilek bizlere gelmiştir sıra
Maldan zuhur etti geçti insana

Halas iken yine düştük düzlere
Ellerden başladı geçti gözlere
İlahi merhamet eyle bizlere
Sen muhtaç eyleme tabip lokmana

Hocalar hafızlar okudu Kuran
Tekbirler getirip kestiler kurban
Umut kesilmezdi kaldık bigüman
Dedik belki rahmet yağa cihana

Arife gecesi yazdım sözümü
Çok dar günde hissetmiştim özümü
Kederlendim ele aldım sazımı
Bu acı günleri yazdım destana

Hatıra eyledim iş bu vasfı hal
Dursun Burahani'yim köyüm de Zinzal
Mevla'ya verelim bari arzuhal
Bizi bağışlasın ayet Kuran'a

I969 KITLIK DESTANI

Tarih bin dokuz yüz altmış dokuzda
Nice kötü oldu zaman beyler
Daha yapacağmız işi şaşırdık
Baş alıp gitmeli ne yana beyler

Akıl ermez bu dünyanın sırına
Evde avrat baş indirmez erine
Beş para da bulan kaçtı fırına
Bulduğmuzu verdik hep una beyler

Una harcayınca boşaldı kese
Sebzeye meyveye kalmadı hisse
Ekmeğe katık da istemez neyse
Bakmayalım yağlı yavana beyler

Yağlı yavan bulduğumuzu bitirdik
Geçimler daraldı aşınmaz gedik
Geçen ki yıllara şükür eyledik
Hepsin unutturdu bu sene beyler

Sene hep ters geldi yılı yılından
Tutan yok çaresiz köylü elinden
Rençper olan bütün geçti malından
Götürüp hep attık yabana beyler
Yabanda ot yok bostanda kabak
Evde melül durur hem tekne kabak
İnekler sağılmaz öküzler dabak
Genç mallar yüklendi kamyona beyler

Kamyona yüklendi gitti öküzler
Süsünü yapamaz gelinler kızlar
Daha gözden düştü yaylada yozlar
Dağıttık malları her yana beyler

Hep saman verdik elde olanı
Doğrusu her eve saldı talanı
Çok dardaydık ne söyleyim yalanı
İşimiz kalıptı Suphan'a beyler

Suphan'a arzuhal verdik bakmadı
Bu yıl ot bitmedi sular akmadı
Ektiğimiz tohum bile çıkmadı
O da nasip olmuş sıçana beyler

Sıçan hep götürdü sapı samanı
Alaftarlar hep yitirdi imanı
Çok kimsenin malı gitti tamamı
Geri kalan düştü şarbona beyler

Şarbon kırdı düveleri tosunu
Rençper kırk yıl unutamaz yasını
Feryat etse duyan olmaz sesini
Baş alıp gidelim ne yana beyler

Ne yana gidersek saman buhranı
Evvelki bolluklar bulunmaz hanı
Zenginler Konya'dan aldı samanı
Kirasız yükledi vagona beyler

Vagonu hükümet verdi bereket
Kirasız Konya'dan Kars'a hareket
Parası olanlar etti ticaret
Yoksullar neylesin ya buna beyler

Buna da yetmedi yoksulun eli
Yüz liraya düştü bin değen malı
Tam ……. satan düzeltir pulu
Verir bir kamıyon samana beyler

Samana el yetmez çıktı yüceye
Rençper uyku yetiremez geceye
Sarıldı mendile ipek neçeğe
Gitti İran, Turan, Yunan'a beyler

Yunan değil Amerkan da yakındı
Bu kıtlık ne idi bize dokundu
Arzuhalmız Demirel'e okundu
Gitti Ankara'da divana beyler

Divanda bakanlar haberdar oldu
Ankara'da Cumhurbaşkanı buldu
Tarım bakanımız Kars'a da geldi
Saldı bizi sonsuz gümana beyler

Güman ettik belki el atar bize
Buyurdu yem küsbe gelecek size
Gümanla bekledi o yıl tüm kaza
Bakalım verir mi bu sene beyler

Sene bin dokuz yüz altmış dokuzdu
Dursun Burhan bu destanı yazdı
Azan kula bu kıtlık da çok azdı
Çünkü isyan ettik Süphan'a beyer

DİL NEYE YARAR

Ağaç olan meyvesiyle güzeldir,
Meyvesiz çiçeksiz dal neye yarar?
Bir bağdaki Şeyda bülbül ötmese
Bülbülsüz açılan gül neye yarar?

Ne güzeldir o göz hakkı görürse
Her zaman da doğru yolda yürürse
Menzilinde maksuduna varırsa
Menzili yetmeyen yol neye yarar?

Bu yalan dünyada çeken zahmeti
Helal haram demez yığar serveti,
Asla vermez sadakayı zekâtı
Böylece toplanan mal neye yarar?

Bülbül ağlar gülü diken saranda
Burhani ye hicran okun vuranda
Konuşunca bir gönülü kıranda
Konuşmasın ele dil neye yarar?

BİR İNAT OLUR

Asılsız olanla eyleme ülfet
Soysuz olanlarda bir inat olur
Her olur olmaza etme itibar
Bir gün dost olursa beş gün yad olur.

Düşünüp, taşınıp görmezsen işi
Sonra çok belaya sararsın başı
Yerde kalmaz asla bir yapı taşı
Onu işleyecek bir üstat olur.

Karga tavus olmaz yüz etsen tımar
Yıkma bir gönülü yapmazsan eğer
Burhanı vurup da etme tarumar
Sanma ki kırdığın gönül şad olur.

BELAYA SALMA BAŞI

Kötülükten vazgeç gitme inada
Dilin ile salma belaya başı
Sonra pişmanlığın etmez bir fayda
Ağlayıp gözünden döksende yaşı.

Bina yapsan sağlam eyle temeli
Sanatı anlayıp hoş işlemeli
Bir ustanın bozuk olsa emeli
Hile yapar koydukları bir taşı.

Kötülerden daim uzak kaçmalı
İyilerle hem konuşup göçmeli
Burhani der yüz ölçüp bir biçmeli
Yoksa zay edersin yaptığın işi.

İNCİYEN ÇIKAR

Her deliğe sakın sokma elini
Oradan ya yılan ya çıyan çıkar
Konuşunca ölçülü tut dilini
Sonra sözlerine inciyen çıkar

Bülbül olan gonca güle sarışır
Çalışınlar maksuduna erişir
Kimi iyi kimi kötü konuşur
Velâkin kaderde hak diyen çıkar

Burhani'yem hak deryasın boylasam
Derde çare olmayınca neylesem
Binlerce kişiye derdim söylesem
Binde bir derdime acıyan çıkar

YAVAŞ YAVAŞ

Dinle kardeş sözlerime darılma
Tasarruf yönüne gel yavaş yavaş
Çok ısrar edipte fazla yorulma
Saburla alınır yol yavaş yavaş

Servete güvenip havayı uçma
Savurgan olanla konuşup göçme
Malın derya olsa boş yere saçma
Damladan toplanır yol yavaş yavaş

Yiğit diye diye candan ederler
Düşürür şöhretten şandan ederler
Cömert diye diye maldan ederler
Çekilir kasadan pul yavaş yavaş

Desinlere uyup aşırı gitme
Pahalı alıp da ucuza satma
Gençlik elde iken sakın boş yatma
Çalış her ilimle dol yavaş yavaş

Servetim var diye bakma yukarı
Çok edip israfı çekme zararı
Günde bin bir çiçek dolaşır arı
Toplar kovanına bal yavaş yavaş

Dursun derki az konuşup çok dinle
Dinlediğin sözün manasın anla
Yoksul olan kimse dost olmaz senle
Çok israf tüketir mal yavaş yavaş.

KARIŞMA TAKDİRE

Karışma takdire sarıl işine
Tevekkül et Hakk'a ara kısmetin
Her işe el atma kendi başına
Akıl danış fikrine bak bir zatın

Kılavuzsuz yolsuz giden yorulur
Kılavuzla her menzile varılır
Gafil olan arkasından vurulur
Ara yerde gider namus ismetin

Ahmak odur dünya için gam yiye
Ne bilirsin kim kazana kim yiye
Burhanim der sözüm size hediye
Çalış uğraş kesme sayı gayretin

KARA YER

Tarihi meçhuldür bilinmez yaşı
Lakin kün emriyle olmuş kara yer
Semalar buharlı mayası nundur
Sallanmış bir zaman durmuş karayer

Hak yarattı zemin sallandı durdu
Arşı kürşü bütün yaratan kurdu
Suları çağladı toprağı yardı
Nice çağlayanı yormuş karayer

Kaynaklar kaynamış sel ondan olmuş
Toplamış denizler göl andan olmuş
Fidanı dikeni gül ondan olmuş
Türlü nebatatı vermiş karayer

Temelimiz Balçık aslı ondandır
Âdem babamızın cismi ondandır
Dursun neden olur yaslı ondandır
Sonunda bizleri yermiş karayer

YOKSULLUK

Görenler der çağın geçti kocaldın
Bilmezler içimden oydu yoksulluk
Bende bir fidandım dostum bağında
Kırdı dal budağım dövdü yoksulluk
Bu günlüm her zaman engindir engin
Kalmaz bu dünya da ya fakir zengin
Elimde zengindi gönlümde zengin
Hiç ben bilmez idim neydi yoksulluk

Bir vefa görmedim dosttan akrandan
Dursun'um dost için geçerdim candan
Gönül ayrılmazdı nazlı canandan
Ne çare ki ayrı koydu yoksulluk

UNUTMA

Her ne yapmak ister isen dünyada
Adaleti ve vicdanı unutma
Evvel hakkı bir bil çok getir yâda
İslam isen din imanı unutma

Temiz soyun ayrılmazdı hiç haktan
Bunu bütün cihan biliyor çoktan
Kahraman ırkımın aslı topraktan
Yoktan varı yaratanı unutma

Bir hayvan olur mu insani soyun
İnsansın insana benzesin huyun
Sen Türksün Türklükten bu yana boyun
Fethi cihan Alpaslan'ı unutma

Genç yaşında hemen tahtına geçen
Yıldırım misali şimşekler saçan
Fethedip Kostanı yeniçağ açan
Fatih Sultan Mehmet Han'ı unutma

Asker çekip çaldırana yetiren
Şah İsmail'in sarayına oturan
Şahı tahtan kovup tahtın getiren
Yavuz Sultan kahramanı unutma

Türk'e kazandıran sonsuz istiklal
Ana baş indirdi tam yedi düvel
Adı Mustafa'ydı bulmuştu Kemal
Büyük insan ol atanı unutma

Dursun burhan derki suyum büyüktü
Vatan emanettir emanet yüktü
Ecdadın bu yurtta nice kan döktü
Akıtılan temiz kanı unutma

NEYE LAZIM

Hak yolunun yolcusuyum yürürüm
Sağa, sola düşmek neye lazım ki
İşitirim gözüm ile görürüm
Boşuna uğraşmak beye lazım ki?

Doğru olan doğru yoluna gider
Soysuz olan yanlış yola meyleder
Yaratan Allah'tır Muhammet önder
Hak dininden şaşmak neye lazım ki

Zamanede hep sandalye davası
Meclisteki her gün koru havası
Hepisinin sonra çıkar foyası
Onlara karışmak neye lazım ki

Haklı konuş haksız bir söz söyleme
Hata edip sonra minnet eyleme
Ya hapisi ya mezarı boylama
Zorbaca dövüşmek neye lazım ki

Beni sağa sola zorlayan insan
Gelip doğru sözü sen benden duysan
Uyduluk lazımsa sen bize uysan
Küsüşüp barışmak neye lazım ki?

Ben eskiden beri er oğlu erim
Burhanîyim çok şanlıdır Türklerim
Türklüğe canımı kurban eylerim
El için çalışmak neye lazım ki?

PİŞMAN OLMADIM

Hayatta ne yapsam hep pişman oldum
Yedi iş yaparken pişman olmadım
İbadet eyledim Hakk'a yöneldim
İtaat ederken pişman olmadım

Ne güzel bir şeydir okumak, yazmak
Her şeyi öğrenmek, anlamak, sezmek
Açık bir havada çimende gezmek
Seyrana giderken pişman olmadım

İçki kumar denen kötü illetti
Söndürür ocağı yakar milleti
Buğday ekmeğiyle saf koyun eti
Helalden yer iken pişman olmadım

Dünyada her güzel şeyden al hisse
Fazla meyil verme cilveye süse
Sade bir kumaştan temiz elbise
Eğnime giyerken pişman olmadım

Hiç de gözüm yoktu köşkte konakta
Bir sadık yar olsa küçük otakta
Yumuşak döşekte temiz yatakta
Sağ yana yatarken pişman olmadım

Âşık Dursun sen sanma ki uyudum
İlmi tahsil ettim ben yudum yudum
Âlimden işittim kâmilden duydum
Doğruyu der iken pişman olmadım

VATANDIR

Bülbülü koymuşlar altın kafese
Ona intizarı veren vatandır
Dediler âşıksan güle nergise
Dedi benim derdim her an vatandır

Güneşsiz dünyadır vatansız insan
Vatan olmayınca can olur noksan
Vatanın yok ise bil sen de yoksan
İnsana en sadık yaran vatandır

Bu dünyada Leyla seven çok oldu
Kerem geldi aslı sevdi yok oldu
Yar vatandır sevenlere baki oldu
Bu gönlümde canı canan vatandır.

Âşıklar methetti ela gözleri
Gözleri kapandı bitti sözleri
Güzeli cihana vermez bazları
Bu benim gönlümde canan vatandır

Adım Âşık Dursun meskenim Çıldır
Çıldır'ın suları abı zülâldir
Derdi olanlara dermanı boldur
Yaralı gönlümü saran vatandır.

HALI NAKIŞLARI

Dağların rengini desen ederek
Çiçekleri renk renk salar nakışlar
Görünce insanı hayrete salar
Çevrilir halıya döner bakışlar

Anası kızına vermiş o dersi
Kurulur tezgâhı düzelir tersi
Ne okumuş okulu ne görmüş kursu
Gözü görür durmaz elleri işler

Kaynana gelnini alır yanına
Otururlar tezgâhların önüne
Bir tarih atarlar zaman gününe
Hüve vurar makas işler ha işler

Diler türkü söyler tezgâhta eli
Gönlüne getirir yarın hayali
Kırların çiçeği dağların gülü
Bir biri ardından başlar ha başlar

Yerliği kırmızı kırı yelesi
Sıra sıra menekşesi lalesi
Bülbül gülü görür artar nalası
Sanki yuvasına uçuyor kuşlar

Konuşur sanırsın onun lisanı
Tarihlerden haberletir insani
Mücahit kılıcı şehitler kanı
Dokuyan kız gelin tekbire başlar

Canlı cansız her varlıktan desen var
Göl mavisi ördekleri yüzen var
Sevgiliye arzuhalin yazan var
Bu sanat önünde eğilir başlar.

Bu sanatı bir hayata denk eder
Köyün kız gelini yarışa gider
Halı üste koç yiğitler cenk eder
Kılıç elde sanki vardır savaşlar

İlme çalar makas keser düzenler
Köyün kız gelini fikir yazanlar
Methin yazar Dursun gibi ozanlar
Benim de bu gönlüm sanatı hoşlar.

NE GÜZEL

Özde sadık sözde sadık olanlar
Dostuna dost olan eller ne güzel
Hak için özünü oda salanlar
Yansa Hak yolunda küller ne güzel

Kötü sözle gönülleri kıran var
Adaletle kılı kırka yaran var
Tatlı dille derin yara saran var
Şifalı konuşan diller ne güzel

Bazılar dünyadan habersiz yaşar
Bazılar dünyada aşk ile pişer
Bazıları doğru yolunu şaşar
Hakka giden doğru yollar ne güzel

Seni yanlış yola çekeni görme
Fenalık dikeni ekeni görme
Güller arasında dikeni görme
Dikenler içinde güller ne güzel

Kulun müşkülünü Mevla'm bitirir
Diler ise her menzile yetirir
Ölmüş toprağı da cana getirir
Buluttan yağmuru sallar ne güzel

Dünyada kibirlik davası gütme
Nefsine aldanıp peşine gitme
Kovanını şeker şerbeti katma
Çiçekten toplanan ballar ne güzel

Kamil olan çok düşünür fikreyler
Razı olur yaratana şükreyler
Her yaratık yaratanı zikreyler
Yağmuru taşıyan yeller ne güzel

Suçlu gibi duran o yüce dağlar
Sanma ki derdi yok onlar da ağlar
Yarılır döşünden pınarlar çağlar
Ener enginlere seller ne güzel

Âşık Dursun böyle dile getirir
Her canlıyı uyandırır yatırır
Bu topraktan türlü nebat bitirir
Yeşilli sarılı allar ne güzel

DÜNYAYA DOYABİLMEZ Kİ

Her adam çalışıp ömür boyunca
Dünyada bir eser koya bilmez ki
Kimse şad olamaz asla doyunca
Yine de dünyaya doya bilmez ki

Kimi âşık olur bu tabiata
Kimi tapar olur bu saltanata
Kimi her halinde etmekte hata
Çünkü hakikate uya bilmez ki

Kimi bu dünyaya hiç meyil salmaz
Kimi düşünüp de fikire dalmaz
Kimiye bin öğüt söylesen almaz
Doğru söz nasihat duya bilmez ki

Nasihat iyi şey alana söyle
İnsanlık halinden bilene söyle
Bilime istekli olana söyle
Cahil edep erkân hayâ bilmez ki

Kimi çok düşünüp ediyor fikir
Kimi çok muteber kimi de hakir
Kimi her haline ediyor şükür
Kimi de bir Allah diye bilmez ki

İnsanoğlu nice sırlara ermiş
Gönül gözü ile meçhulü görmüş
İcat etmiş aya, yıldıza varmış
Amma çiğ yumurta soya bilmez ki

Kimi cahillikte inat eyliyer
Kimi gönül yapar can şad eyliyer
Kimi de çok çeşit icat eyliyer
Neler var Burhani saya bilmez ki

BELLİ OLUR

Şan şeref üstünlük servetle olmaz
İlim ahlak irfan ile bell'olur
Cahil ne olduğun özünü bilmez
Kamil adam lisanıyla bell'olur

Cahil der ki dünya benim mal benim
Kamil der ki mantık iyi hal benim
Cahil der ki kuvvet benim kol benim
Kamil sabur her zamanla bell'olur

Cahil der ki çok bilirim ben beni
Kamil der ki unutma var edeni
Cahil der ki dinlemezim hiç seni
Kamil der ki gel söz dinle bell'olur

Cahil her halinde inat eyliyer
Kamil konuşunca ruh şad eyliyer
Cahil kötülüğü murat eyliyer
Kamil sözü her vicdanda bell'olur

Cahilin her zaman hata sözü var
Kamil kelamında atasözü var
Dursun der kâmil de insan özü var
Doğru olan din imanla bell'olur

İNCELE İNCELE

Bir iş yapmak getirirsen sen yâda
İyi düşün fikir eyle incele
Yapar mısın yapmaz mısın sen ya da
Koy akılın eleğinden incele

Bu sözlerim ya kaybolur ya kalır
Cananım yanımdan gider ya kalır
Yar elinden yaralara yakılır
Yaram sağalmaz incele incele

Yar yolunda iras yeldi kuruyar
Dursun kendi cananını koruyar
Yar gitme yanımdan kanım kuruyar
Can çıkar candan incele incele

ÖLDÜREN KİM ÖLEN KİM

Aklım ermez oldu bilemiyorum
Bildiren kim bilinen kim bilen kim
Ne ağladım ne de gülemiyorum
Güldüren kim gülünen kim gülen kim

Bütün düşünürüm hep kara kara
Zor oldu bu dertten durmak kenara
Günden güne millet düşüyor dara
Saldıran kim salınan kim salan kim

Oğul babasını paraya sattı
Analar ağladı aklın oynattı
Kardeş kardeşine kurşunu attı
Öldüren kim öldürten kim ölen kim

Millet birbirinin kastine durmuş
Sönmez ataş artık bacayı sarmış
Günde kaç yaralı kaçı da ölmüş
Öldüren kim öldürten kim ölen kim

Kimi sağa kimi sola yaslandı
Burhanı da bir köşeye yaslandı
Ali'nin hakkı Veli'den istendi
Sorduran kim sorulan kim soran kim

İNSANOĞLU

İhsanı takvimle övmüş yaratan
Senin temelindir nur insanoğlu
Nerden geldin ne olmuşsun sonradan
Hele öz aslını sor insanoğlu

Sorsan öğrenirsin öz asaletin
Halil İbrahim'dir senin milletin
Ayet ile sabit kılınmıştır methin
Senin yüce şanın var insanoğlu

Şanın vardı yüce şerefin düşün
Gitme kötülerle sen bırak peşin
Kötü belalara çok salar başın
Cahile yoldaşlık zor insanoğlu

Zordur cahil ile çıkması başa
Seni çalar bil ki çok taştan taşa
İnsanca düşünüp insanca yaşa
Her güzel işleri gör insanoğlu

Güzel gör işleri sen olma pişman
Seni mahcup eder haksız konuşman
Dilin sana hem dost olur hem düşman
Türlü belalara kor insanoğlu

Seni belaya kor senin öz sözün
Söz geri alınmaz düşün aç gözün
Hem kardeşin düşün hemi de özün
Ona göre cevap ver insanoğlu

Cevabın ver sözün olsun nasihat
Düşmesin belaya başın ve sıhhat
Sonra zaman geçer deme ki heyhat
Çünkü zaman bize dar insanoğlu

Dar zamanda ne yaparsın iyi bil
Zaman geçer ister ağla ister gül
Bir de bakarsın ki geçmiş nice yıl
Aç gözünü olma kör insanoğlu

Kördür ve sağırdır o kara cahil
Cahili de öğret olma sen pağıl
Allah sana vermiş izan ve akıl
Demedi tembelce dur insanoğlu

Durma Âşık Dursun sen daha çalış
Dünyada her güzel amele alış
Eser koydu sonu olmasın bomboş
Kara toprak bizi yer insanoğlu

KARDAŞIM DE SEN

Bu bir… söz tatlı gelir kulağa
Kardeşiz kardeş ol kardeşim de sen
Ne sevimli lezzet vardır dimağa
Kardeşiz kardeş ol kardeşim de sen.

Asaleti yüce bu şanlı millet
Kiminin tutumu ne kötü illet
Kalkar ara yerden kötülük zillet
Kardeşiz kardeş ol kardeşim de sen.

Müminler kardeştir dedi ol Resul
Muhammed'e ümmet Yaratan'a kul
İnsanları hoş tut doğru yolu bul
Kardeşiz kardeş ol kardeşim de sen

Yaratılanı sev yaratan için
Daim iyilik yap kötüden kaçın
Hoş gör insanları bağışla suçun
Kardeşiz kardeş ol kardeşim de sen.

Sakın ha ayrılık salma araya
Ayrı gözle bakma aka karaya
İnsanlıkta sen geç en ön sıraya
Kardeşiz kardeş ol kardeşim de sen.

Seni büyütmüştür bu şanlı vatan
Ecdadın değil mi şu yerde yatan
Ey düşün Burhani hatadan utan
Kardeşiz kardeş ol kardeşim de sen.

EL OCAĞIN YANDIRMA

Ehli aşksan dinle beni kardeşim
Aşkın alevlensin sakın söndürme
Çalış özün için yak öz ataşın
Odum çekip el ocağın yandırma

Yıkma bir köprüyü geçmeye lazım
Kırma kuşkanadın uçmağa lazım
Zaman olar ondan içmeğe lazım
Çamur atıp çeşmeyi bulandırma

Dursun der ki kul kurtulmaz yaradan
Tabip yoksa kurtulmazsın yaradan
Sana dileğim bu yüce yaratan
Fırsatsızın hiç çarkını döndürme.

KİTAPTA BULDUM

Her iki cihanda ilmi ledün'ü
Okudum irfanı kitapta buldum
Geçmiş geleceği dünü bu günü
Her makul zamanı kitapta buldum

Nice kimselerle yaran dost oldum
Hoş günde onları yanımda buldum
Derdimi düşündüm derdine daldım
Derdime dermanı kitapta buldum

Kitaptır insana sadık dost olan
Aldatmaz insani söylemez yalan
O oldu her zaman yanımda olan
En sadık yaranı kitapta buldum

Dostça kusurumu yüzüme dedi
Kimseye demedi özüme dedi
Bütün bilimleri yazıma dedi
Ne ararsam onu kitapta buldum

Kitap okuyunca olmadım pişman
Her zaman dost kaldı olmadı düşman
Fenalık eylemem haddimi aşmam
Okudum ben onu kitapta buldum

Hayal ettim uykuda sayıkladım
Uyandım gafletten özüm yokladım
Okudum kitabı hem açıkladım
Dursun'am Burhanı kitapta buldum

MECLİSİ USANDIRMA

Doğru ol her sözde her kelamında
Yalan sözle dostlarını kandırma
Eğer otururşan âlim yanında
Çok konuşup meclisi usandırma

Sen sağlam köprü yap bende geçeyim
Mevla'm fırsat vere bende uçayım
Şerbettir suların doldur içeyim
Bir bardak ver ne olur beni yandırma

Dursun derki dertli gönül inleme
Anlatılan sözü yanlış anlama
Cahilin sözünü asla dinleme
Öz özüne söylesin sen aldırma

MEZAR TAŞIMA BAK

Aldanma cihana fanidir fani
Kim bilir dünyanın sen yaşına bak
Kalmadı muhabbet insanlık hani
Bozulan zamanın gidişine bak

Düşünsen dünyayı etmezsin keder
Bu dünyaya gelin akıbet gider
Hani ecdatların nerde peder
Nerede eşin, dostun, kardeşine bak

Kamil olan bu dünyaya aldanmaz
Cahil bu cihanı yese de kanmaz
Ben ölürsem kimse yürekten yanmaz
O dertli anamın gözyaşına bak

Nerde Süleymanlar sultanlar hani
Evvelden bu dünya fanidir, fani
Kara torak yedi nice civanı
Gelip gidenlerin dur peşine bak

Hani yalan dünya kimlere kaldı
Sevgili habipi bile o aldı
Dursun'u sorsalar ne zaman öldü
Tarihim atılmış baş taşına bak.

AYAN OLMASA

Her türlü hileler meçhul olurdu
Sırlar yaratana ayan olmasa
Herkes menzilini belki bulurdu
Zalim atlı, mazlum yayan olmasa

Kışlar olmasaydı güller açardı
Bülbüller neşe ile uçardı
Herkes dünyasının mülkün tutardı
Meğerki aldanıp ziyan olmasa

Peygamberler mucizeler gösterdi
Haktan gelen emri ümmete derdi
İnkâr eden narda kalır ebedi
Hakkın birliğine iman olmasa

Bu yalan dünyadan kim alır lezzet
Kuluna Mevla'dan olmalı imdat
Olmazdı cihana hayır bereket
İslam da hazreti Kuran olmasa

Hakkı bilen kollamalı muhtacı
Zengindedir fakirin ihtiyacı
Kul kuldan arıyor ama ilacı
Fayda olmaz haktan derman olmasa

Hilekârlık hep işine katardı
Herkes bildiğine alır satardı
Kul kulun hakkını durmadan yerdi
Ahirette sorgu mizan olmasa

Dursun'am dünyada koysam bir eser
Söylenir adımız olur muhtasar
Karışır bu vücut toprağa gider
Adım baş taşına yazan olmasa.

BİLİR HASRETİ

Gurbete olanlar bilir hasreti
Gönül hasret oldu güzel vatana
Dost akraba yarenlerin firkati
Hatırıma düştü ana ve baba

Gurbetteki can yatağa düşende
Derdi artıp efkar hadden aşanda
Hasret ile gözden yaş boşananda
Akar didelerden yaş dane, dane

Nerede kaldınız ey dostlar sizler
Ayrılık derdinden ciğerim sızlar
Âşık Dursun gurbet elinde gözler
Yine keder verdi ayrılık bana

VEFASIN BİLMEZ

Özün bilmez ile durup oturma
Söylediği sözün manasın bilmez
Her olur olmaza sırrın götürme
Sırrını saklamaz vefasın bilmez

Vefasız olamaz sözünde sadık
Sanma ki cihanın vefasın bulduk
Bu yalan dünyadan ne lezzet aldık
İnsan sefa ile cefasın bilmez

Her gönül sanır ki ben padişahım
Kimse bilemez ki nedir günahım
Burhani tövbeye ey ah vahım
Kimse çekeceği cezasın bilmez

EVLAT OLURSA

Ruhları şad olur öz mezarında
Bir babanın has evladı olursa
Baba gece gündüz hakka yalvarır
Titriyor üstüne evlat olursa

Bir huysuz çıkarsa eğer evladı
Bozulur yuvanın ağzının tadı
Bekler iken evladından imdadı
Söylediği emri yerne alırsa

Bir evlat ki baba sözünden çıkar
Kendi eli ile öz evin yıkar
Ananın babanın gözyaşı akar
Düşmanı sevinip ona gülerse

Dursun ana baba ahı alınmaz
Asi kulun namazı da kılınmaz
Kul hakkıdır hiç günahı silinmez
Görecek cezasın o gün gelirse

KUL HAKKINI SORAR

Kul hakkını alıp gitme dünyadan
Geçmez kul hakkından bizi yaratan
Bazı günahları bağışlar Mevla'm
Kul hakkından geçmem demiş zerreten

Peygamber onun'çun hadisin etmiş
Mevla'm öz hakkından evvela tutmuş
İster bin bir lira ister bir kuruş
Ne ise borcunu öde buradan

Eğer ki kul kuldan razı olmasa
Burhan günah ve sevabın bilmese
Kendinden helâllik alıp gitmese
Yedi yerde sual sorar sonradan

SIRLARINI AÇMA

Gönül sana bir nasihat edelim
Sakın sırlarını ihvana açma
Daim gizli kalsın kendi içinde
İtibar edip de canana açma

O sırlar içinde bezdirse seni
Günde cefa verip üzdürse seni
Dokuz ay karnında gezdirse seni
Besleyip büyüten anana açma

Sır insanın bir gizli kuvvetidir
Düşmanına karşı bir hikmetidir
Yardımı silahı son kuvvetidir
Onu her söyletip sorana açma

Söylesen sırrını eğer birine
Ahbaplar götürür biri birine
Seni candan seven sadık yârin
Dursun der sevdiğin canana açma

BÜTÜN İNSANA

Ben de bu dertleri çekmek istemem
Kaderim yazılmış benim anlıma
Kim ister ki doğru yoldan şaşmayı
Şeytan fitne verir bütün insana

Dertlere sabreyle, hem de kazaya
Razı ol sen anlındaki yazıya
Dikkat eyle sen aldanma bazıya
Şimdi vefa yoktur dosta ihvana

Burhani der sen daima sabreyle
Başın karşılaşsa eğer belayla
Arzuhalin yüce Mevla'ya söyle
Candan sığın marifeti yazana

YAT DELİ GÖNLÜM

Bütün cihan uyanmıştır gafletten
Sen hala gafilsin yat deli gönlüm
Doymadın mı cevri cefa mihnetten?
Hep edersin beni mat deli gönlüm

Uyan gafletlerden sen aç gözünü
Türlü belalar var sakla özünü
İyi düşün doğru söyle sözünü
Cevap anlayana sat deli gönül

Dursun Burhan maksuduna erende
Azrail'e tatlı canı verende
İnsanlığa doğru yol var Kuran'da
Gel hakkın emrini tut deli gönül

ÂŞIKLIK KILDAN İNCEDİR

Âşıklık sanatı kıldan incedir
Her sözü yerine getirmek gerek
Gönül dedikleri hafif şişedir
Gönüller isteğin bitirmek gerek

Kâmillerin sözü hulkunda pişer
Serde eser olsa daima coşar
İnsanlar beşerdir olur ki şaşar
Dostunun ayıbın batırmak gerek

Arif olan bilir kâmil kıymetin
Her zaman gözetler hep adaletin
Bir kez görse bir adamın hürmetin
Her yere methini götürmek gerek

Dursun Burhan gama salma özünü
Mantıktan manadan salma sözünü
Dinleyen yok ise sohbet sazını
Söyleme sükût et oturmak gerek

UYUTSUNLAR BİZE NE?

Bir kuru nefesle bütün cihanı
Uyutanlar uyutsunlar bize ne?
Şeytan olan kimse o saf insanı
Avutanlar avutsunlar bize ne?

Biz ki bihaberiz bu zamanede
Rüşvete alışmış olmuş menende
Dünya danesini diş değirmende
Öğütenler öğütsünler bize ne?

Burhani boşuna yorma kafayı
Dikkat et diline çekme cefayı
Kuru lakırdıyla küçük kavgayı
Büyütenler büyütsünler bize ne?

BİR AYA BAĞLI

Yar yolunda azmeylesem yürüsem
Varamam menzilim bir aya bağlı
On iki burç vardır tam dört mevsimde
Dört hafta bağlanmış bir aya bağlı

Okuyan biliyor emri Kuranı
Bakın nice karar kılmış bu fani
On ik'ayın üç aylardır sultanı
Ramazan emrolmuş bir aya bağlı

Bulutlar bir sebep yağmur akmaya
Yetişir nebatat değer bakmaya
Füzelerle herkes ister çıkmaya
Gitmek istedikleri bir aya bağlı

Dursun Burhan söyler birkaç teftişi
Herkesin kendine göre var işi
Memurlar devletten alır maaşı
Günleri sayarlar bir aya bağlı

BİR ARADA YAŞAR MI?

Kâmille yoldaş ol cahile uyma
Ataş barut bir arada yaşar mı?
Arsızları adam yerine koyma
Aslı olan hiç haddini aşar mı?

İrfan mektebinde kitap açmayan
Kâmil kimselerle konup göçmeyen
Aşkın kadehinden dolu içmeyen
Dosta aşkı olmayanlar coşar mı?

Dursun der ilimden sen olma fakir
Kıymetten düşer de olursun hakir
Aslı olur ise değersiz bakır
Has altın da hiç kıymetten düşer mi?

GÜLME KARDAŞIM

İrfan mektebinde daima oku
Dünyada ilimsiz kalma kardeşim
Gün be gün olursun münevver hâki
Kimseyi hor görüp gülme kardeşim

Nefsine hakim ol artırma cezan
Gün be gün bozulur bedende düzen
Çalış helal yoldan ekmeyin kazan
Kimselere muhtaç olma kardeşim

Namusun şerefin elini koru
Gözünü gönlünü dilini koru
Dursun der elini belini koru
Başını belaya salma kardeşim

O SEFALAR NEC'OLDU

Geçti ömür artık yaş yarı oldu
Gördüğümüz o sefalar nec'oldu
Akıl gitti bocalandı kafalar
Bilgin olan o kafalar nec'oldu

Yalnız bu dünyada Mevla berkarar
Emretse dünyayı eder tarumar
Döndürürdü pervaneyi rüzigar
Her dem dönen o sivalar nec'oldu

Burhani der sakın dünya şerrinden
Aldım bu ateşi sevda narından
Sadık olan dönmez itibarından
Ettiğimiz aht vefalar nec'oldu

HER İNSAN

Evvel Allah sonra kul olur sebep
İş başarmaz öz başına her insan
Ne yapsan bir delil gerekli icap
Varamazsın menziline sen ey can

Kanadı olmayan uçabilir mi?
Sebepsiz beladan kaçabilir mi?
Kudret kitabını açabilir mi?
Herkes doğru yolu bulamaz inan

Dinleme her olur olmayan sözü
Meğer hak yoluna çağırsa bizi
Kul olurum eğer doğrultsa bizi
Bu söze kaildir Dursun u Burhan

KARA TOPRAK

Her türlü cefaya dayanan zemin
Nice cefakardır sert kara toprak
Gönülden severim ben sana emin
Çünkü gördüm seni sert kara toprak

Türlü nebatatlar hep senden biter
Misk kokulu çiçek burnumda tüter
Nice bin civan genç bağrında yatar
Sen oldun bizlere yurt kara toprak

Sendedir her türlü çok varlık olur
Ağaçlar gıdasın hep senden alır
Burhanı aradığın hep sende bulur
Bende de koymazsın dert kara toprak

BU ÂLEMİ DOLAŞTIM

Seyyah olup bu âlemi dolaştım
Gördüm cümle kâinatın altı, Yer
Nice bin âlemler ondan hisseder
Bu cihanın padişahı tahtı yer

Cismim toprak bu vücudum aslıdır
Halk olmuş her varlık üstünde durur
İnsan ondan oldu hep onda çürür
Baksanıza canlı cansız aslı yer

Doğduk yaşıyoruz yerin üstünde
Bütün âlem hep toprağın destinde
Amma olmuş can almağın kastında
Burhani nerede derler aldı yer.

SÖZÜ DİNLEYİNCE

Arif isen bir sözü dinleyince
Evvela o sözün manasına bak
Derde düşüp tabiplere düşmeden
Kendin öz derdinin çaresine bak

Kurulur mahkeme aslıya olsa
Sorulur hesabı evliya olsa
Görünüşte insan evliya olsa
Helal zade mi gör hanesine bak

Kâmilleri dinle eğer söz alsan
Tezgahına bak demle ki bez alsan
Anasına bak dediler kız alsan
Bir de aslını sor anasına bak

Burhanı vefasız bir yara düştüm
Kara kader ile kavruldum piştim
Doğru yolda idim ne çare şaştım
Hele bu bahtımın karasına bak

NE KIYMETİ VAR

Bir dost ki yüze dost içinden düşman
Yüzüne gülerse ne kıymeti var
Gizli sırlarını o senden alıp
Âleme yayarsa ne kıymeti var

Âşık cananını candan dost bilip
Baktıkça cemali güneş de olup
Konuşup tanışıp yüzüne gülüp
Kalbi hain olsa ne kıymeti var

Burhani'yim derim gitme havayı
Sen dost diye sanma her bey vefayı
Kötü sözler ile gönül sarayı
Vurup da yıkarsa ne kıymeti var

İNSANI OKUL

Daha bilmez iken biz konuşmayı
Öğretti bizlere lisanı okul
Cahil iken bizi aydın eyledi
Münevver ediyor insanı okul

Çok bilgi sahibi etti bizleri
Atamızdan o bildirdi izleri
Yetiştirdi nice lider önderi
Mustafa Kemâl'dir Atanı okul

Nice kahramanlar onda yetişti
Yurdun her yanını gezdi dolaştı
Fatih feth eyledi yeni çağ açtı
İstanbul'a kattı vatanı okul

Oğuz Alpaslan'ı kahramanı var
Yıldırım Yavuz Süleyman'ı var
Hepsinde şerefli Türk ünvanı var
Bize dedi soyunu tanı okul

Okullar bize nice yol açtı
Okuttu yazdırdı kestirdi biçti
Cengiz Topel mertçe Kıbrıs'a uçtu
Ona öğretti bombardımanı okul

Okulun önemi sanma az oldu
Cenkte ölen şehit kalan gazi oldu
Ecdadımız gönüllere yazıldı
Dursun da yazıyor bu şanı okul

CEHALET

Bir toplum gördüm ki hep bir arada
Kavga eder dolu meydan cehalet
Kimi küfür eder kimi kin biçer
Bir söz anlayan yok her yan cehalet

Avaz avaz yükseltirler sesini
Biri noksan harcamaz nefesini
İsyan eder söyleyeyim nesini
Bilmiyor ki edep erkân cehalet
Toplumda sözünü şakayla açar
Kinini artırır kavgaya kaçar
Öz eliyle kendi kefenin biçer
Yavruların koyar perşan cehalet

Nasihat dinlemez eder inadı
Cehalet cümle cihan kınadı
Sonunda dul bırakır avradı
Ya da boylayacak zindan cehalet

Uslanmıyor günde zararı olur
Ya ölür yahut da yaralı olur
Sevin eşi dostu karalı olur
Komşuya da verir ziyan cehalet

Yüz nasihat etsen bir kanan olmaz
Herkes hakkı bilse ne hak kan olmaz
Dursun neylesin ki hiç insan olmaz
Çünkü ruhunda var hayvan cehalet

İYİDİR BİLMELİ

Zenginle zengin ol fakirle fakir
Her gönül özünü baydır bilmeli
Kimse hor gör görüp sen sanma hakir
Belki hakkatında eydir bilmeli

Çetin olur yüce dağdan aşması
Aşığın yarına tez kavuşması
Sevgilinin yardan ayrı düşmesi
Ayrılık çekilmez yaydır bilmeli
Açılıp da eğer gönlüm yarılsa
Hicran okun bu sineme vurulsa
Gönül hafif bir şişedir kırılsa
Yapılmaz bir daha zaydır bilmeli

Gariplerin derdi olur ziyade
Aşığın maşuku düşünce yâda
Pirlerin aşığa verdiği bade
Dursun'a Mevla'dan paydır bilmeli

BİR AYAK

Dinleyin ki ben bir cevap söylüyem
İşte size anlatayım bir ayak
Dostun muhabbetin izah eyliyem
Halleşemez bir baş ile bir ayak

Sarrafıyam zer kıymetin bilirim
Kadir bilenlere köle olurum
Bir karış gelene on kat gelirim
Eğer dostum gelse bana bir ayak

Erenlerin omuzunda aba var
Felek savuruyor yelsiz yaba var
Şemda yatan ermiş pamuk baba var
Bazı kula gösteriyor bir ayak

Mevla'mın nice bin hikmeti vardır
İslam'ın farz ile sünneti vardır
Vad etmiş mümine cenneti vardır
Kâfirler basamaz ora bir ayak
Kimse eremedi ele bir taca
Hazreti Ahmed'in şanı çok yüce
Ol Ahmed'i yükseltmişti miraca
Ondan başka kimse atmaz bir ayak

Bildiğim yolumdan şaşırmak için
Hasımlar sözünü pişirmek için
Dursun'u kıymetten düşürmek için
Her gelenler bana vurdu bir ayak

BALIN İSTEMEM

Dost ayran doldursun öz çanağından
Namerdin şerbetin balın istemem
Dikenler gül olur dostun bağında
Elin bahçesinde gülü istemem

Muhabbet bağında olur mu diken
Dikene katlanır gül derdi çeken
Hakikate eren doğru yol varken
Eğri büğrü giden yolu istemem

Yarabbi sen bana doğru yolu ver
Bülbül güle âşık açık gonca gülüver
Dursun Muhibbidir muhip kulu ver
Kadirsiz kıymetsiz eli istemem

VEREMİ BAĞLAR

Gam kasevet çekme divane gönül
Endişe insanda veremi bağlar
Yıllardır ağlarım çeşmim selleri
Deryamı oluşur deremi bağlar

Derdin çok da olsa deme ellere
Hal arz etme hal bilmeyen kullara
Düşme sen sahipsiz ıssız yollara
Daim sarp yolları haramı bağlar

Belayla doğmuşum rahmi maderden
Onun için kurtulmadım kederden
Dursun der talihim oku kaderden
Kalem ak mı çıkmış kara mı bağlar?

ELDE İKİ KARPUZ TUTMA HA

Eğer menzilime varayım dersen
Elde iki karpuz tutma ha tutma
Hakikat ilmine ereyim dersen
Doğruya yalanı katma ha katma

Kamil ile yoldaş olan yorulmaz
Kibirli insanlar doğru kul olmaz
Batağa yaklaşma orda yol olmaz
Göz göre çamura batma ha batma

Sulara gark olma köprüyü dolaş
Vakit kaybetmeden menzile ulaş
Bülbülsen gülüne yetiş ol yoldaş
Her çalı başında ötme ha ötme

Dursun Burhan ne lazımdır kederin
Mademki görecen serde kaderin
Ehline götür ver lalı gevherin
Sarraf olmayana satma ha satma

KIRMAYIN HA KIRMAYIN

Öyle bir zamana gelmişiz dostlar
Sormayın ha sormayın ha sormayın
Gönüller dediğin hafif şişedir
Kırmayın ha kırmayın ha kırmayın

Hayatta her ilme alışmak gerek
Ölenetek daim çalışmak gerek
İlerde olana ulaşmak gerek
Durmayın ha durmayın ha durmayın

Aldanmayın cahillerin sözüne
Utanmaz o maske takmış yüzüne
Düşmeyesin yalancının izine
Varmayın ha varmayın ha varmayın

Bir kimse ki halin arz etse sana
İnsan isen sen de yardım et ona
Sır söylese dostun sırrın yabana
Vermeyin ha vermeyin ha vermeyin
Âşık Dursun dinler isen sözünü
Dili söyler cahil bilmez sözünü
Cahillerden sende çevir yüzünü
Görmeyin ha görmeyin ha görmeyin

DOĞRU YORULMAZ

Çok doğrudur eskilerden bir söz var
Ne keder yürürse doğru yorulmaz
Baharda erir de dağların karı
Akmayınca coşkun sular durulmaz

Bülbül gülü için etmez mi feryat
Âşıklar yar için aşmaz mı serhat
Zamanda güzele zengine rağbet
Sefil olanların hali sorulmaz

Fakir hünerleri asla övülmez
Burhanî der her fitneye uyulmaz
Doğru olan zorlansa da eğilmez
Doğru sözdür eğilse de kırılmaz.

KANDA BİRDİR YAŞTA BİR

Abdal oldum mevsimleri anlamam
Benim için eyyam da bir kış da bir
Ağlarım dünyada madem gülemem
Aksın gözden kan da bir yaş da bir

Deliyi bağlasan yine uslanmaz
Aslı huy nesli huy öğütten almaz
Bir kimse ki kendi hesabın bilme
Hesapsıza onda birdir beş de bir

Herkesin içinde bir dedi yaşar
Dursun'un dertleri yüz bini aşar
Deli gönlüm olmaz hayale düşer
Sonu gelmez ayan da bir düş de bir

ARI OLMALI

Deli gönül sana edim nasihat
Yiğidin namusu arı olmalı
Yiğit olan yiğit durup otura
Bütün kötülükten arı olmalı

Yiğit olan yiğitlere eş olur
Mert ile konuşup mert yoldaş olur
Tembellik eylemez elde iş olur
Çiçekten çiçeğe arı olmalı

Hiç gözü olmasın el yuvasında
Petek dolu kovan bal yuvasında
Dursun bülbül ola gül yuvasında
Yiğidin bahçesi barı olmalı

VAR SANA KARDEŞ

Öğüt bir cevherdir dinle sen sözü
Alırsan hediyem var sana kardeş
Kamiller yanında var otur bazı
Atma sen onları yaban kardeş

Cahilin şerbetin içeyim deme
Kâmilin yanından kaçayım deme
Dostunun sırrını açayım deme
İnsan sır söylüyor insana kardeş

Cahille konuşan pişman oluyor
Evveli dost sonu düşman oluyor
Kâmilin her sözü derman oluyor
Daha ne hacet var lokmana kardeş

Soysuzlarda edep hayâ bil k'olmaz
Burhani der aslı aslan tilk'olmaz
Bu fanidir hiç kimseye mülk'olmaz
Kalmamış sultana ne hana kardeş

BUL KAPISINI

Gönül denen alınmaz bir kaledir
Girmek ister isen bul kapısını
Hak yapısı evvela bu kuladır
Kimse yapa bilmez hak yapısını

Yâre sağaltmaya dermanın mı var?
Dünyada kalmaya fermanın mı var?
Cihanda cemide harmanın mı var?
Var ise göstersen sen tapısını?

Burhani bir bülbül dilin de olsa
Cennet bahçesinden gülün de olsa
Sayısız servetin malın da olsa
Dünyada koyarsın sen hepsini

VATAN GÜZEL

İstemem dünyada başka sevgiyi
Eveli emirde yaratan güzel
Aslımız kahraman yüce Türk soyu
Tarihe şan salan o atan güzel

Kahrolsun yurduma nifak ekenler
Kadrin bilir ülke derdin çekenler
Can verip toprağa kanın dökenler
Şehit düşüp yurtta her yatan güzel

Dursun derki fani varı istemem
Vatan yardır özge yarı istemem
Yurttan başka bir diyarı istemem
Canımla severim bu vatan güzel

KALMAKAL GİBİ

İdrakim kesmiyor oldum tagayyür
Özümü bilmezem oldum deli gibi
Bu halin sonunda görünmez hayır
Her günüm satım kalmakal gibi

Maddiyet dostları selamı kesti
Serimde sergerden yelleri esti
Nutukum tutuldu dillerim sustu
Konuşmaz lisanım sanki lal gibi

O geçen günlerim hep oldu yalan
Günden güne ömrüm oluyor talan
Âşık Dursun gibi var mıdır solan?
Dert ömrümü söktü aldı sel gibi

ŞAHİTLİK

İki komşu iddiaya düşerse
Üçüncüsü çeker onun cefasın
Şahitler bildiğin doğru söylerse
Hâkim hüküm verir görür davasın

Haklı haksız gelir durur divana
İkisi de aldanmıştır şeytana
Suçlu iddiaya arar bahane
Hâkim anlar ise keser cezasın

Dinleyin efendim ben de söyliyem
Neyi görmüş isem beyan eyliyem
Âşık Dursun kabul olsa dileyim
Haksızların Allah versin cezasın

GENÇLER

Kökü derinlerde bir çınar gibi
Ondan süren dal gibidir bu gençler
Yenilmez kuvvetli bir soyu vardır
Ali, Rüstem Zal gibidir bu gençler

Gizli muammadır sırrı bilinmez
Kahraman soyunun misli bulunmaz
Bir defa kükrerse önü alınmaz
Umman, nehir, sel gibidir bu gençler

Çetin engelleri aşan gençlerim
Kabına sığmayan taşan gençlerim
Çiçekten çiçeğe koşan gençlerim
Kovanında bal gibidir bu gençler

Her biri vatana olur bir ışık
Nece ki kızıl gül bülbüle maşuk
Burhani birliğe öz candan âşık
Bülbülüne gül gibidir bu gençler

GENÇLERİMİZ

Gelecekte bu yurdun güvencesi
Gümanımız sizsiniz gençlerimiz
Gönül bağımızın taze koncası
Gülşanımız sizsiniz gençlerimiz

Baş tacı göz nuru ciğer paremiz
Gelecekte sizlerdedir çaremiz
Saracak sizsiniz ancak yaremiz
Dermanımız sizsiniz gençlerimiz

Sizleri bilmek ve anlamak gerek
Söyledip fikriniz dinlemek gerek
Zaman yüzünüze hep gülmek gerek
Devranımız sizsiniz gençlerimiz

Mutlu olsun size bu gençlik yılı
Her gününüz geçsin neşeyle dolu
Sizsiniz bizlerin kanadı kolu
Öz canımız sizsiniz gençlerimiz

Sizlerden olacak büyük komutan
Atalarımız salmış bu cihana şan
Uçaklarda pilot vapurda kaptan
Kaptanımız sizsiniz gençlerimiz

İsteriz olasız siz büyük insan
Tanısın şanınız bütün bu cihan
Tarihe her zaman yazılsın destan
Öz şanımız sizsiniz gençlerimiz
Kars'tan ta İzmir'e ve Edirne'den
Sinop'tan Samsun'dan Kıbrıs Girne'den
Ayrım yapmamıza yoktur bir neden
Öz kanımız sizsiniz gençlerimiz

Bu millet, bu vatan bu cihan sizin
Size güvenimiz tüm cümlemizin
Dinleyin bu Âşık Dursun'un sözün
Destanımız sizsiniz gençlerimiz

KOCALMIŞ

Emek etsem verim vermez arazim
Toprağım kocalmış taşım kocalmış
Nazlı yara bile kâr etmez sözüm
Cananım kocalmış eşim kocalmış

Derin deryalarda yüzen semeğim
Çok çalıştım boşa gitti emeğim
Günden güne zehir oldu yemeğim
Ekmeğim kocalmış aşım kocalmış

Dursun yâr hayali gözümden gitmez
Bir ataşım yanar dumanı tütmez
Gönül bağlarının bülbülü ötmez
Bülbülüm kocalmış kuşum kocalmış

İYİDİR

Dünyada yaptığın türlü masraftan
Hak yolunda olan ihsan iyidir
Yüzü güzel asaletsiz güzelden
Soyu ruhu temiz insan iyidir

Gösterişle olan zikri niyazdan
Riyayla kılınan farzı namazdan
Manasız kelime mantıksız sözden
Konuşmayıp susan lisan iyidir

Kötünün sonunu sen düşün baştan
Burhani vefa yok yüreği taştan
Hep menfaatperest hain yoldaştan
İnsanlığı bilen düşman iyidir

KÖY DAHA GÜZEL

Aldanma şehrin yalan sözüne
Yaşamak istersen köy daha güzel
Hayat vardır bakın misk havasına
Yaşamak istersen köy daha güzel

Işığı var okulu var suyu var
Derneği var düğünü var toyu var
Komşuların bir birine payı var
Yaşamak istersen köy daha güzel

Dağların çimeni çiçekli halı
Koyun kuzu sesi çoban kavalı
Sofrasında sadeyağı ve balı
Yaşamak istersen köy daha güzel

Çayırı ovası bahçesi bağı
Kaynak sularıyla al yeşil dağı
Âşıklara olur ilham kaynağı
Yaşamak istersen köy daha güzel

Allah'ı anarak işe gidersin
Ne kimseye buyur efendim dersin
İki ay çalışır tam on ay yersin
Yaşamak istersen köy daha güzel

Ne kızın gelinin süs modası var
Sever geleneğin hoş edası var
Her türlü varlığın ifadesi var
Yaşamak istersen köy daha güzel

Âşık Dursun köyde bereket gördü
Gördüğüne göre ifade verdi
Köyünde süseni sümbülü derdi
Yaşamak istersen köy daha güzel

YANA YANA YAŞARIZ

Ataşı yanıyor hiç dumanı yok
Bizi yakar yana yana yaşarız
Bütün gün her sat bir zamanı yok
Bizi yakar yana yana yaşarız
Duman tütmez görmeyenler inanmaz
Üflesen yanmaz su serpsen sönmez
Öyle ataştır ki gözle görünmez
Ama yakar yana yana yaşarız

Yoksul zengin türlü insan da vardır
Âlim de cahil de sultan da vardır
Han da hakan da çoban da vardır
Bizi yakar yana yana yaşarız

Nice ateş bütün sarmış her yanı
Ölçüsü ne kadar bulmuş her yanı
Ne ışığı vardır ne de dumanı
Bizi yakar yana yana yaşarız

Ne tarihi belli ne de bir çağı
Ne bacası vardır ne de ocağı
Ne odunu ne kömürü ne yağı
Bizi yakar yana yana yaşarız

O ataştan kimse elle kaldırmaz
Sobalara mangallara doldurmaz
Yüz yıl yakar bir insanı öldürmez
Bizi yakar yana yana yaşarız

Vermiş ezelinden takdiri kader
Kimi sevinç verir kimi de keder
Dursun der doğduktan ölene kadar
Bizi yakar yana yana yaşarız

BARIŞ OLSUN DÜNYADA

İsterim ki fani dünya durdukça
Barış dedim barış olsun dünyada
Âdem soyu olan insan oldukça
Barış sevsin barış olsun dünyada

Dostluk için herkes yapsın barışı
Kaldırsınlar bu dünyadan savaşı
Kalmasın barışı sevmeyen kişi
Barış yapsın barış olsun dünyada

Tüm milletler barış için söz tutsun
Çalışmasın hep silahlar pas tutsun
Analar barışla yavru uyutsun
Barış desin barış olsun dünyada

Yerde gökte uzaylarda felekte
Yeni doğan beşikteki bebekte
Can alıcı Azrail'de melekte
Barış sevsin barış olsun dünyada

Yavrular büyüsün barış yaşasın
Bütün canlı duysun barış yaşasın
Asırlar sayılsın barış yaşasın
Barış sevsin barış olsun dünyada

Burhani kalmasın kimse karalı
Ne vurulan olsun ne de yaralı
İsterse dünyada olsa nereli
Barış duysun barış olsun dünyada

OĞUL

Sana bir sözüm var gel beni dinle
Tut büyük sözünü kızma sen oğul
Kulak ver hazmeyle iyice dinile
Manasını yanlış sezme sen oğlu

Sakın sapıkların ağına düşme
Halince gez harca haddini aşma
Daima doğru ol yolunu şaşma
Sadık arkadaş bul azma sen oğul

Her an uyanık ol gafilce yatma
Dünya malı için şerefin satma
Geleneğin, dinin, tören unutma
Şaşırıp ahlakın bozma sen oğul

Dursun der ki çalış sen geri kalma
Özünü sefalet toruna salma
Daim yapıcı ol yıkıcı olma
Yaprağı dalından yüzme sen oğul

NİCEDİR

Maksadın ne ise gel konuş görem
Serindeki o hayalin nicedir
Dükkânım mücevher doludur bil ki
Seç de görem o kemalin nicedir

Bülbül olan görmek istemez hârı
Ben etmişim elestiden ikrarı
Ya sende var ise bu dünya varı
Helal mi haram mı varın nicedir?

Aldanma zamanın türlü haline
Sakın girmeyesin el vebalına
Amelin ahrette gelir eline
Dursun o mekânda halin nicedir

DURAN YOK

İnsanlar vermiş bakar etrafa
Güzü vardır hakikati gören yok
İtibar kalmamış bekleme vefa
Bu zamanda ikrarında duran yok

Boşa gider bil ki nice emekler
Çalışmadan kabul olmaz dilekler
Hasta can halinde çaresin bekler
Tabip olup doğru yara saran yok

Yanarım her geçen güzel zamana
Günü günden halım döner yamana
Ne hevesle evlat büyütür ana
Hizmet edip hizmetinde duran yok

Bana derler bunu dert mi sanırsın?
Boşuna düşünüp boşa yanarsın
Bir ücra köşede biçare dursun
Arayan yok aktaran yok soran yok

AYNI

Bu dünyaya gelen tüm insanların
Anadan olunca duygusu aynı
Görünce dünyayı feryat onların
O zaman da ağlar kaygısı aynı

Her insan bürünmüş ete kemiğe
Birde ruhu vardır bunlardan öte
Bir zamanlar ağlar bir yudum süte
Her doğan çocuğun arzusu aynı

Hangi dinden hangi dilden olursa
İslam doğar bu dünyaya gelirse
Hep aynıdır ağlar veya gülerse
Hayaller, rüyalar uykusu aynı

Sonradan dünyaya gönlünü bağlar
Neşelerde güler kederde ağlar
Dursun der alçaklı yüksekli dağlar
Misali insanlar sorgusu aynı

ZENGİN OLSAYDIM

Eğer zengin olup olsaydı param
Sıkılanın imdadına yeterdim
Katmazdım parama faizle haram
Helal ticaretle alır satardım

Alırdım satardım ederdim kârı
Hak bana verseydi helalden varı
Yaptırırdım her tarafa yolları
İlla okullara temel atardım

Yaptırırdım her mahalleye okul
Okuyup ilmini almalı her kul
Hayırda harcardım paramı bol bol
Düşenlerin ellerinden tutardım

Güçsüzleri yetimleri kollardım
Her gün Kızılay'a yardım yollardım
Yurda yan bakana parmak sallardım
Vatanı satanın ağzını yırtardım

Yorulmadan engelleri aşardım
İnsanlık namına daim koşardım
Darlığa düşene ederdim yardım
Hayır işi yapana ben güç katardım

Susuz beldelere getirirdim su
Halka çektirmezdim derdi kaygıyı
Kaynak bulamazsam açardım kuyu
Batarsam ben bu yolda batardım.

Yaptığım hayırdan etmezdim gurur
İyilik yaptıkça bulurdum huzur
Yol için, cami için olurdum hazır
Ahreti dünyadan evvel tutardım.

İnsanlar olsaydı bana duacı
Giydirip çıplağı doyurur acı
Gönüller kazanır ederdim hacı
Kâbe'yi ziyaret böyle yapardım.

Buhranı hayalin ne kadarda hoş
İnsanlık namına sevgiliye koş
Helal yer içerdim olmazdım sarhoş
O zaman mezarda rahat yatardım.

AYDIN İNSAN

Ben okumuş aydın insanım diyen
Bütünüyle ehli irfan olmalı
Kültür için okullarda okuyan
Her yönüyle kâmil insan olmalı

Gurur kibir bilmeyerek hoş göre
Canını insanlık yoluna koyan
Sevip sevilmeyi özünde duyan
Vatana millete hayran olmalı

Gurur kibir bilmeyerek hoş göre
Her zaman halkına hayranlık vere
Derde tabip olup yaralar sara
Çaresiz dertlere derman olmalı

Aydın kişi her ahvali bilmeli
Çevresine nur ışığı salmalı
Vatan aşkı ile açıp solmalı
Bayrağa yurduna kurban olmalı

Çevresine ışık saça mum gibi
İnsanlığa önder bir aydın gibi
Bu cihanı aydınlata gün gibi
Etrafına ışık saçan olmalı

İlmi bütün gerek olmaya yarı
Her konuda doğru vere kararı
Hiç kimseye dokunmaya zararı
Can içinde bir şirin can olmalı

Anlatmakla bitmez aydın insanı
Aydın insan aydınlatır cihanı
Saymakla biter mi Dursun Burhani
Kelimesi veciz lisan olmalı

ONLARI YAKMA

Dünya varı ile gururlanıp da
Mağrurca yoksula tepeden bakma
Düşene yardım et insan işidir
Gaddarlık eyleyip canları yakma

Sen de bu dünyadan bir gün gidersin
Benlik ile niçin gurur edersin
Hak zengine vermiş, yoksulu görsün
İyilik edersen başına kakma

Olmak ister isen, dünyada has kul
İnsanlığa çalış, gönülleri bul
Gam yeme Burhani, sen sabırlı ol
Her cahil sözünü kafana takma

KIZ NEDEN OLUR

Ana baba arada bir vasıta
Bazı oğlan bazı kız neden olur.
Doğruluk insana getirmez hata
Kimi eğri kimi düz neden olur?

İnsanın gençliği sanki bir fidan
Yaşadıkça bel bükülür bir zaman
Vücut iklimine çökünce duman
Kuruyup dalları güz neden olur

Dursun der ki fani dünya vefasız
Kimi şad geçinir kimi sefasız
İnsanoğlu hiç olur mu cefasız
Kimisi geç kimi tez neden olur

ZİYARET EYLER

Yiğit odur, vurup yıktığın kesmez
Düşeni kaldırır merhamet eyler
Dosta sadık olur, ülfetin kesmez
Her zaman dostunu ziyaret eyler

Hak rızası için namaz kılmayan
Gösteriştir, kalbi salim olmayan
İyilik, insanlık, ekmek bilmeyen
Daima dostuna hıyanet eyler

Ey Burhani aklın topla başına
İnanma muhannet arkadaşına
Kalbi hain hile katar işine
Ne itibar bilir, ne mürvet eyler

OKUL VE ÖĞRETMEN

Ne ilim olurdu, ne de irfan,
Okul ve öğretmen olmasa idi
Yazmazdı kalemler bilmezdi insan,
Okul ve öğretmen olmasa idi

Kim hesap ederdi mevsimi yazı
Kim yetiştirirdi Fatih, Yavuzu
Seçemezdik şab'ı, şekeri, tuzu
Okul ve öğretmen olmasa idi

Allah Cebrail'i gönderdi hoca
Kullarına ilim öğretti bolca
İnsan hakir kalır olmazdı yüce
Okul ve öğretmen olmasa idi

Dursun bulamazdı akıl ve kemal
Kemâllice sözün, eyle vasfı hal
Mustafa yetişip olmazdı Kemal
Okul ve öğretmen olmasa idi

KAVGALI OLDUM

Silindi zihnimden ilmi, irfanım
Her türlü bilgiden boş, hali oldum
Gün be gün kötüye döner zamanım
Sevgili günüm yok, kavgalı oldum

Başı eğilmeyen yüze dağ idim
Talan oldum mor sümbüllü bağ idim
Bir zamanlar bir sayılır bey idim
Şimdi ise kullarımın kulu oldum

Burhanım tersine döndü ahvalim
Anlamaza anlatamam bu halim
Kalmadı mı yoksa aklım kemalim
Her gelen hor görür, sanki del oldum

ARAMA

Görünüşte yüze gülen insanda
Tamı bütün bir itibar arama
Her şey kalmış desenler de lisanda
İtimatta tam bir karar arama

Sadık dostum diye yüze gülerse
Varın için sana hizmet kılarsa
Menfaat görmezse gözden salarsa
Daha bundan kötü zarar arama

Burhani insanın içi bilinmez
Menfaatperestten fayda alınmaz
Bilmez misin düşene hiç yar olmaz
Düşmüş isen asla bir yar arama

NE FAYDA

Dileğim kabl'olmaz yüce divana
Günde bin arzuhal yazsam ne fayda
Özün, sözün bilmez gafil insana
Gönülden darılsam kızsam ne fayda?

Haksızı hakikat nedense sarmaz
Kötülüğün sonu iyiye varmaz
Bakar kör gezerim gözleri görmez
Gafilce cihanı gezsem ne fayda?

Halden anlayana bir sözde kâfi
Adam sayılmıyor insanın safı
Dursun'um arkamdan söylenen lafı
Aleyhime olmuş sezsem ne fayda

GÜZEL OLSUN

Kardeş dikkat eyle mana, mantığa,
Konuşunca daim söz güzel olsun
Düşünmeden asla deme sözünü
İçinde incele süz güzel olsun

Tabip isen sar hastanın yarasın
Sakın sanatının bozma töresin
Öyle eser ver ki halka yarasın
Manalı, mantıklı yaz güzel olsun

Her ayın bir sonu bir başı vardır,
Senenin baharı ve kışı vardır
Her mevsimin ayrı bir işi vardır
Çalış değerlendir yaz güzel olsun

Konuşunca dikkat eyle diline
Alınca sazını sen de eline
Notayla vur sen sazının teline
Perdeye dikkat et, saz güzel olsun

Vefasız dilberin aşkına yanma
Edasına cilvesine aldanma
Asılsız güzelin sözüne kanma
Bir asil güzel sev, az güzel olsun

Dursun der her gönül bir güzel sever
Ahlâk güzelliği dünyaya değer
Dul boşanmış eski erini över
Bir asil dilber al kız güzel olsun

BUNA YALAN DÜNYA DERLER

Buna yalan dünya derler her gelen insan gider
Vakti saati bellisiz her gün her zaman gider
Hiç kimseye baki değil bir misafirhanedir
Üç beş günlük bu dünyada kalan her mihman gider

Canlı olan bir gün içer bu ecelin tasında
Kalan var mı bu dünyada haber al ötesinden
Her gün kara toprak çağırır öz sesinden
Bizim için hep aynıdır duymayan duyan gider

Süzülür gücüm kuvvetim bütün ayrılır candan
Dursun der nutkum tutulur haber çıkmaz lisandan
Üç beş komşu alır beni o sevdiğim hanemden
Kopar evde bir ağlama yolda bir kervan gider

HALİMİ ZAR EYLEDİ

Sevdanın zulüm sitemi halimi zar eyledi
Yıktı gönlümün sarayın gör tarumar eyledi
Şita vurdu nevbaharım hazan vaktine döndü
Talihim bu ilkbaharda yağan bir kar eyledi

İlkbaharda yağan karlar beklemez çabuk erir
Durulur mu onun suyu boz bulanıkça yürür
Vakitsiz dikilen fidan sanma ki meyve verir
Emek etse de bağbanı vermeyen bar eyledi

Gece gündüz işiten yok figanımı virdimi
Terk etmek istedi gönlüm vatanını yurdumu
Âşık Dursun ne çare ki anlayan yok derdimi
Bana ne ettiyse zalim bivefa yar eyledi

ARI'NIN BAL YAPMASI

Kovanda hisseder gelen baharı
Bildiren kim ona, sezmesine bak
Bir küçük yaratık baldaki arı
Uçup daldan dala gezmesine bak

Uçar daldan dala görsen hızını
Toplayıp bal yapar bitki özünü
Bacağıyla sarar çiçek tozunu
Ayağında sarı çizmesine bak

İlham olur ona yaratan haktan
Nasıl da anlıyor, az ile çoktan
Türlü ilaç yapar yeşil yapraktan
Halledip macunu ezmesine bak

Dikkat et arıda gel gör bu hali
Gezer çiçek çiçek binlerce dalı
Tertiple kovana aktarır balı
Petek gözlerine dizmesine bak

Erebilir misin ondaki sırra?
Manayı bilmeyen mümkün mü göre?
Acep kaç çiçekten bir damla şıra?
Toplayıp arının süzmesine bak

Dikkatle bak hele insan dostuna
Kakın durma bir sineğin kastine
Allah adın işler petek üstüne
Bir hattat misali yazmasına bak

Bir gün ibret ile ben baktım ona,
Hisseler al dedi Âşık Burhan'a
Yabancıyı yakın sokmaz kovana
Onları tanıyıp sezmesine bak

SEHERDE ÖTSE

Dört şey vardı hoşa gelir biliniz
O dördüyle insan vasfı hal etse
Bülbül öter gonca gülün dalında
Çok hoş olur seher zamanı ötse

Bülbül olan kızıl gül için öter
Türlü çiçeklerin kokusu tüter
İlkbahar dağların suları akar
Çağlayıp da bahar zamanı aksa

Allah hiç kulunu salmasın dara
Daima dileğim yüce Gaffar'a
Dar zamanda kula çok lazım para
Alın teri ile helal mal olsa

Yiğidin sevdiği bir dilber olsa
İkisi de birbirine yar olsa
Burhani'nin yarı vefakâr olsa
Çağırınca ondan hoş cevap olsa

HALI DOKUYAN KIZLARA

Bizim elin kız gelini
Dinleyin nasıl halı var
Halıya salar meylini
Tezgâhta kalmakalı var

Evinde oturan suna
Halı dokur dane dane
Sanki bağlardan nişane
Açılan konca gülü var

Desen salar sular akar
Sanki çiçekleri kokar
Örnek alır sayar bakar
Nice hünerli eli var

Umut işler hasret dolu
Her nakışta gayret dolu
Bazen keder hasret dolu
Öz yarına hayali var.

Çalışmalar gündüz gece
Her desende bir bilmece
Yardımlaşırlar imece
Türkü söyleyen dili var

Bazen yeşil bazen sarı
Hatırlatır dostu yâri
Seyret üstünde baharı
Yeşili moru alı var

Burhani der işler eller
Çalışır övünür diller
Sanatkârdır bizim eller
Çok hünerli hoş eli var

COŞAR GİDER

Dalgalandı deli gönül
Coşar gider, coşar gider,
Bir gül için Şeyda bülbül
Karlı dağlar aşar gider.

Baktım turnanın biri tek
Eşini etmişler helak
Durmaz döner çark-ı felek
Döner gider, koşar gider.

Gitme işin hilesine
Uğrarsın Hâk sillesine
Azan kendi belasına
Düşer gider, düşer gider.

Kurtulsam elin dilinden
Anlayan olmaz halimden
Burhanı derdin elinden
Şaşar gider, şaşar gider.

DÖVME GÜLÜM

Vefalı ol ikrarda dur
El sözüne uyma gülüm
İsterisin al hançer vur
Aşk okuyla dövme gülüm

Cilvelenip çıkma bazı
Dokunur hoyratlar gözü
Eller için al kırmızı
Sakınırım giyme gülüm

Başıma açtın kalmakal
Boynunda kalır bu vebal
Azrail'sen gel canım al
Sana demem kıyma gülüm

Bülbül güle feryat edip
Dursun vuslatın yâd edip
Yad elleri sen şad edip
Beni melül koyma gülüm

DOLANI DOLANI

Deli gönül durulur mu?
Acep bulanı bulanı
Maksuduna varılır mı?
Bu yol dolanı dolanı

Dedim gönül boşa yanma
Ne olur olmaza kanma
Sana dost olacak sanma
Yüze güleni güleni

Sen özünü çekme naza
Sonunda çekersin ceza
Geçen sözü vurma yüze
Unut olanı olanı

Aşk şarabı çok acıdır
Vuslat bunun ilacıdır
O yar başımın tacıdır
Kadrin bileni bileni

Hercai yar inandırır
Aşığı boşa yandırır
Bu Dursun'u dolandırır
Söyler yalanı yalanı

KALBİ KARA YÂRİM

Mansur gibi ne çekersin
Beni böyle dara yârim
Yüzüme şirin gülersin
Ama kalbi kara yârim

Melül mahzun ne bakarsın
Bazen coşkunca akarsın
Salıp ataşa yakarsın
Kerem gibi nara yârim
Sevdanı çekerim pinhan
Derdinden oldum perişan
Sonunda olursun pişman
Daha olmaz çare yârim

Bile yolunu şaşar mı?
Sarp kayadan yol aşar mı?
İnsan kuyuya düşer mi?
Böyle göre göre yârim

Bu dert beni etmez iflâh
Belki yardım ede Allah
Gönümü ettin ahu vah
Saldın intizara yârim

Aşkınla kaynadım coştum
El vurdun yaramı deştin
Nice bin hekime düştüm
Yalvara, yalvara yârim

Talihim ezelden kara
Saldın beni ahu zara
Dursun'um her yanım yara
Ciğer para, para yârim,

ZARIN ELİNDEN

Gönül yine gama daldı
Zarın elinden elinden
Bu ayrılık bize geldi
Elin elinden elinden

Bu elin elinden bezdim
Derdimi deftere yazdım
Ben o yardan ayrı gezdim
Elin dilinden dilinden

Burhani'yi aldı firkat
Etmedim yar ile ülfet
Bülbül her dem eder feryat
Harın elinden elinden

NEDEN AYRI

Gönül yine hayallendi
Canda, canan neden ayrı?
Cismim aşk oduna yandı
Ahu ceylan neden ayrı?

Haniya vatanım elim
Gurbete uğradı yolum
Goncalaşmış taze gülüm
Yeni açan neden ayrı?

Adın sorsan G, H mimdir
Canımın da öz canıdır
Âlemin bayram günüdür
Kına yakan neden ayrı?

Burhani düştü ah, vaha
Âşık oldum yüzü maha
Nevbaharda seyrangaha
Varıp çıkan neden ayrı?

İSTEKLERİM

Mektubumun cevabına
Ferahlı cevap beklerim
Mektup sılaya varırken
Yar anlasa isteklerim

Dileğim bir gonca güldür
Güllere âşık bülbüldür
Yozgat denilen bir ildir
Burada kalır emeklerim

Bu dünyanın sır işidir
Aşığın kim sırdaşıdır
Sabretmek ilmin başıdır
Saburla onu beklerim

Âşık Dursun oldu naçar
Bu günler de gelir geçer
Bağlanan kapıyı açar
Kabul olur dileklerim

SÜZER AĞLAR

O yar çıkmış seyrangaha
Gezer ağlar, gezer ağlar
Gözlerinden dane yaşı
Süzer ağlar süzer ağlar,

Aşkından oldum divane
Düşmüşüm gama hicrana
Gark olmuş dert ummana
Yüzer ağlar yüzer ağlar

Ben sürmedim bir devranı
Sevdanın derdi nihanı
Sefil Dursun'a fermanı
Yazar ağlar, yazar ağlar.

KURAMADIM YAR

Nazlı canan hanemize
Varsan dedim varmadın yar
Yıkılan gönlüm sarayın
Kursan dedim kurmadın yar

Çekmekteyim gamı elem
Böyle çalmış levhi kalem
Yar geçende bize selâm
Versen dedim vermedin yar

Uzak düştü aralarım
Ciğerimi paralarım
Öz elinle yaralarım
Sarsan dedim sarmadı yar

Dilberim eyleme zulüm
Vakitsiz soldurma gülüm
Bazı bazı vasfı halim
Sorsan dedim sormadı yar

Dursun kaldı efkârında
Bu sevdanın baharında
Nazlı canan ikrarında
Dursan dedim, durmadı yar

BANA İNAN

Senden ayrı bana hayat
Kalmaz yârim bana inan
Âşık alsa maşukunu
Ölmez canan bana inan

Sensiz terk ederim elim
Cana mihnet değil ölüm
Ayrılıktan büyük zulüm
Olmaz canan bana inan

Sana demedim mi halim?
Geçmedi bu kıyl u kalim
Dursun'um gönlümde gülüm
Solmaz canan bana inan

SARMADI GEÇTİ

Nazlı canan yamacımdan
Geldi de durmadı geçti
Sineme aşkın okunu
Çaldı da sarmadı geçti

Zalim dediğin doğru mu?
Artırdın canda ağrımı
Ok attır kara bağrımı
Deldi de yarmadı geçti

Bülbül dedi ki gülüm sen
Bağımda açan gülüm sen
N'olur yüzüme gülümsen
Güldü de kırmadı geçti

O yara vardı kelâmım
Dursun'am arttı elemim
Yara yolladım selâmım
Aldı da vermedi gitti

ÜZME BENİ

Aşığın gönlünde ara
Uzaklarda gezme beni
Gel eyle derdime çare
Üzme beni, üzme beni

Aşk ataşın gönlünde yak

Gönlünü sil eyle bırak
Barı Sıtkı yürekten bak
Göz ucuyla süzme beni

Sinemi yaktın dağ ile
Kavurdun kızgın yağ ile
Böyle aşkın tokmağıyla
Vurup vurup ezme beni

Yandırdın sevda narına
Acı Dursun'un zarına
Yaz da gönül defterine
Müsveddeye yazma beni

SÜREMEDİM SÜREMEM DE

Bu faniden ben bir vefa
Göremedim göremem de
Bu ömrümde bir gün sefa
Süremedim, süremem de

Aşkınla düştüm melale
İnceldim döndüm hilale
Çok çalıştım bir güzele
Varamadım, varamam da

Derde bulmadım davayı
Yıllarca çektim cefayı
Kuşlar kadar bir yuvayı
Kuramadım, kuramam da

Kimde var dünya tapısın
Ara bul gönül kapısın
Bir şişedir kalp yapısın
Kıramadım, kıramam da

Bulmadım derde çaremi
Yüklendim gamı veremi
Dursun der gönül yaramı
Saramadım, saramam da

BİR SEN GÜZEL

Güzellerin sırasında
Tek güzelsin bir sen güzel
Gönüllerin aynasında
Bergüzarsın bir sen güzel

Güzellerin sultanıdır
Şeker şerbet lisanıdır
Öğrendim onun adıdır
Senin adın bir sen güzel

Güzel ol duacım benim
Gönülde ilacım benim
Dünya ahret bacım benim
Bir bacımdı bir sen güzel

SOLDURSAN

Sevda aşkın ateşiyle
Bu günlümü doldurursun
Karga gül kadrini bilmez
Konca gülün soldurursun

Dostu düşman zan edersin
Beni görür yan gidersin
Ne hak yere kan edersin
Eğer beni öldürürsen

Gel cananım etme cefa
Ol sen böyle bivefa
Dursun der sürmezsin sefa
Yad elleri güldürürsün

DÜŞMAN ETME

Ela gözlüm gönlüm seni
Sevdiğine pişman etme
Seni seven bir cananı
Gel özüne düşman etme

Çekemem derdi hicranı
Derdim kalbinde nihani
Vurup aşk okuyla beni
Öldürüp nahak kan etme

Asla şada dönmez günüm
İşit bu figanım ünüm
Ben bülbülüm sen de gülüm
Konca gülün hazan etme

Beni aldı aşk tufanı
Serimde sevda ummanı
Dursun bir başkası seni
Sevdiğini hiç zan etme

DAROLSUN

Eğer ayrılırsan benden
Günbegün işin zar olsun
Devran sürme bu dünyada
Dünya başına dar olsun
N'olur ikrarında dursan
Eğer özgesine yarsan
Beni koyup yada varsan
Yatağın ateş kor olsun

Hayra yoramam düşümü
Belaya saldın başımı
Burhan'ı gözüm yaşını
Akıttın yerin nar olsun

OLURSUN PİŞMAN

Ayık ol gaflete dalma
Gel gönül gafletten uyan
Kadrin bilmeze yar olma
Sonunda olursun pişman

Senin aşkınla püryanım
Ruzuşeb dide giryanım
Halime acı cananım
Aşkın ile oldum talan

Aldanıp boşa yanmışım
Yalanına inanmışım
Gurbet ellerde kalmışım
Ne arayan var ne soran

Arzuhalim Hakk'a yetsin
Mahkememi kendi etsin
Belki diz üstü sürütsün
Beni yarımdan ayıran

Burhan'ı yardan ayıran
Üstünde olmasın Kuran
Ahirette yeri niran
Hem de hiç bulmasın iman

BENİ BENİ

El içinde bednam etti
O yar beni, beni, beni
Dart ile yaktı eritti
O yar beni, beni, beni

Gördükçe yüzüme güldü
Bakışın canımda kaldı
Nice türlü derde saldı
O yar beni, beni, beni

Aşımıza ağı kattı
Ölmeden beni çürüttü
Nasıl da bir pula sattı
O yar beni, beni, beni

Yıllardır boşa gezdirdi
Sonunda elim üzdürdü
Burhan'ı candan bezdirdi
O yar beni, beni, beni.

SENDE VEFADAN YOK ESER

Deli gönül seni sever
Sende vefadan yok eser
Aşkınla oldum derbeder
Sende vefadan yok eser

Ben sana hep vefa ettim
Sen bana hep cefa ettin
Ben ömrümü heba ettim
Sende vefadan yok eser

Ben sana müptela oldum
Sen haince bana güldün
Zülfüne bağlandım kaldım
Sende vefadan yok eser

Ben aşkınla talan oldum
Sen ahdine yalan oldun
Dursun derde salan oldun
Sende vefadan yok eser

ATTI BENİ

Yüzerken aşk ummanında
Geldi semek yuttu beni
Yalvardım azat eyledi
Bir kenara attı beni

Gamlı gönül erir imiş
Kinli olan şerir imiş
İnsan ölür çürür imiş
Ölmeden çürüttü beni

Talan oldum bir bağ iken
Viran oldum otağ iken
Başı dumanlı dağ iken
Yerimden oynattı beni

Ben bir dosta nöker idim
Yara boyun büker idim
Dursun der ki şeker idim
Ağılara kattı beni

HABERİM YOK

Felek beni dolandırdı
Bu nasıl iş haberim yok
Aşkın oduna yandırdı
Yaktı ateş haberim yok

Konuşan dilim lal oldu
Gurbetler bana yol oldu
Yara yetmek hayal oldu
Görmüşüm düş haberim yok

Yar ettiğin naz sanırdım
Bu sevdayı az sanırdım
Ben ömrümü yaz sanırdım
Olmuşum kış haberim yok

Beni yerlere geçirdi
Fırsatım elden kaçırdı
Verdi insafsız içirdi
Zehirli aş haberim yok.

Onun aşkıyla yanardım
Vefasız bilsem dönerdim
Ben o yarı dost sanırdım
Bir düşmanmış haberim yok

Aldanma dünya işine
Ne üçüne, ne beşine
Dursun'un mezar taşına
Konmuş baykuş haberim yok.

GÜLE GEL GÜZEL

El çek bu cevri cefadan
Yola gel güzel yola gel
Bülbül isen gülün ara
Güle gel güzel güle gel.
Ne diyem bağrı taş isen
Aşığını sen eş isen
Eğer bir şahin kuş isen
Kola gel güzel kola gel.

Sırma saçları sıralı
Gel beni koyma yaralı
Gezme ben ile aralı
Bile gel güzel bile gel.

Sen yakınsın candan cana
Canım kurban olsun sana
Olda yeşilbaşlı sona
Göle gel güzel, göle gel

Kalbime saldın aşkını
Yıktın gönlümün köşkünü
İncitme Dursun şaşkını
Kula gel güzel, kula gel.

VAR EYLESİN

Allah'tan dilek dilerim
Seni bana yâr eylesin
Eğer sen de sevsen beni
Ömrün uzun var eylesin

Âşık olur bade içen
Mest olur serinden geçen
Bizim aramızı açan
İki gözün kör eylesin.

Sana söyleyen yalanı
Canıma saldın talanı
Seni elimden alanı
Mevla yerin nâr eylesin

Bize bu kini tutanı
İçinde kin yaratanı
Senle sarılıp yatanı
Yatağını kor eylesin.

Bize ayrılığı veren
Üstünde olmasın Kuran
Burhanı yârden ayıran
Mevla işin zar eylesin.

DİLLERİNE

Görünce yasemin sandım
Yârin siyah tellerini
Duyunca divane oldum
Baldan tatlı dillerini

Göster yüzünü göreyim
Hal hatırını sorayım
Nasip ola da dereyim
Koynundaki güllerini

Dursun'um zamana uydum
Ahdini ağzından duydum
Merak ettim tek tek saydım
Bukağında hallerini

BANA YAZIK

Düştün hoyratlar eline
Sana yazık, sana yazık
Ben düştüm âlem diline
Bana yazık bana yazık.

Ben senden oldum aralı
Sen benden beter yaralı
Ben ki yâd eli alalı
Sana yazık, bana yazık.

Sen yâda ele yâr oldun
Ben derdimden bi-zar oldum
Dursun der gülüm har oldun
Sana yazık, bana yazık.

ÇEKEN BİLİR

Sevda bir zulüm sitemdir
Çeken bilir kıymetini
Dost elinden aşk badesin
İçen bilir kıymetini

Bir âşık düşse siteme
Girmez mi gama mateme
Yâr ile sohbete deme
Geçen bilir kıymetini

Bu derde getirdim tabip
Kimden sorayım hesabın
Dursun bu derdin kitabın
Açan bilir kıymetini.

ELİMİ DİLBER

Aşkın ile divaneyim
Anlasan halimi dilber
Terk eyledim senin için
Vatanım elimi dilber.

Gün olsa bağına girsem
Koncalarını sarılsam
Toplayıp toplayıp dersem
Gülşende gülünü dilber

Men bir Leyla'ya Mecnun'um
Ah ile geçiyor günüm
Sensin benim nazlı sunam
Tutaydım telini dilber

Burhani'yi yakar firkat
Çeşmim yaşı oldu Fırat
Konuşunca verir lezzet
Duyunca dilini dilber

GÜZEL

Senle vasfı hal eyleyek
Anlasan halimi güzel
Yüce dağdan yol eyleyek
Sarpa saldın yolum güzel.

Yâre hasret olan ağlar
Gözyaşları durmaz çağlar
Bülbülün meskeni bağlar
Öter hani gülüm güzel

Yâr cemali benzer aya
Gerili kurulu yaya
Burhan'ı saldın sevdaya
Durmaz akar selim güzel

DÜŞTÜ M'OLA

Dalgalandı deli gönlüm
Derya gibi coştu m'ola?
Bir yâr için sevdalanıp
Aşk oduna düştü m'ola?

Yârin başında neçeği
İpektendi al saçağı
Bizim dağların çiçeği
Bahar geldi açtı m'ola?

Yârim unutma Burhan'ı
Canım ister canan seni
Sevdiğim yayla zamanı
Yaylasına göçtü m'ola?

YURDUM BENİM

Yine esti bâd-ı saba
Görün arttı derdim benim
Bülbül gibi gece gündüz
Budur işte virdim benim.

Yüce yüce derdim vardır
Günüm gecem ah-u zardır
Doğup büyüdüğüm yerdir
Budur ana yurdum benim.

Cihana neden gelmişim?
Hayatta naçar kalmışım
Dursun'am gama dalmışım
Her gün artar derdim benim.

BAHARLI DAĞLAR

Ocak ayı kış gelende
Her tarafın karlı dağlar
Ne hoş olur yaz olanda
Yemyeşil baharlı dağlar

Yazın bezenirsin süse
Süsen, sümbüle, nergise
Seherde çok olur çise
Yaprakların terli dağlar

Yaylalar var sıra sıra
Dört yandan akıyor dere
Herkes ister geze göre
Sana intizarlı dağlar

Dursun der ki size geldim
İlhamımı sizden aldım
Yazık güz oldu ayrıldım
Kalmışam efkârlı dağlar

KARA DAĞLAR

Kışın beyazlar bürünür
Güz giyinir kara dağlar
Hazran, Temmuz aylarında
Hasret kalır kara dağlar

Yasın el yaylana çıkar
Çağlıyar suların akar
Ayrılık sinemi yakar
Çalı çapraz kara dağlar

Elvan çiçek bezenir yaz
Dudu kumrular çalar saz
Kış olur har yanın beyaz
Gör, bürünür kara dağlar

Hasta yatağa düşende
Efkârım hadden aşanda
Sıcaktan bağrım pişende
Size gelsem kara dağlar

Süsen sümbüllü laleli
Yiğitler başı belalı
O yardan ayrı olalı
Dursun giyer kara dağlar

PERVANE GELDİK

Dinle kardaş vasf-ı hali
Gör ki ne zamana geldik
Sevdanın aşk ateşine
Yanmağa pervane geldik

Bu dertleri Hak'tan bulduk
Dert ile sarardık solduk
Biz Şenlik'ten ilham aldık
Aşk alıp meydana geldik

Dursun'am doğru yolumuz
Arife ayan halimiz
Hak ile söyler dilimiz
Bülbül tek lisana geldik.

PİŞMAN OLDUM

Vefasız güzele meyil
Verdiğime pişman oldum
Uğrun uğrun bağlarına
Girdiğime pişman oldum.

Dinledim şirin dilini
Sarmadım ince belini
Herkesten yârin halini
Sorduğuma pişman oldum.

Yâr yolunda çektim cefa
Dursun'am görmedim vefa
Yâri gördüğüm tarafa
Vardığıma pişman oldum.

VURMA GÜZEL

Nolur benim garezime
Durma güzel, durma güzel
Hicran okların özüme
Vurma güzel, vurma güzel.

Her ne dersen gönlüm gail
Aşkından olmuşam zail
Beni koyup yâda meyil
Verme güzel, verme güzel.

Şeyda bülbül konar güle
Sen getirdin beni dile
Yarın terk edip yâd eli
Varma güzel, varma güzel

Uğruna koymuşam canı
Gel öldürüp etme kanı
Gülü koyup da dikeni
Sarma güzel, sarma güzel

Ben ki sana ettim minnet
Sözlerime et emniyet
Beni yaksan sen de cennet
Görme güzel, görme güzel.

Feda ettim canı dili
Yüreğime saldın mili
Dursun der seven gönülü
Kırma güzel, kırma güzel.

TELLERİNİ TARAR İKEN

Bu yolda yolum azıttım
Cananımı arar iken
Siyah zülfü tel tel olmuş
Tanelendi tarar iken

Sevdadır beni kınama
Bir ok vurdu bu sineme
İlaç yaptı hekimâne
Kanım aktı sarar iken
Burhan'ım varam canana
Ben yârı sevdim kime ne
Ataşın saldı canıma
Öz halimde durar iken

GİDEYİM

Bir vefasızın elinden
Bilmem ki nasıl edeyim
Başım alıp diyar, diyar
Bilmem ne yana gideyim

Gece gibi günüm kara
İçim yara, dışım yara
Böyle yalvara, yalvara
Yaşları döken dideyim

Söz geçmez oldu o yara
Vurdu kalbime o yara
Hala ey olmaz o yare
İlaç yok derman edeyim

Sana şık dursun burhan
Sineme sapladın temran
Sen kuzu ol ben de çoban
Seni önümde güdeyim.

BAĞRI TAŞ YARIM

Anlamadın bu derdimi
Vefasız bağrı taş yârim
Gün gelir belin bükülür
Çenenden düşer diş yârim

Derdimi anla sözümden
Ataş almadın özümden
Irmak gibi bu gözümden
Akıttın kanlı yaş yârim

Talihim kara kaderden
Derdim fazladır bin birden
Dursun'am gamdan kederden
Ağardı dertli baş yârim

YÂR HAYALİ

Yatarsam girer rüyama
Uyanırım yar hayali
Gezip dolaştığım yerde
Yâr hayali, yâr hayali

Görürüm vanan bürünür
Saçları yerde sürünür
Yine gözüme görünür
Yâr hayali, yâr hayali

Aşk ataşı beni yakar
Gerdana liralar takar
Aniden önüme çıkar
Yâr hayali, yâr hayali

Kudret kalemi kaşında
Sevdası kaldı başımda
Bir anda yine karşımda
Yâr hayali, yâr hayali

Gam keder sinemi deldi
Sevdası serimde kaldı
Âşık Dursun yalan oldu
Yâr hayali, yâr hayali

AŞKIN YOLUNDA

Bir güzele derdim açtım
Aşkın yolunda, yolunda
Aradım cananı buldum
Aşkın yolunda, yolunda

Yar elinden bade içtim
Mest olup canımdan geçtim
Sırrımı canana açtım
Aşkın yolunda yolunda.

Sekiz harftir yârin adı
Onun adı, ağzım tadı
Son sözünü bana dedi
Aşkın yolunda, yolunda
Gül cemali gülşen gibi
Canım içinde can gibi
Baktı kaçtı ceylan gibi
Aşkın yolunda, yolunda

Han mıydı o sultan mıydı?
O canımda öz can mıydı?
Dursun derde derman mıydı?
Aşkın yolunda, yolunda

KAN AĞLARIM

Nazlı yârden ayrılalı
Kan ağlarım, kan ağlarım
Sevdasın aldım alalı
Kan ağlarım, kan ağlarım.

Olmuşum gamın düşkünü
Yıktı gönlümün köşkünü
Bana vereli aşkını
Kan ağlarım, kan ağlarım.

Kaldı bu gönül yaralı
Ezelden bahtım karalı
Nazlı yâr yâda varalı
Kan ağlarım, kan ağlarım

İkrarında yalan oldu
Dertli canım talan oldu
Beni derde salan oldu
Kan ağlarım, kan ağlarım
Aşkından oldum serseri
Yalan imiş hep sözleri
Yaktı yandırdı bizleri
Kan ağlarım, kan ağlarım.

İnandım o bivefaya
Emeğim gitti havaya
Burhan'ı saldı cefaya
Kan ağlarım, kan ağlarım.

YÂR ELİNDEN

Yaralanır bağrım başı
Yâr elinden, yâr elinden
Akıttım gözümden yaşı
Zar elinden, zar elinden

Ben yâre verdim ahdimi
Hak kara yazmış bahtımı
Terk ettim sıla tahtımı
Gör elinden, gör elinden

Ben seni sevmiştim ezel
Ahdinde durmadın güzel
Döküldü gönlümden gazel
Hâr elinden, hâr elinden

Felek bizi saldı cüda
Nazlı yârim düştü yâda
Gitmeden bir dolu bade
Ver elinden, ver elinden

Senden açmadan aramı
Sineme saldın veremi
Dursun'am n'olur yaramı
Sar elinden bar elinden.

BAĞRIM BAŞIN DİLBER

Görür görmez aklım aldı
Senin karakaşın dilber
Kirpiğin ok etti çaldı
Deldi bağrım başın dilber.

Elime verdin elini
Saraydım ince belini
Sordum yaşının yılını
On dört idi yaşın dilber

Yalan oldu ahtı vefan
Dursun'a çok oldu cefan
Eller sürdü zevki sefan
Terk ettin öz eşin dilber.

GELİR SALLANA SALLANA

Ela gözlü nazlı yârim
Gelir sallana sallana
Benim aklım başımdan
Alır sallana sallana

Eda ile eder nazı
Olmaz derde saldı bizi
Konuştukça yârin yüzü
Güler ballana ballana

Nazlı yârim aklım aldı
Sevdası Dursun'da kaldı
Bu gönlümde konca güldü
Açar güllene güllene

YALAN YÂRİM

Hanı ahdin hani vefan
Yalan yârim, yalan yârim
Bana çok oldu bu cefan
Halen yârim, halen yârim.

Âşık oldum bir ahu'ya
Aldandın ahtı vefaya
Beni bin türlü cefaya
Salan yârim, salan yârim.

Daima aldattın beni
Bilmezdim bivefa seni
Sevdim meğer bir yılanı
Yılan yârim, yılan yârim.

Sırrım yâda veren oldun
Yâd elleri saran oldun
Senin için viran oldum
Beni ettin talan yârim.

Destan eyledin dillere
Dursun'u saldın çöllere
En sonunda yâd ellere
Kalan yârim, kalan yârim.

GÜVERCİN

Gökyüzünde pervaz vurar
Döner gider güvercinler
Yüksek yüksek dallara da
Konar gider güvercinler.

Cepheye mektup götürür
Hayırlı haber getirir
Kanadın bala batırır
Banar gider güvercinler.

Konya'da yapıldı yarış
Burhani'de budur görüş
Yurdumuza sulh ve barış
Sunar gider güvercinler.

BEYAZ GÜLÜM

İlkbahar olunca açar
Yine benim beyaz gülüm
Etrafa misk, amber saçar
Yine benim beyaz gülüm.

Hele yeni Kemalleşmiş
Güldükçe yüzü ballaşmış
O kaşları hilâlleşmiş
Yine benim beyaz gülüm.

Her mevsimde solmaz rengi
Çiçeklerde yoktur dengi
Dursun'a verdi ahengi
Yine benim beyaz gülüm.

ÜZÜLEN GÖNLÜM

Âlem dem çekmekte zevki sefadan
Firkati kederden üzülen gönlüm
Nasibim verilmiş cevri cefadan
Gamın defterine yazılan gönlüm.

Kahrı âlem açtı cana yüz yara
Derdim dedim yüzüm sürdüm yüz yere
Çare bulamadım vardım yüz yere
Yarası sineye düzülen gönlüm.

Naçar kaldım kadir bilmez elimde
Destan oldum el âlemin dilinde
Cevher oldum naşı sarraf elinde
Değersiz kıymete bozulan gönlüm.

Yar yolunda yolum vardı bir yara
Yetmedim menzile oldum avara
Burhani'yi attı garip diyara
Gurbet kervanına düzülen gönlüm.

ŞİRİN ŞİRİN

Ezel bahar yaz ayları gelende
Açılır bağlarda bar şirin şirin
İki âşık karşı beri olanda
Konuşur dilleri yar şirin şirin

Güven etme zemherinin kışına
Engel olur cümle âlem işine
Yaz gelince çıkar dağlar başına
O zamanda olur kar şirin şirin

Seven âşık ikrarında duranda
Aşk ataşı gönülleri saranda
Ferhat külünk ile dağı yaranda
Vurdukça külüngün, der şirin şirin

Kimseyi incitme acı dilinde
Burhanı sen dolan kendi halinde
Cerrah olda canan nazik elinde
Sinemde yaramı sar şirin şirin

DOKUMADINMI?

Yazıp da gönderdim sana halimi
Cananım arzımı okumadın mı?
Yar yolunda soğuk aldı elimi
Elime eldiven dokumadın mı?

Aldatırsın cilven ile nazına
Mail oldum canan şirin sözüne
Bir zaman ki baş koymuştum dizine
Sevip de saçlarım okşamadın mı?

Her âşık çekemez sevda yayını
Cananım eyleme dosta oyunu
Çay başında burhanın gömleğini
Yuyup öz elinle yıkamadın mı?

BİZ BİZE

Bir sadık dost iken düşman olan yar
Akrabayken akrep olduk biz, bize
Ayırdılar seni benden zalimler
Oturup da konuşurken diz, dize

Vermedi zalimler bizlere fırsat
Bozdular aramız olmuşken vuslat
Her gün beraberken biz kaldık hasret
Ayrı kaldık bakışırken göz göze

Ver katlime ferman sensin amanım
Umudum sevdiğim benim cananım
Sana feda olsun dursun burhanım
Gel kalak seninle bir sadık söze

ANA

Senin yüceliğin anlatmak için
Yetmiyor ki akıl izanım ana
Aylarca söylesem yıllarca yazsam
Kâfi gelmez vaktim zamanım ana

Sen gönlümün bir vefalı yarısın
Sen rızkımın bir tükenmez varısın
Sen meleksin sen cennette hürüsün
Sen iki cihanda kılmansın ana

Senin yerin bu gönlümün tahtında
Sen sadıksın her sözünde ahdinde
Cennet senin ayakların altında
Bu hadise tamdır imanım ana

Sensiz elde bahçe olmaz, bağ olmaz
Sen olmasan yüreğimde yağ olmaz
Sen olmasan yaralarım sağ olmaz
Sensin her derdime dermanım ana

Vefalı evlatlar anadan geçmez
Kevser'i sunsalar anasız içmez
Anasız gönlümün gülleri açmaz
Sensin benim gülüm gülşenim ana
Besledin büyüttün nanı sen verdin
Emzirdin sütünü canı sen verdin
Hayatı sen verdin kanı sen verdin
Sensin damarımda al kanım ana

Sen var iken kıymetini bileydim
Hürmetini, izzetini bileydim
Dursun'am yolunda feda olaydım
Uğruna vereydim bu canım ana.

PERİŞAN OLMUŞAM

Cebri cefa ile fani âlemde
Firkati kederle pişman olmuşum
Cismim yaralandı bu gönlüm gamda
Yüz bin yara alıp şan şan olmuşum

Derdimi söyledim ben sana bir bir
Vurdun yüreğime ok gene bir bir
Yıllardır bu derde eyledim sabır
Tevekkülde bir dervişan olmuşum

Senelerdir sevdan candadır canda
Ne ki günah varsa bendedir bende
Burhani af eyle şaştı lisanda
Yar seni küstürdüm pişman olmuşum

KUL BEN OLMUŞAM

Bir Mecnun misali sahra çölünde
Leyla'sın arayan kul ben olmuşum
Hak yüzünü görüp Mevla yolunda
Başın taşa çalan sel ben olmuşum

Görmedim sefasını bu geçen yaşın
Felek bana vurdu sitemli taşın
Kerem benden aldı aşkın ateşin
Aslı'yı yandıran kül ben olmuşum

Burhanı'm aşk ile olmuşum deli
Âşık olmayanlar ne bilir hali
Bülbüle cefayı çektiren gülü
Şeyda bülbül gibi lal ben olmuşum

YAVAŞ YAVAŞ

Yıkılmaya döndü bu gönül tahtım
İhtiyar olurum ben yavaş, yavaş
Başım belalıdır bu kara bahtım
Eksilir ömrümden gün yavaş yavaş

Geçti ömrümüzden nice kış ve yaz
Bu gönül o yârden hiç gelir mi vaz?
Tane tane saç sakala ok beyaz
Düştü saçlarıma den yavaş yavaş

Can kocalır gönül olmaz ihtiyar
Sanma ki ölüme bir çare olar
Burhanı cisminden kuruyor damar
Azalır damardan kan yavaş yavaş

BİR KIRIK NEYİM

O yarla beraber koşa giderken
Bu aşkın yolunda boşa giderken
Nağmelerim evvel hoşa giderken
Şimdi seda vermez bir kırık neyim

Sende izsin ummanımda sen ada
Musa kelam etti Turu Sina'da
Mevla'ya bulundum hamdüsenada
Umut tevekkülden başka var neyim

Gönül sen sırrını söyleme yada
Yar kaşın benzeri lam elif ya da
Nazlım aşığını getirmez yâda
Derki Dursun'u da nesim neyim

TEZ GEL

Gönlümü eylerim yar hayalinle
Kesme umudumu gümanım tez gel
Yanıyor bu cismim aşk evinle
Baksan serden çıkar dumanım tez gel

Dostum yok ki yalvarayım dostuma
Dostlarımda hep durmuşlar kastime
Hasretinle ben ölmeden üstüme
Yetiş de sen oku Kuran'ım tez gel

Gönül sırrın açıp kime yalvara
Senden ayrı derdime yok bir çare
Sensiz geçen günüm döndü yıllara
Uzatma satım zamanım tez gel

Sen düşürdün Burhani'yi bu derde
Sorsam tabip dertlerime ne derde
Çarem neyse ilacını de derde
Kurutma damarda al kanım tez gel

YAKMAĞIN NEDİR

Gönülden seversen sarıl yârine
Durup gizli, gizli bakmağın nedir
Edan ile beni ettin perişan
Canımı ataşa yakmağın nedir

Saldın bu sineme sevda narını
Artırdın gönlümün intizarını
Göz görünce gönül ister yarını
Bezenip karşıma çıktığın nedir

Cilvelenip sen karşımda durmuştum
Burhani ye aşk okunu vurmuştun
Gizli iken bir emanet vermiştim
Aşikâr başıma çalmağın nedir.

DÖN YÂRİM YÂRİM

Bir yolun sonunda sezsen tehlike
Gitme o mekâna dön yârim yârim
Hayalin gözümde sanki melaike
Çıkmazsın hatırdan sen yârim yârim

Gel olma sevgilim böyle bikarar
Ehli arif olan anlar söz kanar
Perçemin değerse eğer yüz kanar
Akar al yanaktan kan yârim yârim

Burhanıyım derde deva olmadı
Zalim derdim kanıp halim bilmedi
Cefasın çekmekten takat kalmadı
Aşkınla tükendi can yârim yârim

YÂRİM YÂRİM

Gönlümün bağında sana yar ettim
Gir de bu bağlarda gez yârim yârim
Çağım geçer ömrüm tarumar ettim
Daha oldu ömrüm güz yârim yârim

Ömrüm bağı soldu ben oldum talan
İktidar kalmadı ne diyem yalan
Benimle danışıp benimle gülen
Şimdi geldi benden vaz yârim yârim

Gönlümün bağını elinle söktün
Filizken dallarım kırıp da döktün
Dursun'am yarama insafsız ektin
Melhemin yerine tuz yârim yârim.

KAM KEDER BENİ

Bilmem elden miydi yoksa yazıdan
Çaldı taştan taşa bu kader beni
Gönül ferah bulmaz gamdan sızıdan
Sarar günden güne gam keder beni

Kimlere arz edem ben bu halimi
Elimden aldılar gonca gülümü
Sam rüzgârı tez kuruttu dalımı
Açmadan dallarım hep budar beni

Mecnun gibi bir Leyla'ya kul oldum
Kerem gibi yandım yandım kül oldum
Dursun der bülbül idim lal oldum
Güle hasret etti gör bu har beni

GÜLÜM DE SUSTU

O zalimden alınca kem haberin
Bu gönlümde küstü dilimde sustu
Şiddetli kış oldu bu nevbaharım
Bülbülümde küstü gülümde sustu

Sanmayın ki bundan sonra gülerem
Ölene dek intizarda kalıram
Ne türkü okurum ne saz çalaram
Saz elimde küstü telimde sustu
Vefasız o güzel yüzüme bakmaz
Gönül sevdiğini dilden bırakmaz
Burhanı sevdanın ırmağı akmaz
Aşk gölümde küstü selimde sustu

BELLİYDİ

Her sözünde tereddüdün var idi
Bir gün tamam döneceğin belliydi
Fikrin kararın bey ikrar idi
Bir mum gibi söneceğin belliydi

Aşkın olsa maşukuna yanardın
Her yüze güleni sen dost sanırdın
Kim ne derse o tarafa dönerdin
Bir gün terse döneceğin belliydi

Toplamadın sen aklını başına
Vurdun öz özünü sitem taşına
Canın yaktın bir hayın ataşına
Ömür boyu yanacağın belliydi

Bir imansız yoldan çıkardı seni
Sen bilmedin dostun ile düşmanı
Demedim mi arayacaksın beni?
Burhani'yi anacağın belliydi.

ARALI KALDIK

Zalim rahmetmedi müşkül halime
Kendi dertli bende yaralı kaldık
Can feda ederdim yarın koluna
Ayrıldı yollarım aralı kaldık

Evvel bir gül iken şimdi har oldu
Kadir kıymet bilmez ele yar oldu
Geçti şad günlerim ahu zar oldu
Gülmez bu yüzümüz karalı kaldık

Uydu fitnecinin yalan sözüne
Oda kast eyledi özü, özüne
Bakmadı Burhan'ın ciğer közüne
Parçalandı gönlüm paralı kaldı.

RAHAT OLUR

Vücudum şehrinde sevda dolaşır
Canana kavuşsam can rahat olur
Yar sevdası her azama ulaşır
O zaman damarda kan rahat olur

Âşık hasret maşukunun yüzüne
Sürur gelmez ayrılanın özüne
Bir genişlik gelse gönül düzüne
Zaman ferahlanır gün rahat olur

Mazlum oturamaz bey sofrasına
Bakar durur sofrada bal tasına
Kötüler uğrasın dert baltasına
Dursun'am kalbimde kin rahat olur.

KÖR KOYUN

Kaybolmasın diye başlamış idim
Nasıl ettin bağın kırdın kör koyun
Kuzun için sinen dağlamış idin
Bu dertli gönlümü yardı kör koyun

Önle oldu koyun sağına geldi
Kör koyun ciğerin hasretlik deldi
Meledi aradı kuzusun buldu
Gönül gözü ile gördü kör koyun

Çimenler içinde süzer gezersin
Yanık melemenle bağrım ezersin
Gözlerin örmeden yavrun sezersin
Kuzusun görmekti derdi kör koyun

Dursun der ki niye seni bağladım
Sen meledin gezdin ben de ağladım
Kuzunu bulunca yaran sağladın
Yavrusun göğsüne sardı kör koyun

GÜLEN SEVDİĞİM

Bilmedim fikrini anlasam seni
Yüze şirin şirin gülen sevdiğim
Yıllarca aşkınla yandırdın beni
Baksan duman çıkar serden sevdiğim

Yalan sözlerinle beni kandırdın
Mecnun ettin kerem gibi yandırdın
Kapına kul geldim beni döndürdün
Köle eyle dedim aman sevdiğim

Âşık dura bilmez yârin anmadan
Burhani kül oldu aşka yanmadan
Neden benim bu aşkıma kanmadın
Sende yok mu yoksa iman sevdiğim

GELESİN DEMİŞ

Nazlı yardan bugün bir name aldım
Gizli ahvalimi bilesin demiş
Ağlar gözyaşını Ceyhun eylemiş
Akan didelerim silesin demiş

Yar sırrımı yad ellere verememe
Yar olmasa yaralarım saramam
Ölürümde yad ellere varamam
Acele sevdiğim gelesin demiş

Ben Dursun'un gönlü katı ikrarda
Yanar gece gündüz bu canım narda
Sevdiğim cananım gurbet diyarda
Arayıp yârini bulasın demiş

YAZILIR

Gel gönül eyleme gamı kederi
Zaman gelir bu cefalar çözülür
Levhi mahfuzdadır kulun kaderi
Evveli emirde bunlar yazılır

Gönül neden bu dert ile dağlısın
Bu fanide gün görmedin doğrusun
Bir dilberin zülüfüne bağlısın
Mevla'm rahm eylese bendin çözülür

Gönül hayal eder pişman encamı
Bu aşkın ataşı yakar sinemi
Burhanı görür mü nazlı cananı
Yar hayali göz önüne düzülür.

GELİŞİN GÖZEL

Ela gözlerini sevdiğim dilber
Sallana sallana gelişin güzel
Haceleti verir misk ile amber
Tan eder onları kokuşun güzel

Bu sevdama inanmaya yetersin
Aş kemendin bu boynuma atarsın
Seher zamanında şakar ötersin
Şeyda bülbül misli ötüşün güzel

Coşkun sular gibi çağlar akarsın
Dokunma kalbime aman yıkarsın
Bir ceylan misali ürkek bakarsın
Yaktı Burhani'yi bakışın güzel

HALİM SEVDİĞİM

Gündüz hayal gece düşten usandım
Ayan olsa sana halim sevdiğim
Aşkın ataşına alıştım yandım
Havaya savruldu külüm sevdiğim

Nazlı yar hayâlın gelir yâdıma
Feryat etsem yeten olmaz dadıma
Ermesem eğer ki ben muradıma
Değil midir bana ölüm ey sevdiğim

Burhani nedense dert beni buldu
Gönül bağlarımın gülleri soldu
Deseler yârini yad eller aldı
Olmaz mı o bana zulüm sevdiğim.

HECEYLE DİYEM

Sevdiğimin adı düşmesin dile
Rumuzu harf ile heceyle diyem
Ben ile tenhada birde yar ola
Derdimi gizleyim geceyle diyem

Kaşı lam eli ya cemali kamer
Seher yıldızı tek semada döner
İnce bele uymuş o gümüş kemer
Sıkmış nazik beli inceyle diyem

Gül ile yazılan son hece "mim"dir
"Ha" ile okunur mahlası "nun"dur
Burhani sorsalar sevdiğin kimdir
Kelmeleri düşüp heceyle diyem.

YALAN SEVDİĞİM

Bir gece gördüm rüyada cananı
Aklımı başımdan alan sevdiğim
Gördüğüm rüyalar ayan mı sana
Sen söyleme bana yalan sevdiğim

Seherde bülbüller aşk ile öter
Kirpiğin otları bağrıma batar
Yeter be insafsız bu kadar yeter
Sevdan etti beni talan sevdiğim

Yar yoluna minnet etmem canıma
Hayalimde hep gelirsin önüme
Aç kulaç kolların dola boynuma
Sevgimiz ebedi her an sevdiğim

Dursun Burhan bu aşk ile firkatte
Yanıyor ciğerim narı hasrette
Sen kalmışsın sevdiceğim gaflette
Artık bu uykudan uyan sevdiğim.

Dursun Burhani de ikrar dursun
Aramız bozanlar Mevla'dan bulsun
Yok mu bir sadık dost göz yaşım silsin
Oldu didem yaşı umman gelmedi.

BU KARA YAZI

Ne çare yazılmış benim kaderim
Ezelden anlımda bu kara yazı
Yaz iken kış olur bu ilkbaharım
Kışa tebdil olur ömrümün yazı

Yeter bu sitemler canıma yeter
Cananın hasreti burnumda tüter
Seher vakti bülbül gül için öter
Kulağıma gelir tatlı avazı

Ey zalim insafsız ben aldattın
Derdimin üstüne yeni dert kattın
Sonunda burhanı bey murat ettin
Gel etme sevdiğim bana bu nazı.

İKRAR

İkrar verdin niye döndün ahdinden
Bitti söz verdiğin zaman gelmedin
Beklerim sevdiğim gözüm yollarda
Hangi yola oldun revan gelmedin

Âşıklar yârinin ikrarın bekler
Boş mu olsun çektiğim emekler
Açmadan soldu mu gonca çiçekler?
Kış bastırdı soldu gülşen gelmedin

Kıramazlar bu sevgimin bendini
Yar zülfüne bağlamıştır kendini
Yemin ettin niye bozdun andını
İkrarını ettin yalan gelmedin

ELA GÖZLERİN

Gülüm seni nasıl övebilirim
Cihanda emsalsiz ela gözlerin
Her gören aşığı yolundan eyler
Getirir başına bela gözlerin

Müjgan kirpiklerin kalbime dolar
Kendi güzelliğin eyleme gurur
Gözümün önünde hayalin durur
Gitmiyor hatırda hala gözlerin

Görmedim sen gibi bir gonca gülü
Aklı başa gelir görürse deli
Anadan dünyaya doğan bir lalı
Bakınca getirir dile gözleri

Aklımı alıyor kaşların yayı
Var mı Burhani'nin bunda bir payı
Koy olsun yolunda canım fedai
İstersen vereyim ala gözlerin

YARA VARACAK MISIN?

Arzuhalim yazdım yara olmadı
Mektup acep yara varacak mısın?
Daha ben dönmedim yar ikrarımdan
De sen de ikrarda duracak mısın?

Mektup gidip yâri göresin deyi
Deki hasretinden olmuştur zayi
Aramızda olan ahdi vefayı
Yâri tenha bulup soracak mısın?

Ta ezelden bu talihim karalı
Böyle kaldı talihimiz karalı
Dursun Burhani'nin kalbi yaralı
Yara söyle acep saracak mısın?

BU GENÇ YAŞIMDA

Sürmedim dünyada ben de devranı
Mevla çok dert verdi bu genç yaşımda
Sürmedim sefayı edip seyranı
Felek beni koydu dağlar başında

Nereye gidersem dert beni bulur
Bivefa namertler bir beni bulur
Hicran, efkâr hüzün dert beni bulur
Sözü bir etmişler gezer peşimde

Biçare Dursun'am talihim kara
Arasam derdime bulunmaz çare
Ezelden aşığım o nazlı yâre
Ben onu sevmiştim on beş yaşımda

VATANIM ELİM

Gamlı gönlüm yine kanlar ağlıyor
Perişan olmuştur ahvalim halim
Ayrılık ataşı sinem dağlıyor
Nerelerde kaldı vatanım elim

O yarın hayali hala serimde
Perişanım duramadım yerimde
Gözüme görünmez devlet varım da
Bir yara vefadır servetim malım

Burhanı hasrettir o nazlı yare
Gece gündüz niyaz eder Gaffar'a
Nazlı gülüm nasip oldu bir hara
Onun için figan eden bülbülüm

HAYALİMDİR

Dertli âşık yine gama dalmışsan
Hatırına düşen bir hayal midir?
Müjgan kirpikleri bağrımı deler
Yar ile vuslatın galmagal mıdır?

Yârimin cemali ayın on beşi
Vurdu bu sineme temrenli şişi
O nazlı cananım melekler eşi
Leblerinden akan ab zülâl midir?

Sevdan saldı beni hicrana zara
Evvelden talihim yazılmış kara
Arz ettim derdimi o nazlı yara
Kabul etsen Dursun sana kul mudur?

SILAYA DOĞRU

Dertli gönül yine gama dalmışsan
Gel gönül gidelim sılaya doğru
Hayal oldu yarla ahtı vefalar
Bil gönül gidelim sılaya doğru

Bu gurbetten çözülmüyor bağlarım
Yara hasret kaldım yanar ağlarım
Sılanın aşkıyla coşar çağlarım
Sel gönül gidelim sılaya doğru

Herkeste çalışan şanlı vatana
Vatandır bizlere baba ve ana
Babamın acı sözleri bana
Bal gönül gidelim sılaya doğru

Ayrı kalan vatanını özlüyor
Yar vatandır yaralarım düzlüyor
Burhanının yollarını gözlüyor
El gönül gidelim sılaya doğru

ATAN EL BENİ

Bir haber almadım yine sıladan
Unuttu mu sıla vatan el beni
Ben dilek diledim kadir Mevla'dan
Ya murada yetir ya da al beni

Daima böyledir feleğin işi
Hep bana vuruyor bu sitem taşı
Acep hiç anmaz mı kardeş kardeşi
Hatırlar mı yaran, yoldaş kul beni

Dursun Burhani'yem çoktur efkârım
Ta ezelden kara olmuş bu zarım
Meğer yar yanında yok imiş yerim
Gözden uzak gönülden de sil beni

ELDEN AYRILDIM

Dertli canım yine kanlar ağlarım
Sıladan vatandan elden ayrıldım
Bir yosmanın hayaliyle dururken
Lebi şirin tatlı dilden ayrıldım

Gözümden gitmiyor yarı hayali
Saçı sümbül boyu bir servi dalı
Leblerinden akan bir yavru balı
Lebinden emdiğim baldan ayrıldım

Ne oldu ikrarın lebi şekerim
Ölene dek hasretini çekerim
Bir Şeyda bülbülüm bağda uçarım
Burhani o gonca gülden ayrıldım

YALAN SEVDİĞİM

İtibarın yalan imiş vefasız
Yüzü melek kalbi yılan sevdiğim
Verdiğin ikrardan ne çabuk döndün
Beni türlü derde salan sevdiğim

Nerde kaldı hani yeminin andın
Ben kerem sen aslı misali yandın
Yüze miydi sözün sonradan döndün
Kalbi hain yüze gülen sevdiğim

Yar olan yarını sever yar gibi
Sen sarıldın bu boynuma har gibi
Beni zehirledin bir şahmar gibi
Yüzü insan kalbi yılan sevdiğim

Nasıl ayrılır ki bir can canandan
Hiç döner mi yârim bu gönlüm senden
Aş ataşın söndürmedin sen benden
Yanıyor aşkınla burhan sevdiğim

NE HECEM NE HECE

Bir dilberin sevdasına düşeli
Ne gündüzüm gündüz ne gecem gece
Elinden badesin alıp içeli
Ne kelimem belli ne hecem hece

Bir dolu kadehi elinden içtim
Derdimi o zaman canana açtım
Kaderim kahretti ben ayrı düştüm
Ne yürür yeterim ne uça, uça.

Sonsuz aşkı kaldı benim serimde
Semaa yetişti intizarım da
Dursun feda yara bütün varım da
Ne altın isterim ne mal ne akça.

BEN YANA YANA

Yazık oldu çekticeğim cefaya
Bu zulümü nasıl eyledin bana
Bütün emeklerim gitti havaya
Aşkınla kül oldum ben yana yana

Şad ettin elleri gülüp de gezer
Senin kem haberin bağrımı ezer
Demedim mi sırrın el âlem sezer
Söyleme sırrını dosta yarana

Nerde sevdiceğim yeminin adın
Bir zaman sende âşıkla yandın
Gözden uzak oldun ne tez uzandın
Sen niye aldandın zalim düşmana

Nice sitemleri eyledin bana
Gark eyledin beni derin ummana
Burhani'yem hasret oldum yar sana
Nasıl dayanayım derde hicrana.

SARILIP GİDER

Senin ile seyrangâha gidenin
Bin derdi olsa da dağılıp gider
Kolunu boynuna salıp atanın
Açmaz kollarını sarılıp gider

Görmedim cihanda senin eşini
Kalbime saldın sen aşk ataşını
Sara idin kardan beyaz döşünü
Bu müşkül dertlerim durulur gider

Ben seni severim ey beli ince
Gülşen bağlarında sen taze gonca
Sefil Dursun cemalini görünce
Âşık olur candan vurulur gider.

AÇMA SEN YÂRİM

Beri gel beri gel kulun olayım
Yakın dur yanımda kaçma sen yârim
Bir sırrım var senin ile konuşam
Sakın yad ellere açma sen yârim

Yaktı bu sinemi aşk ile narın
Yoktu bu cihanda misli benzerin
Dünyalar dolusu olsa cevherin
Sarraf olmayana saçma sen yârim

Deremedim bağındaki gülünden
Ememedim leblerin balından
Aşk badesin Burhani'nin elinden
Sana kimler dedi içme sen yârim.

NEDEN VERMEDİN

Yalan oldu yar verdiğin ikrarın
Söyledin sözünde neden durmadın
Meğerki yok imiş ahdinde vefa
Doğru cevabını neden vermedin

Boşuna aldandım boşuna yandım
Ne tez sevdin beni ne tez usandın
Ne kusurum oldu yarından döndün
Kötülüğü varsa neden sormadın

Dursun Burhani'yi efkâra saldın
Sende şad olup da ne zaman güldün
Vardın bir kötüyü neden yar oldun
Özün öz kıymetin sende bilmedin

GÜLMEZSİN GÖNÜL

Nazlı yardan ayrı oldum olalı
Her gün kan ağlarsın gülmezsin gönül
Şeyda bülbül hasret kalsa gülüne
Sen bu ayrılığı bilmezsin gönül

Âşık olan dayanmalı firkate
Felek saldı beni gama hasrete
Gitme dedim behey gönül gurbete
Arasan da yarın bulmazsın gönül

Dursun'am dertlerim mecnundan beter
Yaralarım açma sızlayıp tüter
Gonca gül dalında yad bülbül öter
Artık güllerini dermezsin gönül.

GİTTİ NE ÇARE

Yazık oldu hayalini kurduğum
Tüm emeğim boşa gitti ne çare
İkrar verdi yar durmadı sözünde
Eller dostu baştan attı ne çare

Âşık yarı için eder ahu zar
Tutmadı sözünü yeri olsun nar
Vefasız zulümkar o kanlı dilber
Beni beş paraya sattı ne çare

Dursun Burhani'yi saldı hileye
Başımı uğrattı türlü belaya
Ben dilek diledim kani Mevla'ya
O beni bey murat etti ne çare.

KALAN OLMADI

Nedendir acaba aşığa cefa
Âşıklardan murat alan olmadı
Çokları yarına çıktı bi vefa
Doğru bir ikrarda kalan olmadı

Zalim yar kalbime yaralar açtı
Garip canım türlü dertlere düştü
Âşık derdin lokmana da danıştı
Sevdanın derdinden bilen olmadı

Deli gönlüm aş elinden divana
Hasret kaldım ela gözlü canana
Dursun diden yaşı döndü ummana
Akan gözyaşımı silen olmadı

DERDE SALDIN VEFASIZ

Merhamet etmedin girdin kanıma
Beni nice derde saldın vefasız
Senin için feda ettim canımı
Bu halime durup güldün vefasız

İtibar eyleme vefasız yara
Seni salar türlü derde efkâra
Umarım olasın sen yüzü kara
Senin için bednâm oldum vefasız

Burhani olmuştu sana kul gibi
Bağında ötmedin bir bülbül gibi
Vakitsiz açan konca gül gibi
Yâd elleri deydi soldun vefasız

RÜYADA

Artık bundan sonra bakma yüzüme
Sen bir harap olmuş viran gibisin
Var git artık hiç görünme gözüme
Beni zehirleyen yılan gibisin

Daha nasıl bakam senin yüzüne
Bundan sonra hor göründün gözüme
Anladım ki sen ellerin sözüne
Aldanıp düşmana uyan gibisin

Günden güne artırdın bu kederim
Yaklaşma yanıma uzak git derim
Bundan sonra senden nefret ederim
Hor geldin gözüme çayan gibisin

Uzak git, uzak git gelme yanıma
Bir sözünle kast eyledin canıma
Ellerin değmesin temiz kanıma
Kör baltayla derim soyan gibisin

Burhanıyım kara ettin günümü
Semaa yetirdin feryat ünümü
Bey vefasız yaktın cismi canımı
Cehennem ateşi niran gibisin.

VARAMAM ARTIK

Uzak düştüm yardan kaldım aralı
Yollarım ayrıldı varamam artık
Dal gerdan da sırma saçlar sıralı
El uzatıp daha öremem artık

Ayrılmayı istemezdim yanından
Ayırdılar cananımı canımdan
Yitirdim ceylanı gözüm önünden
Uzak düştü aram göremem artık

Dilerse olurdum ben onun kulu
Dursun Burhani'yi eyledi deli
Yar bağında açan o konca gülü
El uzatıp daha derememem artık.

ÇETİNDİR

Her nadan kimseye sırrını açıp
Yayıp da âleme vermek çetindir
Dostun bahçesine murat eyleyip
Destursuz gülünü dermek çetindir

Neden saldın bu cismime talanı
Dost dosta söyler mi acep yalanı
Kalbinde onulmaz derdi olanı
Söyletip de ondan sormak çetindir

Âşık olan elbet söz yarın sever
Kaşı hilal yüzü bir şemsi kamer
Burhani geçmeden cananını gör
Geçse dost kervanı görmek çetindir

BİLEN OLMADI

Gene yaralandı bağrımın başı
Derdim derindedir bilen olmadı
Akıttım didemden kan ile yaşı
Akan gözyaşımı silen olmadı

Bu aşkın ataşa canımı yakıp
Beni türlü, türlü derde bırakıp
Bir sevgi gözüyle yüzüme bakıp
Ben ile söyleyip gülen olmadı

Mecnun Leyla için dağlara düştü
Ferhat Şirin için dağları deşti
Acep kemler sevdiğine kavuştu
Binde bir yarını alan olmadı

Gazabım kahrım çoktur nedeyim
Derdimi kimselere ben arz edeyim
Başım alıp diyar, diyar gideyim
Desinler Dursun'u bulan olmadı

GÖLDEN GÖLLERE

Olaydım seninle yeşilbaş ördek
Dalaydım beraber gölden göllere
Çıkıp yücelere seyran edeydim
Düşeydik beraber çölden çöllere

Gel sevdiğim hele kalbimi yokla
Derdimi söylesem sığmaz ki akla
Sırrım gizli kalsın içinde sakla
Düşmesin adımız dilden dillere

Nazlı yarım gül cemalin gün gibi
Ben seni severim candan can gibi
Sen Leyla misali ben Mecnun gibi
Düşelim sahraya çölden çöllere

Sensin tek sevdiğim cananım benim
Dursun'am veririm yoluna canım
Gönlümde açılan gonca gülşenim
Konaydın bağında daldan dallara

YALANDIR YALAN

Vefa yokmuş bu zamanın kızına
Sana kurdukları pilandır pilan
Çünkü çoğu yalan katar sözüne
İnanma dikkat et yalandır yalan

İnanma hercai yalan sözüne
Aldatır bin türlü cilve nazına
Yalandan ağlıyor senin yüzüne
Arkasını dönüp gülendir gülen

Senin ile güller sen ile yaşar
Senden ayrılınca yad ele koşar
Ardından sen için bir kuyu eşer
Aldatıp bihaber salandır salan

Cilvesiyle seni hep inandırır
Edasıyla aşığım der kandırır
Dursun Burhani'yi hep dolandırır
Et dedim sevdiğim dolandır dolan

AŞK SELİDİR BU

Derdimi söylesem kimseler bilmez
Derler ki bunamış ya delidir bu
Ağlarım gözyaşım kimseler silmez
Sanırsam çağlayan aşk selidir bu

Derdim derin yalnız bilir yaratan
Odur bu âlemi görüp gözeten
Cehennem üstüne köprü uzatan
Günahkârlara da ince kılıdır bu

Akıl ermez çoktur hakkın kudreti
Gönderdi incili, Zebur Tevrat'ı
Haber verdi bize Kuran ayeti
Dursun der hakikat hak yoludur bu.

YÜZ OLSUN

Doksan dokuz yaram vardı kalbimde
Bir yara da sen aç canan yüz olsun
Dedim gel seninle hemen gidelim
Dedin sabur eyle âşık güz olsun

Güz olunca geldim canan yanına
Verdiğim ikrarı getir yâdına
Dedim dilber gel al beni yanına
Kış ikan baharım varsın yaz olsun

Meğerse yalanmış ona inandım
Dursun'am anladım o yara kandık
Yüze dost göründü, dedi ki döndüm
Umarım Mevla'dan yerin köz olsun.

NAZ ETTİN BANA

Derdim çoktur hangisini söylesem
Bir iken derdimi yüz ettin bana
Elleri görünce cilve edersin
Ben seni sevdikçe naz ettin bana

Sen beni bunca sevdaya saldın
Bazen şirin, şirin yüzüme güldün
Bazen şad eyledin gönlümü aldın
Bazen kaşın eğip göz ettin bana

Uğruna koymuştum canı serimi
Ben Dursun'am feda ettim varımı
Bu canımı yakan sevda narımı
Yarattığım yatağım köz ettin bana

VİRAN ETTİN

Kaldırıp başını bakma yüzüme
Yıktın gönül tahtın sen viran ettin
Aşkın ataşına yaktın canımı
Yaktın vücudumu bir külhan ettin

İnsafsız aşkına yandırdın beni
Şirin dilin ile kandırdın beni
Hazreti Eyüp'e döndürdün beni
Yaramı kan ile hem hicran ettin.

Aşkının ataşı canımı yaktı
Ağlarım sızlarım gözyaşım aktı
Dostlar düşman oldu üstüme kalktı
Dostlarımı bile bir düşman ettin.

İSTANBUL'A VERMEM

Gülüm senin nice methin edeyim
Mislin yok dünyada ele de vermem
Bağda da İzmir'e yeşil Bursa'ya
Şirin şehir İstanbul'a da vermem

Seksen bin şehire doksan bin ile
Bağı İrem ile şeyda bülbüle
Seksen bin cariye doksan bin köle
Yusuf Kenan misli kulada vermem

Kudret kalemiyle çekilmiş kaşı
Hak kudret eliyle etmiş nakşı
Dünyanın elması mücevher taşı
Burhan der yakuta lalada vermem.

AŞK VARISA DİLBER

Gel seninle kavli karar eyliyek
Eğer sende de aşk varise dilber
Gönlümüzden açak sevgi söylüyek
Bana canı dilden yar isen dilber

Bakışına mecnun olmuşum ezel
Ömrümün bağından dökülür gazel
Korkarım rakipler sezer her güzel
Ağyarlar burada görürse dilber

Yaktı Burhani'yi bu ateş yine
Aşkım emsal olur derya ummana
Cesedim toprakta kalsa bin sene
Unutmam bu cismim çürüse dilber

SELİ PERİŞAN

Bu gece rüyada gördüm cananı
Akar çeşmi yaşı seli perişan
Gama dalmış dertli dertli düşünür
Karalar giyinmiş alı perişan

Bakmadı yüzüme bana kin tutmuş
Eski dert üstüne yeni dert katmış
Karalar giyinmiş alları atmış
Sordum yarın vasfı hali perişan

Kam keder elinden kan ağlar, ağlar
Gözlerinin yaşı sel olmuş çağlar
Bozulmuş gülleri virandır bağlar
Dursun Burhani'nin gülü perişan

BEN USANDIM

Bir dilberin ataşına düşeli
Aşkı ile yanmadan ben usandım
Elinden aşkına bade içeli
Badesini sunmadan ben usandım

O vefasız yara olalı âşık
Yitirdim aklımı zihnim karışık
Varamadım yara yollar dolaşık
Ben sevdikçe o dönmeden usandım

Ay vefasız dilber ay gönlü kara
Adam hiç küser mi sevdiği yara
Dursun'am kalbime açtın bin yara
Yaralarım sarmadan ben usandım

DÖNEMEDİM BEN

İstedim ki bu sevdadan vaz geçek
Bu gönül vaz gelmez dönemedim ben
Gönlümün arzusu nedir bilmedim
Bu deli gönlümü bilemedim ben

Derdimi söylersem kınarlar beni
Bana derler olmuş deli divani
Nasıl ayırayım candan cananı
Bunun kolayını bulamadım ben

Eğer bir can düşer ise sevdaya
Kul olmasın asla bir bey vefaya
Burhani'yem emeğimi havaya
Verdi maksuduma eremedim ben

ŞİFA OLUR MU?

Nazlı yara bir arzuhal eylesem
Acaba derdime deva olur mu?
İçerimde olan derdi söylesem
Karalı bahtıma şifa olur mu?

Sen zalimsin anlamazsın derdimi
Gece gündüz duymadın mı virdimi
Âşık maşukunun halin sordu mu?
Yüzün görsem yar bir defa olur mu?

Sevdiğinden özgesine varanın
Öz yârine cebri cefa verenin
Varıp yad elleri sevip saranın
Acep günü zevki sefa olur mu?

Muhannet güzelsin nedir kararın
Efkâr erdi Burhani'ye zararın
Niye bozdun verdiceğin ikrarın
Âşığına böyle cefa olur mu?

DÖNER MİYDİ HİÇ?

Eğer olsa idi yarda itibar
Verdiği ikrardan döner miydi hiç?
Ağyarın arzusu yerin almasa
Rahat olup gönlü diner miydi hiç?

Ar namus olur mu hicap olmasa?
Mevla'dan kuluna hitap olmasa
Keşişte kereme sebep olmasa
Aslı için Kerem yanar mıydı hiç?

Yeten yok Şirin'in hiç feryadına
Dağ delen dediler Ferhat adına
Onlar da ermedi bak muradına
Şirin de yad ele varır mıydı hiç?

Mecnun Leyla için çölü sahrada
Bülbül gülü için düşer feryada
Dursun'um sevdiğim eliyle bade
Sevmese yârine sunar mıydı hiç?

DÖNMEK OLUR MU?

Evvel ikrar verip sonra yârinden
El çekip de böyle dönmek olur mu?
Vücudum yanıyor sevda narından
Ateş alıp yıl yıl yanmak olur mu?

Can dayanmaz yârin cilve nazına
Mail oldum onun ela gözüne
Yazık ki o uydu elin sözüne
Aldanıp da bele kanmak olur mu?

Dursun Burhani'nin durdun kastine
Ben hiç yar sevmedim senin üstüne
Aldın kadehini nazik destine
Uzatıp yad ele sunmak olur mu?

DEVRANIM TERSİNE BENİM

Zindan oldu senden sonra bu dünya
Döndü bu devranım tersine benim
Yıkılmış viranım gel eyle ihya
Yıkılan gönlümü kursana benim

Seninle sevindim senle yaşadım
Hep senle olurdu gönül Dil şadım
Ayrılık okların kalbe döşedim
Vurdun hançerini göksüme benim

Burhani'yem değdim Ahlat taşına
Nice bin belalar geldi başıma
Rahm etmedin gözden akan yaşıma
Kam kederi saldın üstüme benim

AĞYARA DÖNDÜ

Eyvah emeklerim zay oldu benim
O vefasız yârim ağyara döndü
Şad iken her günüm vay oldu benim
Gamsız günlerim hep efkâra döndü

Yârın mah cemali aydan işaret
Güzelliği ona verir hecelet
Yar yanımdan dönüp etti hareket
Bir geri dönmeyen kervana döndü

Nice canlar yakar o beyaz beniz
Gözlerin şulesi şafaklı yıldız
Yar gidince beni koydu yalınız
Burhani'm öksüz kullara döndü

MAHI TABANSIN

Güzel yüzün gördüm edeyim methin
Ayın on beşisin mah ı tabansın
Sevmişim sevgilim ela gözünü
Melül melül bakan ürkek ceylansın

Sende vardır akıl, fikir, irade
Senin ile erebilsem murada
Emsalin bulunmaz yalan dünyada
Sen benim gönlümde huri kılmansın

Her gören âşığın aklını alan
Çoğunun gönlüne salmışsın talan
Bütün görenleri sevdaya salan
Benim de kalbimde gizli nihansın

Zülfün bam telidir örüğün deste
Sazımda duyarım seni her seste
Burhani yatakta en son nefeste
Gelsen başucuma derde dermansın

PİŞMAN OLURSUN

Demedim mi a yar yad ele varma
En sonunda çünkü pişman olursun
Bir dostun ki sana nasihat etse
Sözü acı gelir düşman olursun

Her gülün açacak zamanı vardır
Kırmızı güllerin etrafı hardır
Cahille konuşmak daha da zordur
Yüzüne güleni insan bilirsin

Burhani der dinlemedin fendimi
Pişman olup daha gönlüm döndü mü?
Hem beni yandırdın hem de kendini
Nazlı yârim günahımı alırsın

ELİMDE SAZIM YAR BENİ BENİ

Unuttun ikrarın oldun bey vefa
Çıkardın hatırdan yar beni beni
Derdinle gün be gün çekerim cefa
Buldu gece gündüz zar beni beni

Sen anlamaz oldun benim halimi
Edersin sitemi cebri zulümü
Soldurdun vakitsiz konca gülümü
Görsene bürüdü har beni beni

Âşık arzu eder nazlı sunasın
Sen bülbülsün dudu dilli sunasın
Elinde kadehi ballı sunasın
Doldur kadehine ver beni beni

Şerbeti elinle bir daha doldur
Mert olan dilberin ihsanı boldur
Ya kul eyle ya yar eyle ya öldür
Doldur tüfeğini vur beni beni

Uğruna koymuşum canan bu canı
Görsene aşkınla yanan bu canı
Derdinden del'oldu Dursun Burhanı
Yaktı aşkın ile nar beni beni

DERDİM NE BİLEMEDİM

Derdim sordum hekimlere lokmana
Ne derdim bilen var ne bilemedim
Ağlarım gözyaşım döndü ummana
Ne silen var yaşım ne silemedim

Derdim dile geldi deftere yazdım
Bunca yıl bir gizli sevdayla gezdim
Vur öldür yar beni canımdan bezdim
Ne öldüren var beni ne ölemedim

Kimlere söylesem ben bu halimi
Bülbül gibi arz ederim gülümü
Burhani'yem kimse dertli gönlümü
Ne güldüren var beni ne gülemedim

ŞİŞ YÜREĞİME

Her zaman temrenli okların canan
Neden sen tutmuşsun tuş yüreğime
Vurursun sineme bir zağlı temran
Kızdırıp basarsın şiş yüreğime

Bilmem zalim neden kastıma durdu
Çekti hicran okun sineme vurdu
Sevdanın aslanı ayrılık kurdu
Saldı pençe ile diş yüreğime

Derdim çoktur hangi birin yazam yar
Can dayanmaz nasıl elim üzem yar
Dursun der ki artık ayrı gezem yar
Basayım bir kara taş yüreğime

GÜLMEDİM EYVAH

Gülmek murat ettim yalan dünyada
Nasip değil imiş gülmedim eyvah
Âşık arzu eder ere murada
Âşıklar muradın almadı eyvah

Yıllardır derdime derman ararım
Gece uykum yoktur gündüz kararım
Derdimin üstüne dertler sararım
Vefasız aşkımı bilmedi eyvah

Beyle dertli kaldı Dursun Burhani
Bitmez sonu gelmez bu şeb i hicran
Gözlerimden akar yaş yerine kan
O zalim gözyaşım silmedi eyvah

DOKURUM YA NE

Aşkın tezgâhında sevda ipliği
Yıllardır a dostlar dokurum ya ne?
Atmadım serimden kamı kederi
Üstelik üstünü katarım ya ne?

Mevla'm verdi bana efkârı kamı
Görmedim sefayı sürmedim demi
Aşkın kitabından kamı matemi
Döndüre döndüre okurum ya ne?

Bir dinle derdimi ey nazlı gülüm
Anlamaz mısın sen bu derdi dilim
Aşkınla zar çeken şeyda bülbülüm
Sevda dallarında şakırım ya ne?

Şad olmaz günlerim ahu zar iken
Bu kara talihim bende var iken
Burhani kıymetin mücevher iken
Bir geçmez pul gibi bakırım ya ne?

NİCEDİR KARDAŞ

Dinle sana arzuhalim söyliyem
Görkü bu ahvalim nicedir kardeş
Gönlümün arzını sana söyliyem
Aydınlanmaz bahtım gecedir kardeş

Felek kemendini boynuma taktı
Gözlerimden kanlı hicranlar aktı
Dost beni sağalmaz derde bıraktı
Gizli sevda gayet acıdır kardeş

Eğnime giymişim göğü karayı
Yar açtı kalbime türlü yarayı
Bir söz ile yıktı gönlüm sarayı
Yine de başımın tacıdır kardeş

Bülbülünü seven o gonca gülüm
Yar yanında daha bîneva kulum
Canana yolladım ben arzuhalim
Dedi ki Dursun da necidir kardeş

DOLDU DA DOLDU

Sevdanın ataşı hicran okları
Yaralı kalbime doldu da doldu
Bu kara kaderim levh-i mahfuzda
Yazılmış anlıma buldu da buldu

Feryat ediyorum bir bülbül gibi
Yar önünde divan duram kul gibi
Hazan vakti gelip gonca gül gibi
Kış geldi kuruttu soldu da soldu

Askehli arzusun buldu deseler
Aşkın kadehleri doldu deseler
Nazlı canan bana geldi deseler
Gamlı gönül o dem güldü de güldü
Tabip olup derde etmedi çare
Üstelik cismime açtı bin yara
Ne çare zalim beni dertlere
Nice günden güne saldı da saldı

Gün be gün çekerim kam ile keder
Böyle emreylemiş kanı mukadder
Vurdu ciğerime bir zağlı neşter
Yaralı bağrımı deldi de deldi

Feryadım duyan yok kurtulmam zardan
Daim Mansur gibi asıldım dardan
Dursun ayrılırsa sevdiği yardan
Ecel ondan gelir öldü de öldü

DEME SEVDİĞİM

Nazlı yarı gördüm perişan hali
Düşmüştür efkâra gama sevdiğim
Onun kederinden mahzun bu gönlüm
Hasret etti beni deme sevdiğim

Cananın üzülme canım çekilir
Yüreğime sanki ateş dökülür
Sen hasta olma ki belim bükülür
Dayanamam bu siteme sevdiğim

Varıp sorsam yar halini el kınar
Görmesem ben onu bu canım yanar
Seni ele bitap gönende naçar
Hançer batar bu sineme sevdiğim

Sende olan derde ben de bağlıyam
Sen sağ ol da ben sinemi dağlıyam
El söz eder gidem gelem yokluyam
Her saatte döne döne sevdiğim

Dursun der ki senden ayrı ne gülem
Sen mahzun olanda ben nasıl gülem
Ne ki derdin varsa ver bana alam
Bütün ağrın bana gelsin sevdiğim

AHU ZARIMDAN

Yatamam bu gece yar nice oldu
Hiçbir haber getiren yok yarımdan
Acaba hasta mı şifa mı buldu?
Bu dağlar yıkılsın ahu zarımdan

Bir haber almadım ya Rab n'ideyim
Uzak düştü aram nasıl gideyim
Onun kederinden nasıl yatayım
Tiksinir kalkarım uykularımdan

Mahzun hayalinden duramaz oldum
Yar halin soramam yaramaz oldum
Sırrımı kimseye veremez oldum
İçimden sızlarım yar kederimden
Sana bir niyazım var ya habip
Yarıma şifayı tez eyle nasip
Ben yarın yanında olaydım tabip
İlaç olsa geçer idim serimden

Nasip yok Dursun'a hiç gülmek için
Yaratıldım dert ile dolmak için
Canım verem yara ey olmak için
Geçeyim uğruna bütün varımdan

İÇMEZ DE İÇMEZ

Yıllardır sinemde bir yara vardır
Yar sarılı yaram açmaz da açmaz
Şerbet nakız oldu canan elinden
Doldurur veririm içmez de içmez

Açamadım şita vurmuş gül gibi
Dertli kim var ben biçare kul gibi
Feryat ediyorum bir bülbül gibi
Konmaz dallarıma uçmaz da uçmaz

İşiten yok feryadımı ünümü
Karalıdır ak görmedim günümü
Ölürsem insafsız yar kefenimi
Kendi öz eliyle biçmez de biçmez

Uğruna koymuşum canan bu canı
Kuruttun iliğim damarda kanı
Bu serimde olan sevda kervanı
Konmuş can sahrama göçmez de göçmez

Bu sözlere bir hayaldir deseler
Âşık maşukunu aldı deseler
Dertli Dursun Burhan öldü deseler
Yine sevdiğinden geçmez de geçmez

BAKTI YÜRÜDÜ

Seslendim dilbere hele dön geri
Bir defa dönüp de baktı yürüdü
Bil ki yar ben oldum aşkın kemteri
Aşk bendin boynuma taktı yürüdü

Merhamet edip de gelmez yanıma
Zehir kattı damarımda kanıma
Aşkın ataşını saldı canıma
Bir sönmez ataşa yaktı yürüdü

Fidan idi bar vermedi bağlarım
Ah u vahla geçti gençlik çağlarım
Dursun der ki yar derdinden ağlarım
Gözyaşım ummana aktı yürüdü

İNŞALLAH

Her derdin bir türlü devası vardır
Bu derde de çare olar inşallah
Ağlayan dünyada gülmez sen sanma
Bir gün de olur ki güler inşallah

Akıl gerek doğruluğu düşüne
Aldanıp gitmeye nefis peşine
Felek benim gibi gam telaşına
Vefasız gülleri salar inşallah

Kimsenin ettiği yanına kalmaz
Yüz öğüt söylesen eğri doğrulmaz
Sanır mısın açan goncalar solmaz
Şita vurur bir gün solar inşallah

Bilmem ara yerde nedir nedenler
Çürüsün araya giren bedenler
Âşık Burhani'ye kemlik edenler
Onlar da Mevla'dan bulur inşallah

KUL KAPISINI

Şeyda bülbül olan bağlar dolanır
Daim arzu eder gül kapısını
Gönüller denilen azım kaladır
Girmek ister isen bul kapısını

Dilde destan eder seni överler
Değsen ele hatırına değerler
Bir gün gelir senin kapın döverler
Eğer çalmış isen el kapısını

Âşık Dursun ne olmuştur ne olacak
Zaman gelip senin ömrün dolacak
Bu dünya fanidir kime kalacak
Azrail hep çalar kul kapısını

YARA NE ÇARE

Uzak düştüm yârim bilmez halimi
Bir name yazsam da yara ne çare
Vukuf olup bari yar ahvalimi
Uzak düştü elden ara ne çare

Sılada sevdiğim bilmez halimi
Yeter mi uzatsam yara elimi
Elimden alırlar gonca gülümü
Gül kısmet olursa har'a ne çare

Dursun yar yoluna koymuştur serin
Yardan ayrılalı çekerim zarın
Aşk ataşı saldı cismime narın
Akıbet yandırdı nar'a ne çare.

AY NAZLI DİLBER

Başına döndüğüm ay nazlı dilber
Keklik gibi sekişine ben kurban
Ne olur yüzünü bu yana döndür
Sevdiceğim bana doğru dön kurban

Yar yoluna feda ettim bu canı
Hem canı gönülden severim seni
Sen gibi cananın olur kurbanı
Mal değil ki yar uğruna can kurban

Sevdiceğim has bahçede bir gülsün
Âşık olmuş cemaline kul dursun
Bu diyarda hem sultansın hem hansın
Sana olsun ağa paşa han kurban

NE YANA FELEK

Yine benim ile cenge giriştin
Giremem sen ile meydana felek
Yolumu şaşırtıp sarpa salmışsan
Bilmem ki gideyim ne yana felek

Beni bir çaresiz derde bıraktın
Yar yitirdim yana yana arattın
Aşkıyla canımı odlara yaktın
Yana yana döndüm külhana felek

Yeter bu cefalar bana çok ettin
Bir tamam aklımı aldın yok ettin
Akan didem yaşın bir ırmak ettin
Burhanı gark ettin ummana felek

EY FELEK

Cefa çektim muradımı vermedim
Ne kastime durdun benim ey felek
Genç yaşımda bir şad olup gülmedim
Ahu zar eyledin günüm ey felek

Ağlatıp da didem yaşın akıttın
Düşmanları hep üstüme bakıttın
El âlemi güldürüp de şakıttın
Bana da verdin her gün vay felek

Dursun Burhaniye Mevla'dan oldu
Başıma yazılan gelip de buldu
El attığım dallar kırılıp geldi
Genç ömrümü sen eyledin zay felek.

EY FELEK

Yine tazelendi yaramın başı
Ne kastime durdun benim ey felek
Akıttın gözümden kan ile yaşı
Ahu zar eyledin günüm ey felek

Bir gün bile bu ömrümde gülmedim
Her kabahat bendemiydi bilmedim
Sevdim ama muradımı almadım
Garezin bana mı senin ey felek

Elimi attığım dalları kırdın
Her zaman sen benim kastime durun
Dursun Burhani'ye darbeyi vurdun
Dertlere düşürdün canım ey felek.

ÇİMENLERLE BESLENİR

İlkbaharda erir dağların karı
Coşkun akar dereleri seslenir
Nisan mayıs aylarının yağmuru,
Yağar bol bol çimenleri beslenir

Yağdıkça yağmuru arttıkça sıcak
Toplanır sümbüller hep kucak kucak
Her taraf beslenir al elvan çiçek
Lale nergis menekşeyle süslenir

Bulutlar çatışır gökleri gürler
Şimşek çakar altın taşları parlar
Sanki sıcak ile sinesi terler
Al elvanlı nebatatı ıslanır

Baygın gitse havsından ayılır
Seni gören hayran olur bayılır
Dursun der sürüler sende yayılır
Koyun kuzu yaylağında beslenir

HİCRANLI

Kardeş dinle arz edeyim halimi
Vasfedeyim sana bu yanı kardeş
Gam kasavet aldı bak dört yanımı
Görsen kalbimdeki hicranı kardeş

Yarın mah cemali benzer huriye
Vasfı hal olalım otur şuraya
Âşıklık dediğin sanırsın derya
Dalıp da göresin ummanı kardeş

Bir cananın aşkı sinemi yaktı
Felek kemendini boynuma taktı
Hicran leşkerini üstüme çekti
Kuşattı gurbette her yanı kardeş

Bülbülü zar eden bir kızıl güldür
Âşıkları derde salan bu haldir
Burhanı bir yara muradım vardır
Gönülden çıkarmam cananı kardeş

VARDIM VARALI

Bu gün yine gördüm nazlı cananı
Gama dalmış efkâr ile yaralı
Görmedim cihanda devri devranı
Bu yalan dünyaya vardım varalı

Ağlar perişandır derdi yar için
Hastalar ağlıyor yanar nar için
Âşıklar zar çeker bir dilber için
Pirler aşk badesin verdi vereli

Adını söylesem yad eller sezer
"Ge" harfi baştadır "me" harfi yazar
Bakın Burhaniye eyleyin nazar
Aşk elinden cümle cismim yaralı

ONA KAŞLARIN

Methedeyim ela gözlüm cemalin
Değmez mi binlerce cana kaşların
Kaldır yar peçeni ben de göreyim
Gösterince n'olur bana kaşların

Bir zaman ki senin ile konuştum
Gizli sırlarımı sana açmıştım
Sureler içinde ayetten seçtim
Benzer lam elifle yaya kaşların

Sefil Dursun bu canından bezecek
Senden ayrı acep nasıl gezecek
Derdi çoktur acep hangisini yazacak
Hükmü benzer bir fermana kaşların

DİNLE SEVDİĞİM

Bir arzum var benim dinle sevdiğim
Bu garip gönlümün vasfı halidir
Gece gündüz yandım döndüm küllere
Bu savrulan ataşımın külüdür

Yıllardır aşkına yandım alıştım
Aklımı yitirdim büsbütün şaştım
Bir mecnun misali dağlara düştüm
Gören dedi bu divane delidir

Dursun Burhani'yim coşar ağlarım
Alı atar karaları bağlarım
Gurbet elde yar yar diye ağlarım
Akan çaylar benim çeşmim selidir.

HALLOLUR GİDER

Nice gam etmesin bigâne gönül
Bu dert ne bir türlü hallolur gider
Gezip dolaşmadım gönül sahrasın
Aşarım dağlardan yol olur gider

Feryat eylesem de duyan yok naram
Ararım derdime bulunmaz çarem
Eksilmeden artar gönlümde yaram
Bu dertler hep bana mal olur gider

Ben seni anarım her gece her gün
Onun'çun çekerim zarı figan ün
Korkarım ki nazlı canım bir gün
Varır bir kötüye kul olur gider

Muhannet gönlümü hiç şad eylemez
Nideyim zulümkâr derdim dinlemez
Burhani'ye neden ülfet eylemez
Benden yüz çevirir el olur gider

BİLSİN SEVDİĞİM

Ben aşığım bir yosmaya bacılar
Derdimi söyleyin bilsin sevdiğim
Çoktur yüreğimde kamlar acılar
Çağlayan gözyaşım silsin sevdiğim

Ceylan bakışlıdır gözleri ela
Görünce getirdi başıma bela
Belki derdime bir ilaç ola
Yaralı gönlümü sarsın sevdiğim

Yüzünde parlayan kudretten bir nur
Kaşları hilaldir bukağı billur
Dursun'um sevdiğim cemali sürur
Verir bana eğer gülsün sevdiğim.

SALMASIN NİDEM

Vefasız dilberin aşkına Mevla'm
Hiçbir bendesini salmasın n'idem
Dedim ki derdime bir derman ola
Olmadı zalim olmasın n'idem

Yeten yok imdada eylerim feryat
Ağlarım gözyaşım sanki Fırat
O da beni gibi dünyada murat
Dilerim Mevla'dan almasın n'idem

Cefası nedendir men de bilmedim
Ben ona vefasız âşık olmadım
Aşkına düşeli bir gün gülmedim
O da beni gibi gülmesin n'idem

Akıttı gözümden kanlı selimi
Genç yaşımda nice büktü belimi
Burhani'yim yıllar oldu halimi
Bilmedi o zalim bilmesi nidem

DOLANIR

Gönül Ferhat olmuş bir şirin için
Külünk elde yüce dağlar dolanır
Bu aşkın oduna alışıp yanan
Yıllarca sinesin dağlar dolanır

Âşık olmayanlar anlamaz hali
Çıkmaz hatırımdan yârin hayali
Gönüm Şeyda olmuş bülbül misali
Uçar daldan dala bağlar dolanır

Yandı aşk elinden ciğerim püryan
Abdallar misali gezerim üryan
Yıllardır olmuşum ben dide giryan
Akar gözyaşlarım çağlar dolanır

Var mı acep âşık olup gülenler
Vefasız dilbere gönül salanlar
Sonunda ayrılıp hasret kalanlar
Al giyinmez kara bağlar dolanır

Dursun'um zar çeker her gün her gece
Gönül dönmüyor ki vaz gele geçe
Bu öyle bir dert ki bulmaz netice
Sevdanın müddeti çağlar dolanır.

BERGÜZAR

Neden oldu acep benden döndüğün
Aklın fikrin kim eyledi tarumar
Unuttun mu aşk oduna yandığın
Tenhalarda vermiş idin bergüzar

Sen gafilsin dost düşmanın bilmezsin
Yaralı gönlüme derman olmazsın
Bu ah u zarımdan sen de gülmezsin
Seni de ağlatır o perverdigâr

Aldandın sen elin sözüne uydun
Durmadın ikrarda sözünden caydın
Dursun Burhani'yi sen hasret koydun
Bitmez dedin bu ayrılık gene var

KERVANA DÖNDÜ

Bir vefasız nazlı yârin ucundan
Gece gündüz işim figana döndü
Ayırdılar cananımın göçünden
Bir geri dönmeyen kervana döndü

Ah vah ile geçti civan çağlarım
Fidan idi bar vermedi bağlarım
Gece gündüz ah çekerek ağlarım
Eski şad günlerim yalana döndü

Şad günüm yok devran zar oldu bana
Sevdiğim zulümkâr yar oldu bana
Bir afsun almayan mar oldu bana
Dursun der cananım yılana döndü

YARA BİR

Ne sayarsın tabip yaralarımı
Değil bu sinemde benim yara bir
Çarem budur maksuduma yetirsem
Sağalır yaralar yetsem yara ir

Eğer fırsat verse bu zalim felek
Ben de ister idim dünyada gülmek
Koç kurban adadım işte bu dilek
Eğer kavuşursam nazlı yara bir.

Bilen yok Dursun'un derdi dilini
Bülbül gibi arzu ede gülünü
Çok yalvardım ayar arzı halımı
Götüren olmadı nazlı yara bir

BAHAR GELENDE

Elvan elvan çiçeklerle bezenir
Bağlarımız ezel bahar gelende
Ağaçlarda filizlenir beslenir
Ne hoş olur bahçeye bar gelende

Âşık olan maşukuna özenir
Odaları zinnetlenir bezenir
Gönüller hoş olur hem tazelenir
Âşıklar sevinir öz yar gelende

Turnalar konarlar ovaya çöle
Sunalar müştaktır sulara göle
Bülbül de âşıktır bir konca güle
Figan eder güllere har gelende

Dursun burhan olma ilimden naçar
Hoş seda insanın gönlünü açar
Bivefa olanlar yarından geçer
İkrarından dönerler zor gelende

BİLEMEDİM BEN

Talihim kara mı ezelden benim
Bilmedim bilmedim bilemedim ben
Didemden kurumaz daima nem'im
Silmedim silmedim silemedim ben

Gönlüm büyük sanki koca dağlarım
Bu sinemi aşk oduna dağlarım
Yıllardır bilmem ki neden ağlarım
Gülmedim gülmedim gülemedim ben

Sevdanla derbeder olmuşum yurttan
Burhani der hata gelir mi mertten?
Yıllar oldu kurtulmadım bu dertten
Ölmedim ölmedim ölemedim ben

KİME SÖYLİYEM

Halimden bilen yok derdimi açtım
Dert bilen olmasa kime söyliyem
Ta ezelden acı bir zehir içtim
Kanım zehirlendi buna neyliyem

Bağban olsam mor sümbüllü bağım yok
Halim arz etmeğe dert ortağım yok
Çoban olsam göy çimenli dağım yok
Sürüm olsa nerelerde yaylıyam

Dertten hali olup gezebilmezem
Ördek olsam gölde yüzebilmezem
Dursunam derdim çok yazabilmezem
Dert ortağım yok ki derdim peyliyem

HER GÜN AĞLARIM

Ey vefasız görkü senin yüzünden
Hiçbir gün gülmedim her gün ağlarım
Nere gitsen geleceğim izinden
Ben senin aşkınla coştum çağlarım

Ne çare ki vurdun kamın taşına
Ben sanmazdım yârim ayrı düşüne
Yaktın beni sonsuz aşk ataşına
Yıllar oldu bu sinemi dağlarım

Sen beni eyledin dillere destan
Zulümkârlık ettin canıma kasten
Sen bir dolu oldun Dursun da bostan
Yıktın viran ettin yeşil bağlarım

GÜLÜM GÜLÜM

Seherde uğradım dostun bağına
Goncalar içinde ak gülüm gülüm
Bir mehlem olmadın sinem dağına
Yarama bir mehlem yak gülüm gülüm

Boyun servi dalı yar belin ince
Gülşen bağlarında sen taze konca
El gezdim âlemi dolaştım bunca
Emsalin cihanda yok gülüm gülüm

Aşkına düşeli sanki deli oldum
Şeyda bülbül gibi öttüm lal oldum
Kerem gibi yandım yandım kül oldum
Savrulan külüme bak gülüm gülüm

Merhamete gelip sormadın halim
İlaçsız mümkünsüz bir naçar kulum
Ben seni sevdikçe sen ettin zulüm
Bana sitemlerin çok gülüm gülüm

Elimi attığım dalları kırdın
Her zaman sen benim kastime durdun
Dursun Burhani'ye darbeyi vurdun
Attın bu sineme ok gülüm gülüm

YILAN ZEHİRİ GİBİ

Akraba düşmanı yârin cefası
Ciğerimde yılan zehiri gibi
Aşığına güzelin bivefası
Bir hak tanımazın şeriri gibi

Âşık olan durmaz sel olur çağlar
Yardan ayrı kalan elbet kan ağlar
Kızgın hançer ile sinemi dağlar
Cehennemin narı demiri gibi

Zalimin kalbine merhamet inmez
Sinemde tutuşmuş ataşı sönmez
Burhanı seviyor ölse de dönmez
Bu aşk bana hakkın emiri gibi

DAĞIDIR

Karşıda görünen dumanlı dağlar
Sevgimizin yer ettiği dağıdır
Sinemde gördüğün işte bu dağlar
Yârin çekticeği sevda dağıdır

Bu dağlardır hala işler canımda
İliğimde damarımda kanımda
Nazlı canan olsa idi yanımda
Kederli günümde derdim dağıtır

Ben güzelim diye canan kurulma
Coşkun sula gibi akıp durulma
Acı sirke gibi küpe sarılma
Çok sert sirke öz küpünü dağıtır

Dostun ile muhabbet kur saz eyle
Dost bir iyilik etse sen de yüz eyle
Dursun der ki şirin sohbet söz eyle
Tatlı insan dosta cevher dağıdır

GÜLDEN HABER AL

Bülbül neler çeker diken elinden
Varıp da o derdi gülden haber al
Keremin canında aşk ateşini
Aslıdan keremden külden haber al

İnsanı kötüye salar cehalet
Her zaman o yerde artar sefalet
Nerde ki yok ise hak ve adalet
Çektiği cefayı elden haber al

Kul zulüm görürse heves hevaya
Güven olmaz ise adil davaya
Dursun'un feryadı aşkı nağmeyi
Elinde sazından telden haber al

LİSANA GÜZEL

Neden sustu konuşmuyor dillerin
Gelsen bülbül gibi lisana güzel
Çok uymuşsun fitnesine ellerin
Düşmanlık ederler hep sana güzel

Dikeni olmaz mı gülün gülşenin
Cihana yayılsa şöhretin şanın
Aradım cihanda yoktur akranın
Gelmemiş sen gibi cihana güzel

Yazık ki aldandı Dursun u Burhan
Gönül arzu eder sevdiğin her an
Cihanda olar mı kusursuz insan
Boşuna edersin bahane güzel

DİKEN OLSUN

Benim bir gülüm var gönlüm bağında
Dererim etrafım bin diken olsun
Dünya o gülüme olsa da talip
Vazgeçmem binlerce göz diken olsun

Yârdan ayrı kara ettim günümü
Özü vursun değme döksün kanımı
Özü alsın öz eliyle canımı
Benim kefenime yar diken olsun

Yar eliyle ağı katsa aşıma
İçerim acımam bu genç yaşıma
Ölürsem cananım gelsin başıma
Mezarım taşını yar diken olsun

FERYAT EYLER

Vefasız güzele eyledim meyil
Ben onu sevdikçe o inat eyler
Aşkına düşeli bu Şeyda gönül
Bülbül gibi zarı hem feryat eyler

Mecnun gibi beni saldı çöllere
O sebepten destan oldum dillere
Korkarım cananım gider ellere
Beni hasret koyar nâ-murat eyler

Gece gündüz işim ahu zar olur
Yanar ataşına cismim nar olur
Dursun der cananım yâda yar olur
Beni mahzun yâd elleri şad eyler

YOLUNDAN BULASIN

Beni koyup yâd ellere varan yar
Git vefasız git yolundan bulasın
Yıllar oldu bana umut veren yar
Beni dertli ettin sen de olasın

Gece gündüz işin ahu zar olsun
Önün kaya ardın Zülfikar olsun
Yattığın yatağın ataş kor olsun
Yana yana kül ola kavrulasın

Saldın beni ahu zara nidaya
Seni saldım âşıklarda badeye
Nere gitsen uğra gafil gadaya
Dilerim ki sol yandan vurulasın

Sen aldattın cilve ile nazına
Sevdin sevdin uydun elin sözüne
Hasiret kal zevki sefa yüzüne
Ne şad ola ne de bir gün gülesin

Bu aşkı sen bana vermiştin kendin
Ben Kerem sen Aslı misali yandın
Sonunda bir keşiş sözüne kandın
Nere gitsen yarı yollu kalasın

Saldın ataşlara Dursun Burhanı
Doldurdun içime derdi hicranı
Pişman ol gidersen eğer ne yanı
Gözü yaşlı döne geri gelesin

YAYLA

Bahar geldi yine karlar eridi
Akar derelerden selleri yayla
Koyun kuzusunu aldı yürüdü
Bölük bölük oldu malların yayla

Mayıs gelir yayla sana göçülür
Pınarların şerbet gibi içilir
Dağlarında türlü çiçek açılır
Elvan elvan olur güllerin yayla

Gönüllere neşe gelir, haz gelir
Göllerine ördek gelir kaz gelir
Dursun görür lisanına söz gelir
Bülbül gibi öter dillerin yayla

RÜYA ÂLEMİNDE

Aşkın firkatinden keder elinden
Bir rahat olup ta yatamadım oy
Yıllar oldu bir ceylanın elinden
Yürüdüm, yürüdüm yetemedim oy

Sevdiğim bu aşkın elinden şaştım
Yâr yolunda nice dağları aştım
Kam ticaretinden ben dükkân açtım
Alan yok bu derdi satamadım oy

Kurtulmadım bu yaranın derdinden
İtkin saldım avım kaçtı yurdundan
Yürüdüm yürüdüm yârin ardından
Kaçtı ceylan gibi tutamadım oy

Kara diken oldu bağımda gülüm
Kim anlar bu dertten anlatsam halim
Dursun der konuşmaz lal oldu dilim
Bülbül tek zar edip ötemedim oy

GÖR NİCE YANDIM

Benim bu canımı hicran narına
Derdi pervaneye sor nice yandım
Âşık hasret oldu nazlı yârine
Saldı bu firkate gör nice yandım

Derdim bir değil ki şimdi yüz oldu
Bu hicran benimle yüz be yüz oldu
Tutuştu ciğerim ataş köz oldu
Aldı bu cismimi nar nice yandım

Bu yalan dünyada çok düştüm dara
Yıllarca aradım derdime çara
Burhani ezelden talihim kara
Böyle kırık gelmiş zar nice yandım

SİLMEYE GELİR

Gönlümün sultanı nazlı cananım
Bu derdime deva olmaya gelir
Yıllar oldu hasretiyle ağlarım
Akan çeşmim yaşın silmeye gelir

O nazlı cananım bu başımda taç
Gönül sevdiğine her zaman muhtaç
Aradım derdime yoktu bir ilaç
Derdime bir deva bulmaya gelir

O yâre müptela Dursun gedayı
Dost elinden esirgemez badeyi
Ezelden serime saldı sevdayı
Meğer pişman olmuş almaya gelir

RÜYADA

Ayrılık günleri geldi dayandı
Göründü gözüme yol bile bile
Aşkın ataşına bağrımda yandı
Olmuştur vücudum kül bile bile

O yarın hayali gözümden gitmez
Sevdiğim canana elim de yetmez
Gönül bağlarının bülbülü ötmez
Kurumuş bağımda gül bile bile

Burhani'yim gönlüm dosta bağladım
Bazı coşkun sular gibi çağladım
Yıllar geçti hiç gülmedim ağladım
Akıttım gözümden sel bile bile

EREBİLMEZSİN

Özde doğru sözde doğru olmasan
Hakikat ilmine ere bilmezsin
Gönül sen âmâsın dünya gözüyle
Sırrı hakikati göre bilmezsin

Eğer sarılmasan farza sünnete
Gün gelir düşersin derde mihnete
Kibir ile gider isen ahrete
Vel olsan cennete gire bilmezsin

Burhani dost sana olmasa maşuk
Bu yalan dünyada yollar dolaşık
İster bülbül gibi güle ol âşık
Hakikat gülünü dere bilmezsin

AĞLADIM

Her neye el atsam hep de boş çektim
Kara kaderime küstüm ağladım
Bir vefa görmedim sevdiklerimden
Herkesten umudum kestim ağladım

Takdirin cilvesi beleymiş bize
Bir gülüm açmış ki tazeden taze
Yavrular gurbette görünmez göze
Resmini bağrıma bastım ağladım

Deryayı dünyanın malı bilirdim
Evimin neşesi gülü bilirdim
Bir gün görmeseydim deli olurdum
Görünmez gözüme sustum ağladım

Cıvıl cıvıl sesi kulağa gelmez
Dertli gönül daha şâd olup gülmez
Bağrı taş olanlar halimi bilmez
Herkes oldu benim kastim ağladım

Bu fani dünyada sefa bulmadım
Dursun'am dirdime deva bulmadım
Kime dost dedimse vefa bulmadım
Yok imiş bir sadık dostum ağladım

YAZ YEŞİL

Karşıki dağlara seyir eyledim,
Kışın beyaz güzün sarı yaz yeşil
Yeni bir imladır şimdi söyledim
Kâğıt beyaz kalem sarı yaz yeşil

Sanma bu esrarı ben ezel gördüm
Geldi bağlarda hep gazel gördüm
Geçen gün gezerken bir güzel gördüm
Kaftan beyaz saç sarı, göz yeşil

Geçenlerde seyreyledim deryayı
Hayret eyler kaptan gözler karayı
Kuşanmış hayretle çeker küreği
Sandal beyaz kürek sarı yaz yeşil

Burhani sözümüz hoş dilimizde
Sunalar yüzüyor aşk gölümüzde
Renklere boyansın bu elimizde
Eller beyaz teller sarı yaz yeşil.

YETER

Yıllardır aşkına yandım perişan oldum yeter
Bu sevdana sabretmekten dervişân oldum yeter
Yüze güldün sen ey zalim dilin dost kalbin düşman
Bunca yıllardır sözüne fazla aldandım yeter

Daha inanmam sözüne hainmişsin cananım
Günbegün ve aylar yılar aşkın ile yanarım
On sekiz yıldır ben sana aşığım perişanım
Daha yaktığın az mıdır yıllarca yandım yeter

Yalvardığım yetmedi mi sarılıp girdabına?
Dayanmak bu kadar olur sevdanın azabına
Dursun'um nice bin defa düştüm yar türabına
Sultan mıydın sen ey zalim perişan oldum yeter

RÜYADA

Derdi taksim eylediler sahibi kimdir gibi
O dertleri hep ben aldım sohbet ve demdir gibi
Hep bana mı verilmiştir bu kam keder bu dünyada
Döne döne nûş eyledim şerbeti camdır gibi

Şarabı camından içtim ciğer oldu yüz para
Talihim kara yazılmış kader burcu sitara
Bu fanidir kuldan kula asla yoktur bir çare
Ahrette yardımcı olsun sahibim bindir benim

Talihim karaymış dostlar hele bakın halime
Kader beni ayrı koydu açan gonca külüme
Şirin sözüm acı geldi ahbabıma elime
Dursun'am tatlı sözlerim yara sitemdir benim

NAZLI YAR

Gel seninle dost olalım canda canan nazlı var
Bu halimi anlasana benim aman nazlı yar
Cihanda hiç emsalin yok seni nerde bulayım
Melek misin, huri misin, yoksa kılman nazlı yar

Aşkın ile mecnun oldum beni saldın mihnete
Can mı dayanır cananım senden ayrı hasrete
Bu dünyada eşin yoktur sen layıksın cenneti
Melek sima yaranmışsın kendi insan nazlı yar

Bir zaman ki vermiş idin sen de elin elime
Senin ile gider idim o yaylada yoluma
Dursun'um der gam etmezdim yar yolunda ölüme
Uğruna gedayım her an bir şirin canlı yar

BENİ YANDIRIR

Bir güzele müptelayım aşkı beni yandırır
Gece, gündüz kan ağlarım canda canı yandırır
Hasretinden dide giryan ağlarım zarı, zarı
Düşer ise çeşmim yaşı ol ummanı yandırır

Yıllar oldu yar aşkıyla oldum divane deli
Ben ağlarım zarı, zarı el derdimi ne bili?
On bir ayda har ağlatır o biçare bülbülü
Zar çekerse şeyda bülbül o gülşeni yandırır

Dertli âşık zar çekerse dağlar yıkılır yere
Dursun der ki çeşmim yaşı oldu çağlayan dere
Duysun derdimi bir kere söylesem ariflere
Gökte melekler ah çeker o kılmanı yandırır

GÜLÜN DERSENE

Gel seninle ahdedelim sıdk ile söz versene
Bu gönlümü bağlamışım ey cananım ben sana
Mademki âşık olmuşum senin hüsnün bağına
Deli gönlüm bülbül isen gonca gülün dersene

Arasam bütün cihanı yoktur emsalin eşin
Sandım yüzünün şulesi parçasıdır güneşin
Bu canımı yakmaktadır hala aşkın ataşın
Merhamet et nazlı yârim külhan oldum görsene

RÜYADA

Ey badi saba canana götür selamı söyle
Musa gibi hakka kıldım bin bir kelamı söyle
Derdini aldım dilime kalem aldım elime
Yazdım tahammül etmedi kırdı kalemi söyle

Arif isen ayine ol daim konuş mert ile
Bülbül isen gülün ara gece gündüz virt ile
Yıllardır intizarım çok böyle yara dert ile
Ölene dek bu cefayla canım kala mı söyle?

Uğrun, uğrun yara doğru vardıcağım yol iken
Zehir oldu yarla sohbet şeker iken bal iken
O yar bana bir gül idi ben ona bülbül iken
Dursun der gonca gülümü yâd el ala mı söyle?

KILAN ANLAR

Ehli aşkın can aşkını
Hak aşkıyla dolan anlar
Salata salar meşkini
Riyasızca kılan anlar

Kelamdan çıkaran mana
İlim benzer bir ummana
Mevla vermez her insana
Tefekküre dalan anlar
Dursun çok çekti cefayı
Mevla vermiş bir sevdayı
Maneviyatta Mevlâ'yı
Arayıp da bulan anlar

BİR HOCAYA CEVAP

Ecel gelince dünyaya
Kün feyekün bir olacak
Ne dağ kalır, ne bağ kalır
Ağaçlarda kırılacak,

Son bulunca dünya işi
Ne erkek kalır ne dişi
Canlıdan kalmaz bir kişi
Hep türaba sarılacak

İnsan, cin, melek ölünce
Hakikat yolları ince
İsrafil sur'u çalınca
Dağ, taş, toprak yarılacak

Hep yıkılır düşer yere
Ne çöl kalır nede dere
Hepsini de dümdüz sere
Dünya hep düz görülecek

Dört büyük melek sağ kalır
Akıbet onlar da ölür
Azrail öz canın alır
Feryattan yer sarsılacak

Bütün mahlûk olur helak
Ne cin kalır ne de melek
Yalnız Hak bakidir bir tek
Bakidir baki kalacak.

İsrafil'in sur'u gelir
Eski kudretini bulur
Sur'unu ağzına alır
Bir daha üfürülecek.

Hak Habib'in yerin sorar
Yer sersemdir bilmem ki der
Nur kabirden arşa kadar
İşte yeri belirecek.

Sur'un ikinci zarında
Herkes Hakk'ın nazarında
Bütün canlı mezarında
Kalkıp da hep doğrulacak.

Canlılar hep bulur hayat
Mahşere eder hareket
Cehennem üstüne sırat
Hak emriyle kurulacak.

Hep gelir sırat başına
Bakın ahretin işine
Herkes suçunu düşüne
Hesapların görülecek.

Kimse acımaz haline
Gitmiştin nefsin yoluna
Amel defterin eline
O mekânda verilecek.

Hiç kimse dinlemez ahın
Emrin tutmadın Allah'ın
Artık olursa günahın
Cehenneme sürülecek.

Hak yoluna inanlar
Allah aşkıyla yananlar
Mükâfatın kazananlar
Hüllelere sarılacak.

Mümin Muhammet ümmeti
İşleyen farzı sünneti
Dursun der Resul Himmeti
Bize cennet verilecek.

GÖÇECEKSİN

Aldanma gel bu faniye
Bir gün gelir göçeceksin
Baki olan o haneye
Zaman gelir geçeceksin.

Haniya o Âdem Ata
Bin sene kaldı hayatta
Çok yaşasan ecel bade
Akıbeti içeceksin.

Âdem'den sonra nebiler
Hep sıra ile geldiler
Hak katında has kuldular
Sen mi burada kalacaksın?

Oku ilmi bak bu raha
Daim sığın ol Allah'a
Sen de o ebedigâha
Akıbeti gideceksin.
Lezzet görmedim hayattan
Fayda yoktur saltanattan
Kıldan ince bir sırattan
Dursun nice geçeceksin?

YARABBİ

Dileğim yüce Mevla'dan
Muradımı ver Yarabbi
Gama salıp bu dünyada
Sen çektirme zar Yarabbi

Neylerim fani cihanı
Günahlardan koru beni
Lütfü kerem et cinan'ı
Ver Yarabbi, ver Yarabbi.

Ayırma beni akıldan
Âlem geçer hep bu yoldan
Burhan'ı o ince kıldan
Kolay et geçir Yarabbi.

YA İLAHİ

Yardım eyle Sen bizlere
Ya İlahi, ya İlahi
Yakma ataşa közlere
Ya İlahi, ya İlahi

Haktır hiç şerikin yoktur
Lütfeyle keremin çoktur
Sen'in her buyruğun haktır
Ya İlahi, ya İlahi

Sığındım Sen'in varına
Yüzü ak çıkar yarına
Yandırma bizi narına
Ya İlahi, ya İlahi

İstemem fani cihanı
Tek mahşerde yakma beni
Nasip et iman Kuran'ı
Ya İlahi, ya İlahi

Âlemlerin tek Allah'ı
Sığındım sana vallahi
Dursun'a göster felahı
Ya İlahi, ya İlahi

BAKIN MAH'A

Bu dünyadan ibret alın
Bakın akşama sabaha
Gündüz güneşi gönderir
Geceleri bakın maha

Dağların temelin atan
Kudret eli ile tutan
Sığın âlemi yaratan
Yüce Allah'a Allah'a

Âşık Dursun feryat niçin?
Hak'tan dilek murat için
Resul'den şefaat için
Daima git doğru raha

O'NU GÖRDÜM

Vardım tarlaya çayıra
İşte onu gördüm onu
Göz attı isem her nere
Başta onu gördüm onu

Edince bu dünya karar
Ay, güneş ve gök yıldızlar
Bu dünyada her ne ki var
Taşta onu gördüm onu

Yavaş, yavaş büyüyende
Duydum onu her hissemde
Körpe balamda dedemde
Yaşta onu gördüm onu

Sabilerin beşiğinde
Kâbe'nin da eşiğinde
Erenlerin kaşığında
Aşta onu gördüm onu

Âşıkların o özünde
Yürüdükleri izinde
Karıncaların gözünde
Kaşta onu gördüm onu

Sallanan servi dalında
Dikeninde ve gülünde
Düşünce hayalimde
Düşte onu gördüm onu

Mevcut varlığı Burhanda
Amentü, İhlâs, Kuran'da
Doksan dokuzda, bin bir de
Beşte onu gördüm onu

HİCRETİN 400 İNCİ YILINDA

İlahi emriyle açıldı bir yol
Müminlere hidayetti o hicret
Hak yolunda hicret etti müminler
Sanmayın ki ticaretti o hicret

Peygamber on beş yıl İslam dinini
Mekke'de yayardı hakkın emrini
Bildirdi kullara hakkın ilmini
Emri ilah bir ayetti o hicret

Ayet geldi mümin hicret eylesin
İşkenceye Sabrı gayret eylesin
Müşrik Kureyş'ten nefret eylesin
Kâfirlere bir nefretti o hicret

Müşrikler kralı o Ebu Cehil
Ümeyye de ona olmuştu dâhil
Hak yolu görmezdi bu iki zelil
Onlar için bir zilletti o hicret

Zulüm etti o kâfirler İslam'a
Müminler cefadan yılmadı ama
Ebu Cehil hakkı bilmedi ama
Din İslam'a şefaatti o hicret

Müminler Mekke'den bir bir gittiler
Malların hak yola hibe ettiler
Gün oldu ki Medine'ye yettiler
Medine de rahat etti o hicret

Sonradan peygamber ve Ebu Bekir
Hicreti Sıddık'a eyledi zikir
Resulün emrine eyledi şükür
İslamlara selametti o hicret

Hicretten sonra ki olan gazveler
Küffara verildi cengi cezalar
İslam olan çok eyledi kazalar
Hak yolunda şahadetti o hicret

Peygamber cenk etti Uhud Bedir'de
Hendek'te ki taşı bölmüştü dörde
Uhud'ta şehit etti dişini birde
Bir dişini şehit etti o hicret
Bin dört yüz yıl oldu hicret senesi
Kameri takvimin budur binası
Tüm cihanı aldı İslam'ın sesi
Baki kaldı ne müddetti o Hicret

Dursun der Medine'ye dâhil oldular
Ensarlar da izzet ikram gördüler
Hakka şükür Mekke'yi de aldılar
Mekke fethi ile bitti o hicret

KİMLERLE OLDUM

Dünyaya inince Âdem babamla
Tohum oldum tarlasında sürüldüm
O çiftçi olunca ben de obamla
Onunla çalıştım beraber oldum

Şid ile yay gerdim ben oldum Hallaç
Nuh bana dedi ki gel yelkeni aç
İdris nebi dedi kumaşları biç
Kumaş oldum tezgâhında görüldüm.

Hut ile tüccardım alıp satardım
Salih'in devesin çeker yederdim
İsmail ille kurban olup giderdim
Yaratan Mevla'ma ben kurban oldum

İbrahim süt sattı bir bardak aldım
İsak'la beraber ben çoban oldum
Yusuf'la bir zaman kuyuda kaldım
Saat oldum ellerinde kuruldum
Musa'yla beraber çıkmıştım Tur'a
Çiçek toplamaya yüce dağlara
Lokman merhem yaptı ben sardım yara
Davut'un zırhına girdim sarıldım

Bütün nebilerle beraber geldim
Eyüp ile derde giriftar oldum
Yunus ile balık karnında kaldım
Sanmayın ki kaderime darıldım

Zülküf ile bile oldum ekmekçi
İlyas çuhasında bendim emekçi
Üzeyir bağında bir zaman bekçi
İsa sanılıp çarmıhlara gerildim

Lut yazdığı tarihlerde dolaştım
Yaşadım ben nice çağları aştım
Şükür olsun Muhammed'e ulaştım
Dursun'um der ol Ahmed'e yar oldum.

SUPHAN YAZILDI

Ol dedi var etti bu kâinatı
En iptida emri ferman yazıldı
Emretti Cebrail vardı kaleme
Selam verdi ismi Suphan yazıldı

İsmi Suphan ile âlem var oldu
Onun adı ile dünya kuruldu
Dünyaya gelecek ruhlar görüldü
Elestü'de Hakka iman yazıldı

İman eden mümin kullar oldu
Gönlüne yerleşti tevhidi ihlâs
Cehennem narından oldular halas
Mümin kullarına cinan yazıldı

Cinan vacip oldu mümin olana
Kalbine Allah'ın aşkı dolana
Kâfir inkâr etti kalktı yalana
Onun'çin onlara niran yazıldı

Nirandan korkarım af eyle ya Rap
İmansız gönüller haraptır, harap
Dursun der ki bir gün oluruz turap
Ahır zamanımız viran yazıldı

Evveli ahiri ebedi haktır
Evvel Muhammed'in nuru var oldu
Ondan şerefli bir kimse yoktur
Onun hürmetine dünya kuruldu

Dünyayı kurmaya hak murat etti
Elestü'den evvel levha nur gitti
Kendi adı ile kalemin attı
Ol deyince cevher hemen yarıldı

Cevher ki yarıldı hem paralandı
Yerlere göklere mekân salındı
Kimse bilmez nice müddet kalındı
Dünyaya gelecek ruhlar görüldü

Ruhları Hazreti Cebrail gördü
Varlık bedenini Halik'tan sordu
Bir zaman Âdem'in çamuru durdu
İlahi emriyle hayat verildi

Hayat verilince Âdem ataya
Özün çıplak gördü eyledi hayâ
Bir defa cennette düştü hataya
Cennetten cihana hemen sürüldü

Sürülünce ol Serendip Dağına
Çünkü düşmüş idi iblis ağına
Sonra tövbe etti öz yaptığına
Aradı Havva'sın buldu yar oldu

Âdem baba Havva anamız oldu
Bu cümle insanlar hep ondan geldi
Kabil vurdu onu Habil de öldü
Ondan katillerin yeri nar oldu

Nar oldu hilekâr kâfirin yeri
Mümin ondan korkup eyledi zarı
Yaratan Allah'tır hep yoktan varı
Yalnız hak bakidir berkarar oldu

Berkarardır Allah yok onun sonu
Cahillerdir inkâr eyleyen onu
Bir gün de alacak Âşık Dursun'u
Dünyada niceler gül gibi soldu

MÜNACAAT

Medet ey ilahi kullara kıtlık
Verme ismin ol Rahmana bağışla
Ekinler kurudu otlar sarardı
Salma bizi bu tufana bağışla

N'olur acı bu feryada sızıya
Süt veremez oldu koyun kuzuya
Birliğin ayette ihlâs yazıya
Yüce kelam ol Kurana bağışla

Biz aciz kullarız sen yüce Halik
Zikreder ismini deryada balık
Tükenmez haznenden umarız bolluk
Bizi salma sahma bir noksana bağışla

Ol günahsız sabi sübyana acı
Özün yarattığın her cana acı
Ağzı bağlı her tür hayvana acı
Günahsızca her insana bağışla

Rençperler tohumun alamaz oldu
Koyun kuzusuna melemez oldu
Arı çiçekten bal bulamaz oldu
Sırra gelmez ol kovana bağışla
Günahtan tövb'edip biz sana döndük
İsyankâr kullarız imana döndük
Muazzam beytine Kâbe'ne döndük
Medne'deki o sultana bağışla

Ahmed'ine bahşettiğin miraca
Cennetlik kullara saadet taca
Mekke'ye Medine'ye ve hacca
Hak yolunda ol kurbana bağışla

Yusuf'una mekân ettiğin kuyu
Ona çektirmedin tasa kaygıyı
Bekleriz ilahi buluttan suyu
Kuruyan o bağ bostana bağışla

Bin dokuz yüz yetmiş sekiz senesi
Kurudu ekinler yoktur danesi
Dursun der ki habipinin anası
Yetimleri doyurana bağışla.

ZORDUR YARABBİ

Sultanı evliya kavuştu Hakka
Bizi şefaate erdir ya Rabbi
Ecel gelse mecal vermez bir dakka
Nefse mahkûm olmak zordur ya Rabbi

Mevla'm versin dert marazın azını
Can sağ iken daim kıl namazını
Son nefeste ol şahadet sözünü
Dilime kolay et verdir ya Rabbi
Âşık Dursun Hakka arz et halini
Kelamı tevhitten kesme dilini
İman ile göster öz cemalini
Cennetin ver yüzüm güldür ya Rabbi

YARATANIM

Sıdk ile sığındım ol yaratana
Sensin dü cihanda bir yaratanım
Rahmetinle esirge günahımı
Eyle bizi bahtı yar yaratanım

Yarın mahşer divanına varınca
Cümle âlem huzurunda durunca
Mümin kullar cennetine girince
Bize de lütfeyle yer yaratanım

Gazabından biz ederiz endişe
Mahşer günü kimse bakmaz dost eşe
Münafığı salacaksın ateşe
İslam'a gösterme nar yaratanım

Kimi mükâfatın alır sevaptan
Kimi ceza hak edecek hesaptan
Bir katrede olsa beze o abdan
Kevser ırmağından ver yaratanım

Sana şükür olsun nimetin için
Sayı gayretim bu sıfatın için
Server-i enbiya hürmeti için
Çektirme bizlere zar yaratanım
Sen yüce Haliksın çoktur rahmetin
Eda etse idik farzı sünnetin
Nasip eyle cümlemize cennetin
İslam'a lütfeyle yer yaratanım

Ben seni anarım her çıkan seste
Kırıp bu mahzunu etme şikeste
Yarın baş yastıkta en son nefeste
İmanla Kuran'ı ver yaratanım

Dursun Burhani'yim çoktur efkârım
Hazana çevrildi o nevbaharım
Senden ayrı yoktur hiçbir tutarım
Sen olasın bana yar, yaratanım.

YÜCE SULTANIM

Acep safahatın nasip mi bize?
Ey ahır zamanın yüce sultanı
Mübarek yoluna can ve baş feda
Ey ahır zamanın yüce sultanı

Bizlere bildirdin sabrı kanaat
Lütfü ihsanında çoktur adalet
Zayıf ümmetine eyle şefaat
Her iki cihanın yüce sultanı

O haki payına saldım bu yüzü
Yarın şefaatten ayırma bizi
Libasın altına al cümlemizi
Her iki cihanın yüce sultanı

Dursun Burhani'ye sen çektirme zar
Vesvese uyup da çok ettik günah
Bize yardım eyle yüce padişah
Ey ahır zamanın yüce sultanı

DÖNDÜRME

Kadir Mevla'm budur sana dileğim
Gelmişsem kapından döndürme beni
Senin yüce adaletli divanın
Yanan ışığımı söndürme benim

Işığım ayandır imanın nuru
Bu imam nurundan ayırma bari
Kaza edip bize gösterme narı
Salıp da ataşa yandırma beni

E Dursun sıdk ile sığın gaffara
Derdini arz eyle yüce hünkâra
Kıyamette bin ayak bir yere
Yüzüm karasıyla gönderme beni.

BÜRÜYÜP GİDER

Her gün bir kervandır çeker göçünü
Karadan bir vapur yürüyüp gider
Hicap perdesini çeker yüzüne
Örtünüp yüzünü bürüyüp gider

Ne deryası vardır nede bir seli
Yürür iz bırakmaz ama var yolu
Ne mendil sallıyor nede bir eli
Bir misafir ama görünüp gider

Bir vapur ki onun yoktur denizi
O tabut götürür hem cümlemizi
Dursun kara yere koyarlar bizi
Karışır cesedim çürüyüp gider

YARATAN VARDIR

Gururlanma insan sultan değilsin
Nice bin âlemi yaratan vardır
Hâki ol akıbet Hakkı bulursun
Eşe eş buldurup aratan vardır

Bir katre meniden geldin cihana
Mevla'm akıl izan vermiş insana
Kalmamış Davut'a ve Süleyman'a
Ona bile akıl öğreten vardır

Bu fanide kalacak mı nişanın
Bir eseri kalmalıdır insanın
Dünyadan kesilse namı Burhanın
Varsa iyiliğin nişanen vardır.

İKİ CİHAN SELVERİ

Allahümmeselli ala Muhammet
Muhammet'tir iki cihan serveri
Hem buyurmuş çünkü levlake levlak
Onun için yarattı tüm yoktan varı

Bir tek odur iki cihan serveri
Enbiyayı kiram Resul Ekber'i
Hak yarattı insi cins melekleri
Kendi kabul eder her dilekleri

Ol habibi fahri âlem Mustafa
Şefaat eylese buluruz sefa
Rûz u mahşer günü çektirme cefa
Yakma ateşine ya Rab bizleri

Sana sığınmışım ey yüce ya Rab
Gazabınla bizi eyleme harap
Kevser ırmağından bize bir maşrap
Lütfü kereminle lütfet Kevser'i

Ümmeti Muhammed'iz şad eyle bizi
Bekleriz şanından hem izninizi
Biçare Dursun'un senden niyazı
Cennetinden bize de ver bir yer

ÇOK GÜNAHIMIZ

Hazreti Âdem'i Cidde'ye atan
Bizlere yardım et çok günahımız
Yusuf'un kuyuda elini tutan
Göklere dayandı ahu vahımız

Yusuf Züleyha'ya veren sevdayı
Nemrut'ta Halil'e verdi cefayı
Musa'ya gösteren Turu Sina'yı
Sensen dü cihanda bir penahımız.

Cebrail'i ol Hira'ya gönderen
Hazreti Ahmed'e yüce şan veren
İşaretiyle ayı ikiye yaran
Ol resulü Ekrem şahlar şahımız.

Dursun Burhani'nin haktır penahı
Yardım eyle bize kadir ilahi
Sana sığınmışım ey şahlar şahı
Sensin esirgeyen tek ilahımız

NUHUN TUFANI

Hazreti Nuh'u an alda bir ibret
Ne sebepten olmuş Nuh'un tufanı
Günden güne artmış idi cehalet
İnkârcılık sarmış idi cihanı

Evvel Muhammed'i o sıdık tuttu
Ali küffarlara Zülfikar attı
Hazreti Osman'da hep ezber etti
Hıfzına zapt etti yüce Kuranı

Hak var etti en iptida kalemi
Cebrail kaleme verdi selamı
Kelamı kadimdir hakkın kelâmı
Hak yola çağırır cümle insanı

Tam yirmi üç yılda olmuştu tamam
Okudu anlattı seyidi En'am
Ol yüce Mevla'ya sıdk ile iman
İnşallah bahşeder bize cinanı

Yüce yaratana sığınmışız biz
Rahman adı vardır onu bilmişiz
Burhan der Muhammet şefaatçimiz
Bütün ümmetinin ona gümanı

KUDRETİ VARDIR

Nazar eyle hele bak bu dünyaya
Yaratanın nice hikmeti vardır.
Altı günde var eyledi âlemi
Bir anda yıkmaya kudreti vardır.

Pazar günü dünya eylemiş karar
Emretse bir anda eder tarumar
Yarattı yeri göğü her ne ki var
Dünyada ışığı ziyneti vardır

Melekler yaratmış perşembe günü
Vücuda getirmiş bil cümle canı
O veriyor her canlının rızkını
Kullarına nice nimeti vardır

Hazreti Muhammet'in nurun yarattı
İlk kalemi onun adıyla attı
Gökyüzünü yıldızlarla donattı
Birçok gezegeni, kümbeti vardır.

Akıl idrak verdi biz kullarına
Dikkat et dünyanın tüm hallerine
İman etmeyeni tamularına
İman edenlere cenneti vardır

Yaradan yarattı dağı ve taşı
Dursun der ey gönül bir et teftişi
Hep ona aittir yaratılışı
Kimse bilmez nice hikmeti vardır.

PEYGAMBERLERE

Arşı arasında indi dört kitap
Ayet, ayet yüce peygamberlere
Müşkülde kalanın yeter dadına
Âşıklar sığınır yüce Yezdan'a

Süleyman söz öğretti karınca
Karınca çalışır öz kararınca
Hazreti Muhammet arşa varınca
Ümmeti diledi yüce Yezdan'a

Kıyamette ruh cesedi bulacak
Bin bir ayak bir araya gelecek
Sefil Dursun senin halin ne olacak
Sığın canı dilden perverdigâra

MUBAREK OLSUN

Bayrama yetiştik şükür Allah'a
Kestiğiniz kurban mübarek olsun
Küsülü barışır dostlar görüşür
Hep olurlar bir can mübarek olsun

Gönül arzu eder sılada olsun
Babanın ananın eline varsın
Mübarek İsmail kurbanın kessin
Bulasınız cinan mübarek olsun

Dursun tebrik yazar bayramınıza
Bu yıl yine hasret kaldım ben size
Sıratta bininiz Burak'ınıza
Cennete ol revan mübarek olsun

GELİP GİTTİLER

Hazret-i Âdem'den beri dünyaya
Nice bin nebiler gelip gittiler
Mevlam emir verdi onlar söyledi
Haktan nübüvvetin alıp gittiler

Dünyanın cilvesi takdirin işi
Çekemez olmuştu kardeş kardeşi
Kabil de Habil'e vurdu bir taşı
Katillere sebep olup gittiler

Âdem'den sonra da Şid ve Nuh geldi
Allah'ın emrinden bir ilham aldı
Gemiyi Nuh yaptı ilk kaptan oldu
Kâfirler deryada kalıp gittiler

Çok peygamber ve mürseller geldiler
Bu yalan dünyada kimler kaldılar
Mevla'sından nübüvvetin aldılar
Onlar Mevla'sını bulup gittiler

İnanmayan oldu Allah'a asi
Dursun der Muhammet evliya hası
Nasip olsun sancağının gölgesi
Mümin gölgesinde kalıp gittiler

DÖNDÜĞÜ ZAMAN

Kıyamet yakındır görsen alamet
Güneş aksi yola döndüğü zaman
Tövbe kabul olmaz kapanır kapı
İsa da semadan indiği zaman

Yalvarıp yakarsan bir fayda etmez
Silinip günahın defterden gitmez
Artık hafızların dili de tutmaz
Kuran ayetleri yittiği zaman

Ay tutulup güneş terse dönünce
Dünyanın az zamanı kalınca
Hindistan'dan mavi alev gelince
O zaman kâfirler yandığı zaman

Mevla'm yardım eyle Dursun dostuna
Her nefis düşecek ecel kastine
Burhani binende sırat üstüne
Ameli iy'olsa bindiği zaman

BİLMEZ EFENDİM

Allah ne dilerse elbette olur
Kulların dediği olmaz efendim
Kaderde olanlar başına gelir
Ne gelecek kimse bilmez efendim.

Mevla bir gün bağlı kapını açar
Düşünüp kendini eyleme naçar
Bir gün olur kara günler de geçer
Sanma ki ağlayan gülmez efendim

Dursun der kaderden yazın silinmez
Başına gelecek kaza bilinmez
Bir iyilik ettinse yerde kalınmaz
İyilikler kayıp olmaz efendim.

GELİP DE GİTTİ

Yaşı belli olmayan bu dünyaya
Sayısız mahlûkat gelip de gitti
Kimi mürsel, kimi asa kim veli
Has kullar rahmeti bulup da gitti

İnsanlara sebep ol Âdem Ata
Bin yıl ömür sürdü devri hayata
Nice Süleymanlar çok saltanata
Devlet bulup sultan olup da gitti

Bu dünya olmadı kimseye miras
Allah gazabından eylesin halas
Balığın karnında hazreti Yunus
Derin deryalara dalıp da gitti

Varlıkların akıbeti hiç oldu
Altın gümüş para sonu tunç oldu
Deseler ki Dursun Burhan nic'oldu
O da bu dünyadan ölüp de gitti.

SABRETMEK İLİMİN BAŞIDIR

Yar rüyamda dedi etme kaderi
Çektiğin kaderin işidir işi
Gam eyleme göreceksin kaderin
Sabretmek ilimin başıdır başı

Yar cemalin gören olur mu sarhoş
Hayalin görünce olurum bir hoş
Bazen hayra doğru yorumlarım düş
Gördüğüm cananın düşüdür düşü

Sana kavuşmaya yollarım ırak
Onunçün çekerim gam ile merak
İşte gördüğüm o sel olmuş ırmak
Dursun' un gözünün yaşıdır yaşı

BÜNYAN'DAN SÖYLE

Eğer okudunsa ilmi ayetten
Sureler içinde büryandan söyle
Kim vefa görmüştür devri hayattan
Dünyada vefalı insandan söyle

Yusuf'u kuyuya atan kaç insan
Nura gark olundu karanlık zindan
Ne için düşündü kardeşe ziyan
Onu çekemeyen ihvandan söyle

O kuyu içinde firkatle ağlar
Babası Yakup da bağrını dağlar
Der ki Yusuf sağdır kokusu çağlar
O Yakup' a gelen reyhandan söyle

Atılmıştı Yusuf zindan içinde
Eyüp de kalmıştı hicran içinde
Balığın karnında umman içinde
Yunus'u saklayan ummandan söyle
Sabır et cihanda sen de salim gez
Verilen nimete şükret deme az
Oku ol ayeti sen sinende yaz
Dersin al Burhani Kuran'dan söyle

MEYDANA GELSİN

Erenlerin sofrasını meydana
Efendim getirip koyanlar gelsin
Cennetin bağından kudret üzümü
Yedirip ve yiyip doyanlar gelsin

Bu fani dünyaya olmayan muhtaç
Hissetmez cihanda asla ihtiyaç
Nurdan libas dürden kutlu altın taç
Yeşil hırkaları giyenler gelsin

Dursun'am dinleyin gam kederimi
Kudret bahçesinin ayva narını
El değmemiş cennet ala barını
Dehansız, dendansız yiyenler gelsin

İRFANA GİDER

Cahil cahil ile kâmil kâmille
Ehli arif olan irfana gider
Kaderde yazılan gelir her kula
Bu fikir insandan insana gider

İnsan olan insanlığın bildirir
Kâmil olan ilmin yükün kaldırır
Can veren Allah'tır yine öldürür
Dini bir bütünler cinana gider

Cahillerin her işleri riyadır
Hakikati bilmez fikri rüyadır
Bu ilim denilen derin deryadır
Temeli delili Kurana gider

Ehli imanlarda tamdır itikat
Bu iman balını hele sen de tat
Doğru ol doğru tart helâlından tat
Bir gün olur yolun mizana gider

Kün dedi cihanı yarattı Hallak
Yerler temelsizdir gökler muallak
Burhanı cihanı hâk eder Helak
Bir zelzele ile tufana gider

OLMASAYDI

Ayeti kim Hakk'ı kimler bilirdi?
Hakkın yarattığı kul olmasaydı
Kâfirler küfründe ebet kalırdı
Hazreti Muhammet Ali olmasaydı

İmanın şartları bilinmez idi
Beş vakit namaz da kılınmaz idi
Ehli imanlarda bulunmaz idi
Şahadet getiren dil olmasaydı

Burhani daima darda kalırdı
Küfür isyan hep kullarda kalırdı
Günahkâr olanlar narda kalırdı
Rahmanın rahmeti bol olmasaydı

SEL VERMİŞ MEVLAM

Bu dünyanın düzenine bak hele
Her şeye bir türlü hal vermiş Mevla'm
Varlıklardan hiç haberin yok hele
Cana hayat için sel vermiş Mevla'm

Yaşından çok geçmiş asırlar çağlar
Yüce dağda kar buz enginde bağlar
Alçaklı yüksekle tepeler dağlar
Arasından geçit yol vermiş Mevla'm

Bir yanda huzur var bir yanda kahir
Kimiler hakirdir kimiler mahir
Bir çiçekte hem bal vardı hem zehir
Zehirle birlikte bal vermiş Mevla'm

Bugün çalışınca dön bak yarına
Burhani aldanma dünya varına
Hesapsız mal vermiş bazılarına
Kimine az kimine bol vermiş Mevla'm

BİR HUDA

Ezeli ervahta hiç kimse yokken
Yaratmıştı yek gevheri bir Huda
Kâinata tertip düzen verirken
Halk eyledi göğü yeri bir Huda
Doldurdu madenle toprağı yeri
Hakkın emri ile etti kararı
Bir yanda narı var bir yanda nur'u
Nurdan halk eyledi nar'ı bir Huda

Burhan der günahkâr sıratı geçmez
Hak fırsat vermese kuş bile uçmaz
Ondan izin yoksa bir çiçek açmaz
Yetiştiren bahçe, barı bir Huda

BİR HOCAYA CEVAP

Benim dünyada korktuğum
Hep ettiğim günahımdır
Günahımdan emin eden
Hakk'a olan imanımdır.

Toprak olan bu temelim
Bir katre sudur ezelim
Hoca sorarsın amelim
Kuran-ı azmi şanımdır.

Okurum Kuran kitabın
Tutarım onun hitabın
İşte olduğum bu tabım
Şahlar şahı sultanımdır.

Kimi veli kimi deli
Kimi bulmuştur kemali
Gittiğim hakikat yolu
Ol Ahmet şefaatimdir.

Sabırdır ilimin başı
Gönül eyledi teftişi
Sorarsın Dursun'un işi
Salâvatım sanatımdı

BAHTİYAR OLMAZ

Bir kulun evvelden talihi kara
Olsa elbet o kul bahtiyar olmaz
Bir meclise varıp girse bir kere
Ona o mecliste elbet yer olmaz

Zaman kötü oldu yar döner yardan
Sanki alış veriş cayar pazardan
Herkes taraf olmuş servetten vardan
Yoksul arif olsa ona yer olmaz

Herkes hoş görüyor zengin olanı
Hal buysa o yapar yalan dolanı
Burhani dost sanma yüze güleni
Şimdi her adama itibar olmaz

SAKAL

Sünnet diye kesmiyorum
Desinlere gitme sakal
Beyazlandın küsmüyorum
Kalbimi incitme sakal

Sakın ha kibirlik satma
Sünnetten kenara itme
Başka fikre niyet etme
Yanlış yolu tutma sakal

Alma kimsenin günahın
Yüklenme yetimin ahın
Tacir olsan mal metaın
Faiz ile satma sakal

Müminler sana inanır
Tam dört dörtlük insan sanır
Doğrular sana aldanır
İnsaf et aldatma sakal

Sakın hiç zulüm eyleme
Kimseye yalan söyleme
Karıncanın hakkın yeme
Haram lokma yutma sakal

Gel Âşık Dursun'u dinle
Ahdedelim senin ile
Sakın yanlış halin ile
Asla göze batma sakal

MEYDANA

Âşık isen al sazını
Merdi meydan gir meydana
Mücevher harca sözünde
İnci mercan dür meydana

Söyleyince suçunu bil
Hakka olasın has bir kul
Evvelce methini al
Ondan sonra var meydana

Burhani bir gün ölürüz
Muhakkaktır diriliriz
Mahşer yerine geliriz
Çalınınca sur meydana

HAKLI BİZE

Karışmam Hakk'ın işine
Çektiğimiz haklı bize.
Herkes suçunu düşüne
Çektiğimiz haklı bize.

Hak yolcuya yobaz derler
Âlime hokkabaz derler
Namaza oyunbaz derler
Çektiğimiz haklı bize.

Din diye dine saldırırız
Rüşvetle kasa doldururuz
Yalanla haklıyı öldürürüz
Çektiğimiz haklı bize.

Yüz maskeli, vicdan kara
Her istekler kadın, para
Elbet rahmet etmez yere
Çektiğimiz haklı bize.

Hancı sarhoş, yolcu sarhoş
İman yok içeri bomboş
Hep konuşur kalleş kalleş
Çektiğimiz haklı bize.

Kükreyenin hırsı dinmez
Yükselir engine inmez
Çokları Allah'ı bilmez
Çektiğimiz haklı bize.

Her tarafta pis cehalet
Pisliğe düşer mi rahmet?
Bilen yoktur hak adalet
Çektiğimiz haklı bize.

Konuşuruz biz yasadan
Kâr ederiz hep keseden
Rüşvet ve kumar hisseden
Çektiğimiz haklı bize.

Hak yol hakikat bilinmez
Kalplerden kara silinmez
Beş vakit namaz kılınmaz
Çektiğimiz haklı bize.

Gıybet ettik birbirimizi
Hakk'a etmedik niyazı
Dursun der uzatma sözü
Çektiğimiz haklı bize.

BED ASIL KARI

Ne bedhahtır bu dünyada
Bedasıl karısı olan
Lezzet bulamaz lisanda
Bedasıl karısı olan.

Daim gider inadına
İnsanlık gelmez yâdına
Yanar cehennem oduna
Bedasıl karısı olan.

Başına geçen neylesin
Kime şikâyet etsin
Ne anlatsın ne söylesin
Bedasıl karısı olan.

Gözden çıkarır emeği
Zehirli eyler yemeği
Bilmem ki anlatsam neyi?
Bedasıl karısı olan.
Allah'tan ölümü ister
Yüzünü kaplamış isler
Kocasın her ile sesler
Bedasıl karısı olan.

Düşme kardeş eyle gayret
Sonra fayda vermez feryat
Ne çeşit etsin harekât?
Bedasıl karısı olan.

Okusan kâr etmez afsun
Cin değil okusun savsın
Bundan biri sefil Dursun
Bedasıl karısı olan.

ALLAH BELASINI VERSİN

Kim âşıklığı öldürse
Allah belasını versin
Değersiz kaset doldursa
Allah belasını versin.

Kim kötü yola düşerse
Doğru yolundan şaşarsa
Kim, kime kuyu eşerse
Allah belasını versin.

Kim hile katsa işine
Hata yapsa yoldaşına
Bela olsa komşu başına
Allah belasını versin.
Kim ki hile alır satar
Kim ki alsa ağır tartar
Kim helale haram katar
Allah belasını versin.

Kim şer ede bile bile
Kim yoksul halline güle
Haksız diyen Dursun kula
Allah belasını versin.

YUH DEDİM

Bu milleti birbirine
Salanlarda yuh dedim
Komünizmin saflarında
Olanlara da yuh dedim

Bölmek isteyen milleti
Yurda sokanlar zilleti
Kızıl düşmandan kuvveti
Alanlara da yuh dedim

Kim ki Türklüğün terk eder
Odur insanlık ta beter
Lenin'i Mao'yu önder
Bilenlere de yuh dedim

Unutan büyük önderi
Elbet gidemez ileri
İleri gidenden geri
Kalanlara da yuh dedim

Kim sevse kızıl işini
Vurup kırmalı dişini
Milli istiklal marşını
Delenlere de yuh dedim

Türk vatanı bölünemez
Asla hiç Moskof olamaz
Bayraktan yıldız alamaz
Alanlara da yuh dedim

Doğru yolundan azdırıp
Yurda anarşi sızdırıp
Oy kızıl dede yazdırıp
Çalanlara da yuh dedim

Kim gitse Lenin izine
Parmağını sok gözüne
Burhani'nin bu sözüne
Gülenlere de yuh dedim

HUZUR KALMADI

Astronotlar çiğnediler
Ayda da huzur kalmadı
Toprak kazdı aldı notla
Fayda da huzur kalmadı

Seyret başa gelen neydi
Kızlar sosyeteye uydu
Kadınlar kocasın dövdü
Beyde de huzur kalmadı

Beyim bu nasıl düzerdi
İnsanlar neye özendi
Atlar yarışı kazandı
Tayda da huzur kalmadı

Yine zam üstüne zam geldi
Yoksulun varını aldı
Şeker yirmi lira oldu
Çayda da huzur kalmadı

Terör her tarafı sardı
Gençler birbirini kırdı
Anarşi köyüme girdi
Köyde de huzur kalmadı

Bağla sicim fayda etmez
Böyle seçim fayda etmez
Daha seçim fayda etmez
Oyda da huzur kalmadı

Ne meclis ne ozan mutlu
Ne kanun ne düzen mutlu
Ne gitar ne keman mutlu
Yayda da huzur kalmadı

Burhani bu hali bilmez
Saz bozuldu teli bilmez
Nefes de kesildi çalmaz
Neyde de huzur kalmadı

KUMARCIYA

Her gün küfür her gün isyan
Hiç Allah'tan korkusu yok
Her gün zarar her gün ziyan
Sefaletten kaygısı yok

Ateş sarmıştır bacayı
Malın tüketmiş, hercai
Dinlemez âlim hocayı
Beş dakika ülküsü yok

Küfür eder atar, zarı
Bütün vermiş mülkü varı
Atmıştır hayâyı arı
Utanmazın namusu yok

Kumar oynar seve seve
Ne mal gözünde ne deve
Karısı da koymaz eve
Evlat yanında yüzü yok

Kumarcı zararın bilmez
Bir gün alsa yarın kalmaz
Yüz bin öğüt versen almaz
Burhan'ın başka sözü yok

YALANCI

Kulları sen kandırırsın
Allah kanar mı yalancı
Hep halkı dolandırırsın
Çarkın döner mi yalancı?

Yalancı hep yalan atar
Yalan alır, yalan satar
Senin mumun başa kadar
Acep yanar mı yalancı?

Doğruyum den öz, özüne
Kandırır salar izine
Doğrular kanar sözüne
İnsafın var mı yalancı?

Riya için namaz kılar
İnsanları tora salar
Fakirin gömleğin alır
Bu helal kar mı yalancı?

Yalancının sözü şerdir
Onla başa çıkmak zordur
Kendisi cahildir, kördür
Gördüğün kör mü yalancı?

Dünyada kalacak mısın sen?
Helal kazanıp da yesen
N'olur sözün doğru desen
O kadar zor mu yalancı?

Merhametin yok muhtaca
Malın zekâtsız alaca
Yüz bin defa gitsen hacca
Kabul olur mu yalancı?

Doğru eylemezsin emek
Haramdır yediğin yemek
Yalan mesleğinmiş demek
O da hüner mi yalancı?

Bilmezsin doğru söylemek
İnsana iyilik eylemek
Bir gönül bir Kâbe demek
İnsan yıkar mı yalancı?

Sonra sözün olur ayan
Lanet eder seni duyan
İnsana verirsin ziyan
Edersin cürmü yalancı.

Yalan Allah'ın düşmanı
Gel aldatma sen insanı
Cennete koymazlar seni
Allah verir mi yalancı?

Daima söyler yalanı
Eyledi yalan, dolanı
Doğru söylemez lisanı
Doğruya cimri yalancı

Dursun der hep dolandırır
Yalanı söyler kandırır
Sonra öz evin yandırır
Bina kurar mı yalancı?

VEFASIZ

Bundan sonra lazım değil o diller
Saldın beni bir efkâra vefasız
Küstü goncasından şeyda bülbüller
Gülü kısmet etti hara vefasız

Bu gönlüm bağlandı evvel bir dosta
Kırdı bu gönlümü etti şikeste
Sen bir tabip olsan bende bir hasta
Lazım değil etme çare vefasız

Utanmadın neden oldun bîhayâ
Ezel baştan beni saldın sevdaya
Arkan kılıç olsun önünde kaya
Doğranasın Zülfikar'a vefasız

Mevla'm ahu zara salsın gününü
Böyle bilmez idim senin sonunu
Yılan akrep yesin nazik tenini
Nasip olma bir mezara vefasız

Kör olsun gözünün ışığı aksın
Tüy başı cismine yaralar çıksın
Âlem ibret ile hep sana baksın
Bednam olsan her diyara vefasız

Gün be gün hep artsın hep heceletin
Bozuk imiş fikrin hem de niyetin
Didik didik olsun cisminde etin
Cismin olsun pare pare vefasız

Dursun burhanıyım kaldım firkatte
Devranım ters döndü devri afatta
Ne dünyada şad ol nede ahrette
Mevla'm salsın seni nara vefasız

HÜSEYİN SÜMMANİOĞLU'NA VERDİĞİM CEVAP

Sümmanioğlu'nu bilgin sanırdım
Ahlak derken ahmak çıktı karşıma
Ben avıma şahin laçin arardım
Leylek derken çaylak çıktı karşıma

Düşünüp taşınıp demeli sözü
Jüriler oturup denetler bizi
Rençpere gerekli sulu arazi
Sulak derken çorak çıktı karşıma

Dursun söz söylemez heves hevaya
Hâkim olan bakar adil davaya
Yaya yürümekle gidilmez aya
Uçak derken taylak çıktı karşıma

UTANMAZ

Bir sözüm vardır ki alsın dersini
Anlasa hatasın eğer utanmaz?
Çalar çırpar söyleyeyim nesini
Helal haram demez yiyer utanmaz

Haram servet seni tarumar eyler
Uymuştur şeytana gör neler eyler
Kendi kusurunu kendisi söyler
Öz ayıbın özü diyer utanmaz.

Aslı haram dura bilmez bu hakta
Her şeyi yanlıştır onun ahlakta
Seni kabul etmez hiçbir toprakta
Seni büyütmüştü bu yer utanmaz.

Bürhani'yem söyleyeyim nesini
Hayatın almıştır hep hilesini
Titremeden yıkar hak binasını
Camiler bile soyar utanmaz.

KÖZ KAR EYLEMEZ

Ben yanmışım bu sevdanın narına
Cismimi yakmaya köz kar eylemez
Tamahkâr kar tapar dünya varına
Her şeyi çok ister az kar eylemez

Sanatkâr gerektir sanatın bilmek
Lafla pilav pişmez gerek emek
Bir katkısı yoksa neylesin yemek
Lezzetsiz çorbaya tuz kar eylemez

Her halinde maddiyete dayanan
Günde yüz bin renkten renge boyanan
Yatıp, yatıp ikindi de uyanan
Menzile yetmeye hız kar eylemez

Çalışmak lazımdır daim her zaman
Özün çalış öz rızkını bul hemen
Tarlada çifti yok merekte saman
Tembel rençperlere yaz kar eylemez

Allah a hoş gitmez o kalbi bakıl
Dert bilmeze dert yan, yakıl ha yakıl
Soysuza istersen sen ver yüz akıl
Ahlaksız kimseye söz kar eylemez

Dursun'um der bağban gülün derdi mi?
Senin derdin yad ellerin derdi mi?
Yüz bin tabip gelse bilmez derdimi
İstersen al kalem yaz kar eylemez

SENİ BULMAZ

Geçti gençlik çağın engin ol gönül
Kocaldın o civan yaş seni bulmaz
Her olur olmaza sen sunma elin
Senin yapacağın iş seni bulmaz

Mevla'nın verdiği vara razı ol
Nasibine düşen yâre razı ol
Bini hayal etme bire razı ol
Artık ne on ne beş seni bulmaz

Kametin eğildi büküldü beller
Sıhhat elden gitti perişan haller
Evvel can, can diyen o dudu diller
Yüz döndürdü kalem kaş seni bulmaz

Dursun der ey gönlüm engin ol engin
Dünyada ne fakir ne kalır zengin
Akıl bocalandı bozuldu dengin
Daha keskin akı baş seni bulmaz

USLANMAZ

Kargayı bir bağa bağban eylesen
Bülbül gibi seda verip seslenmez
Asılsıza yüz bin öğüt söylesen
Akıl almaz erkân bilip uslanmaz

Helal zadelerin hilesi olmaz
Sarraf mücevheri kıymetten salmaz
Altın yüz yıl yerde kalsa paslanmaz
Ham demire yüz cila vur süslenmez

Burhani konuşma hevesi heva
Bülbül gül dalına yapmaz mı yuva
Boşuna eyleme bir kuru dava
Haksız olan bir tarafa yaslanmaz

ATTILAR BENİ

Düzgün bir ok idim elin elinde
Kaldırıp kenara attılar beni
Yay olup eğilsem oyan bu yana
O zaman sıkıca tuttular beni

Bir zamanlar her diyarda varidim
Dost ile dost idim yarla yar idim
Bahası bulunmaz mücevher idim
Değersiz bir pula sattılar beni

Kıymetimi bilip beni övende
Tez görünüp kayıp oldum o anda
Burhani'yim petek oldum kovanda
Bal iken zehire kattılar beni

BEN BİLMEZ MİYİM?

Ben öğrendim her erkânı her yolu
Ahlak, ahlak derler ben bilmez miyim?
Aklım fikrim ilim fen ile dolu
Ahlak, ahlak derler ben bilmez miyim?

Boş zamanım gidiyorum sazlara
Kazancımı harcıyorum kızlara
Kulak asmam o çağ dışı sözlere
Ahlak, ahlak derler ben bilmez miyim?

Hiçbir gün gönlümü koyamam yasta
Haftada bir sahip oldum bir dosta
Babam anasıyla ben kızıyla dansta
Ahlak, ahlak derler ben bilmez miyim?

Hurafedir eskilere inanmam
İçki kumar gün geçirir usanmam
Karım beni ben de onu kıskanmam
Ahlak, ahlak derler ben bilmez miyim?

Oğlum kızla geldi çok süslü püslü
Neşemi artırdı kızımın dostu
Evimizde bayram havası esti
Ahlak, ahlak derler ben bilmez miyim?
Burhanî der bu zamana böyledir
Hakikat insanı böyle söyletir
Şimdi doğru söyleyenler pek nadir
Ahlak, ahlak derler ben bilmez miyim?

SOYTARI

Eğer sarılırsan sen de işine
Kazanırsın Allah desen soytarı
Ne düşmüşsün sapıkların peşine
Çalışıp ta helal yesen soytarı

Sarmıştır kalbini bir kara gaflet
Kötülükle kalkınır mı bir millet
Nerde cehaletlik orda rezalet
Var ise işte hep o sen soytarı

Senin ecdadın hep dinli imanlı
Her halinde Hakkı bilen vicdanlı
Sen Türkün torunu temiz Türk kanlı
Soydan değil misin nesin soytarı

Allah'ı bilenler kalır mı darda
Zevk sefaya dalan olur ilerde
Aydınım dersin sen gözün kumarda
Nerede rezaletin a soytarı

Hep uyarsın şaşkınların feline
Hiç Allah'ı getirmezsin diline
Ne bakarsın onun, bunun eline
Sen çalışıp sen de yesen soytarı
Öz aklınca her şey bilirim dersin
Çalarsın, çırparsın haramdan yersin
Nerede kötülük orada varsın
Gelip insanlığa uysan soytarı

Çayırı bilmezsin dağı bilmezsin
Tarlayı bilmezsin bağı bilmezsin
Bir Hak için yaşamağı bilmezsin
Çalışıp nasibin alsan soytarı

Fakirim dersin de kimden istersin
Ya Mehmet'ten ya Hasan'dan istersin
El açıp ta ondan bundan istersin
Hakk'ın kapısına dönsen soytarı

Herkes eşit olacakmış şaşarım
Hazır kazanç bulacakmış şaşarım
Zenginlerden alacakmış şaşarım
Bravo vallahi alsan soytarı

Senin için kazanmıştı bu zengin
Gece gündüz çalışmıştı bu zengin
Gel mala ortaksın gel hazıra kon
Ne yaman akıllı kulsan soytarı

Memur olsan sen durmazsın orada
Çiftçi olsan çalışmazsın merada
Senin gözün bilemedim nerede
Alırsın avanta bulsan soytarı

Türküm dersin sen Türklüğü bilmezsin
Türkün şerefinden kısmet almazsın
Dursun der ki doğru yola gelmezsin
Yazık olur böyle kalsan soytarı.

YENİ YAKA

Yeni yaka devlet bulsa dünyada
Ne idim de oldum diyer dolanır
Eski yoksulluğu hep gelir yâda
Burnunda kokusun duyar dolanır

Yeni yaka doğru sözü hiç tutmaz
Ekmeğine kıymaz bir katkı katmaz
Kazandığı öz boğazına yetmez
Yine çalar çırpar yiyer dolanır

Her toplumda varlık havsın güder
Gösterişi sever havalı gider
Cimriden cimridir yine merdim der
Laf ile zenginlik yayar dolanır

Yeni yaka zamaneye gelirse
Az zahmetle fazla servet bulursa
İki dana dört keçisi olursa
Dursun der onları över dolanır.

DOĞRUYU DESEN

El içinde gıybet etme kardeşim
Yüze söyle sözün doğruyu de sen
Allah için konuş sonunu düşün
Pişman olmayasın sonradan ha sen

Cahil olan sözden hisse kapamaz
Asla kötülükten gözün kapamaz
Yıkma bir gönlü ki kimse yapamaz
Kırmayalım gönül ne sen ne de ben.

Bir hudut çiz sen bu çizgiden çıkma
Yatağından çıkıp her yana akma
Çalıp çırpıp haram yiyene bakma
Helalinden kazan helalden ye sen

Bir atasözü var söyleniyor çok
Dursun bu haysiyet hangimizde yok
İğneyi özüne bizi ele sok
Dayanmaz acıya gör ki hiçbir can.

VAZİFESİN YAPMAYAN MEMURA

Üç ay oldu gide dele yorulduk
Bir küçük kimliği vermez memur bey
Nere gitsek kimsin diye sorulduk
Bizim halimizi sormaz memur bey

Rüşvet değil diye selam almazlar
Yollar uzak erken yola salmazlar
Vazife yapmayı neden bilmezler
Ne için insafa gelmez memur bey

Sayın kaymakam bey size dileğim
Siz söyleyin suçum nedir bileyim
Bu kimliyi nerden nasıl alayım
Âşık Dursun gafil kalmaz memur bey.

VERİR Mİ VERİR

Kendi kabahatin göre bilmeyen
Elin ufak aybın görür mü görür
Avratına cevap vere bilmeyen
Halka büyük ziyan verir mi verir

Günde yüz bin küsur yüz bin kabahat
Eder kara cahil soyundan inat
Sahibin tanımaz etmez itaat
Havlar etrafına dalar mı dalar

Anadan babadan öğüt almayan
İlim irfan membaına dalmayan
Burhanı der kadir kıymet bilmeyen
Bir sözle bin gönül kırar mı kırar.

İFTİRA OLUR

Suç atma âlime iftira olur
Âlim haksız yere varır mı varmaz
Cahilin sözleri bir birin tutmaz
Doğru bir kararda durur mu durmaz

Vefasız tabibe söyleme derdin
Derdine devayı etmez bir ferdin
Ehli olmayanın ilacın sardın
Ağyar derin yara sarar mı sarmaz

Dursun burhan döndür yoldan sapanı
Gördün mü maddesiz gönül yapanı
Olmasaydı maddiyete tapanı
Ehli kâmil gönül kırar mı kırmaz?

İKİ EVLİLİK

Bir defa evlenmek hakkın yoludur
Bilmek ister isen bir daha evlen
Çift evlenen adeta bir delidir
Olmak istersen bir daha evlen

Bir evliysen sarılırsın işine
İki evlen de kal düşüne, düşüne
İster misin dost düşmanı başına?
Gülmek ister isen bir daha evlen

Bir evlenen elbet erer murada
Çift evlenen aşırmıştır sırada
Kaptansız misali gemin deryada
Kalmak ister isen bir daha evlen

Bir evliler ermiştir bahtiyara
İki evlenenin talihi kara
Her yerde başını bin belalara
Salmak ister isen bir daha evlen

Bir evlen de bul bir gözü elayı
Göresin sonunda zevki sefayı
Kendi aklın ile sende belayı
Bulmak ister isen bir daha evlen

Biri aşka düşkün biri sevdaya
Biri zevke düşkün biri sefaya
Âşık Dursun öz özünü cefaya
Salmak ister isen sende çift evlen.

RÜŞVETÇİ MEMURA

Zamanda az mıdır yalan mı beyim
Cahil köylüleri uyutur muhtar
Küçük bir davası olan da köyün
Rüşvet almak için büyütür muhtar

Hak adalet bilmez yolundan çıkar
Fakir köylülerin canını yakar
Öz menfaati için bir köyü yıkar
Bozgunculuk gayret sayıdır muhtar

Yaptığı işleri sanır adalet
Birine beslerse kin ile nefret
Dolanır kuyusun kazar bir müddet
Böyle işler gayret sayıdır muhtar

Allah'ı unutur şeytana uyar
Güya köyün işin eylemiş ayar
Yazıktır köylülerin hakkını yer
Değirmen misali öğütür muhtar

Şeytana uymuştur yolunu şaşar
Rüşvete meyilli haddini aşar
Halk küfür ettikçe tavlanır şişer
Utanmaz sanırsın ayı'dır muhtar

Bazen Kızılay'dan yardımlar gelir
Bu bağış yalnız kendinin bilir
Yoksullar adına kendisi alır
Bilmez bir fakirin payıdır muhtar

Köy ortak malını kanunsuz satar
Yapma dedim muhtar bu kadar yeter
Köyün genel hakkı karnını yırtar
Yer yer doymaz dipsiz kuyudur muhtar

Bazı zorbaların yanına gitmez
Bütçeyi hak ile münasip tutmaz
Dursun saymak ile kemliği bitmez
Ancak binde biri iyidir muhtar

GÖRDÜN MÜ?

Tosbağalar asker çekti yürüdü
Filler ile harbe girdi gördün mü?
Kattılar önüne Tuna'ya kadar
Geçti Avrupa'ya sürdü gördün mü?

Kertenkeleler de kurdu topları
Dağıttı dağları ve türapları
Keneler de mayındaki ipleri
Toplayıp toplayıp derdi gördün mü?

Örümcekler telgrafı çektiler
Haber salıp yardımcılar döktüler
Karıncalar köprüleri söktüler
Yumrukla kayayı kırdı gördün mü?

Köstebekler kazma kürek salladı
Tünel vurdu dağı taşı belledi
Dursun rüzgâr ile haber yolladı
Her tarafa haber verdi gördün mü?

NE İMAN BELLİ

Ele bir zamana geldik yetiştik
Ne edep ne hayâ ne iman belli
Zaman kötü oldu zillete düştük
Felaket olacak bu zaman belli

Zamana hocası menfaat güder
Yalan yere gider şahadet eder
Camiden çıkar pavyona gider
Ne serkeşi belli ne imam belli

BİNE ÇIKARDI

Bir hasta vardı oldu muayene
Tabip onun derdin bine çıkardı
Yazdı reçeteyi verdi ilacı
Bir ilacı birden ona çıkardı

Hasta anladı ki az iken derdim
Ey doktor ne yaptın ne hile gördün
İlaç diye diye zehiri verdin
Azdırdın yarayı kana çıkardı

Ağrıyordu yalnız hastanın başı
Doktor üstelik de hep söktü dişi
Hastanın Allah'a kalıptı işi
Uzun ömrü hemen sona çıkardı

Bu doktur acemi anlamaz hali
Şaşırttı hastaya sağ ile solu
Aklı olanı da eyledi deli
Aptal etti ve divane çıkarttı

Tedavi yerine eyledi cefa
Gelen hiçbir hasta bulmadı şifa
Üstelik bîkarar dönüyor kafa
Hararetle yana yana çıkarttı
Zalim doktur görenleri güldürdü
Gül benzi olanın benzi soldurdu
Sağı öldürdü ölüleri kaldırdı
Ölüleri bu cihana çıkardı

Yazdı çizdi tedaviye başladı
Sağları da ona kattı haşladı
Hastalığı sağlara da aşladı
Salgın etti her insana çıkarttı

Âşık Dursun kim söylüyor suçunu
Bu doktor öldürür görün kaçını
Sağ kalanın da ağartır saçını
Sabır bitti bîgümana çıkarttı

SAY BABA

Yüz yirmiyi geldi geçiyor yaşın
Gene gönlün civan hele ey baba
Bembeyaz olmuştur sakalın başın
Tefekkür et hele günün say baba

Gönlün gene ister güzel görmeyi
Her topluma her derneğe varmayı
Arz edersen hele düğün derneği
Gine mi hoşuna gider toy baba

Dursun der ki bu gönüldür kocalmaz
Yorgun terlan bundan sonra baç almaz
Ölüm belli gence kocaya gelmez
Amma sana daha yakın duy baba

BEĞENMEDİM BEN BENİ

Şu yalan dünyaya geldim boşuna
Gezdim ama beğenmedim ben beni
Neler geldi geçti cahil başıma
Yazdım ama beğenmedim ben beni

Bazı eleştirdim elin halini
Yükledim üstüme kul vebalini
Vefasız dostların fitne felini
Sezdim ama beğenmedim ben beni

Uydum zamanenin boş gidişine
Anladım ki yaşamışım boşuna
Bazısının münasipsiz işine
Kızdım ama beğenmedim ben beni

Düşünmedim geleceği ilk baştan
Usandım zamanda sonsuz savaştan
Akıbet elimi çektim her işten
Üzdüm ama beğenmedim ben beni

Burhani geçirdim gençlik çağımı
Boşuna etmişim dert merakımı
Çalıştım uğraştım kader bağımı
Çözdüm ama beğenmedim ben beni

TAAN EYLER

Özün beğenmişin varma yanına
Kara cahil ehli irfanı tan eyler
Atar hemen ne gelirse aklına
Veciz sözü hoş, lisanı tan eyler

Daim gururlanıp havaya uçan
Bir beygir bulunca kervanla göçen
Ufak bir dereden öteye geçen
Okyanusta baş kaptanı tan eyler

Dursun'um cahile çare eylese
Öz değeri üç beş para eylese
Cahil bir nesneye çare eylese
Eflatun'u ve Lokman'ı beğenmez

ŞİKÂYETİM VAR
Fani âlem yalan dünya halinden
Bozulan zamandan şikâyetim var
Usanmışım el âlemin dilinden
Yıllarca çekerim çok mihnetim var

Bir sadık dost için cihanı gezdim
Arkamdan söylenen gıybetten bezdim
Gördüğüm duyduğum halleri yazdım
Sandım ki benim de bir sanatım var

Havayı hevese meyil salmadım
Meyli muhabbetten nasip almadım
Ömrüm geldi geçti özüm bilmedim
Ne zalimim ne de adaletim var

Böylece yaşadım bir orta halli
Ne çok fakirim ne de çok mallı
Ne etsem dünyanın sonu da belli
Hakkın verdiğine kanaatim var

Haline şükretmek öz tabiatım
Kanaat, tevekkül, sabur servetim
Ya Rap iman olsun en son servetim
Cenabı Mevla'ma münacatım var

Çok meclisler yaptım ağalı beyli
Dursun der insanlar yamanlı, eyli
Çıldırlıydım oldum Sultanbeylili
Elimi severim muhabbetim var

ÇOK YAZIK
Ne bir tabip kaldı, ne de bir lokman
İlaç yoktur yaramıza çok yazık
Günden güne hayvanlaşıyor insan
İnsanlıkta sıramıza çok yazık

Bir devlet olarak ayıp oluyor
Değeri gün be gün, kayıp oluyor
Ellerin parası kıymet buluyor
Her gün düşen paramıza çok yazık

Batılı yurduma turist aşırdı
Gençlerimiz modasına şaşırdı
Halkımızı kara leke düşürdü
Dinimize, töremize çok yazık

Moda diye içimize saçıldı
Su yerine rakı, şarap içildi
Karımız kızımız hepten açıldı
Nemiz kaldı neremize çok yazık

Turistik ülkesi diye sezdiler
Bütün yurdu baştanbaşa gezdiler
Yeni açan gülümüzü ezdiler
Bahçemize seramıza çok yazık

Gençlerimiz modalara uyuyor
Sağlam pantolonun kesip kıyıyor
Saçlarını türlü renge boyuyor
Tabii olan karamıza çok yazık

ISPANAK

Her mevsimdi İstanbul'da çok olur
Belli değil kışı yazı ıspanak
Manavda markette bile bulunur
Çürütüp atarlar bazı ıspanak

Memlekette neye yarar der idik
Otların içinde çok var der idik
Bizim elde ona pancar der idik
İstanbul'da olmuş kuzu ıspanak
Türlü nimet varken yâda gelmedi
Kaynadı, kaynadı kıvam bulmadı
Ne yaptıksa asla tadı olmadı
Doldurduk içine tuzu ıspanak

Sende mi katıldın burda çöreğe?
Dursun'u düşürdün derde meraka
Elim yetmez baklavaya, böreğe
Kör olsun yokluğun gözü ıspanak
Aradın buldun mu bizi ıspanak?

ÂŞIK DEĞİL

Yaratana muhabbeti olmayan âşık değil
Meyli muhabbetin hakka salmayan âşık değil
İlim denen bir deryadır bizlere almak farzdır
Zaman, zaman, damla, damla almaysan âşık değil

Kibri sinesinden atıp gönlü alçak olmalı
Doğduktan ölene kadar pek imanla dolmalı
Yüz yere koyup da daima hakka secde kılmalı
Günde beş vakit namazın kılmayan âşık değil

Âşık olanın kalbinde kibir haset kin olmaz
İki başka dışı başka olanlarda din olmaz
Dursun der ki hak katında bahçesinde gül solmaz
Hakka âşık olup benzi solmayan âşık değil

İSTİKLAL SAVAŞI DESTANI

Büyük kurtarıcı Mustafa Kemal
Hürriyet diyerek çıktı meydana
Çağırdı ya ölü ya da istiklal
Duyurdu bu emri bütün her yana

Her yan istilada kan ağlar vatan
Yoktu bu milletin elinden tutan
Yurdu seven etti göksünü kalkan
Minnet eylemedi baş ile cana

Cana minnet etmedi Türk milleti
Kaldırmak lazımdı yurttan zilleti
Bölmüş yurdu Monduros'un illeti
Düşman dolmuş idi yer, yer vatana

Vatana bir sahip olmak lazımdı
Bunun çaresini bulmak lazımdı
Bu yurttan düşmanı silmek lazımdı
Dersini vermeli hain düşmana

Düşmana baş eğer korkak olanlar
Yok mu bu milletin halin bilenler
Kemal paşa hazırladı planlar
İlk evvela ayak bastı Samsun'a

Bandırma vapuru çıkınca yola
Ne bir yardımcı var nede pusula
İngiliz torpidosu izlerdi bile
Gayesi öğrenmek var mı cephane

Cephaneyi önemsemez o Kemal
Azim iman gerek derdi bil Kemal
Mustafa paşada vardı bol Kemal
Güvenmişti akıl ile imana

İmanla azimle atıldı öne
Samsundan bakmıştı yurda her yana
Son verilsin dedi bu kara güne
Millet kavuşmalı mutlu zamana

Zaman geçer dedi geri kalınmaz
Türkün özgür hakkı neden bilinmez
Bu vatan bütündür asla bölünmez
Erzurum'da sürdü bu fikri öne

Fikir budur gerek vatana hizmet
Önde Kemal Paşa arkada millet
Kara Kazım Paşa İnönü ismet
Çarpışarak son damla kan kalana

Kurmuştular bir Kuvayi milliye
Manda himayesi kalkacak diye
Kurulacak Heyet-i Temsiliye
Bu savaş zaferle erecek sona

Mandacılar kongrede görüştüler
Manda yanlıları çokça konuştu
Tıbbiyeli genç İsmet Bey karıştı
Mandacıya hayır dedi divana

Divanda Kemal da razı bu söze
Çünkü bir istiklal lazımdı bize
Sakın dedi asıl Türk gencimizi
Yurdumuz sahiptir çok kahramana

Kahraman çeteler düşmana karşı
Yer yer yapardılar çetin savaşı
Vatana adadı her Türk can başı
Çarpışacak millet hem kana kana

İstiklal savası kurtardı yurdu
Kemal Paşa emri böyle buyurdu
Çeteler toplandı bir kuvvet kurdu
Kuvveyi milliye denildi ona

Kuvayi Milliye yurdu savunur
Türkler hürdür hürriyetle övünür
Genç ihtiyar yurdu için dövünür
Dersin vermek gerek hain düşmana

Heyet-i Temsiliye almıştı karar
On beş madde olmuş idi itibar
Kemal paşa yandaşlarla beraber
Duyurdu ya ölüm ya da istiklal

İstiklal savaşı böyle başladı
Kemal emir verdi emri işledi
Bu karar düşmanın bağrın haşladı
Çünkü düşmanımız bulmuştu zeval

Zeval hazırlandı hain düşmana
Elbir oldu oğul kız baba ana
Atanın bu emri çattı her yana
Arkadaşlarıyla Mustafa Kemal

Kemal Paşa Türk istiklal lideri
Azimle imanla çıktı ileri
Olmuş idi bu milletin lideri
İstiklale bütün dedi gel ha gel

Gelin dedi kurtarılsın bu toprak
Türk yurdunda çiğnenmesin bir yaprak
Yücelerde dalgalasın al bayrak
Olmasın bu vatan asla hiç işgal

İşgalciler işgal ederken yurdu
Bazı gazeteler ne yazıyordu
Mustafa Kemal'e hain diyordu
Kısır akıllarla vermişti misal

Yanlış misalleri o dinsizlerin
Kendileri hain imansızların
Uşakları idi İngilizlerin
Onlar kurmuşlardı karanlık hayal

Mertçe dövüşürdü her Tük neferi
Günden güne gidiyordu ileri
Şükür olsun kazanmıştık zaferi
Şaşırttı bu Türkler cihanı
Cihan bildi Türk milleti yenilmez
Bir karış toprağı bile alınmaz
Nice kahramanlar çıkar bilinmez
Aslan metanetli sağlam imanı

İmanla azimle çalıştı millet
Kalktı ülkemizden o kara zillet
Düşmanlar olmuştu bir kötü illet
Bölmek istediler aziz vatanı

Vatanı vermedik hain düşmana
Kararımız bildirildi cihana
Dört kumandan ayrılmıştı dört yana
Bu savunma çok şaşırttı düşmanı

Düşmanı bu millet yeni cephede
Başkumandan vardı koca tepede
Bu kurtuluş bize kaldı ebede
Kahramanlık dolu her bir zamana

Her zamanı kahramanlık doludur
Bükülmeyen dünyada Türk koludur
Cumhuriyet Atatürk'ün yoludur
Türkoğlu atanı iyice tanı

Tanıdı bu cihan Türkün zarbını
Başarmıştı o istiklal harbini
Vurdu düşmanına ağır darbını
Bir yumrukla aldı binlerce canı

Canı cehenneme gitti düşmanın
Cihangiri Türk'tür her zamanenin
Çünkü kuvvetlidir senin imanın
Asildir damarda dolaşan kanın

Kanı pahasına yurdu savundu
İstiklalin aldı sonra övündü
Bizlere emanet bu vatan şimdi
Sahip ol sende incitme atanı

Sahip ol ebedi cumhuriyete
Cumhuriyet getirdi yetirdi hürriyete
Emanet olmuştur vatan millete
Dursun yazdı işte böyle destanı

KIBRIS DESTANI

Başın mı ağrıdı çıktın yoluma
Kafan ezilecek kalmaz bir ana
Kaç inci dersini vermiştik sana
Yetmediyse haddin bildiririz yine

Tarihlere bir bak sen gör zamanı
Sana hiç vermedik fırsat zamanı
Mehmetçiğin kuvvetlidir imanı
Bu imanla üstün gelir düşmana

Düşmana düşmanız dosta da dostuz
Sırtınızdan yüzer alırız postuz
Nice bin defalar siz kan kustunuz
Kudurdun mu çakal ne oldu sana

Sana yine vereceğiz dersini
Çıkarma ha Mehmetçiğin hırsını
Vururuz ağzına elin tersini
Ulan alçak yunan çekil biryana

Yunan sana bir ders olsun bu savaş
Görsün cezasını utanmaz kalleş
Durma Türk evladı yürü arkadaş
Yavru vatan muhtaç ana vatana

Ana kartal yavrusu ona uçuyor
Yine çelik kanatların açıyor
Saksağan, serçeler korkup kaçıyor
Yine leşin dökülecek ummana

Ummana kaç kere döküldü leşin
Bir yılan misali ezeriz başın
Toz duman ederiz toprağın taşın
Eğer başlar isek bombardımana

Bombardıman sizi eder tarumar
Türk el ele vermiş bütün ne ki var
Kadın kız ihtiyar hepsi beraber
Çarpışır Mehmetçik merdi merdane

Merdane söyleriz haddini tanı
İncitme Kıbrıs'ta o masum canı
Sizin yaptığınız gayri insani
İşkence ettiniz sabi sübyana

Sübyanlar da sizden mertçe ölüyor
Sizin halinize cihan gülüyor
Türk milleti yapacağın biliyor
Ecevit'le Güneş geldi yan yana

Yan yana, baş başa genelkurmayda
Bir tek neferiyle tabur alayda
Er erbaşı mareşali albayda
Türk askeri layık şerefe şana

Şerefe layıktır asker mücahit
Çekil dedik size o adadan git
Barışa sulha gel sen riayet et
Sonra dönersiniz köre pişmana

Pişmanlığın sonra etmez bir fayda
Oyalama edersiniz her ayda
Bilmez misiz siz kanun ve kaide
Benziyorsuz semer salan hayvana

Hayvana verilmez hiç insan hakkın
İnsan zümresine gelmediz yakın
Şimdi bizde suç yok halize bakın
Yağlayınız hele karatabana

Yağlayın ki tabanları kaçasız
Birer birer canınızdan geçesiz
Ecel ağısını hemen içesiz
Akdeniz'de tutulunca tufana

Tufan olacaktır yine başına
Martılar konacak o pis leşine
Bir erimiz yeter tam bin beşine
Türkoğlu çarpışır merdi merdane

Merdanece çarpışırız meydanda
Yurt uğruna feda dursun burhanda
Bin canım olsaydı eğer bir canda
Hep feda ederdim şanlı vatana.

ASKER OLURKEN

Sene bin dokuz yüz elli yedide
Verildim jandarma alayına ben
Altıncı alaydı birinci tabur
Yazıldım üçüncü bölüğüne

Sayılı günlerdir tez gelir geçer
İnsan ne ektiyse hep onu biçer
Dersleri sorarlar hep birer birer
Çalışıp dersimi bilmeliyim ben

Altı ay okulda olduk acemi
Gitti o günlerde bitti encamı
Dediler gel çavuş edelim seni
Otuz ay okulda hep kalayım ben

Ne bileyim benim başım belalı
Bölük komutanı Halil Tanyeli
Küfür basar ana avrattan alı
Şimdi öz belamı mı bulayım ben

Halil Tanyeli'yle bir sene kaldık
Alıştık her şeye bir usta olduk
Onunda sonunda kadrini bildik
Emrine amade hep olayım ben

Yüzbaşı Tanyeli yüksek zekâsı
Dersleri anlatır temsili hası
Sever eratını bütün cümlesi
Şad olup edemde hem güleyim ben

Ondan sonra geldi Kenan binbaşı
Daima kanunla uğraşmak işi
O zaman kazandık biz ilk teftişi
Hak ettim ödülü ver alayım ben

Onunda süresi çabucak doldu
Vekili üsteğmen yerine geldi
O zaman eratın yüzü çok güldü
Onun kıymetini çok bileyim ben

Gayet çok iyiydi hoş tabiatı
Baba gibi sever onu eratı
Çokta müsterihti her harekâtı
Hem ona minnettar çok olayım ben

O gitti üsteğmen geldi Atalay
Hışmından titredi altıncı alay
Onunla askerlik daha da kolay
Böyle komutanı çok göreyim ben

Üsteğmendi ama kimseyi saymaz
Kendi eratını hiç darda koymaz
Ciddi hareketi kimseye uymaz
Önünde esasta tam durayım ben.

Oda bizden gitti geldi yüz başı
Daima nasihat onunda işi
Sandı ki biz bulduk baba kardeşi
Bundan sonra artık hep güleyim ben

Adını sorarsan Yurtseven Ali
Açılsın bağında solmasın gülü
İncitmek istemez hiçbir gönülü
Onunla cephede çok kalayım ben.

Geçti aylar yıllar yaklaştı sonu
Geçirdik otuz ay şerefli günü
Zaman bitti terhis ette Dursun'u
Hak ettim tezkeremi ver alayım ben.

ASKERLİKTE ÖĞRENDİK

Peygamber ocağı şanlı askerlik
İtaat disiplin bilmek öğrendik
Daima şerefli vazife yapmak
Vatana bir evlat olmak öğrendik

Genç yaşta askerlik zihnini açar
Dayanmaz düşmanlar önünden kaçar
Makineli tüfek düşmanı biçer
Nişanı iyice almak öğrendik

Kimse dayanamaz Türkün zarbına
Vatanı savunur şarktan garbine
Hele bir girersek süngü harbine
Düşmanın bağrını yarmak öğrendik

Cephede koç gibi sıralanırsak
Allah Allah deyip naralanırsak
Vatanın uğrunda yaralanırsak
Arkadaş yarasın sarmak öğrendik

Düşmanın üstüne ederiz akın
Vatana saldırmak isterse şaşkın
Dönmek yok daima ileri baskın
Düşman üzerine salmak öğrendik

Her zaman şanlıdır Türkün askeri
İleri arkadaş daim ileri
Allah'tır her zaman Türkün siperi
Hak resul yolunu bulmak öğrendik

Türk askeri yüreklidir aslandan
Ölsek de dönmeyiz asla meydandan
Vatana saldıran hain düşmandan
Bire bin intikam almak öğrendik

Dursun derki çoktur bizim şanımız
Tarihe yazılmış kahramanımız
Helaldir yurduma baş ve canımız
Yurt uğrunda şehit olmak öğrendik

VAR OLUR ASKER

Kutsaldır askerlik dinle sözümü
Alır çok öğütler var olur asker
Dinleyen var kelamını sözünü
Dökülür kötülük nur olur asker

Bizlere öğretir her bir vazife
Dinleyin arkadaş anlatam size
Vatan vazifesi verilmiş bize
Bu yurduna candan yar olur asker

Hazırda eğitim alır yetişir
Vatan aşkı ile ciğeri pişer
Seferde düşmanla harbe tutuşur
Her biri bir şahmar olur asker

Vazifeden yorulmaz hiç usanmaz
Ettiği yeminden ölse de dönmez
Soğukta üşümez sıcakta yanmaz
Hiç eksilmez gücü var olur asker

Dursun der ki şanlı asker ocağı
Askerlik yiğidin en kutsal çağı
Candan aziz bilir şanlı sancağı
Gölgesinde bahtiyar olur asker

JANDARMA

Anlatayım jandarmayı sizlere
Düşmana süngüyü vuran jandarma
Ahlaklı uyanık daim gözetir
Her gizli şeyleri gören jandarma

Hazarda dolanır yurdun içini
Seferde dağıtır düşman gücünü
Kimse saklayamaz ondan suçunu
Arayıp arayıp bulan jandarma

Üç vazife birden alır üstüne
Askeri mülki aslı dostuna
Kaçak şakileri salar destine
Onun kafilesin saran jandarma

Millet emniyetin ona inanır
Her halinde kanunlara dayanır
Ağır cezalılar kana boyanır
Salahiyeti var ki vuran jandarma

Şikâyetler gelir onun önüne
Jandarma elini kor vicdanına
Herkes emin olur mal ve canına
Kimseye verdirmez ziyan jandarma

Altı ay okulda kalır yetişir
Vatan aşkı ele yanar tutuşur
Seferde düşmanla harbe girişir
Düşmanın bağrını yaran jandarma.

Odur hükümetin zaptı memuru
Bir orduya bedel olur her biri
Hükümetten aldığı her emiri
Bütün yurt içine yayan jandarma

Vatanın içine kaçak geçirmez
Bir görürse hiç gözünden kaçırmaz
Hapishanelerden kuşu uçurmaz
Katiller önünde duran jandarma

Hakkıdır ederim onun methini
Çünkü onda vazifenin çetini
Çağırır askere Türk kuvvetin
Askeri tebligat veren jandarma

Jandarmadır hükümetin koçağı
Yakalar tabanca, kama, bıçağı
Söndürmez asla yanan ocağı
Yurt içinde sulhu kuran jandarma

Jandarmadır hükümetin silahı
Saklasın onları kadir ilahi
Çektirmez kimseye ah ile vahı
Halk için ağlayıp gülen jandarma

Uzun olur jandarmanın kolları
Gözetler sınırdan geçen yolları
Sokmaz yurt içine kaçak malları
Kaçakları tora salan jandarma

Kanuna bağlıdır harice gitmez
Dursun yalan değil hiç hilaf etmez
Sayfalarda tutmaz yazmakla bitmez
Nice çok yararı halen jandarma

ASKERLİKTE CEPHANELİKTE GEÇİRDİĞİM KAZA

Şükrettim Mevla'mın hak birliğine
Yeniden bahşetti beni cihana
Bir kaza erişti dertle başıma
Patladı tüfeği sardı dumana

Dokuz yüz elli dokuzdu ocak ayı
Dolu imiş tüfek tetikte yayı
Altıncı alayın cephaneliği
Açıldı tüfek namlı ben yana

Namlı bana doğru tüfek açıldı
Ateşli dumanı serme saçıldı
Dedim artık kefenimiz biçildi
Haber ver ağlasın babam ve ana

Vuruldun mu diye sordular bana
Dursun dedim şükür ol yaratana
Kurşun gelip geçmiş bakın sağ yana
Ol vakitte kalktım Hakk'a şükrana

TECELLİ

Yine kara bahtım tuttu yakamdan
Koymaz ki hiç beni kara tecelli
Çarşı serbest diye çıktık şehre
Fırsat vermez açam ara tecelli

İnzibat subayı düdüğün çaldı
Hemen erlerini üstüme saldı
Sorun dedi emri bu kimden aldı
Söz yolu yok cevap vere tecelli

Biçare canımız habise düştü
Böyle olacağın kim ne bilmişti?
Şahin astsubayım geldi yetişti
Belki bizi burda göre tecelli

Dedim ki Elbeyi sabret ağlama
Disiplin nedir ki kara bağlama
Olur, serbest asla gamı eyleme
Beklide bizi kurtara tecelli
Daha hiç bilmezdim disiplin önden
Dursun Sarıbey'le kurtulursun sen
Akıbeti çıktık biz disiplinden
Yetişti bahtiyara tecelli

NÖBET

Nöbet askerliğin en kutsalıdır
Tut ki kazanasın ondan sevabın
Vazifenin en şerefli anıdır
Tutar kazanırsın ondan sevabın

Hakkın da peygamber vermiştir haber
Sırayla askerler tutar beraber
Bir saat gönülle tutarsan eğer
Elbet kazanırsın sende sevabın

Nöbet askerlikte en iyi kısmet
Tutan sevabını kazanır elbet
Bir saatlik nöbet bir hacca nispet
Tut ki kazanasın ondan sevabın

Çünkü nöbet tutan korur vatanı
Emniyet ederler hep ona canı
Koru vatanını dinle her yanı
Bekle kazanasın sende sevabı

Burhani nöbeti tutar can başla
Sende tut evladım çok sevap işle
Çekinme sıcaktan soğukta kışta
Tut ki kazanasın sende sevabın.

ÂŞIK YILMAZ İLE KARŞILIKLI DEYİŞLER

Yılmaz
Aşkın kervanıyım sırtımda keder
Yıllardır a dostum taşıdım ya ne
Aşkın çıbanına yaramaz neşter
Hicran tığlarıyla kaşıdım ya ne

Dursun
Leyla Mecnun'uyum sahra çölünde
Ararken cananı şaşırdım ya ne
Bir zaman biterdim ben gül dalında
Açan renge renk haşhaş idim ya ne

Yılmaz
Görmedim baharı görmedim yazı
Neylerim sohbeti neylerim sazı
Sevda fırtınası sevda ayazı
Aldı vücudumu üşüdüm ya ne

Dursun
Bu aşkın ucundan olmuşum deli
Mücevher değerin nadan ne bili?
Bedesten misali elmasla dolu
Kıymeti biçilmez taş idim ya ne

Yılmaz
İşte hayat gemisine su doldu
Bilmem ki bu felek beni mi buldu
Kem talih Yılmaz'ı ayağa saldı
Hâlbuki bir zaman baş idim ya ne

Dursun
Dursun der ki güller hep olmuş diken
Benim bu dertleri yıllarca çeken
Bülbül gibi gülün dalında öten
Bir zaman bir Şeyda kuş idim ya ne

Dursun
Namert olan bir kararda duramaz
Girer türlü türlü boyaya kardeş
Kimsenin çırası başa dek yanmaz
Felek çok üfürür çırağa kardeş

Yılmaz
Namert olan mert yiğitle halleşmez
İster ki düşürsün ayağa kardeş
Kimsenin ettiği yanında kalmaz
Onu da çekerler sorağa kardeş

Dursun
Çıkma dağ başına yollar kar iken
Fırtınalar esip kar rüzgâr iken
Gitmeğe yararlı düz yol var iken
Ne lazım düşesin sen dağa kardeş

Yılmaz
Sağını kaybetme solda kalırsın
Yorulursun dostum yolda kalırsın
Yüzmek bilmez isen gölde kalırsın

Çırpın ki çıkasın kırağa kardeş
Dursun
Bu keder elinden ağlar Burhani
Akıttım didemden kanlı hicranı
Gözüm yaşı bulandırır ummanı
Benzer gözyaşlarım ırmağa kardeş

Yılmaz
Aşkın deryasında sevda gemisi
Gülü mest eyliyor bülbülün sesi
Kader kılıcının sevda yarası
Çevirdi Yılmaz'ı orağa kardeş

Dursun
Petek var mı kovanında göreyim
Arı hangimizin bal hangimizin
Hele senden birkaç sual sorayım
Lisan hangimizin dil hangimizin

Yılmaz
Petek dolu kovan açayım da gör
Arı da bizimdir bal da bizimdir
Ne müşkülün varsa gel de bana sor
Lisan da bizimdir dil de bizimdir

Dursun
Şenliği Baba'dan yadigârım var
Ondan ilham aldım aklı serim var
Bütün sözlerimde mücevherim var
İnci hangimizin lal hangimizin

Yılmaz
Ta arşa dayandı bizim nidamız
Mağripten maşrığa yetti nidamız
Şenliği sorarsan kendi dedemiz
Cevher de bizimdir lal da bizimdir

Dursun
Âşık durursun Usta Kasım Çırağı
Onuçun etmezem gamı merakı
Acep bilir misin pirler durağı
Eren hangimizin kul hangimizin

Yılmaz
Sen onun çırağı ben de torunu
Allah nur eylesin onun yerini
Yılmaz'ım uğruna verem serimi
Erenler de bizim kul da bizimdir

Dursun
Gel seninle burda edek meydanı
Dinle sana bir çift sözüm var şimdi
Müştak oldum dosta şeref vereyim
Peşkeşimdi bağışlayım nar şimdi

Yılmaz
Ne müşkülün varsa gel bana söyle
Derdine dermanı benden sor şimdi
Nice türlü mücevherler doludur
Açacam meydanda varım gör şimdi

Dursun
Benim deryalarım geçe bilmezsen
Kırarsam kanadın uça bilmezsen
Elimden kurtulup kaça bilmezsen
Estirecek tipi boran kar şimdi

Yılmaz
Senin sözlerine burda gülerim
Hiddetlensem elden sazın alırım
Tipi boran olsan konuk kalırım
Şükür değil burda yerim dar şimdi

Dursun
Âşık Dursun geldi aşkın gütmeye
Lisan gerek metaını satmaya
Gümanın var mı ki selam gitmeye
Elimden kurtulmak biraz zor şimdi

Yılmaz
Yılmaz der ki hele dinleyin beni
N'olur sıkıştırma burda mihmanı
Böyle bilmez idim ey kardeş seni
Anladım ki seni vefakâr şimdi

ÂŞIK HASRETİ İLE KONYA'DA KÖŞK OTELİNDE
KARŞILIKLI DEYİŞLER

Hasreti
Biz gizlide geldik gizlide gittik
Ne içinde nedir neyimiz bizim
Derler gönül seven güzel olurmuş
Gönül sevgisidir iyimiz bizim

Dursun
Yok iken var oldu pünhan bir insan
El üstünde vardı payımız bizim
Ruhlardan sonra da yoğruldu çamur
Âdem Ata'dandır soyumuz bizim

Hasreti
Âdem'e buğdayı niçin ye dedi
Nerden geldi lâin ona ne dedi
Mümin illa dedi münkir la dedi
Orda mı ayrıldı sayımız bizim

Dursun
Çün İblis Âdem'i şaşırtmak için
Cennetten cihana düşürtmek için
Âdem itirafta bulundu suçun
Önçun lazım gayret sayımız bizim

Hasreti
Hasreti de kam deryasın boyladı
Divanedir divanice söyledi
Bir cevher yarattı nazar eyledi
Ondan mı halk oldu soyumuz bizim?

Dursun
Dursun der ki o ahvali biliriz
Kaderde ne ise razı oluruz
Nerde doğdum acep nerde ölürüz
Belli değil şehir köyümüz bizim

USTA ÇIRAK DEYİŞMESİ

Çırak Memet
Dinle sualimi sen Dursun Usta
Peygamber ne zaman dünyaya geldi
Karanlıkta kalmış iken bu dünya
Nurlu ziyasını dünyaya saldı

Dursun
Dinle cevabını sen Âşık Memet
Beş yüz yetmiş bir de dünyaya geldi
Cehalet yıkıldı kul mutlu oldu
Ağlayan mazlumlar o zaman güldü

Memet
Gençliği ne ile lakabı neydi
Ne zaman gaipten sesleri duydu
Önce kimler ona inandı uydu
Kaç yaşında iken peygamber oldu

Dursun
Lakabı Emindi ticaretteydi
Âlemlere rahmet sedası geldi
Evvel iman eden Hatice oldu
Kırk yaşında peygamberlik verildi

Memet
İsra ne demekti miraç ne demek?
Kimdi o arada eyledi emek?
Dünya gözü ile Allah'ı görmek
Kimdi o şerefi ölmeden buldu?

Dursun
İsra ayet Harem Aksa arası
Muhammed'e Burak yol orası
Dünya gözü ile gördü Mevla'sı
Miraç yükselmekti müşerref oldu

Memet
Ne zaman farz oldu beş vakit namaz
Kimler eylediler ona itiraz
Memet der ki kimler ondan gelmez vaz
Peygamber o farzı kaç sene kıldı

Dursun
Miraç'ta farz oldu beş vakit namaz
Müşrikler ettiler ona itiraz
Dursun der müminler ondan ayrılmaz
Peygamber on bir yıl farz namaz kıldı

ÂŞIK DURSUN ÂŞIK SELİMİ KARŞILAŞMASI

Dursun
Âşık isen al sazını meydanıma gel görem
Bilir misin perdeleri sen notala çal görem
Öldürmeyek âşıklığı geleneği terk etme
Mana mantık imla kural her ilimden bil görem

Selimi
Güvenim vardır özüme sazım alıp gelmişim
Nice mana nice mantık her mecliste çalmışım
Sen yol açtın geleneği sürdürsün yıllardır
Şükür olsun bu ilmin her türünden almışım

Dursun
Bu âşıklığın kaynağı Çıldır da bilir misin?
Nice âşık nice şair var orada bilir misin?
Her aşığı ummandır bahrine dalar mısın?
Dalgıç isen ummana hele gel de dal görem

Selimi
Nice ehli âşıklar var ben Çıldır'ı bilirim
Yollarında yürürüm ben ustadan ders alırım
Sen bir âşık ummanısın ben de senden dolarım
İndim bulmadım sonunu ummanına dalmışım

Dursun
Bazıları ilmi bilmez ama eder inadı
Bu âşıklık öyle sağlam temelli bir binadı
Âşık Dursun meclisinde niceleri sınadı
Seni de çekem sigaya bakam nice hal görem

Selimi
Selimi der cevheriniz görülsün bu meydanda
Ölçülelim bu âşıklık bakalım fazla kimde
Seni ehli hal görmüşüm metnin edem her yerde
Ben nice ehli aşk oldum bu aşk ile yanmışım

POSOFLU CASİM ÖĞRETMENİN YAZDIĞI

Âşık Dursun sözün haktır söylersin
Hayırlı işlerde devran eylersin
Kimin metaıdır kimden söylersin
Temeli özünden söz var mı sende?

Ben âşık değilim şiir yazamam
Meclisi âlide mısra dizemem
Âşıklık nasibin oldu ne zaman
Pirin himmetinden öz var mı sende?

Sözüm yanlış bulup darılma bana
İnan hürmetim var üstadım sana
N'olur alın beni ozan kursuna
Öğretmen Casim'e kurs var mı sende?

ÂŞIK DURSUN'UN HANIMINA METHİYE

Hulusi kalp ile aldım lisana
Sazımla söyleyim her metin bacı
Soyunuz layıktır şöhrete şana
Erkânında gördüm hürmetin bacı

Bu Âşık Dursun'un meleği sensin
Ziynetli otağın emeği sensin
Sen ocak yuvanın direyi sensin
Marfette bellidir gayretin bacı

Kul Selimi der ki yaptın ödevin
Artsın bereketin şen olsun evin
Dilerim Mevla'dan her zaman sevin
Mevla kabul etsin dileğin bacı.

KUL SELİMİNİN DEFTERİME YAZDIĞI ŞİİR

Ne kadar dışardan parlak olsa da
İnsanın iç yüzü bilinmez kardeş
Cahillerin gözü süs fiyakada
Ondan hiçbir feyiz alınmaz kardeş

Coşa gelip yazdım size kıssayı
Arifler kıssadan alır hisseyi
Cahil bilmez ehli arif kimseyi
Kadir kıymet bilen bulunmaz kardeş

Kardeşim Burhan'ın yoktur bahası
Mücevher kelamlı yüksek dehası
Şenlik diyarında âşıklar hası
Bu diyarda geri kalınmaz kardeş

Tatmin eyleseydi sözlerim seni
Daim görmek ister özlerim seni
Her zaman yakından izlerim seni
Ne yapayım ki tez tez gelinmez kardeş

Kul selimi takdir etti her sözün
Dünya servetinde hiç yoktur gözün
Her iki cihanda ak olsun yüzün
Sevdiğiniz kalbimden silinmez kardeş

ATATÜRK

Hasta idik derdimize
Baktı atamız Atatürk
Merhem bulup yaramıza
Yaktı atamız Atatürk.

Emin idi amelinden
Kemalatı kemalinden
Saltanatı temelinden
Söktü atamız Atatürk.

Kurtardı Türk toprağını
Açtı aydınlık çağını
Hürriyet sulh bayrağını
Dikti atamız Atatürk.

Yurtta dünyada sulh dedi
Bozulmaz yasalar koydu
Bize büyük önder oydu
Çıktı atamız Atatürk.

Karanlık sarmıştı yurdu
Gelecek çağları gördü
İstiklâl dedi buyurdu
Haktı atamız Atatürk.

Benzerdi şimşek hızına
Doğruydu her bir sözüne
Parmağın düşman gözüne
Soktu atamız Atatürk.

O koydu, bu yurdu bize
Çok şeyler buyurdu bize
Hain düşmanı denize
Döktü atamız Atatürk.

Gençliğe emanet yurdu
Verdi sağlam temel kurdu
Düşmanın belini kırdı
Büktü atamız Atatürk.

O vatana candan âşık
Bu millette ona maşuk
Türk yurdunda sönmez ışık
Yaktı atamız Atatürk.

Yürürüz açtığı izde
Unutmayız onu bizde
Dursun derki gönlümüzde
Yattı atamız Atatürk.

ATATÜRK'ÜN DOĞUMUNUN YÜZÜNCÜ YILI

Bir asırdır bu cihana geldiğin,
Gönlümüze gene doğdun Atatürk,
Bize keder oldu senin öldüğün,
Çok yazıldı çok, ağıtın Atatürk

Duruşun heybetli yüce kahraman,
Çakışın yıldırım, bakışın volkan,
Yurda ki bir zaman dolmuştu düşman,
Çıkartıp da yurttan kovdun Atatürk.

Türk olanlar minnettardır hep size,
Sen çarpıştın düşman ile yüz yüze,
Topladın düşmanı döktün denize,
Hepsini suda boğdun Atatürk.

Ağır yaralıydık, yaramız sardın
Uğurlu elinle bir merhem vurdun
Ölmüş toprak idik yine can verdin
Bulut olup yağmur yağdın Atatürk.

Asır geçmiş yüz bin asır geçse de
Türk unutmaz, nice binler geçse de
Burhanı der cihan bilir geçse de
Gönlümüzde hala, sağdın Atatürk.

ATATÜRK

İlkeleri getirmişti yenilik,
Töre yenilendi, yol yenilendi
Birlik dedi hiç almasın ikilik
Sıra yenilendi, gel yenilendi.

Atatürk açmıştır yeniçağları
Geliştirdi bahçeleri bağları
Elvan elvan orman etti dağları,
Yeşil yenilendi, al yenilendi.

Türk milleti cephede mert görüldü,
İstiklâl için sinesinden vuruldu,
Yaramıza merhem buldu sarıldı,
Yara yenilendi el yenilendi.

Doğrulandı eğri, büğrü virajlar
Havaalanı limanları, garajlar,
Suları toplayıp yaptık barajlar,
Dere yenilendi sel yenilendi.

Dünya tarihinde ismi görüldü,
Emri icra etti, resmi görüldü,
Banknotlarda onun resmi görüldü,
Para yenilendi pul yenilendi.

Dursun Burhan yetiştirdi dirliğe,
Yurdumuzu bülent etti varlığa
Gelin dedi birlik beraberliğe
Kelme yenilendi dil yenilendi.

ATATÜRK İLKELERİ

Cumhuriyet dedi attı bir temel
Çok sağlam bir kale gibi vatana
Bu kale içinde ederiz amel,
O sağlam temelden hâlâ bu yana.

O günden bu yana gör neler oldu
Yurdumuz yenilik teknikle doldu,
Yüce Atatürk'ü kâinat bildi
Gücünü gösterdi bütün cihana.

Aydınlattı o karanlık geceyi
Attırdı yüzlerden siyah peçeyi
Türkçe yeniletti harfi, heceyi
Okuma öğretti dağda çobana.

Türk olan atanın ilkesin bile
Bilirsek dünyayı alırız ele
İkilik yapana vurdu bir sille
Yolunu tanıttı yoldan azana.

Koydu anayasa bozulmaz asla
Sarıldı bu millet ona hevesle
Uygarlıkta yarışırız herkesle
Uçak, vapur füze ile her yana.

Atam yaptı bu büyük inkılâbı
Koydu soyadını sildi lakabı
Hürriyet gelince sevindik tabii
Demokrasi geldi güzel vatana.

Atam doğumunun yüzüncü yılı
Yol bildik elbette koyduğun yolu
Bükülmez çeliktir her Türkün kolu
Pehlivan pazılı benzer aslana.

Atam birçok yeniliği buyurdu
Emanet eyledi bize bu yurdu
Ne mutlu Türküme dedi buyurdu
Ey Türk candan sarıl yüce vatana.

Gönlümüzde altın yazıdır gitmez
Atam yaptıkların saymakla bitmez
Ne kadar söylesem şanına yetmez
Dursun der sözlerim sığmaz destana.

ATATÜRK'ÜN DOĞUM YILI

Bin sekiz yüz seksen bire, bir yeni yıl dediler
Doğdu Mustafa anadan, cihana gel dediler,
Tarih yazdı atamızı cihana ünü saldı
Öğrendi yüksek ilimler, ona Kemal dediler.

İstiklale hürriyete gel hazır ol dediler,
Açılacak düşmanlarla bir galmagal dediler,
Gaziye toplandı millet, derdimizin çaresin,
Tek umut sana kalmıştır, çaresin bul dediler

Kemal geldi, kemal oldu, zorluğa karşı durdu,
Türkün güç ve kuvvetini bir kez daha duyurdu
Esaretten sefaletten o kurtardı bu yurdu
Çalışmaktır kurtuluşa giden tek yol dediler.

Buldu çaremizi ata kurtardı yurdumuzu
Şükürler oldu Mevla'ya sağladı derdimizi
Milli mücadele dedi topladı ordumuzu
Attı her tarafa bir kök, kırılmaz dal dediler.

Önder oldu bu millete etrafını çağırdı,
Birlik beraberlik dedi, öz safını çağırdı,
Milletini kurtuluşun tarafına çağırdı
Vatan gitmesin hiç elden tedbirin al dediler.

Dursun der şükürler olsun sağaldı bütün yara
Bir önder çıkar mutlaka bu millet düşmez dara
Milleti kurtaran odur, Mevla'mdan oldu çare
Atatürk'ün izinden git hep özgür kal dediler.

DEDE KORKUT

Büyük Oğuzların ünlü ozanı
Ozanların üstadı dede korkut
Hak için olmayan herhangi zannı
Haklı sözle kınadı Dede Korkut

Destanlar yazılıp geldi bu yana
Öyküleri yayılmıştır cihana
Geldi vardı hemen o Dirse Han'a
Boy boyladı söyledi Dede Korkut
Türklük kültüründe çok vardır adı
Oğuz boylarına dua eyledi
Boğaç, Bayındır'a destan söyledi
Bu şanıyla sınadı Dede Korkut

Sen anlattın Oğuz Türk hanlarını
Yiğitlik mertlik destanlarını
Cenkte ettikleri meydanlarını
Bir erdemin bin dedi Dede Korkut

Dursun Burhan derki özlüdür sözü
Yegenek, Basat'ı o Tepegöz'ü
Deli Dumrul ile uyardı bizi
Öğüdü her canadır Dede Korkut

ÂŞIK VEYSEL'E

Âşıkların hem ustası hem piri
Yerin nurla dolsun ey Veysel Baba
Ozanlar safında en üstün yer
Yerin nurla dolsun ey Veysel Baba

Her soruya doğru cevap verirsin
Karanlık dünyanda aydınlık görünürsün
Gönül gözün ile açık görünürsün
Yerin nurla dolsun ey Veysel Baba

Ne zaman girersen bahçeye bağa
Şiirler söylerdin dala yaprağa
Sen âşıktın tabiatta toprağa
Yerin nurla dolsun ey Veysel Baba

Şiirlerin çevrilmiştir her dile
Ünün yayılmıştır dünyaya bile
Sevgin çok varidi ağaca dala
Yerin nurla dolsun ey Veysel baba

Çıldırlı Dursun da çeker kaderin
Cennet ala olsun mekânın yerin
Akıbeti sardın sen toprak yarın
Yerin nurla dolsun ey Veysel Baba

ALMANYA'DA ÇALIŞAN ÂŞIK YILMAZ'A

Eğleşme gurbette yeter bu hasret
Dön artık kardeşim bu yana gel
Batıl dinli ile olur mu ülfet?
Dini İslam olan ihvana gel gel

Yüz yıl geçse eski düşman dost olmaz
Dini bütün birbirine kast olmaz
Hakk'ı bilen kitabından rest olmaz
Oku Hak emrini fermana gel gel

Burhanî yıllardır özlerdi seni
Gözlerim yollarda gözlerdi seni
Âşık meydanında izlerdi seni
Hasretim sen gibi irfana gel gel

ÂŞIK ŞENLİK

Her mecliste ansam seni
Açılır gülşenim şenlik
Şöhretin aldı cihanı
Çok yücedir şanın Şenlik

Büyük edebiyat kurdu
Cihana namın duyurdu
İlmi irfanı okurdu
O imran lisanın şenlik

Başlayınca sen bir söze
Her söz bir birinden taze
Kâğıt kalem aciz yaza
Senin çok destanın Şenlik

Her sözlerin benzer bala
Âşık senden ilham ala
Cennet âlâ yerin ola
Ahiret mekânın şenlik

Çok ilim var hünerinde
Deryalar dolu serinde
Mücevherli sözlerinde
Dursun da hayranın Şenlik

ÂŞIK ŞENLİK

On iki tarikat hem ledün ile
Her türlü ilimle doluydu Şenlik
İmran lügat ile veciz dil ile
Kelamı mücevher lal idi Şenlik

Bütün bilimlerden haberdar idi
Sözleri pahasız bir gevher idi
Nice velilere beraber idi
Kemalatı tamam veliydi Şenlik

O konuşsa âlimler hep susardı
Nice neçenliğe cevabın verdi
Kesin cevap keskin nüfusu vardı
Lügati Zülfikar Ali'ydi Şenlik

Doğruluktan hiçbir zaman şaşmadı
Kusur edip hatalara düşmedi
Hiçbir âşık onun gibi coşmadı
Umman denizin seliydi Şenlik

Her sözünde hakikati söylerdi
Vecde gelse deryaları boylardı
Dursun der ki sadık kulluk eylerdi
Mevla'mın sevgili kuluydu Şenlik.

NASRETTİN HOCA'YA

Ciddi tavırların senin hünerin
Ciddi fıkraların kerametindir
Ders olur insana her bir sözlerin
Verdiğin öğütler hep hikmetindir

Hikmet dolu her fıkranda her sözün
Sözünün sonunda utanmaz yüzün
Ne zikirin belliydi ne de niyazın
Güldüren fıkralar hoş sanatındır

Her fıkranda yüz bin öğüt nişanı
Öğüt verir uyandırır insanı
Anlata bilmez ki Dursun Burhani
Cihanı kaplayan hoş hüccetindir.

BATTAL GAZİ

Hüseyin Gazi'nin oğlu
Yazdı geçti Battal Gazi
Bütün kahramanlık dolu
Gezdi geçti Battal Gazi

Yetiştirdi Anadolu
Geldin gördün İstanbul'u
Çelikten peçeli kolu
Ezdi geçti Battal Gazi

Kız kulesinden kenara
O zaman çok aldı yara
Hedef olmuştu oklara
Kızdı geçti Battal Gazi

O gelmişti İstanbul'a
Cengin etti bile bile
Denizden kara sahile
Yüzdü geçti Battal Gazi

Battal Gazi geldi diye
Korku verdiler sabiye
Dursun'dan olsun hediye
Yazdı geçti Battal Gazi

BATTAL GAZİ

Doğudan batıya tam dört köşede
Yerler Battal Gazi dediler
Bu cihanda onun şanın duyanlar
Eller Seyit Battal Gazi dediler

Korku saldın ruhbanların içine
Karışırdı onların da göçüne
Bir hamlede yara verdi kaçına
Kollar Seyit Battal Gazi dediler

Tarih yazdı şahit oldu şanına
Ta ki çökmüş Konstantin'in yanına
Gazilik verildi öz unvanına
Diller Seyit Battal Gazi dediler

Çünkü vermiş idin fethine karar
Nebi müjdesine olmaktı mazhar
Onçun ettin İstanbul'a sen sefer
Yollar Seyit Battal Gazi dediler

Korku saldın kâfirler arasına
Denizde dayandın ok yarasına
Senle korku verirdi yavrusuna
Kullar Seyit Battal Gazi dediler

O kız kulesinden gayretle yüzdü
Nice ruhbanların derisin yüzdü
Dursun Burhani de methini yazdı
Eller Seyit Battal Gazi dediler

EYYUP EFENDİ'YE

Artvin ilinde Kalburlu köyün
Hoş nişanın vardır Eyüp Efendi
Bütün kazalarda her vilayette
Namı şanın vardır Eyüp Efendi

Adını duyanlar olur minnettar
Her türlü ilimde bin hünerin var
Sana nasip etmiş yaratan Settar
Bitmez namın vardır Eyüp Efendi

Hanen bir tekkeden sanki nişane
Günde beş on konuk gelir hanene
Tarifem layıktır elbet ki sana
Çok irfanın vardır Eyüp Efendi
Hanesine layık temiz evladı
Evlatlarnın dayrelerde var adı
Hasan Fehmi gibi soyun türedi
Çift civanın vardır Eyüp Efendi

Dergâhı âlemde kabul niyazın
Helal zade evlat gelinin kızın
Asaletin temiz ak olur yüzün
Hoş lisanın vardır Eyüp Efendi

Yaratan vermesi size hiç cefa
Senden hoşnut olmuş kirven Mustafa
Ameliyat oldun ve buldun şifa
Dost Rahman'ın vardır Eyüp Efendi

Bizlerden sizlere bin selam olsun
Yarana ahbaba hatıra kalsın
Âşık Dursun namın her yana salsın
Duyursun cihana Eyüp Efendi.

ÇILDIR NUFUS BAŞ MEMURU

Çıldır kazasının nüfus memuru
Methe layık şerefetli Dural Bey
Mevla sana versin uzun ömürü
Ömrün olsun bereketli Dural Bey

Kütük defterlerin sıraya dizer
Bir saatte bin bir nüfusu yazar
Vazife haricin hemenden sezer
Vazifede çok dikkatli Dural Bey
Âşık Dursun senin methin eylesin
Hünerini her tarafta söylesin
Halim sorup ahvalimi bilesin
Halka acır merhametli Dural Bey.

ŞEREF TAŞLIOVA'YA

O zamanlar safında en ön sırada
Her anda bir Şeref Taşlıova'dır
Zekâsı çok ilmi irade
İrfanda bir Şeref Taşlıova'dır

Ozanlar bağında dal budak atmış
Ulu kültür bulmuş kemala yetmiş
Şirin sohbetine şeker bal katmış
Lisanda bir Şeref Taşlıova'dır

Hitabet lafsına yüz bin maşallah
Aferin ilmine bin berekallah
Çokları önünde etti eyvallah
Medanda bir Şeref Taşlıova'dır

Âşık adabında bilir her dalı
Ozanlar ihyabı odur bir dalı
Zihni Eflatun'dur yüksek kemali
Lokmanda bir Şeref Taşlıova'dır

Onun ünü bütün sardı dünyayı
Bilir tarih fıkıh ilmi kimyayı
Seda saldı şenlendirdi Konya'yı
Her yanda bir Şeref Taşlıova'dır
Âşık Dursun senin methin eylesin
Hakikat marifet vasfın söylesin
Gönülden severim herkes dinlesin
Burhanda bir Şeref Taşlıova'dır

FEYZİ HALICI'NIN BABASINA

Vardım sayın babanızın yanına
Konuşturup hatır sordum hacımdan
Gayet kemal sahibidir anladım
Tamam bir itikat gördüm Hacı'mdan

Allah'ın has kulu etmiştir Hacı
Çıkarmaz hatırdan namaz orucu
Duymuyor dünyaya bir ihtiyacı
Bizlere de olsun yardım Hacı'mdan

Gafil olan onun halin anlamaz
Lüzumsuz sözleri asla dinlemez
Bitap bir hastadır kılıyor namaz
Gayet ilim irfan derdim hacıdan

Bana müjde olsun hey hacı baba
Her iki cihanda etmişsin çaba
Dursun söyledi mihrabın Kâbe
Konuşur tevhidi virdim Hacı'dan

1976yılında istanbul'da soyguncuların vurduğu

YILMAZ ŞAŞI'YA AĞIT

Yazık Yılmaz senin müşkül halini
Sılada gurbette duyan ağladı
İstanbul'dan köyü aldı kaderin
İşitti dost ahbap yaran ağladı

Maltepe'de soyguncular sardılar
Kırılsın kolları niye vurdular
Nazik bedenini nice yardılar
Yaraların ören saran ağladı

Yıkılsın soy uncu toprağı taşı
Ocaklar söndürmek zalimin işi
Beş bacının bir tek civan kardeşi
Tezegül, Goncagül, Nazan ağladı

Körpe yavruların perişan oldu
Bu kara haberin yürekler deldi
Dertli bacıların saçların yoldu
Yaran yoldaş kaynın ferman ağladı

Dövülen arkadaşının yardımına koştu
Yumrukla silaha karşı durmuştur
Bütün işitenler yandı tutuştu
Bacıların oldu perşan ağladı

O civan cesedi kana boyandı
Enişteler başucunda dolandı
Eşinde çırpındı saçların yondu
Kimsesiz kaldı o civan ağladı

Hastaneye getirdiler yaralı
Bütün dost akranın kaldı yaralı
Doktor cerrah üzerine varalı
Eyvah geçmiş dedi zaman ağladı

Köyünün figanı arşa dayandı
O taze yarında alıştı yandı
Feryat figan edip sızım, sızlandı
Kalmadı ki bir nişanen ağladı

Yakışıklı civan yiğitti özü
Söylenir her yerde hep mertlik sözü
Nice naçar koydu bir tutarsızı
İhtiyar çağında baban ağladı

Koydu bizleri gamlı yaralı
Yaranı yoldaşı ahbaba eli
Dursun ah çekerek söyler bu halı
Kalem kâğıt destan yazan ağladı

ÇILDIR'IN GÜVENOCAK KÖYÜNDEN
RUŞEN AĞA'YA

Köyümde yaşamış bir hüner insan
Bu destanı onun şan destan idi
Yedi vilayete saldı şöhret şan
Cihanda söylenen şeref şan idi

Şöhret şanın her tarafa tanırdı
Onu gören bir ejderha sanırdı
Silahşordu küheylana binerdi
Malik ejder gibi kahraman idi

Pehlivandı zalim zulüme karşı
Haksıza açardı karşı savaşı
Daim mert yiğitti eğmezdi başı
Aslan yapısında bir insan idi

İnsan asaleti hem gönlü kani
Seçerdi her zaman dostu düşmanı
Onda vardı adil Ömer nişanı
Ali Rüstem gibi kahraman idi

Kahraman nesili sürüp gelseydi
Oğulları onun gibi olsaydı
Şerefli babanın kadrin bilseydi
Evlat babasının bir nişan idi

Keremkâr sahibi o Rüşan Ağa
Kendini tanıttı şeref şan ağa
Var mı onun gibi bir insan ağa
Yoksula fakire gönlü kan idi

Yoksulu düşkünü daim kollardı
Zalimlerin hilesini bellerdi
Zalim olanlara parmak sallardı
Onu bütün herkes bildi tanıdı

Tanıdı mertliğin bildi bu cihan
Metheder adını Dursun u Burhan
Yaraşır şanını yazdım bir destan
Asaletten yüce hanedan idi
Konuşur tevhidi aldım hacıdan

PROF. DR. YUSUF BEY'E

Takdire layıktır övebilirim
İnkâr edilemez hâşâ Yusuf Bey
Acil hastaları haber alınca
Hemen gelir koşa koşa Yusuf Bey

Hemşireler emrin ederler ifa
Dertlinin derdine ediyor şifa
Taştan ilaç eder hastaya deva
Teşhisi hiç çıkmaz boşa Yusuf Bey

Bir bakanda durumunu anladı
Konuşturdu dertlerimi dinledi
İlk hamlede kanamayı önledi
Acıdı gözümde yaşa Yusuf Bey

Tabipliğin ol lokmana nişane
Baba gibi bakar hasta insana
Dursun hayatını borçludur sana
Ben ölem sen binler yaşa Yusuf Bey.

YÜZBAŞI KERİM VURAN'A

Şanın duydum oldum adına hayran
Rütbesi yüzbaşı can Kerim Vuran
Askerde disiplin sizde şeref şan
Artırdın orduda şan Kerim Vuran
Elinde silahın göğsünde iman
Hışmından titredi binlerce düşman
Kaçamaz önünden o kahpe düşman
Onları canından ettiniz pişman
Türkün ordusunu tanır bu cihan
Salmışsın cihana ün Kerim Vuran
Sancağı elinde göğsünde iman
Sizleri korusun yüce yaratan

Komutan işliyor dağa ve taşa
Attığın kurşunlar hiç gitmez boşa
Dilerim yücelir olursun paşa
Layıksın orduya sen Kerim Vuran
Duysun hünerini bu koca cihan
Mehmetçiğin başı şanlı komutan

Sizin için atıp, vurmak zor değil
Cephede Mehmetçik asla tor değil
Savaşa katılsa yalnız bir değil
Düşmanın önünde ben Kerim Vuran
Yıkılsın kahrolsun o hain düşman
Size yardım etsin ol yüce rahman

Disiplinli yürütürsün sözünü
Dursun yurda kurban eder özünü
Tümünüzün öpüyorum gözünü
Siz sağ olun ölem ben Kerim Vuran
Sizi esirgesin Yaratan Süphan
Orduda disiplin Mehmetçikte şan

CEVAT ONUR'UN DÜĞÜN TARİFİ

Dinleyin ağalar tarif edeyim
Düğününüz hayırlı payidar olsun
Her zaman Mevla'm mesut eylesin
Var olsun dostları her dem Varolsun

Şerefe dostları toplanıp geldi
Ahbaplar sevinip şad olup güldü
Cevat Bey şad oldu muradın aldı
Hayatta her daim bahtiyar olsun

Haşim ağabeyin vardı çok şanı
Anlı açık belli onun nişanı
Ankara İstanbul yurdun her yanı
İşitsin her taraf haberdar olsun

Dursun Burhani'yem dostun bağında
Cennet bahçeleri olsun sağında
İki gençler mesut öz otağında
Uzun ömür ile ihtiyar olsun.

ORMAN MEMURU MEVLÜT EFENDİ'YE

Ardahan ilinden Mevlüt Efendi
Şavşat'ta baş memur olmuş ormana
Adalet sahibi fedakâr kendi
Hışmı pehlivandır benzer aslana

Ağaç kaçakçısın asla kaçırmaz
Kuş olsa kanadın kırar uçurmaz
Suistimal edip bir kul geçirmez
Adaleti tamdır ele, ihvana

Vazife başından ayrılmaz gitmez
Kardeşi de olsa iltimas etmez
Kaçağı yakalar menfaat gütmez
Şerefle çalışır şanlı vatana

Karanlık gecede pusuda durur
Vazifeye sadık geçeni görür
Yakalar onları kanuna verir
Suçlunun suçunu koyar meydana

Korkusu yok gece gündüz cüretli
Nazarında aynı mazlum beratlı
Yaptığı harekât hep adaletli
Elini koymuştur temiz vicdana

Bakımcı içinde şahane gördüm
Şavşat diyarında ben onu sordum
Merhaba dedim vasfı hal oldum
Canım feda olsun ele insana

Her tarafta hatırını sayarlar
Methin eder her beldede överler
Kahramanlığını yurda yayarlar
İsmini duyuram bütün cihana

Çıldırlı Âşık Dursun'un methi
Sayın Mevlüt Bey'in var adaleti
Bu destanı okusun Türk milleti
Yakışır şerefli şanı destana

VİRAN EYLERİM

Şiddetli volkanım püskürür isem
Yakar vücudunu niran eylerim
Hedef edip seni bir top misali
Yıkarım binanı viran eylerim

Zemheri misali şiddetle eser
Sözlerimi edemezsin muhtasar
Bağlarım Yakınsu etrafın keser
Bu köyü başına zindan eylerim

Dursun der ki cevher vardır ünümde
Mücevher harcarım öz lisanımda
Ağabeyinin hatırı var yanımda
Seni ben Yılmaz'a kurban eylerim

AĞRI'NIN TEZEREN KÖYÜNDEN ELBEYİ ADINDA HANEDANA

Dinleyin ağalar tarif edeyim
Tez erenin hanedanı Elbeyi
Her tarafta iyiliğin söyleyim
Mertlikte var bin nişanın Elbeyi

Kime sorarsan onu över cümlesi
Yurdun her yerine ulaşmış sesi
Alnı açık daim dolu sofrası
Söylenir her yanda namın Elbeyi

Evlatları ile mesut kocalsın
Dosta yetsin düşmanından baç alsın
Dilerim günbegün namın yücelsin
Her tarafa gitsin şanın Elbeyi

Onda gördüm şeref dolu marifet
Bizlere çok ikram ve hürmet
Layıktır her yerde edeyim çok met
İşitsin her taraf ünün Elbeyi

Gelen kimsesizler hep onu sorar
Oğulları önde divana durur
Misafire temiz yataklar serer
Kutnu kumaş has yorganın Elbeyi

Dinleyin efendim bu destana bak
Dilerim Mevla'dan yüzü olsun ak
Bir gün eksik olmaz evinden konak
Günde en az on mihmanın Elbeyi

Âşık dursun der ki başım tacıdı
Bize olan haksızlığa acıdı
Hasta gönüllerin hep ilacıdı
Dertlilere var dermanın Elbeyi.

TORUN ŞAMDAN'A

Kurtkale nahiye Elmalı köyü
Bir yiğit gördüm ki zaman aslanı
İsmi Torun derler soyadı Şamdan
Söylenir şöhrete tutmuş her yanı

Meclise girende güleçtir yüzü
Herkese hoş gelir sohbeti sözü
Abat eder gelen aşığı sazı
Zabteder zihninde hıfzı lisanı

Ermiş halk içinde her itibara
Ehlidir konuşur söz alır sıra
Miliyon gözünde sanki on para
Zengin yaratılışlı hem gönlü kanı

Dilerim Mevla'dan çok artsın ünü
Dünü gün söylensin şerefi şanı
Candan aziz saklar gelen mihmanı
Elmalı köyünün bir hanedanı
Sözlerini işitenler hoş tutar
Mücevher sözlerin âleme satar
Şirin sözlerine şeker bal katar
Bal dökülür söyledikçe lisanı

Dilerim yaratan biri bin etsin
Dar gününde Mevla'm elinden tutsun
Dursun Burhani de methini etsin
Duyursun cihana şerefi şanı

KAMERAMAN CEMİL BEY'İN HANIMINA

Âşıkların âşığıdır Cemil Bey
Geldim hanesine derlenmiş gördüm
Nice eser arşivinde toplanmış
Saymakla tükenmez sırlanmış gördüm

Hanımı bacımdır ismi de Hacer
Misafire düşkün hürmeti sever
Hanesi var olsun kendi münevver
Otağı yüzüyle nurlanmış gördüm

Dursun'um ben ona olmuştum konuk
Arasan cihanı hiç emsali yok
Her iki cihanda olsun yüzü ak
Gönül dostluğuyla varlanmış gördüm

ÇOBANOĞLU
Nice zaman geçse asla silinmez
Gönüllerde etmiş yer çoban oğlu
Bir daha sen gibi ozan bulunmaz
Dünyayı etsek de tur Çobanoğlu

Bilmedik acep ne idi derdin
Gezdin çok ülkeye büsbütün yurdun
Ozanlığı bu cihana duyurdun
Her yerde şöhretin var Çobanoğlu

Söyleyince sözlerinde var inci
Kelimelerin dana dane
Kimle meydan etsen oldun bir inci
Sen ile yarışmak zor Çobanoğlu

Ecel gelir ise çaresi nedir
Seni sevenler hak versin sabur
Elden ne gelir ki duamız budur
Sana cennet olsun yer Çobanoğlu

Sen artırdın bu Dursun'un kederin
Böyle imiş ezelinden kaderin
Çırakların bilmem tutar mı yerin
Acep yetişir mi bir Çobanoğlu

YUNUS EMRE
Asırlar öncesi sende
Diller Yunus Emre'nindir
Öztürkçe'de bugün bile
Diller Yunus Emre'nindir.

İkiliği hep men eden
İki canı bir can eden
Daim doğruluğa giden
Yollar Yunus Emre'nindir.

Türk'ün o yüce dervişi
Ermişlerin en ermişi
Yetiştiren ham yemişi
Dallar Yunus Emre'nindir.

Her yana o ışık saçmış
Gönlünü hep Hakk'a açmış
Ne ırk, din ne mezhep seçmiş
Kullar Yunus Emre'nindir.

Yüce Mevla'ya niyazı
Daim açık gönül gözü
Tasavvufta şirin sözü
Diller Yunus Emre'nindir.

Mana âlemine dalar
Taptuk'undan dersin alır
Onun için Dursun çalar
Teller Yunus Emre'nindir.

YUNUS EMRE

Manada melekten üstün
Madden insan Yunus Emre
Taptuk'a demişti dostum
Aldın irfan Yunus Emre

O bir yüce hak velidir
Yolu Muhammet yoludur
Söyleten kudret dilidir
Dili Kuran Yunus Emre

Tevhidi terennüm etmiş

İlim deryasına batmış
Manada Mevla'ya yetmiş
Hakka yaran Yunus Emre

Ehlisünnete bağlıydı
Hak için sinen dağlıydı
Tevhit ile dalgalıydı
Coşkun umman Yunus Emre

Mutasavvıf yüce derviş
Gönlü engin hakka ermiş
Rum'u Şam'ı gezmiş görmüş
Bilir cihan Yunus Emre

Birlik ipliği dokudun
Hak Hak diyerek şakıdın
Taptuk emretti okudun
Yaptın divan Yunus Emre

Yedi erenler yanında
Duan kabuldü senin de
Çift sofra durdu önünde
Kabul duan Yunus Emre

Mevlana seni geçmedi
İzindi sırrın açmadı
Gönül gözünden kaçmadı
Her şey ayan Yunus Emre

Burhani de hayran sana
Sen dost oldun her insana
Gönül vermedin cihana
Aşkın rahman Yunus Emre

YUNUS EMRE

Yunusu anlatmak için Yunus kadar bilmek gerek
O umman deniziydi bahrine dalmak gerek
Hikmet doludur her sözü mana âlemindedir
Onun gibi vecde gelip manada solmak gerek

Her ilmi irfanı bulmuş sözleri hep kutsaldır
Kudretten almış dersini ne kadar pür kemaldir
Türlü çiçekten derlemiş sözü şifalı baldır
Her sözünü inceleyip hisseler almak gerek

Anlamağa imkân mı var kimin yeter fikiri
Miskinim der her sözünde yaratana zikiri
Evliyalar makamında Ali Ebubekir'i
Yollarında yoldaştır hariçten silmek gerek

Düşündükçe akıl durur bu ne hal Allah Allah
Sözlerini anlamayan sanır sözü muallâk
Yaratana yar olan o yarla yardır illallah
Nerdedir onun türbesi ziyaret kılmak gerek

O bir ilim deryasıdır umman onun içinde
Cümle mahlûkatı toplar insan onun içinde
On sekiz bin âlem ile cihan olun içinde
Cennet odur cehennem o aşkına yanmak gerek

Toplamış ilmi ledünü irfan onun içinde
Sorgu sual küllü hesap mizan onun içinde
Allah aşkı ile pişmiş suzan onun içinde
Ondan hisse alıp dostlar biraz uslanmak gerek

O ayetten ilim almış Kuran onun içinde
Kuran hakkın kelamıdır Süphan onun içinde
Evvelde o ahıra o zaman onun içinde
O Mevla'sıyla bir candır bunu anlamak gerek

İdrak yetmez anlatmaya kelam bilmem yazayım
Dalgıç değil mi ki onun deryasında yüzeyim
Dursun Burhani Yunus'u nerelerde gezeyim
Bular isem türabına yüzümü salmak gerek

MÜFTÜ MÜMTAZOĞLU'NUN
MEKTUBUNA CEVAP

Halkımızın selamı var
Eller sizi arz ediyor
Dağlar taşlar çaylar kuşlar
Seller sizi arz ediyor

Selamımız baştanbaşa
Dosta yarana yoldaşa
Ben unutmam sizi hâşâ
Eller sizi arz ediyor

Mevla'm olsun buna tanık
Gönül olsa hep uyanık
Benim gibi bağrı yanık
Kullar sizi arz ediyor

Mübarek olsun bayramın
Mevla'm arttırsın ihsanın
Eşin dostun din ihvanın
Canlar sizi arz ediyor

Ne olur ki ihsan gibi
Ol delil-i Kuran gibi
Yazık Dursun Burhan gibi
Kullar sizi arz ediyor

ESMA KIZIMA

Maşallah nezaketine
Eyledim temaşa esme
Güzellerin ön safında
Layıksın en başa Esma

Boyun servi tuba gibi
Eser cennet saba gibi
Hüsnün atlas liba gibi
Benzer has kumaşa Esma
Her erkânı yolu bilir
Nezaketli dili bilir
Çağırsan hizmete gelir
Hemen koşa koşa Esma

Bir ahu ceylan bakışlı
Elinde elvan nakışlı
Dursun der akılı başlı
Desen sal nakışa Esma

Evimizde bir gül açtı
Filiz gibi teze esma
Hanemize neşe saçtı
Başlayınca söze Esma

Seni verdi cebbar celil
Süsün tavus, sesin bülbül
Gerdanına taktır hamayıl
Gelmeyesin, göze Esma

Süslü elmas, taş, altından
Mücevher gümüş altından
Bir bakınca kaş altından
Ela gözün süze Esma

Anan, baban mutlu daha
Şükürler olsun Allah'a
Sen çıkınca seyrangaha
Katıl gelin kıza Esma

Mevla'mın ihsanı boldur
Dilin şeker lebin baldır
Sofralar koy fincan, kaldır
Nezaketin meze Esma

Hele ana kucağında
Koncadır cennet bağında
On beş, on altı çağında
Başlıyorsun naza Esma

Gözleri ceylan bakışlı
Misk ile amber kokuşlu
Giyinir elvan nakışlı
Benzer bir tavusa Esma

Baban kesti kurbanını
Namlı etti hak insanını
Her şanına destanını
Baban Dursun yaza Esma

METHİYE

Çıldır merkezinde İsmet Efendi
Güler yüz, şirin dil bir insan idi
Şahsiyete sadık, vefakâr kendi
Dostuna sadık, dost bir insan idi

Doğru konuşurdu şirindi sözü
Bu dünya malında yok idi gözü
Açık sofralıydı, ak idi yüzü
Bir misafirperver hanedan idi

Çalışırdı dünyadan çok ahrete
Hesapta net tutar, etmezdi hata
Eğer başlasaydı söze, sohbete,
Veciz kelimeli hoş, lisan idi

Muteber insandı nur olsun yeri
Ona sadık idi kardeşi Nuri
İkisi de aziz hoş itibarı
Birbirini seven bir ihvan idi

Methini eyledi Çıldırlı Dursun
İşitenler deyin yeri nur olsun
Dilerim mekânı cennet ala olsun
Çünkü hakkın kulu ehli iman idi

HACI İBRAHİM YAMAN'A METHİYE

Bir pür kemal gördüm Sultanbeyli'de
İlçemizin üstün hanedanıdır
İsmi Hacı İbrahim soyadı Yaman
Kayseri ilinden şeref şanıdır

Şanı yüce kendi bir han kurumlu
Toplumda sayılır sultan durumlu
Gönlü gani, eli açık verimli
Yaratan'ın ona bir ihsanıdır

Onda gördüm, üstün âli itibar
Maksudunu versin Yaratan Cebbar
Kapısı hep açık misafirperver
Ahmet Yesevi'nin mihmandarıdır

Ziyaret eylemiş olmuştur hacı
Hak ona bahşetmiş saadet tacı
Giydirir çıplağı, doyurur açı
Her dem yardım sever, gönlü kanidir

Çevresine emredince hitabı
Bütün ailesi emrine tabii
Kimse vermez ona aksi cevabı
Tertibi şahittir hoş nişanıdır

Yardım sever hiç çekinmez ihsandan
Konuşunca inci saçar lisandan
Bu methiye ona Dursun Burhan'dan
Hakikat söyleyen hak lisanıdır

HATIRA OLSUN

Ben giderim sizler kalın selamet
Sözlerim sizlere hatıra olsun
Nasip olsa yarın gitsem buradan
Bizde olan dostlar haberdar olsun

Gidersem yolumda izimiz kalır
Bir eser verirsek yazımız kalır
Benden sonra elde sözümüz kalır
Aranızda söylenmeme yer olsun

Sayenizde burda ettik ticaret
Hem de dostlarımı ettim ziyaret
Günde hanenize yüz bin bereket
Sofralarnız her dem böyle var olsun

Abdullah Bey'de de çok iyilik var
Ağabeyim İsmail'de itibar
Ailece hizmet etti beraber
Her gününüz daim bahtiyar olsun

Âşık Dursun ayrılığa başladı
Ayrılık yarası cana işledi
Sağ olsun dostları aile evladı
Çiçek açıp bağınızda bar olsun

TÜRKİYE'M

Methin yazmak ile bitmez tükenmez
Çok şöhretin çok şanın var Türkiye'm
Her köşeni gezen gören usanmaz
Nice candan hayranın var Türkiye'm

Serhat Kars'tan kalkıp çıkınca yola
Erzurum, Sivas'tan ta İstanbul'a
Ankara, İzmir, Edirne bile
Şehirlerden sultanın var Türkiye'm

Evliyalar koç yiğitler ülkesi
Seni gezenlerin artar neşesi
Doğu dağlarında gül menekşesi
Bağın bahçen gülşenin var Türkiye'm

Bir tek İstanbul'un değer dünyayı
Fatihi, Eyüp'ü Ayasofya'yı
Gez dünyayı gel gör derler Konya'yı
Evliyalar mekânın var Türkiye'm

Seni candan sever her kim görürse
Antakya, Anamur, Samsun ve Bursa
Gezenin dağılır bin derdi varsa
Dertlilere dermanın var Türkiye'm

Medeniyet yurdu bu Anadolu
Dünyanın kapısı gör İstanbul'u
Kör oğlu diyarı Çamlıbel Bolu
Koç yiğitler meydanın var Türkiye'm
Her bir köşesinde turistik eser
Dağlar zirvesinden denize kadar
Taşların yakuttur suların Kevser
Zümrüt, elmas, mercanın var Türkiye'm

Senin üzerinden çok çağlar geçmiş
Uygar insanların eser yaratmış
Atalarımız bize emanet etmiş
Şehit vermiş al kanın var Türkiye'm

Fatih, Sultan, Eyüp, Ensar sendedir
Şehit gazi her ne ki var sendedir
Hacı Bektaş ve Yunuslar sendedir
Hoş görülü Mevlana'n var Türkiye'm

O yüce Mevlana hep gel, gel dedi
Nasrettin hocayı dinle gül dedi
Fıkrasıyla hakikati bil dedi
Nice ermiş insanın var Türkiye'm

Cennet bahçesidir yurdum her yerin
Yazmakla bitirmez hem yazarların
Yetişir bağrında halk ozanların
Dursun gibi kurbanın var Türkiye'm

ÇILDIR

Bayrağımız dalgalanır
Hoş görünür göze Çıldır
Tarihlerden ilham alır
Başlayınca söze Çıldır.

Düşmanına kurşun atar
Kükremiş aslandan beter
Biri bin düşmana yeter
Bakmaz çoka, aza Çıldır.

Halkı kalayana geldi
Düşmanından öcün aldı
Dursun der hatıra kaldı
Emanettir bize Çıldır.

ÇILDIR'IN KURTULUŞU

Kırk yıl esarette kalmıştı başın
Çarpıştın hürriyet aydın sen Çıldır
Şehitler kanıyla toprağın taşın
Yoğrulupta hamur oldun sen Çıldır

Hürriyetin için eyledin savaş
Vatanın uğruna koydun canla baş
Tekbirle seslendi gökler ve dağtaş
Allah deyip kılınç çaldın sen Çıldır

Kazım Kara Paşa eyledi emir
Büyük küçük bütün olmuştu elbir
Çarpıştı düşmanla can baş beraber
Genç ihtiyar cenge daldın sen Çıldır

Sarsılmaz kaladır Türk'ün imanı
Yüce komutandan aldı fermanı
Topladı çıkardı yurttan düşmanı
O zaman sevinip güldün sen Çıldır

Bin dokuz yüz yetmiş yazdım destanı
Okuyana hisse versin bu anı
Oldun Dursun Burhani'nin vatanı
Şükür neşe ile doldun sen Çıldır

SÖZÜ ÇILDIRIN

Muhabbet bahsinde vasfı lisanda
Söylenir sevgiyle sözü Çıldır'ın
İlkbaharda coşa gelir nisanda
Gider kışı gelir yazı Çıldır'ın

Baharda eriyer dağların karı
Cennete dönüşür görün her yeri
Açılır dağlarda gülü, gülzarı
Hemen canlar çeker süsü Çıldır'ın

Dağlarında süsen sümbül açılır
Mayıs derken yaylalara göçülür
Sürüleri bölük bölük seçilir
Yaylağında koyun kuzu Çıldır'ın.
Çayırlarda telli turnalar öter
Öttükçe sedası canlara yeter
Elvan elvan türlü çiçekler açar
Mor menekşe gül nergisi Çıldır'ın

Dağlar renk renk giyer elvanlı donu
Baktıkça da coşa getirir seni
Mest eder reyhası ruhları canı
Havasından alır hazzı Çıldır'ın

Hep halkı mertlikte bulmuş şeref şan
Eser temiz hava rüzgârlı her an
Toprağın üstünü kaplamış çimen
Rüzgâr eser olmaz tozu Çıldır'ın

Her yerde söylenir ebedi sesi
Cennete misaldir her bir köşesi
Köyler kırokisi dağlar hartası
Çizsen ruh mest eder süsü Çıldır'ın

Bu Anadolu'nun bir köşesidir
Vatan güldür o da menekşesidir
Her yerde söylenir hürmet sesidir
Daima ak olmuş yüzü Çıldır'ın

Layıktır Dursun da destanın yazar
Bu cennet vatanda şirin ilçem var
Halkı hürmetlidir misafirperver
Açık sofra şirin sözü Çıldır'ın

ÇILDIRIN KURTULUŞUNA

Kırk bir yıllık esaret zincirini
Büyük bir azimle kıran Çıldırlı
Alınmaz kaladır en küçük erin
Düşmana göksünü geren Çıldırlı

Mücahitlik etti kazandı savap
Kesti kazağını bir misli kasap
O şaşkın Moskof'a kesin bir cevap
Çekil deyip şiddet veren Çıldırlı

Kırdı kazağını bu yurttan sürdü
Yalan değil bunu bir cihan gördü
Her biri bir aslan misali durdu
Düşmanın bağrını yaran Çıldırlı

Türk soyu her zemen işte böyledir
Türklük Bürhani'yi coşkun söyletir
Türk gibi bir millet cihanda nadir
Özü öz yarasın saran Çıldırlı

Çiftçileri gece gündüz çalışır
Her mevsimde vardır işi Çıldır'ın
Muhabbetli halkı tatlı konuşur
Yâran, yoldaş, dostu, eşi Çıldır'ın

Onu gelip gören her yanda över
Tarihlere geçmiş misafirperver
Onuçun herkes te Çıldır'ı sever
Hiç iğilmez diktir başı Çıldır'ın
Halkı hoş lisanlı şirin sözü var
Mevlasına bağlı hem niyazı var
Dursun der ki yalnız üç ay yazı var
Ama çok sert olur kışı Çıldır'ın

AKÇİL KÖYÜ

Kurtkale nahiyası serhat köyüdür
Sınır boyu mertçe durandır Akçil
Geldi methi dile edeyim tarif
Sözlerime ilham verendir Akçil

Halkını herkese arz edip sordum
Gönül arzu etti görmeğe geldim
Garip seven cümlesinde hep gördüm
Misafirperverdir mihmandar Akçil

Söylerim sözümü edin muhtasar
Maksutların versin ol perverdigar
Dü cihanda hak eylesin payidar
Vatanı behişti cihandır Akçil

Yaratan hak orya etsin hidayet
Her daim halkına versin nüsret
Cümlesi hanedan türlü Ganimet
Sofrası nimetle dolandır Akçil

Mest eder modada yenilik çağı
Al yeşil sümbüllü bahçesi bağı
Engini meyveli çiçekli dağı
Açılıp bağları gülşandır Akçil

Okunur camide salatı selam
Konuşur dileri Kuranı kelam
Hoş çalmış yaratan mahfuzda kalem
Bize hürmet eden insandır Akçil

Burhani de hoş söyledi methini
Görenler anlıyor hem kıymetini
Bol etsin yaratan çok nimetini
Anladım ki kadir bilendir Akçil

KONYA'DA

Âşıklar bayramı her yıl
Vardır Konya'da, Konya'da
Dön dolaş cihanı gel, gez
Varıp, Konya'da, Konya'da.

Mevlana nurlu meş'âle
Külliyesi bir aile
Horasan erleri bile
Nur'dur Konya'da, Konya'da.

Eğer bilmek ister isen
Her şey görmek ister isen
Sen de ermek ister isen
Er, dur Konya'da, Konya'da.

Dursun der Feyzi Halıcı
Eserleri var kalıcı
Doyurur muhtacı, acı
Yardır Konya'da, Konya'da.

AH ÇEKTİM

Arzı fazla idi şanlı konyaya
Yıllar oldu gelemedin ah çektim
Yüz sürmek isterdim o mevlanaya
Hikmetini bilemedim ah çektim

Bu canım fedadır bir canan için
Her kula verilmez bu ihsan niçin
Vatanın uğruna can kurban için
Şehit düşüp ölemedim ah çektim

Dursun'am derdimi etsem ifada
Derdi sırlarımı söylesem yada
Derdi fazla oldu yalan dünyada
Hiç şad olup gülemedim ah çektim

KONYA'DA

Kırk birinci yıla geldi dayandı
Âşıklar bayramı oldu Konya'da
Bir liderin çağrısıyla uyandı
Her yere haberi saldı Konya'da

Her yerden haberi duyan geldiler
Şiir okudular coşup çaldılar
Bir birinden ilim irfan aldılar
Niceler ilimle doldu Konya'da

Çünkü gel demişti yüce Mevlana
Feyzi baba hep duyurdu cihana
Kapısını açtı âşık olana
Kültürün içine aldı Konya'da

İlim irfan dolu Feyzi Halıcı
Âşıklar bayramı oldu kalıcı
Kimin varsa bu âlemde bilinci
Gönüllerden dile geldi Konya'da

Dile geldi âşık bülbüller gibi
Çınarlardan kol atan dallar gibi
Yücelerden çağlayan seller gibi
Coştu ummanlara doldu Konya'da

Ummanlar misali dolup ta taştı
Âşıklar bayramı kıtalar aştı
Nice çırak usta oldu yetişti
Derinlere kökün saldı Konya'da

Kök saldırdı Feyzi Halıcı baba
Çalıştı bu yolda çok etti çaba
Çok şükür emeği olmadı heba
Erdi kemalini buldu Konya'da

Kemal buldu âşıkların bayramı
Dinleyenler oldu âşık hayranı
Bir çıraktır Âşık Dursun Burhani
Aşk ile sarardı soldu Konya'da

YAZI KARS'IMIZ

Muhabbet bahsinde hıfzı lisanda
Söylenir sevgide sözü Kars'ımız
Coşa gelir ilkbaharda nisanda
Canlara can katar yazı Kars'ımız

Erenler olmuştur sana duacı,
Giydirir toprağı doyurur acı
Bütün insanları başımın tacı
Şii, Sünni, Kürdü, Lazı Kars'ımız

Doksan üç harbinde karalar görmüş
Bu acı esaret tam kırk yıl sürmüş
Kurtuluş uğruna çok canlar vermiş
Genç ihtiyar gelin kızı Kars'ımız

Tarihte kahramanlık şanı var
Evliyası hasan helal kanı var
Toprağında şehitlerin kanı var
Göğsüne yazılmış gazi Kars'ımız

Sende çok âşıklar ozanlar oldu
Gönülleri sevgi aşk ile doldu
Âşıkların bu cihana nam saldı
Silinmez tarihten izin Kars'ımız

Çoban oğlu oldu ünlü ozanı
Gönüllere doldu tatlı lisanı
İki bin beş yılı kaybettik onu
Ne çare ağlattı bizi Kars'ımız

Kalesinde şanlı Türkün bayrağı
Misafirperverdi açık konağı
İste canın versin Dursun Durdağı
Sana feda canı özü Karsımız

KARS'TAN SELAM OLSUN ANADOLU'YA

Ardahan'dan Edirne'ye tüm yurda
Kars'tan selam olsun Anadolu'ya
Atam dedi sahip çıkın bu yurda
Kars'tan selam olsun Anadolu'ya

Yurdun serhaddinde yiğitçe duran
Hürriyet uğruna şehitler veren
Nece medeniyet uygarlık gören
Kars'tan selam olsun Anadolu'ya

Karış karış bütün yurt toprağına
Ovasına yaylasına dağına
Gönlere çekilen al bayrağına
Kars'tan selam olsun Anadolu'ya

Hak zeval vermesin şanlı yurduma
Polisime sivilime orduma
Alevi'me Çerkez'ime Kürd'üme
Kars'tan selam olsun Anadolu'ya

Dili, dini yurtta her neyse ırkı
Adalette eşit yoktur bir farkı
Bütünü yurttaştır çekmesin korku
Kars'tan selam olsun Anadolu'ya

Konya'mızda yatan yüce Mevlana
Hoşgörüyle nam salmıştır cihana
Karsın erenleri gönderir ona
Kars'tan selam olsun Anadolu'ya

Taptuğa, Yunus'a Hacı Bektaş'a
Büyükten küçüğe ta baştanbaşa
Köyünde şehrinde yolda yoldaşa
Kars'tan selam olsun Anadolu'ya

Yurda hizmet eden bütün canlara
Âşık Dursun minnettardır onlara
Sözümü duyurun tüm insanlara
Kars'tan selam olsun Anadolu'ya

ERZİNCAN AĞLIYOR

Yıkıldı depremden güzel Erzincan
Nice evler oldu viran ağlıyor
Kadere yenildi binlerce insan
Saldı derde zaman, zaman ağlıyor

Virane eyledi bahçeyi bağı
Zehir oldu oraya bu teknik çağı
Ölen ölüp gitti yas tutar sağı
Hüzünlendi bütün insan ağlıyor.
Bin dokuz yüz otuzda yine
Kıymış idi yine binlerce cana
Öksüz kaldı evlat, evlatsız ana
Genç ihtiyar, sabi, sübyan ağlıyor

Yazık Erzincan'ın perişan hali
Heder oldu gitti canı ile malı
Ağaçlar söküldü kırıldı dalı
Emek veren bağda baban ağlıyor

Yavru feryat eder ağlar analar
Sağlık okulunda nazlı sunalar,
Zalim deprem amansızdır can alır
Yetişemez hekim, lokman ağlıyor.

Bin dokuz yüz doksan iki senesi
Dertle doldu bu milletin sinesi
Yıkılır mı sağlam mimar binası,
Gelsin görsün koca Sinan ağlıyor

Bu deprem yurduma çok hüzün saldı
Milletim kan ağlar mateme daldı
Hükümet aynı gün o yere geldi
Bütün erkân hem Süleyman ağlıyor

Karlar arasında kefensiz canlar
Enkaz altında kaldı nice insanlar
Ağıt yazdı bu destana ozanlar
Dilim varmaz Dursun Burhan ağlıyor

ERZİNCAN DEPREMİNE

Tarih bin dokuz yüz doksan ikide
Yinemi yaslandı elin Erzincan
Bu fanidir kimse kalmaz bakide
Yazık yasa girdi elin Erzincan

Zalim deprem yine çaldı kapını
Viran etti o güzelim yapını
Değiştirdi krokini tapunu
Bozuldu asfaltın yolun Erzincan,

Can dayanmaz halkın ah figanına
Deprem yine kıydı senin canına
Acımadı Mevla'm bu insanına
Yasa battı bütün kulun Erzincan

O gecenin sabahında sis oldu
Yurdumuza matem geldi yas oldu,
Nutkum tutuldu dilim sus oldu
Benim gibi dilin sustu Erzincan

Enkazın altından sesler geliyor
Kurtarın feryadı yürek deliyor
Ne edelim takdir-i ilah oluyor
Bağlıyor kanadın kolun Erzincan

Kimi feryat eder ne oldu yârim
Kimi der ah gitti yavrularım
Kimi der çok oldu ah ile zarım
Elden çıktı gitti malın Erzincan
O sabah suların yas ile çağlar
Kara sis bürüdü o yüce dağlar
Matemden kan ağlar bahçeler bağlar
Kırılmış ağacın dalın Erzincan

O gün güneş sabah matemle doğdu
Bütün yurdumuzu kedere boğdu
Semadan üstüme zülmat mı yağdı?
Bulandı o berrak selin Erzincan

Figan eder evlat ağlar babalar
Bazen boşa gider bütün çabalar
Gün geçtikçe kaybımız çoğalır
Eyvah kaldı açık yalın Erzincan

Matemdir o gün kuşlar uçmadı
BURHANİ der bu deprem vazgeçmedi
Yine yaslı çiçeklerin açmadı
Soldurdu yaprağın gülün Erzincan,

KÖYÜN ÇEŞMESİNE

Güvenocak öz köyümün
Çeşmeleri hoş akıyor
Çeşmenin başında kızlar
Sevgilisine bakıyor

N'oldu gönül yine n'oldu
Köylünün arzusu oldu
Köye elektrik geldi
Herkes ışığın yakıyor

Kazamız Çıldır elinden
Balık avlanır gölünden
Âşık Dursun'un dilinden
Methiye böyle çıkıyor

İSTANBUL

Yıllarca özlemin çekip de durdum
Amma değil bana göre İstanbul
Gezdim her tarafın seyrettim gördüm
Akıl ermez acep hare İstanbul

Her nere baktımsa bir şehir olmuş
Çarpık imarlaşmış bir tavır olmuş
Huzur arar iken hep kahır olmuş
Hali dönmüş gam kedere İstanbul

Kimi çalmış çırpmış köşeyi tutmuş
Kimi tutam derken, batağa batmış
Kimi kimliğini bile unutmuş
Kalmamış yol erkân töre İstanbul

Kimi çok çalışmış işin aşırmış
Kimi aşam derken yolun şaşırmış
Kimi düşünürken jeton düşürmüş
Düşündürür kara kara İstanbul

Kimi zevkin sürer kimi cefasın
Kimse bulamadı onun vefasın
Gençler bir zamanlar sürer sefasın
Yaramazsın ihtiyara İstanbul

Köyden gelen gören süse aldanmış
Her şey öz, özüne oluyor sanmış
Avlanayım derken kendi avlanmış
Nicelerin salmış tora İstanbul

Dursun Burhani'yim ben dahi geldim
Desem yalan olur umduğum buldum
Sultanbeyli derler yer mesken saldım
Benim için olmuş bura İstanbul

VAR İSTANBUL'DA

Aklım ermez ne hikmettir bilinmez
Her türlü ahlavat sır İstanbul'da
Sen sanma ki aradığın bulunmaz
Ne ararsan ara var İstanbul'da

Kimse baştanbaşa geze bilmedi
Gizli sırlarını çize bilmedi
Şairler tam metnin çöze bilmedi
Âlim sayılanlar tor İstanbul'da

Minareler servi gibi salınır
Seni dolaştıkça ilham alınır
Deniz, hav, kara hattı bulunur
Dünyaya açılan tur, İstanbul'da
Çarşı pazarında her dinden insan
Kimide itaat kimide isyan
Kimilerde küfür, kimide iman
Nar da İstanbul'da, nur İstanbul'da

Daim ölene dek çalışmak gerek
Canda takat yoksa ne çare görek
Kimse halın sormaz vermez bir çörek
Yoksulsan yaşamak zor İstanbul'da

Dursun der ki kardeş durma et gayret
Gayrettedir, bil ki hayır bereket
Eyer işin yoksa durma et hicret
Yaşantın bol ise dur İstanbul'da

KISIR DAĞI

Çok da gururlanma ey Kısır Dağı,
Başında kar yoksa neye yararsın.
Hep de kış olmağın fena bayağı,
Sen de bahar yoksa neye yararsın?

Ben yüceyim diye tepeden bakma
Soyunun içinde sıyrılıp çıkma
Gönlü alçaklığı asla bırakma
Sende gurur çoksa, neye yararsın

Ne kadar yücelsen olmalı yolun
Sende seyran etsin güzel kız, gelin
Dursun der toplansın çiçeğin, gülün
Vakitsiz sararsan neye yararsın?

SELLERİN ARDAHAN

Eridi dağların karı
Çağlar sellerin Ardahan
Çıktı alttan kar çiçeği
Açtı güllerin Ardahan

Sayın Rektör karar aldı
Âşıkları koştu geldi
Türkü dedi sazlar çaldı
Tatlı dillerin Ardahan

Duysun sedasını her yan
Sayın Rektörde şöhret, şan
Sana olur candan hayran
Dursun kulların Ardahan

Herkes hayran olsu sana
Hoş görüşlü her insana
Açıldı yolun her yana
Gider yolların Ardahan

Ne güzeldi şehri köyü
İnsanlarda hayret sayı
Çıldır'daki tatlı suyu
Şirin göllerin Ardahan

Settir kışın, serin yazın
Yaratana et niyazın
Âşık Dursun çaldı sazın
İnledi teller Ardahan
LEBDEĞMEZ

Yaratanın kadrin tanı
Sen neye yararsın âşık
Neden incitirsin canı
İnsanı kınarsın âşık.

Seni gidi keçe külah
Elinden ettik illallah
Ah hayın inatçı küstah
Zinciri kırarsın âşık.

Gezersin tek ağaç ile
Elindeki araç ile
Dursun der ki saraç ile
Dükkâna girersin âşık.

LEBDEĞMEZ

Cihanda cananın değeri artık
Yardan ayrı kalan âşık ah eyler
Dilekleri yalnız haktan aradık
İnsana ihsanı tek Allah eyler

Derler âşık neden ele delisin
Âşıklar içinde aşktan halisin
Sahra Leylasızca kaldı halisin
Sahralar dar geldi dağda ah eyler

Dursun'un derdinden dert ehli anlar
Akar ciğerinden hicranlı kanlar
Cananından ayrı kalan cananlar
Elinden ne gelir hak dergâh eyler

DAĞLAR (LEBDEĞMEZ)

Çiçeğinden nergisinden canana
Hediyeler sizden derilir dağlar
Neşe saçar lalelerin her can
Al inci daneler serilir dağlar

Yazın kız gelinler seyrana çıkar
Saçlarına lale nergisler takar
Derelerin Allah aşkıyla yanar
Allah aşkı sizden alınır dağlar

Senden etkilenir aşığı şeyda
Çeşitli yeşillik her ayrı ayda
Yaylaya çıkınca halkın hay hayda
Atlıların sıralanır dağlar

Sende yaratıldı neler ah neler
Seni idrak eden derine dalar
Canlılar gıdasın sizlerden alır
Hastaya kar için gelinir dağlar

Yeşil halıların çiçekli allı
Ayrı istekleri ayrı hayalli
Nişanlı kız teki gerdanı şallı
Giyinir al yeşil salınır dağlar
Ayrıdır neşesi yaz ile kışın
Nice çağlar geçti ne kadar yaşın?
Yalınız kalanlar akranın eşin
Dertlilerle dertli kalınır dağlar

Yaylaların sıra sıra dizili
Alnına al yeşil yazı yazılı
Yazın serin geçer kışın ayazlı
Yağış yağar karın silinir dağlar

Asırlar geçer de hala yerinde
Değişiklik çiçeğinde karında
Dertli Dursun nerde senin yârin de
Şirin için sinen delinir dağlar

LEBDEĞMEZ

Adalet Allah'tan gayride nerde
Ancak yaratanda yalnız hak karar
İlaç arar isen eğer ki derde
Sararsa yaranı yaratan sarar

Neden aldanırsın yalan cihana
Cihan kalır değil asla insana
Dikkat eyle dehanında lisana
Kırıcı dil lisan hiç neye yarar

Nerede adalet insanlık nerde
Âşık Dursun serin salarsın derde
Kayıs Leyla'sını nice arar da
Âşıklar yarını her yerde arar

LEBDEĞMEZ

Her zerreler, her hücreler
Yaratanı zikrederler
Ay, yıldız, gündüz, geceler
Yaratanı zikrederler.

Canlı cansızlar niceler
Gergedanlar, karıncalar
Taşlar, ağaçlar, koncalar
Yaratanı zikrederler.

Dağlar, dereler, çöller
Çağlayan deryalar, göller
Hakk'a giden doğru yolar
Yaratanı zikrederler.

Senelerin kışı yazı
Yeşil çiçeklerin tozu
Sarı inek, kara kuzu
Yaratanı zikrederler.

Hacılar giderler hacca
Ol Halik'ın şanı yüce
Yerdeki kara karınca
Yaratanı zikrederler.

İnsanlar şanlı yaratık
Sen de düşün uslan artık
Dursun der ki dilde nutuk
Yaratanı zikrederler.

LEBDEĞMEZ DİVAN

Gel seninle arz eyliyek hak erkânı anlatak
Lisandan inci harcayak lali kânı anlatak
Ne dedi ki halk eyledi neyle sakin eyledi
Yaratan cana getirdi nice canı anlatak

Neden kara kıldı cihan ne için yaratıldı
Ezel yaratanın adı hangi adla atıldı
Ne gitti neyi zikretti ezelde ne yazıldı
Neden haddin çekti Halik yazılanı anlatak.

Ey âşık ehli hal isen halince hareket et
Helâlından kazanç ara helâlından ticaret et
Âşık Dursun der âşıksan lisanına dikkat et
Hakka isyan eder isen yakar canı anlatak

AŞIK ŞENLİK'İN SÖZÜNE NAZİRE

Bu dünyanın sonu yalan
Yüz bin sene kalasan da
Akibetin ahu zardır
Ömür boyu gülesen de.

Hiç kimse başa dek gülmez
Hakikatin gülü solmaz
Bu dünyaya gelen kalmaz
Yüz yaşını bulasan da.

Asılsıza öğüt yetme
Köksüz ağaç meyve tutmaz
Dursun sözün fayda etmez
İmran lügat bilesen de.

ÂŞIK MÜDAMİ'NİN DÖRT AYAKLI ŞİİRİNE NAZİRE

Bu da bir imladır arifler anlar
Tur da, yar da, zar da, zor da mana var
Tir sivri kar şita torda tuzaktır
Tir de, kar da, tor da, dar da mana var

Hazreti Muhammet gitti miraca
Onun gibi kimse ermedi taca
Yar yarmaktır var varmaktır var hacca
Yar da var da ver de ser de mana var

Hakikat ilmine Dursun inanır
Ser gedandır aşk yolunda dolanır
Kır beyazdır kor ateştir can yanır
Kır da zir de zor da zur da mana var.

ŞENLİĞİN LEBDEĞMEZ DİVANINA NAZİRE

Halik halk etti adıyla arzı arşı zikredek
İdraki geri cihanda kalır naşı zikredek
Eşyadan ileri Allah nur yarattı adıyla
Yedi kat yerden ileri geçen kışı zikredek

Ezel hecenin serinde Allah adıyla gelir
Cihana sarılanlarda çalışsa rızkın alır
Ne yerdedir ne göktedir rahı arştadır kalır
Hakka gider hak rahında kalan taşı zikredek

Dursun der ezel Allah'a ruh kıldı şikâyeti
Şeytan kaçınca secdeden Allah etti laneti
Seksen üç ayet yazılı yasının has ayeti
Harekesi çekeceği güzel nakşı zikredek

ÂŞIK MÜDAMİNİN DİVANINA NAZİRE

Kemali nadan olanlar hep hecelet gösterir
Yaratanın emrin bilen savım salât gösterir
Yanılıp yoldan çıkınca hemen tövbekâr olur
Tövbesi kabul olana hak hidayet gösterir

Hidayet dolu gösterir bize Kuran ayeti
Ol kurandan öğüt olan bulmuştur selameti
Virt edip de ol Resule getirsek salâvatı
Şefaat kanıdır Ahmet çok şefaat gösterir

Âşık Dursun kâmil olan lisanından bellidir
Konuşunca inci saçar kim ki ehli bellidir
Kanaat yeter insana gönlüm tevekküldür
Hakkın rızasını bilen hep kanaat gösterir

CEMAL HOCANIN SÖZÜNE NAZİRE

Doğru sözü tutmayana şeb de bir şekerde bir
İlim irfan satmayana, şeb de bir, şeker de bir
Hakkı bir bil, resulünde Muhammed Peygamberi
Hakka kulluk etmeyene şep de bir, şeker de bir

Hakkın emrin bir bilenler hoş cevaplar açıyor
Âlimler âlim iledir cahil nefse göçüyor
Beynamaz olan insandan şeytan bile kaçıyor
Bu esrara yetmeyene şeb de bir, şeker de bir

Âşık Dursun bu dünyada kaldı kıyl u kalınan
Amentüyü iyi belle hakka secde kıl, inan
Sabreyle gelen belaya doğru yolu bul inan
Hak yolunda gitmeyene şeb de bir, şeker de bir

İÇ AYAKLI KOŞMA

Sevdanın özünü /Onda közünü
Yar itirazını /Gel bana danış
Çok çektim nazımı / Acı sözünü
Sevginin özünü / Gel bana danış

Var mı o yar gibi / Bir gaddar gibi
Bu ahu zar gibi / İntizar gibi
Eridin kar gibi / İlkbahar gibi
Mevsimin yazını / Gel bana danış

O yarımın derdi / Gönlümü yardı
Burhanı severdi / Meğer ağyardı
Aşkını inkârdı / Çekmesi zordu
Derdi marazını / Gel bana danış

Hakikat sözünü / İlmin özünü
Sofu niyazını / Gel bana danış
Kuran'ın farzını / Söz meçazını
Saburun sızını / Gel bana danış

İslam akidesin / Din kaidesin
İlmin faidesin / Günah tövbesin
Yaralının yasın / Hem ifadesin
İnsanın arsızın / Gel bana danış

Dert ile mihneti / Zevki ziyneti
Dünya ahireti / Hem kerameti
Farz ile sünneti / Sıdk ibadeti
Namazın farzını / Gel bana danış

Burhanın affını / İnsan safını
Hem itirazını / Elif harfini
Dursun'un mahvını / Hac tavafını
Haccın hicazını / Gel bana danış

İÇ AYAKLI KOŞMA

Sevdalıdır serim / Çoktur kederim
Ben senin kulunum / Anlasan halim
Ey kaşı hilalim / Dinle malalım
Anlasan efkârım / Ey benim canım

Sensin benim gülüm / Sana bülbülüm
Ben senin kulunum / Dinlesen gülüm
Ay kaşı hilalim / Kadanı alım
Nasıl ayrılalım / Şahı sultanım

Yar adın da güldür / Dursun bülbüldür
Gel emrini bildir / Can sana kuldur
Vur beni öldür / Kabrime doldur
Al kılıcın saldır / Üstüme benim

MÜSTEZAT ZİNCİRLEME
(KOŞMA)
Derdine düşmüşüm yok dert ortağım
Gün be gün sinemde artmakta sızım
Kim dinler sözüm
Sözüm dinlemez yar geçiyor çağım
Çağım geçtikçe de tutmaz ki dizim
Ey iki gözüm

İki gözüm ağlar derdi firkatten
Firkatten kurtulmaz canım hasretten
Hasretten çekerim dert melâmetten
Melâmet oldum suçluyum özüm
Kör olsun gözüm
Kör olayım bilemedim kıymetin
Kıymetin bilinmez çok oldu çetin
Çetin derde düşsen olmaz lezzetin
Lezzetim zehroldu bozuldu ağzım
Yar dinle sözüm

Yar dinle sözüm bu canım kurban
Kurban olsun Burhan derde ol derman
Dermanım sendedir gel bana inan
İnan sana feda hem canım özüm
Elimde sazım

SAKIN ALDANMA (ŞATHİYE)

Bir doğru sözüm var dinle de hak ver
Karıncalar göğe uçtu gördün mü?
Mandayı odama bağlamış idim
Çıkıp da bacadan kaçtı gördün mü?

Bizim tavuklar da yüzüyor gölde
Kürek çeker kaptan olmuş sandalda
İnek danasını doğurdu dalda
Yatarken yuvadan düştü gördün mü?

Tavşan arabasın yürüttü kırdan
Mansur'u ben gittim indirdim dardan
Burhani der kaplumbağa nehirden
Yüzüp de öteye geçti gördün mü?

MUAMMA

Elbet her canlının bir kalbi vardı
Ya dünyanın kalbi neresi âşık
Sorduğum bu sual kuranda mevcut
O kuranın kalbi neresi âşık

Bu insanlar ondan geldi dünyaya
Kim nikâh kıymıştır Âdem, Havva'yı
Önce kim taş koydu kutsal Kâbe'ye
O binanın yeri neresi âşık

Kaç cüz Kuran ve ne kadar suresi
Peygamberin kaç surede sırası
Burhani müminin olur sırası
Ol Yasin'in kalbi neresi âşık

TUTAN KİM İDİ (MUAMMA)

Evvela inanıp o peygambere
Onun şeriatın tutan kim idi
Yüzünde görüp de hani bin nurun
Hemen ona iman eden kim idi

Kimdi perde çekti görmesin diye
Kimdi siper çekti görmesin diye
Kimdi onu tuttu varmasın diye
Kumlara emrini veren kim idi

Kim idi durdurdu o nur dağında
Allah aşkı varidi dimağında
Ona bir ses geldi ümmi çağında
Ikra diye tebliğ eden kim idi

CESEDİ CANDAN (MUAMMA)

Bir cami gördüm ki yoktur temeli
Taşı da yok idi cesedi candan
İçini döşemiş gidip görmeli
Halısın sermişler secdesi kandan

Ne kubbesi vardı ne penceresi
Ne minberi vardı ne minaresi
Ne bir yönü belli ne de kıblesi
İbadeti makbul kipli çar yandan

O camide yoktu ne nakış ne süs
İçinde tespihin ederdi hulüs
Zerre hayf etmedi kalbi pek temiz
Sabrını ederdi Hakk'a şükrandan

Ne taşı var idi ne de duvarı
Ne hududu vardı ne de hisarı
Dursun der dönerdi her yana sarı
Dünyası yaranmış Nuh u tufandan.

MUAMMA

O nedir ki üstümüzden geçmede
O nedir ki günden güne göçmede?
O nedir ki sağı solu takipte
Kimin nar'a, kimin nura seçmede
MUMAMMANIN CEVABI

O ölümdür üstümüzden geçmede
İnsan hayatından nice yıl geçse
Günü dolan elin çeker dünyadan
Azrail kasap olup canlar biçmede

Omuzlarda sağ sol melek oturur
Ölüm gelir kulun ömrün bitirir
Bu dünyadan iki şey var götürür
Kimi cehim, kimi cenneti seçer

Sağ melek üstümde cevabım yazar
Sol melek elinden can olur bizar
Dursun en son yurdum olur bir mezar
Günahı olmayan sıratı, geçer

MUAMMA (ON BEŞ HECELİ)

Hakikatten ayrılmazsam her iki cihan benim
Doğru yolu gösterir delili Kuran benim
Ayetlerde imanım tam beyan be beyan benim
Kimselere zararım yok yakarsa niran benim

Dört nesneden yaratıldık temelimiz topraktır
Üç yüz altmış altı içre otuz gün oruç haktır
Ayet ile emr olunmuş şüphemiz yok mutlaktır
Yetmiş iki millet içinde, İslam dizi parlaktır
Şükürler olsun Mevla'ma böyle bir ihsan benim

Herkesin bir mürşidi var benimki yüce Resul
Bende ona âşık oldum nice ki güle bülbül
Sığın sıdk ile Halik'a hakka eyle tevekkül
Kılsam namaz tutsam oruç hakka olsam sadık kul

DOLANA DOLANA (TÜRKÜ)

Mecnun çölü sahrada/ ay dolana dolana
Leyla gelmez feryada / kal dolana dolana
Yedi yıl tamam oldu/ ay dolana dolana
Mecnun ermez murada/ kal dolana dolana

Giderken yara vardı/ yol dolana dolana
O yar boynuma sardı/ kol dolana dolana
Gelip buradan geçerken/ yol dolana dolana
Dönüp beni göreydi / yar dolana dolana

Yarın sırma saçları / tel dolana dolana
Hilal gibi kaşları / ay dolana dolana
Açılmış bahçesinde / gül dolana dolana
Burhan bağban olaydı / kul dolana dolana

GÜLŞENE BENİ
(YEDEKLİ KOŞMA)

Bir güzel dinlemez benim halimi
Getirdi bülbül tek lisana beni
Vakitsiz soldurdu gonca gülümü
Nice hasret koydu gülşene beni
Vay beni beni edalım beni
Vay beni beni belalım beni
Nice hasret koydu gülşene beni

Neden böyle oldu talihim kara
Mansur gibi beni çekerler dara
Aradım derdime olmadı çare
Saldın hekimlere lokmana beni

Vay beni beni edalım beni
Vay beni beni belalım beni
Nice hasret koydu gülşene beni

Bütün emeklerim uğrattı zaya
Bilmem n'eylemişim kanı Mevla'ya
Keşke gelmeseydim yalan dünyaya
Ne tez usandırdı cihana beni
Vay beni beni edalım beni
Vay beni beni belalım beni
Nice hasret koydu gülşene beni

Gönlümden kaynıyor aşkın taşkını
Bu sevdaya saldı Dursun şaşkını
Yıktı harap etti gönül köşkünü
Sonunda döndürdün virana beni
Vay beni beni edalım beni
Vay beni beni belalım beni
Nice hasret koydu gülşene beni

ADAM VAR Kİ

Adam var ki rumuzdan anlar işaret
Adam var ki dünya göçse duyamaz
Adam var erenle eyler ibadet
Adam var ki imama da uyamaz

Adam var def eyler her bir hatayı
Adam var ki taşa çalar baltayı
Adam var ki soyar çiğ yumurtayı
Adam var ki portakalı duyamaz

Adam var ki dersin oku kitaptan
Adam var ki pay çıkarır türaptan
Adam var ki anlar her mim hesaptan
Adam var ki beş'e kadar sayamaz
Adam var ki söyler heves havya
Adam var ki avukattır davaya
Adam var ki kat çıkarır semaya
Adam var ki taş üste taş koyamaz

Adam var ki günde eder kabahat
Adam var ki haktan ister hidayet
Adam var ki işi gücü cinayet
Adam var ki karıncaya kıyamaz

Adam var ki katle yazar beraat
Adam var ki sofrasında bereket
Adam var ki aza eder kanaat
Adam var ki dünyayı yese doyamaz

Adam var ki kuşlar ile uçuyor
Adam var ki tosbağayla göçüyor
Adam var ki yıldızları geçiyor
Adam var ki yerde harman dövemez

Adam var ki zihni mücevherli taş
Adam var konuşur hep kalleş kalleş
Adam var dünyada olmuştur nakkaş
Adam var ki ayakkabın boyamaz

Adam var habersiz dünya halinden
Adam var ki anlar kuşlar dilinden
Dursun'un da bir şey gelmez elinden
Gelse bile hiç özünü övemez

DEDİM DEDİ

Dedim bülbül bu gidişin
Dedi yolum güle güle
Dedim Mevla'm varsın işin
Dedi sen kal güle güle

Dedim bülbül var iraden
Dedi verdi ol yaradan
Dedim niye bu feryadın
Dedi sen kal güle güle

Dedim bülbül etme zarı
Dedi oldum gül kemteri
Dedim nedir yar benzeri
Dedi benzer güle, güle

Dedim didemden yaşaktı
Dedi derdin beni yaktı
Dedim Dursun'u bıraktı
Dedi yüze güle, güle

SÜRMELİ

Dedim yâr aç göksün ilik düğmesin

Dedi göksüm, ilikleri sürmeli
Dedim çağın geçer sürmezsin sefa
Dedi gençliğinde devran sürmeli

Dedim gel et benim derdime çare
Dedi senin bahtın ezelden kara
Dedim lokman olsa sağalmaz yara
Dedi yâr eliyle mehlem sürmeli
Dedim Burhani'yem yaramı azdır
Dedi senin dert ortağın bir sazdır
Dedim aşk ataşı sinede közdür
Dedi ataşına odun sürmeli

KOÇAKLAMA

Ey Makaryos çekil def ol inine
Çekilmesen geleceğiz bilin ha
Soydaşların çok kıydınız canına
İntikam alacağız bilin ha

Türk ordusu cihanın kahramanı
Sabır edip size verdi zamanı
Yıldırım misali bombardımanı
Başınıza salacağız bilin ha

Çok kalleşlik eylediniz siz bize
Er iseniz çarpışalım yüz yüze
Hepinizi dökeceğiz denize
Arkanızdan güleceğiz bilin ha

Bu Makaryos güveniyor nesine
Hedef olacaktır top güllesine
Dursun derki tüm adanın hepsine
Bir gün sahip olacağız bilin ha

SATRANÇ

İnsana haktan / hidayet / olur ise / rahmettir
Hideyet yolu / mümine / gösteren / hakikattir
Olur ise gösteren / has olur / kerametttir
Rahmettir / hakikattir / kerametttir / kuvvettir

Bazı kullar / inkar eder / yaratanı / anmazlar
İnkâr eder / hak yolunu / Mevla'ya /inanmazlar
Yaratanı / Mevla'ya / alışıp da / yanmazlar
Anmazlar / inanmazlar / yanmazlar/ ne zillettir

Türk oğlunda/ bu hakikat / mertliğin davası var
Bu hakikat / Dursun'da da / bir güzel / sevdası var
Mertliğin / bir güzel / Mecnun'un / Leyla'sı var
Davası var / sevdası var / Leyla'sı var / hiyettir

SATRANÇ

Adamı / arif eyleyen / ilimdir / asalettir
Arif eyleyen / kulları / ahlaktır /hoş sıfattır
İlimdir / ahlaktır / bu da bir ey / sanattır
Asalettir / hoş sıfattır / ey sanattır /saadettir

Öz nefsine / iyi ise / dosta da / istemeli
İyi ise / iyiye yor / sen eyle / bu ameli
Dosta da / sen öret / sağlam olsun / temeli
İstemeli / bu emeli / temeli / hakikattir

Gel ey Dursun / el ele ver / kalma asla / sen geri
El ele ver / insanlıkta / sağlamca / beraberi
Kalma asla / sağlamca / terk edersin / efkârı
Sen geri / beraberi / efkârı / ticarettir

SATRANÇ

Ocak ayı / kış gelende / bizim dağda / kar olur
Kış gelende / her tarafta / bütün kar / bar olur
Bizim dağda / bütün kar / erir yer / bahar olur
Kar olur / bahar olur / bar olur / gülzar olur

Yaz olanda / sevdalılar / tenha / beraber olur
Sevdalılar / konuşarak / sözleri / gülbar olur
Tenha / sözleri / bişirlerde / aşk ile ikrar olur
Beraber olur / gülbar olur / ikrar olur / âşıkan olur

Huluskar dost / öz canana / nerde olsa / yar olur
Aşnasına / Aşık Dursun / yanar bağrı / nar olur
Nerde olsa / yanar bağrı / ah eyler / efkâr olur
Yar olur / nar olur / efkar olur / ahuzar olur

HOŞGELDİNİZ KARŞILAMA

Atatürk'ün yüz yılında
Hoş geldiniz köyümüze
Bizler Ata'nın yolunda
Hoş geldiniz köyümüze.
Ata oldu bize önder
Türk olan yolunda gider
Bu sevinç sonsuza kadar
Hoş geldiniz köyümüze.

Söyledi Dursun Burhani
Kazamızın kaymakamı
Sevgili hudut komtanı
Hoş geldiniz köyümüze.

KUL SELİMİYE MERHABA (HOŞ GELDİN)

Merhaba usta Selimi bize mihman hoş geldin
Gönülden özlerim seni ben her zaman hoş geldin
Ehli kâmil bir âşıksın yazarsın güzel şiir
Şiirlerin oluşturduğu büyük divan hoş geldin

Evvelinden kardeşiz biz bir cevherdi binamız
Arz ederdim yüzün görmek müptelayız sana biz
Dostlara açık kapımız hem misafirhanemiz
Biraz muhabbet edelim tatlı lisan hoş geldin

Sizi arif dediler mücevherdi diliniz
Ey ki kardeş bu tarafa uğramıştır yolunuz
Kadir bilene can kurman Âşık Dursun kulunuz
İster isen senin ile edek meydan hoş geldin

ÂŞIK YILMAZ'A (HOŞLAMA)

Merhaba ey Âşık Yılmaz ehli irfan merhaba
Hilkatten kardeş yarandık oldu mihman merhaba
Çoktan beri bekliyorum üstadım yollarını
Ser üstünde yerimiz var aziz mihman merhaba

Âşıkların üstadıdır cennet mekân dedeniz
Baki kalacak dünyada sizin şanlı sedanız
in iki yüz doksan üç de yurt vermeyiz dediniz
Bir kat daha artırdınız şöhreti şan merhaba

Dursun Burhan sayenizde buldu şöhreti şanı
Nankördü ki inkâr ere bir kul yediği narını
Aslım böyle emir eder üstün bilirim seni
Kadir bilene ederim canı kurban merhaba

YARA NE (Cinaslı divan)

Deli gönül abdal olmuş feryat etse yara ne?
Feleğin neşesi budur hasret koyar yarene
Bivefa insafa gelip neden sormaz halimi
Demez ki kimler okladı sinendeki yara ne?

Halim destan oldu beyim düştüm diden dillere
Kayıs mecnun olmasaydı düşer miydi çöllere
Bu bir gizli sırdır söyleyemem ellere beyim
Açabilmem ne düşmana, ne dosta, ne yarana

Kahpe felek bilmem neden durdu benim kastime
Her gün bir keder yükledi yine derdim üstünü
Dursun'am derdim sormayın demem bile dostuma
Gizli sırdır açabilmem ne dosta ne yarene?

ŞEKİ / SİCİLLEME

Ey efendim her günümde, zarar olur kârım benim
Gece gündüz kan ağları, kaldı kararım benim
Düşünceden bizar oldum, çok arttı efkârım benim
Yar yolunda talan oldum, gitti devlet varım benim
Hiçbir zaman talihim yok, karadır kaderim benim
Cananıma hasret kaldım, budur intizarım benim
Böyle mi oldu itibarın, nazlı vefakârım benim
Ben ikrardan dönmemişim, bozulmaz ikrarım benim
Bir güzele âşık oldum terk etti öz cananını
Sadık dostken düşman oldu, o vefasız yârim benim

Bülbüle cefa eyleyen, arada hara da kalmaz
Beni yardan ayırdılar, ahım onlara da kalmaz
Ne kadar dağda kar olsa, eriyip karada kalmaz
İbrahim oda atıldı, yakmadı nara da kalmaz
Mansur'un kanlısı oldu, kurulan dara da kalmaz
Eyüp sabur etti derde, cisminde yarada kalmaz
Bir gün olur bu günlerde, esen rüzgâra da kalmaz
Ey Burhani sabur eyle, ah ağyara da kalmaz
Seni yaktı o vefasız, özü de dertli kaldı
Vardı bir yâda yar oldu, Zulümkâr yârim benim

Can can deyip dost bildiğim şimdi düşman oldu gitti
Aşığını ömür boyu, bir ataşa saldı gitti
Beni koydu gam kederde oda kamlı kaldı gitti
Daha görünmez gözlere sanki bir sır oldu gitti
Vakitsiz vurdu samyeli, gazel gibi soldu gitti
Tereddüt etti fikrinde, hayallere daldı gitti
Sevdası serimden gitmez, aşkı canda kaldı gitti
Bu canım cismimde durmaz gönlümü de aldı gitti
Akıbeti bilemedi o da sürmedi sefayı
Özü de gamlara daldı, nazlı vefakârım benim

BİR GÜZELE

Bir güzeli meth edeyim /Şuh boyu fidan gibidir
Gözleri ahu misali / Kaşları keman gibidir
Yüzü nur u güneş gibi, / Bir mah-ı taban gibidir
Kıymetine paha olmaz / Değeri cihan gibidir
Cihanda da misli yoktur, / Mekânı cinan gibidir
O cinan da sakin olan, / Huri yi gılman gibidir
Koynunda cennetin bağı, /Gülü gülistan gibidir.
Onu gördüm dünya malı, / Gözümde bir para oldu
Bu dünyanın bağ bahçesi / Sanki bir hazan gibidir.

Koynundaki çifte narı, / Taze gonca güle benzer.
Sedef dişler dehanında, / İnci mercan lale benzer
Aklı evvel bir Eflâtun, / Zihni hub kemale benzer
Yaratan övmüş yaratmış, / Bir emsalsiz kula benzer
Her güzelde bir hüner var, /O bin bir tür hala benzer
Leblerinden akan balı, / Taze yavru bala benzer
Gülende gonca açılır, / Yüzündeki hallerinden
Konuşunca hoş kelâmlı / Veciz bir lisana benzer

Her âşık bin tarif dese, / Güzel vasf edemez seni
Görenlerin hayran oldu, /Ateş aldı yandı canı
Dünyada emsalin yoktur, / Arasam bütün cihanı
Aşığına merhamet et, / Öldürüp eyleme kanı
Şahları perişan etti, / Yandırdın sultanı hanı
Bülbül görse sen tek gülü, / Feryada başlar lisanı
Methiyeni böyle yazdı, / Biçare Dursun Burhani
Sana âşık olan dilber, / Mecnundan da fena olur,
Ateş alır cismi canı / Kerem tek yanan gibidir.

TÜKETİCİ OLMA (YEDEKLİ ŞİİR)

Eğer ki tasarruf etmek istersen
Tüketici olma üretici ol
Hayatta rahatı bulmak istersen

Tüketici olma, üretici ol
Günde bir yenilik yaratıcı ol

Eğer geleceğin istersen berrak
Bir lira harcarken beş geri bırak
Her zaman kâr eyle artırmaya bak

Tüketici olma, üretici ol
Çalış bir yenilik yaratıcı ol

Kapılma değişen günlük modaya
Onunla gidilmez uzaya aya
Topraktan yapraktan icat et boya
Tüketici olma, üretici ol
Çalış bir yenilik yaratıcı ol

Eşit etme geçen günü gününü
Sefalete salma sen öz canını
Elde değerlendir koyunyününü
Tüketici olma, üretici ol
Çalış bir yenilik yaratıcı ol

Nal atı kurtarır, bir çivi nalı
At yiğit kurtarır, bir yiğit eli
Damladan artırır toplarlar gölü
Tüketici olma, üretici ol
Her gün bir yenilik yaratıcı ol

Gördüğün her şeyden almalı hisse
Nazla gönül verme cilveye süse
Sade giyin kuşan temiz elbise
Tüketici olma, üretici ol
Varlıklı olunca yaratıcı ol

Akşam erken yatıp, sabah erken kalk
Tv. yi az izle, az enerji yak
Çalış öz işinde, bağ bahçene bak
Tüketici olma, üretici ol
Zengin olmak için yaratıcı ol

Dursun der ki öz kimliğin unutma
Desinlere uyup aşırı gitme
Sofradan artırıp çöplüğe atma
Tüketici olma, üretici ol
Çalış her işinde yaratıcı ol
Tutumlu olmaktan yoktur başka yol

KANARYA

Bülbül seslim gene oku avazlan
Öterek kafeste şakı kanarya
Aşığım söylerim sözü avazlan
Yar duyarsa bu derdimi kanar ya

Güller gibi demet, demet eldeysen
Eli yetmez canan özge eldeysen
Deşilir yaralar eğer eldeysen
El değince yaralarım kanarya

Bu gönül yarından feragat çeksin
Gönlümün bağında sen bir çiçeksin
Ben bülbülüm sen bağımda
Bağımda açılan sen bir kanarya

Firar eyle durma zalim elinden
Dursun yandım ah bu zalim elinden
Dondur yar badeni alım elinden
Yar elinden bade içen kanarya

YARANE

Gel gönül uğraşma boşu boşuna
Sen seversin sen yanarsın yara ne
Doldurur dökersin boşu boşuna
Dert bilmeyen ağyara ne yara ne

Dertli gönül yar yolunda gam yiyor
Zaman olan neşe gelir gam yiyor
Bu gönlümü hicran deler gam yiyor
Tabip bilmez içerimde yara ne?

Derdimi söyledim yar hekim diye
Dursun gibi sinem yara kim diye
Sahip değil ele dosta yarene

CİGALI TECNİS

Deli gönül ah çekip de ağlama
Akar gözyaşları dereyi bağlar
Azzinem sedayı bağlar
Gönül karayı bağlar
Vaktolur erir karlar
Seller dereyi bağlar
Baharda eriyer dağların karı
Akar boz bulanık dereyi bağlar

Bülbül âşık olmuş güle çekilir
Nice güldür her mevsimde ekilir
Azzinem ekilir
Bir binadır ekilir
Vadesi belli değil
Her dakikadır ekilir
Vaktolur cihan sarılır bezeğin
Her usta önüne deriyi bağlar

Dünyada yaşayan çağ tamam olur
Azrail cenk ile divana gelir
Azzinem divane gelir
Adil divana gelir
Bir gün olar bu kullar
Mahşer divana gelir
Bir gün de binerim bir cansız ata
Dursun der dertli anam karayı bağlar

İNDİRİR

Ne kadar yücelip çıksan yüceye
Bir gün olar kadar seni indirir
Azzinem seni indirir
Gönül seni indirir
Dünyada kimse kalmaz
Her sultanı indirir
Bu dünyada gelen akıbet gider
Tamam olur ecel seni indirir

Dünyaya gelenler hep göçmektedir
Azrail kasaptır bak biçmektedir
Azizim biçmektedir
Kefeni biçmektedir
Canlı olan her nafiz
Bu zehri içmektedir
Ne tuttun fanı cihanı dört elle
Can alıcı gelir canı indirir

Sarılma ey gönül yalan cihana
Nefsine uyarak uyma şeytana
Azzinem uyma şeytana
Gönül uyma şeytana
Seni yoldan çıkarır
Asla uyma şeytana
Yoldan çıkarır salar gafleti
Burhanı şöhretten seni indirir

BAHTIM KARALI

Ervah-ı Alemde Levh-i Kalemde
Kaderimde benim bahtım karalı
Ben azizim karalı
Kabahatim karalı
Nazlı yardan ayrıldım
Onun'çün kaldım karalı
Kış gelince yüce dağın başına
Duman sarar boran olur karalı

itaat kalmamış dosta yarende
Gönlüm kaldı itibarlı yarende
Ben azzinem yar yardı
Ya baltadır ya rende
Çağıranda geleydi
Ala gözlü yar anda
Hançer alın bu senemi yaranda
Yar almıştır yüreğinde karalı

Bu sineme hançer vurdu yar yardı
Yüz yıl geçse itibarlı yar yardı
Ben azzinem yar yardı
Yaralarım yar yardı
Çarpıştı yollarımız
Yar yolları yar, yardı
Uzak düştüm yarım çıkmaz hayalden
Dursun bu gönlümde kaşı karalı

NE YAZAM

Fikir ettim bu derdimi düşündüm
Aldım kalemimi bilmem ne yazam
Ben azzinem ne yazam?
Ne okudum ne yazam?
Berk ehliysen derdim sor
Hangi dertten ne yazam?
Hiçbir meşakkat nice bin keder
Aldı benim bu sineme ne yazam?

Nice yüz bin belalara düş oldum
Yaz geçti ömrümden artık kış oldum
Ben azzinem kış oldum
Boran oldum kış oldum
Bahar faslı görmedim
Ömrüm ne tez kış oldum
Bir vücutta dört mevsim var dediler
Ben bilmedim ne baharam ne yazam

Geçti artık geri gelmez yaz gönlüm
Derdin neyse öz derdini yaz gönlüm
Ben azzinem yaz gönlüm
Bahar gönlüm yaz gönlüm
Dalların gazel dökmüş
Hele dersen yaz gönlüm
Dursun Burhan Mevla'dan bir dileğim
Derde derman ondan olsun ne yazam?

LEBDEĞMEZ TECNİS

Sinesine aşkı salan âşıklar
Ah eyler her anda lisana gelir
Azzi lisana gelir
Derdi lisana gelir
Her gecede ah eyler
Aşkı lisana gelir
Nice ki hayır şerri yaratan haktır
Allah diler ise insana gelir

Hakkı hak anlayan sadık insanlar
Hak diye zikreyler âşık insanlar
Azzi aşkı lisanlar
Yara âşık insanlar
Leyli nahar ah çeker
Ağlar âşık insanlar
Hastadır yar için derde dalanlar
Ne kararı kalır ne cana gelir

Çekersin cihanın endişesini
Kederini terk et al neşesini
Ezzi al neşesini
İste al neşesini
Hicranını çekince
Sen de at neşesini
Ahret diyarının al neşesini
Dursun der has kullar cihana gelir

ÇOKMUŞ MEĞER

A Ayrılmazam sanmış idim
Y Yarda vefa yokmuş meğer
R Rahı aşkına yanmıştım
İ İnsafsızlık çokmuş meğer.
L Lale iken bir har oldu
I Irsız pir size yar oldu
K Koydu beni ağyar oldu
G Gönlünden yar çıkmış meğer

E Elin fitnesine kandı
C Cefa çekti aşka yandı
E Efkârım arşa dayandı
S Soysuz soyna çekmiş bildim

İ İnsaf imanlıda olur
N Nazanın fikrin kim bilir
D Dursun'u ummana salır
E Elde ilk har saklı meğer

AKROSTİŞ ŞİİR

D ünyada istersen muhtaç olmamak
U sanmadan eyle gayret say gönül
R umuzdan efendim gerekli kanmak
S ırasıyla mısraları say gönül

U slu çalış uslu yarış uslu yaz
N ice geçti ömrümüzden kışla yaz
D oğru konuş, özlü konuş olsun az
U zunca konuşma olmaz ey gönül

R ahmeyle düşkünü iylik et çalış
D ünyada her gezel amele alış
A limleri dinle kâmille konuş
G afilleri ne dile ne duy gönül

I rkımız Türk dinim İslam çok şükür
B u iki kelmeyi çok eyle fikir
U sanmadan Hakkı etmeli fikir
R ahmetinden ister isen pay gönül

H erkes kendi düşer kazarsa kuyu
A sla sen boş yere akıtma suyu
N e lazım kefilsiz gaflette uyu
İ nsan isen insanlığa uy gönül

D aima iyiye güzele doğru
E lini alıştır yaz ele doğru
N asihat verelim biz ele doğru
Dursun aklın öz başına koy biraz.

YAKAR CANIM

B Bu aşkın avası beyim yıllardır yakar canım
U Uslanmaz dostsun bana sel gibi akar canım
R rahme gelip o vefasız sormaz oldu halimi
H Hicran okun vurur her dem daima yakar canım

A Aşk ateşi çok şiddetli yanan pervane bilir
N Nalânı derdi dilini mihneti cana bilir
L Leyli nahar bülbül olan döner gülşene gelir
A Âşık bülbül feryat etse hulkuma tıkar canım

G Güle bülbül âşık olmuş hiç ister mi dikeni
Ü Üzgün oldum aşk elinden civan canım dükeni
L Lafa sığmaz olur beyim bu dertleri çekeni
H hasretinden yanar gönül uzaktan bakar canım

A A vefasız insaf eyle gel de sor bu halimi
N Naz eyleme bülbül isen sen de ara gönlünü
I Issız çölde Mecnun gibi gezdim sahra çölünü
M Madem Dursun Mecnun olmuş dağlara çıkar canım.

İBRET VAR

(A'DAN Z'YE AKROSTİŞ)

A Allah'ın varlığı her yerde sabit
B Bunu bilen her insanda ibret var
C Cebrail getirdi ayet be ayet
Ç Çünkü ayan ol Kuranda ibret var

D Dünya nice bir kuvvetle dönüyor
E Eşsiz yıldızları sanki yanıyor
F Fani mülke insanoğlu kanıyor
G Gönül düşün her zamanda ibret var

Ğ Gafiller gaflette hala yatıyor
H Hakkı bilen doğru alıp satıyor
I Issız sanma kudretiyle tutuyor
İ İyi bak ki bu nizamda ibret var

K Kusursuz olamaz insan dünyada
L Lakin bazıları gider inada
M Mana dolu yerde gökte deryada
N Nice dağ taş ve ummanda ibret var

O O kadar yaratık kimin eseri
Ö Ölen mümin ise içer Kevseri
P Pak özün gönül olma serseri
R Rahmeyle özüne sende ibret var

S Sende iyi düşün sen dal derine
Ş Şaşma yolun kulluk eyle birine
T Tarihin bilinmez bak kaderine
U Ululemir o fermanda ibret var

Ü Üzülelim ettiğimiz günaha
V Varıp döneceğiz yüce dergâha
Y Yarın cevap veremezsin Allah'a
Z Zayıf Dursun o mekânda ibret var